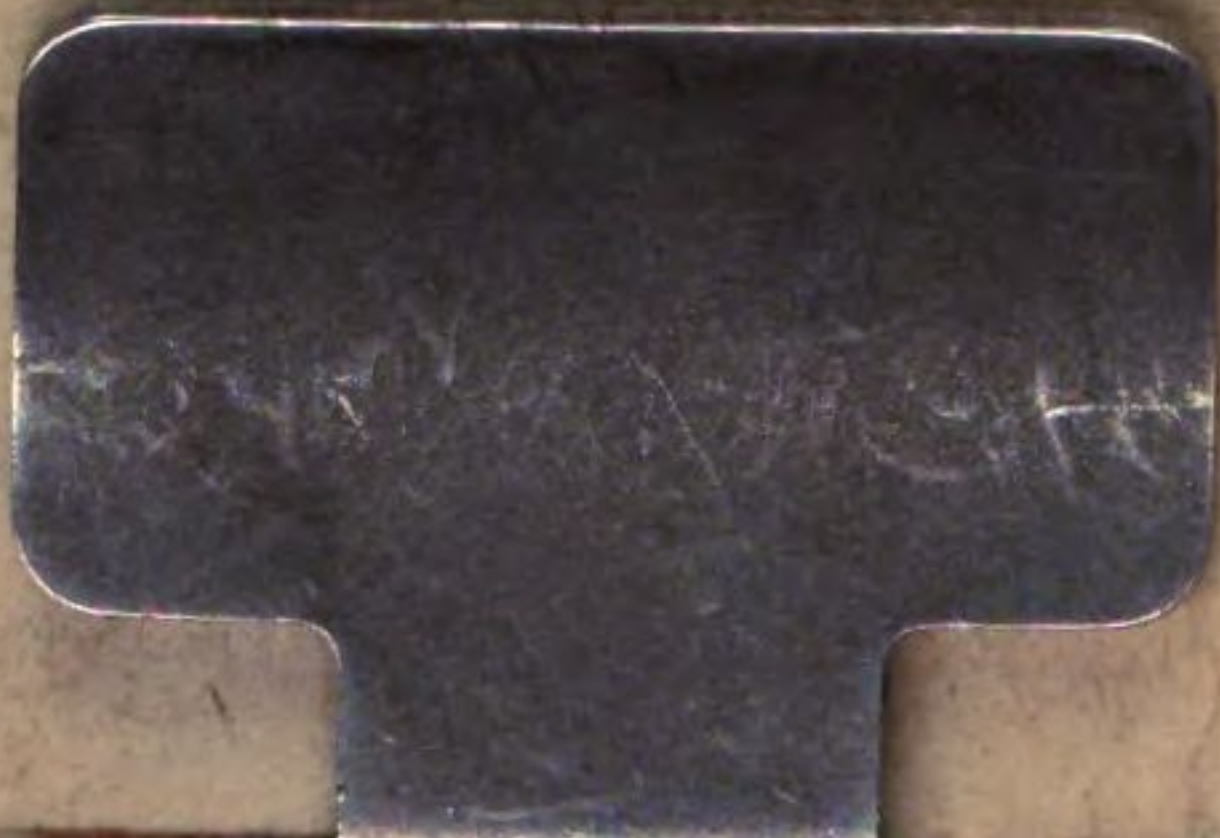

Diss 118

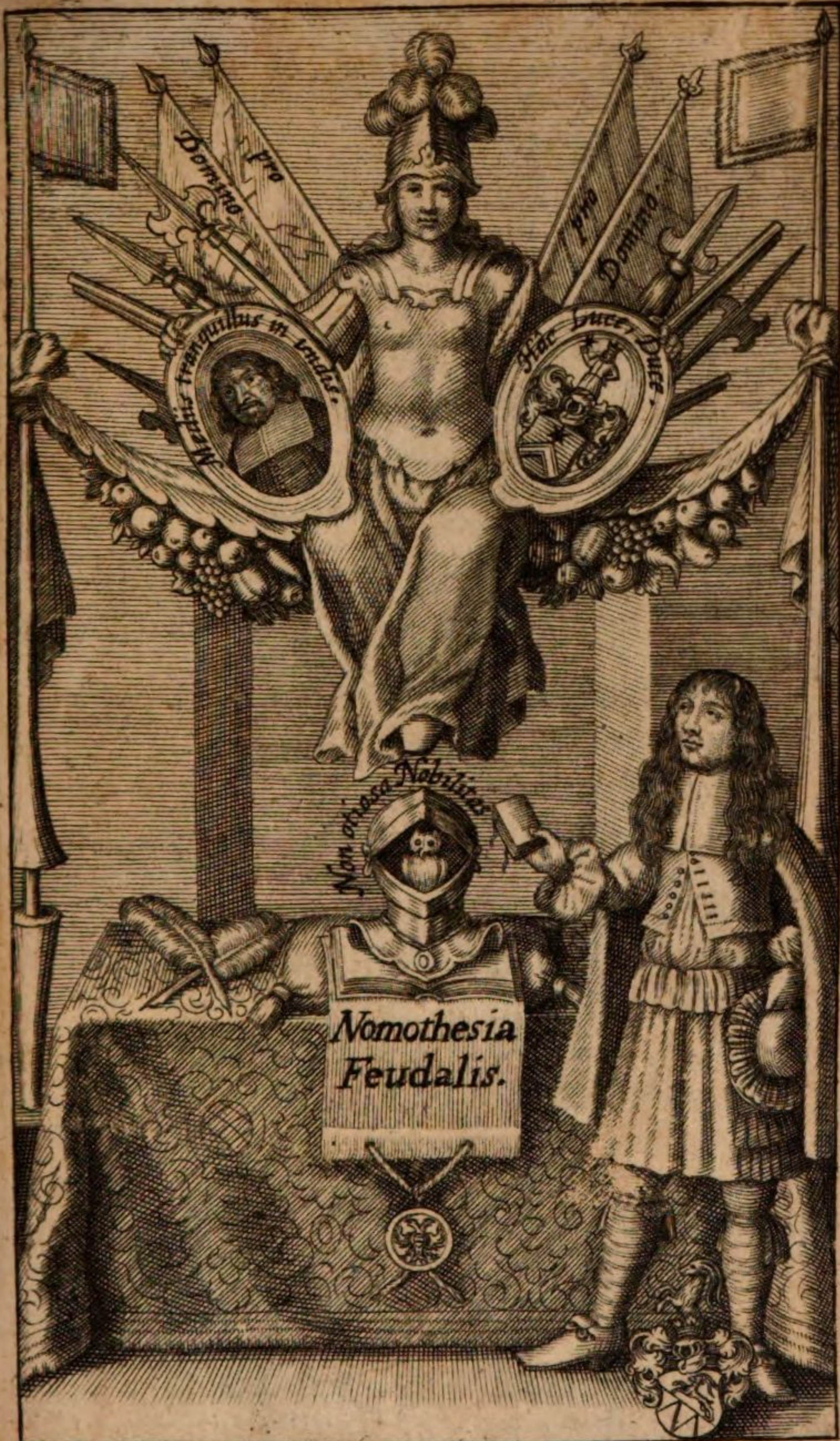
Diss 118

Diss 118

Dips. 118.

[Faint, illegible handwriting]

B. Schraman del.

Paulus Seel sculp.

Societas Jesu Hala.

Bayerische
Staatsbibliothek

1.

11

NOMOTHESIAE FEUDALIS

CERTA, INCERTA,
PLERAQUE OMNIA.

In Alma & Archiepiscopali Univer-
sitate Salisburgensi

D. T. O. M. F.

PRÆSIDE

FRANCISCO MATTHIA MAY,
Jurium Doctore & Comite Palatino, E-
minentissimi Celsissimi ac Reverendi-
ssimi S. R. E. Cardinalis, Archiep & Princip.
Salisburg, &c. &c. Consiliario Aulico,
& Pandectarum Professore
Ordinario.

Post completum in utroque Iure Quinquennium
Publicæ concertationi, ac disquisitioni
exhibita.

A

Prænobili GEORGIO UDALRICO
à SCHIDENHOFEN,
in Stumb, &c.

M. DC. LXXII. Mense Octobri. Die

SALISBURGI,

Typis JOAN. BAPTISTÆ MAYR.
Typographi Aulico-Academici.

NOTES
FEBRUARY

EXTRA, IN OCT. A.
THE NEW YORK

THE NEW YORK
D. T. O. M. I.
PUBLISHED

FRANCISCO MATTIA MAY
THE NEW YORK
THE NEW YORK

THE NEW YORK
THE NEW YORK
THE NEW YORK

THE NEW YORK
THE NEW YORK
THE NEW YORK

THE NEW YORK
THE NEW YORK
THE NEW YORK

THE NEW YORK
THE NEW YORK
THE NEW YORK

THE NEW YORK
THE NEW YORK
THE NEW YORK

PERILLUSTRI
AC EXCELLENTISSIMO
DOMINO

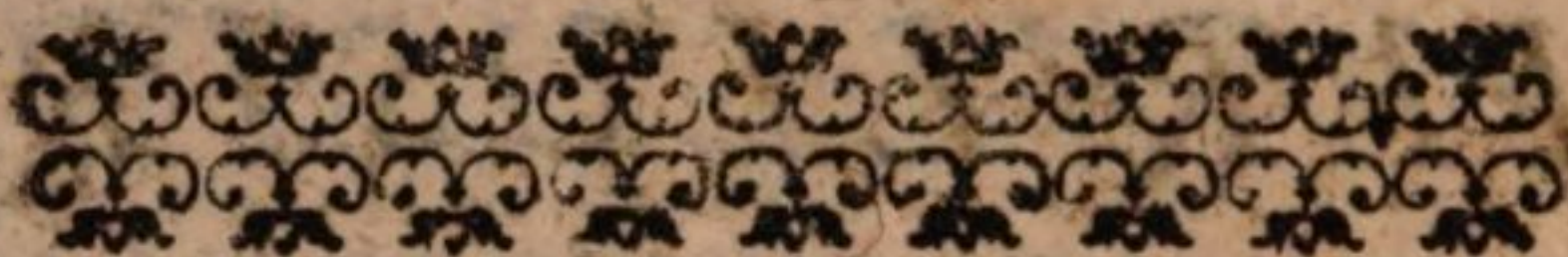
DOMINO BARONI

JOANNI PAULO
HOCHER,

S. Cæsareæ, Regiæque
M. Consiliario Intimo, ejusdem-
que Augustissimæ Domûs Austriacæ,
Aulæ Cancellario supremo, & ad
præsentia Comitia Ratisbonensia
Legato, ibidemque Consilij
Principum Directori.
&c. &c.

*Domino ac Patrono meo
Gratioso.*

PERIL-

*PERILLUSTRIS, AC
EXCELLENTISSIME DO-
MINE BARO, DOMINE
GRATIOSE.*

QUOD de BENEFICIIS, & FEUDIS,
*Tuo Perillustri, ac
Excellentissimo Nomini,*
THESES inscribam meas,
Paterno ex mandato &
instinctu facio, qui subla-
to pollice TE Gratosum
Patronum mihi mon-
stravit, ut *Gratitudinis* ali-
quod monumentum po-
neret per *filium*, ac per
hoc ostenderet, BENEFICIA

FICIA à TE accepta, non
in aquas, sed marmor,
scripta fuisse, & adhuc
grato in animo euireſce-
re, ſine tineâ oblivionis.
Sequor omina tanta; &
TE PERILLUSTREM AC
EXCELLENTISSIMUM VI-
RUM ſuſpicio; *Publicam*
quoque cauſam *meam* fa-
cio.

Genio & Virtuti
Tuæ, qui ex *Jure* ſacrifi-
cant, Numen quoddam
publicum *Jure* in TE ve-
nerantur. Maximæ Vir-
tutes in Tuo ſunt contu-
bernio. Honores obla-
tos

tos, modestiâ temperas
admirandâ, ac ita admit-
tis, ut TE non amittas.

Multi, Stomachi vi-
tio, magnam & prospe-
ram fortunam conco-
quere non possunt, sed
intumescunt: apud TE
PERILLUSTRIS AC EXCEL-
LENTISSIME DOMINE D.
BARO, *sola virtus, indu-
stria, Pietas, bonæ Artes in
pretio sunt; reliqua for-
tunæ additamenta, velut
laciniam, post tergum re-
mittis; Authoritatem ve-
rò, humanitate singulari
circumvallas. Hac Hu-
manita-*

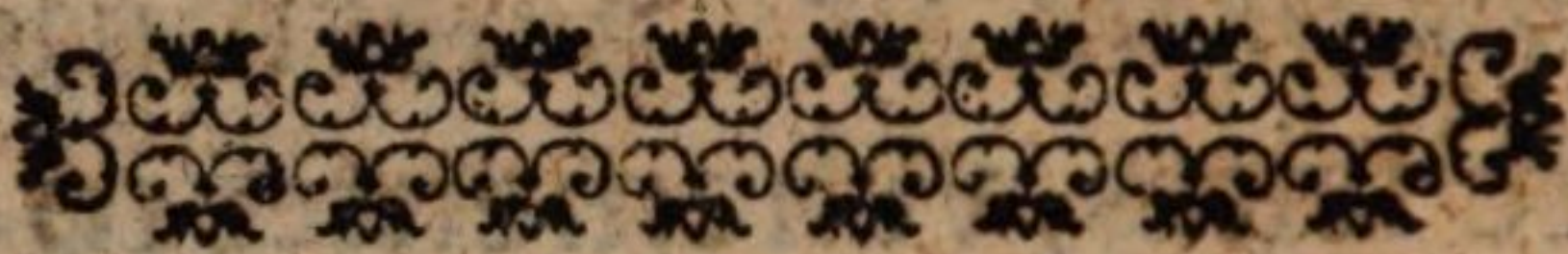
*manitate, ut Theses meas
felicites, vehementer ro-
go. Novum hoc Benefici-
um, veteri addendo, vin-
culis ita constringes hu-
manissimis, ut sic illigatus
fortunatior sim futurus.*

*Perillust. ac Excellent:^{ma}
Dominationis Tuæ*

Observantissimus, Devotissimus

**GEORGIUS UDALRICUS
à SCHIDENHOFEN.**

PRÆNO-

PRÆNOBILI AC DO-
CTISSIMO DOMINO

DEFENDENTI

*Domino ac Fratri suo
Colendissimo*

Ergo rauca tibi posita Testudine, Legum
Iurgia? nec Phœbus, sed placet Vna
Themis?

*Aut uno potius Duo Numina pectore claudis?
Vna Manus plectrum servat, & una librum?*

*It verò facili concordia Numina nexu
Iunxeris. Est illi, sunt tibi Phæbe Fides.*

*Ite trahit chordas: si non cum litibus aurum,
Illa tamen Leges in sua vota trahit.*

*Ilic fidibus de compositis Symphonia discors;
Compositis ibi de Legibus exoritur.*

*Pacem Phæbus amat, dum Cyrrha in collibus
Arcum*

*Abjicit, ac tenero barbiton ungue ferit.
Nec Themis assuevit gladio decidere causas,
Etsi nudato dextra mucrone riget.*

*Semper enim Vis & Vires pro Jure fuerant,
Cum pugno ac pugnae tradita causa fuit.*

Iunge

*Iunge igitur docto duo Numina pectore; junge;
Iam quoque conspirant in Decus illa Tuum.
Si pugna hac Themidis vincas Palmamque
reportes,
Quo; æana canas, plectron Apollo dabit.*

*In signum debitæ affectionis
ita accinuerunt*

FRANCISCUS ADAMUS
ACHATIUS L.B. à Tannberg; Me-
taphys. Inst: Imp. & S.S. Can Stud.
ET

JOAN: GUILIEL: L.B. à Lerchen-
feld Phil. Studiosus.

E I D E M
PRÆNOBILI DOMINO
DEFENDENTI.

***I**ncipias meritò cum Prælia sacra move e
Incola luridici pacis amice fori;
Sacra, ut quæ semper consueverunt lura parare,
Iuribus à n. stru nam procul omne nefas.
Tu nodò perge alacris, vigilantibus lura secundant,
Ingenio pollens, nobilitate potens;
Sed legum iuris cum sit vis magna, resiste,
Et rem, ne vis sit Ius, violenter age,
Quippe Poëta canit: terras Astræa reliquit;
Sapè ruunt Leges, & sine lege viri.*

Harco

*Hereo quid dubius? cedit vis atque potestas,
Auffugiunt tenebrae sole micante, procul;
Quis neget auricomum, cum tu Clarissimus
ardes.*

Phabum? quis Clarâ, lura micare face?

*Honoris & amoris gratiâ
ita accinuit*

CAROLVS FRANCIS: HAVSMAN,
ab & in Stetten, Lann, & Greiffen-
egg. I. V. Studiosus.

**PRÆNOBILI AC DOCTISSI-
MO DOMINO
DEFENDENTI.**

*N*escio, quo tacitæ raperis conamine men-
tis,

*Quaque tuos Genius dirigat arte modos?
Tractas feuda, refersq; actus & lura potentum,
Clam tua sub tanto cardine vota rotans.*

*Alma Themis tibi lura suo Regina vasallo
Contulit in feudum; sed petit inde fidem.*

*Agnoscis Dominam; aumq; acriter hacce tueris
lura, fidem prestas servitiumque Dea.*

*Insignum debitæ observan-
tiæ applausit.*

**Prænob. JOANNES PAULUS
ERISCH, Iuris utriusq; Studiosus.**

EIDEM

EIDEM

PRÆNOBILI DOMINO
DEFENDENTI.

*N*obilis ingenii Feudum Tibi Cessit
Apollo,

Nunc abs Te Feudi postulat ille fidem.

*Macte animo, Feudum propugna, vince,
triumpha,*

Et serva Phœbo per data Feuda fidem.

*Nunquam nobilius graviusque triumphat
Apollo,*

Quam cum se digno Feuda dedisse videt.

Affectionis ergo ita accinuit

FELIX JOSEPHVS

ab & in Hertenberg Provin-
cial Tyrol. I V. Studiosus.

PRÆNOBILI AC DOCTISSI-
MO DOMINO

DEFENDENTI.

*S*i plurimarum copia laudum tibi

Hodie ferantur, ne, precor, attonitus capere:

Te magna quoniam posse per Feudum probat.

Debitæ submissionis ergo
apposuit

NOB: HENRICVS ADAMVS

FRIDELIUS, L V. Studiosus.

FRATER

FRATER FRATRI.

A Fidei Feudum, deduci, nomine dicis, (a)
At fratrem ad Feudum posse venire
negas (b)

Sed fallor, meliùsque tuum si pondero sensum,
Tantum hæc de Feudo sunt tibi dicta no-
vo. (c)

Ergo tibi veteris fraternum pignus amoris,
Et fidei antiquæ symbolum istud habe.

(a) c. 1. §. 6. th. 16.

(b) c. 3. §. 6. th. 3.

(c) c. 3. §. 6. th. 7.

Pro Germani affectûs tessera
Ita accinuit & aggratulan-
tium agmen claudit.

ALEXANDER LVDOVICVS
ASCHIDENHOFEN in
Stumb, Phil. Studiosus,

APPRO-

APPROBATIO FACULTATIS THEOLOGICÆ

HÆc singulari labore concinnatæ
Nomothesia Feudalis, Orthodoxæ Fi-
dei ac probis moribus inimicum nihil
continet : sed accuratâ methodo *Certa*
ab *Incertis* subtiliter distinguit ; & ex fa-
mosa illâ , ac in Foro tritâ quidem, sed
nondum extricatâ *materiâ Feudali*, pluri-
mas difficultates proponit ; resolvitque,
non sine succincta & grata declaratio-
ne. Idcirco Prænobili Domino Defen-
denti honorificam, Lectori autem profi-
cuam & utilem censeo,

P. DESIDERIUS SCAPPER-

GER, Ordinis S. Benedicti
Monachus Seonensis SS. The-
ologiæ Doctor & Professor
ordinarius, ac p. t. Facultatis
Theologiæ Decanus.

APPRO.

APPROBATIO FACULTATIS JURIDICÆ.

Cum nihil magis conservet Imperia Regna & Respubl. quàm, fidei & benevolentia inter Regentes & subditos conjunctio, quæ per Feuda potissimum fundatur, conservatur & alluvionis instar augetur, ut proinde Iura Feudorum, non minima Iuris Publici sint portio, quibus tanquam fulcris innititur Romano-Germ: Imp. moles: Hæc autem intricatius & sine Ordine à Compilatoribus in Vfib. Feud. tradita, hîc incompendiosum ordinẽ redacta, Iure à Præ-Nobili D. Respondente, specimen insignis sui profectus publicè edituro, velitationi Academicæ proponantur, Eadem lucè publicâ & prælo dignissima censeat.

HERMANNUS HERMES;

J. U. D. Eminentiss. & Reverendissimi S. R. E. Cardinalis, Archiepiscopi & Principis Salisburgensis Consiliarius, Iuris publici & Codicis Professor Ordinarius Primarius p. t. Facultatis Iuridicæ Decanus.

Antelo-

Anteloquium.

QUæ singula Scientiam aliquam commendare solent, Dignitas nempe, utilitas, necessitas, honestas, jucunditas; Ea universa, si in ullam Juris nostri Partem, in eam, certè, quæ de Feudis tractat, uno veluti impetu confluisse, deprehendimus. E contra, & si simul ea, quæ obscuram ac Difficilem reddere solent scientiam aliquam, orationis videlicet barbaries & asperitas, Terminorum novitas, ordinis perversitas, & sententiarum contrarietas; Ea iterum in hanc Juris nostri partem, quæ est de Jure beneficiario, seu Feudistico, quasi datâ, conductâve operâ, combinata fuisse, animadvertimus. Vtrumque impræsentiarum pluribus non exequimur, res ipsa loquitur. Quare operæ pretium Nos facturos existimavimus, si FEUDALEM hanc SCIENTIAM, ut Nobilissimam, ita difficilissimam, & quidem hoc ordine tractandam assumeremus, ut illa, quæ CERTA sunt, ab iis, quæ
IN-

INCERTA, inter D. D. controversa,
aut certè non usque adeò expedita, ple-
raque omnia, separando, atque, utraque
exponendo, eam totam Sex capitibus
concluseremus. Ac in horum 1. de No-
mothesia feudali, Feudisque in gene-
re, tum de iisdem in specie, & quidem
in 2. de Constitutione, in 3. de ac-
quisitione. in 4. de conservatione in 5.
de Amissione, denique in 6. de persecu-
tione eorundem differeremus. Deus
Ter Optimus Maximus suâ nobis adsit
gratiâ. Et Tu quoque: Lector, Nostros
conatus benevolentia tuâ favonio prose-
quere: Nec ante ludica, quam perlege-
ris, ac condona etiam, si desideratam ac-
curationem non repereris. nam mate-
riæ copia, ac temporis inopia,
eam non admisere.

NOMOTHESIAE FEUDALIS.

CERTA, INCERTA,
PLERAQUE OMNIA.

CAPUT PRIMUM.

DE NOMOTHESIA
FEUDALI, FEUDISQUE
IN GENERE.

Uemadmodum via-
tori, quò & quà eat,
cogitandum sedulò;
ita in NOMOTHESIA,

de *Jurisprudentiâ* hac nostrâ
FEUDALI (quæ est pars *Juris pru-*
dentie Universalis, negotia feuda-
lia, per *Jura exercens*, regens, di-
rigens ad *Justitiæ conservationem*,
salutemque *Reipublicæ Joh. Geor.*

A

Mei.

2. C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.

Meier in Synops. Juris beneficiar
sect. 1. C. 1. n. 1.) præstituendus
FINIS; deinde OBJECTUM subje
ctumve constituendum: deni
que inquirenda MEDIA, per qua
in OBJECTUM SUBIECTUMVE jam
constitutū, præstitu? FINIS intro
duci possit & debeat. Rectè igitur
nos facturos existimabimus
si 1. FINEM, 2. OBJECTUM, 3.
MEDIA NOMOTHESIÆ FEUDALIS
distinctis in § §. ob oculos pona
mus. Sit itaque.

§. I.

DE FINE NOMOTHESIÆ
FEUDALIS.

RECTè autem, ut opinamur
I. FINEM proponimus; tum
quia *finis* tanquam causa facit ad
distinctam *mediorum* cognitio
nem; tum quia omnibus *mediis*
ordinem

ordinem, amabilitatem, & mensuram conciliat: tum denique, quia primus in intentione, ultimus in executione est.

THESIS I.

Certum est itaque dari FINEM aliquem *Nomothesiæ* huius *feudalis*, ad quem tanquam ad scopum ea, quæ per eiusdem alveum, ubiq; dispersa atq; diffusa sunt, tendant ac colliment.

THESIS II.

Sed incertum planè, quis nam hic FINIS sit, cum ab aliis, alius sit præstitutus, & habeatur.

THESIS III.

Nos videbimus, an non cum *supra cit. Maier. loco allegato* Juris prudentiæ feudalæ FINIS duplex constitui possit, *absolutus* unus, alter *restrictus*.

THESIS IV.

ET quidem *absolutus* ut sit,
Gloria Dei Justissimi. Restri-
ctus verò, ut vel sit *totalis*, vel
partialis;

THESIS V.

Totalis rursus, vel *ultimus*, vel
intermedius.

THESIS VI.

ET *ultimus* ut sit *Salus Reipu-*
blica: *Intermedius* verò, *ju-*
stitia in negotiis feudalibus con-
servatio.

THESIS VII.

DEnique *partialis finis* ut sit, 1.
honestas, 2. *necessitas*, 3. *uti-*
litas, tum *senioris*, tum *vasalli*,
videat: alleg. Maier. C. cit. per
totum.

§. II.

DE OBJECTO NOMOTHE-
SIAE FEUDALIS.

Sequitur OBJECTUM, utpote in
quod *finis* per *media* introdu-
ci nequit, nisi jam antea consti-
tutum sit.

THESIS I.

Vbi iterum certum est, tale a-
liquod dari OBJECTUM, circa
quod Jurisprudentia hæc ver-
setur, quodque eam exhauri-
at, & ab omnibus aliis habitibus
distinguat.

THESIS II.

Sed incertum prorsus, quod
nam sit huiuscemodi OBIE-
CTUM, cum vix ab uno aut alte-
ro Interprete in illud huc usque
fuerit inquisitum.

T R E S I S III.

NOs rursus videbimus, an non cum præcit. *Maier cap. 2. & 3.* constitui possit, pro OB-
 IECTO *Nomotehesiæ* huius *feuda-
 lis, negotium feudale*, quod defi-
 nivit is *cit. cap. 2. n. 3.* quod sit
 actus inter personas Juris feuda-
 lis communionem habentes,
 intuitu feudi, honestati, neces-
 sitati & utilitati inserviens, aut
 repugnans, ob quem Jus feudale
 constituitur, & introducitur.

T H E S I S IV.

ATque huius *negotii*; si confi-
 deremus cum *materiale*, tum
formale: Et *materialis* tam *mem-
 bra*, quàm *species*: & *membra*
 iterum vel *principalia*, vel *minùs
 principalia*.

THE-

THESIS V.

Videbimus ulterius, an non cum sæpe *cit. Auth. d. sect. 1. cap. 2. n. 8. & seqq.* pro *membris principalibus* assignari possint 1. *res*, 2. *persona*.

THESIS VI.

Pro *minus principalibus* verò, *circumstantia* rerum & personarum, sine quibus negotium consistere potest nullum.

THESIS VII.

ET an non *negotii* huius *due* possint constitui *species*, nimirum ut illud sit vel *voluntarium*, vel *involuntarium* 1. *F. 1. §. 1. & uli.* Et *voluntarium* rursus vel *purum* 1. *F. 9. in princ.* Vel *conditionale* 1. *F. 1. in princ. §. 2. 3. & finali.* *Involuntarii* autem, ut sint *genera varia*, veluti *dolus*,

8 C.1. de Nomo feud. feudisq; ingen.
lus, felonía, delictum 5. *in princ.*
17. *in fin.* 2. F. culpa 1. F. 7. Ma-
la fides 2. F. 80. & 87. Simula-
tio 1. F. 26. *in fin.* 2. F. 3. § per-
sonam, dubitatio 2. F. 15. *in fin.*
Error 2. F. 92. Negligentia 1.
1. F. 26. *in fin.* &c.

THESIS VIII.

Postremò ad *negotii* huius feu-
dalis *formale* quod attinet,
cum *alleg. Auth. d. sect. 1. cap.*
3. considerabimus illud *duplici-*
ter, 1. ut *actionem*; 2. ut *qualita-*
tem; *priori respectu* definimus,
quod sit actus legitimus, de re qua-
dã, mutux fidelitatis causã uten-
dã fruendã *arg. eorum, quæ per*
integrum Jus feud. dispersim legun-
tur: *Posteriori* visitatẽ unã voce
FEUDUM vocabimus; Circa quod
iterum varia expendimus, ut ex
seqq. §. §. patebit. §. 3.

DE FEUDI ORIGINE.

ET quidem, cum principium,
rei cuiusque pars potissima,
inconveniēsiue sit, omissis ini-
tiis, atque origine non repetitâ,
illotis quasi manibus, protinus
materiam interpretationis tra-
ctare, ut ait *J. C. Caius in L. 1. ff.
de O. J.* Igitur morem huic ge-
rentes, primò loco in *originem
feudorum* inquiremus.

THESIS I.

Vbi in primis certum est, dari
feuda.

THESIS II.

Certum est secundò, *feuda*
antiquissima esse, prout re-
fertur *in initio lib. 1. F.*

APPROBATIO FACULTATIS JURIDICÆ,

Cum nihil magis conservet Imperia
Regna & Respubl. quàm, fidei & be-
nevolentia inter Regentes & subditos
conjunctio, quæ per Feuda potissimum
fundatur, conservatur & alluvionis in-
star augetur, ut proinde Iura Feudorum,
non minima Iuris Publici sint portio,
quibus tanquam fulcris innititur Ro-
mano Germ: Imp. moles: Hæc autem
intricatus & sine Ordine à Compilatori-
bus in Vfib. Feud. tradita, hîc incom-
pendiosum ordinẽ redacta, Iure à Præ-
Nobili D. Respondente, specimen insig-
nis sui profectus publicè edituro, velita-
tioni Academicæ proponantur, Eadem
lucè publicâ & prælo dignissima censet.

HERMANNUS HERMES;

J. U. D. Eminentiss. & Reve-
rendissimi S. R. E. Cardinalis,
Archiepiscopi & Principis Sa-
lisburgensis Consiliarius, Iu-
ris publici & Codicis Professor
Ordinarius Primarius p. t. Fa-
cultatis Iuridicæ Decanus.

Antelo-

Anteloquium.

Que singula Scimus, quæ
commendare solent, Quæ
necesse, utilitas, necessitas, ho-
nestas, jucunditas; Ea universa
in illam Juris nostri partem, in
certè, quæ de Feudis tractat, con-
tiinget, confusisse, deprece-
E contra, & si simul ea, quæ
ac Difficilem reddere solent
aliquam, orationis videlicet
& assernas, Terminorum
ordinis perversitas, &
contrarietas; Ea iterum
ris nostri partem, in
rebus, seu Re-
conducta, re operæ
in ad vertimus.
rum pluribus
loquimur. Quæ
Turros existi-
hanc Sc
mam, i
hoc or
ut illa,

Anteloquium.

QUæ singula Scientiam aliquam commendare solent, Dignitas nempe, utilitas, necessitas, honestas, jucunditas; Ea universa, si in ullam Juris nostri Partem, in eam, certè, quæ de Feudis tractat, uno veluti impetu confluisse, deprehendimus. E contra, & si simul ea, quæ obscuram ac Difficilem reddere solent scientiam aliquam, orationis videlicet barbaries & asperitas, Terminorum novitas, ordinis perversitas, & sententiarum contrarietas; Ea iterum in hanc Juris nostri partem, quæ est de Jure beneficiario, seu Feudistico, quasi datâ, conductâve operâ, combinata fuisse, animadvertimus. Vtrumque impræsentiarum pluribus non exequimur, res ipsa loquitur. Quare operæ pretium Nos facturos existimavimus, si FEUDALEM hanc SCIENTIAM, ut Nobilissimam, ita difficilissimam, & quidem hoc ordine tractandam assumeremus. ut illa, quæ CERTA sunt, ab iis, quæ
IN-

APPROBATIO FACULTATIS JURIDICÆ

Cum nihil magis conservet Imperia
Regna & Respubl. quàm, fidei & be-
nevolentia inter Regentes & subditos
conjunctio, quæ per Feuda potissimum
fundatur, conservatur & alluvionis in-
star augetur, ut proinde Iura Feudorum,
non minima Iuris Publici sint portio,
quibus tanquam fulcris innititur Ro-
mano Germ: Imp. moles: Hæc autem
intricatus & sine Ordine à Compilatori-
bus in Vfib. Feud. tradita, hîc incom-
pendiosum ordinem redacta, Iure à Præ-
Nobili D. Respondente, specimen insig-
nis sui profectus publicè edituro, velita-
tioni Academicæ proponantur, Eadem
lucè publicâ & prælo dignissima censet.

HERMANNUS HERMES;

J. U. D. Eminentiss. & Reve-
rendissimi S. R. E. Cardinalis,
Archiepiscopi & Principis Sa-
lisburgensis Consiliarius, Ju-
ris publici & Codicis Professor
Ordinarius Primarius p. r. Fa-
cultatis Iuridicæ Decanus.

Antelo-

Anteloquium.

Que singula Scintilla digne
commendare solent, Dignitas
necesse, utilitas, necessitas, ho-
nestas, jucunditas; Ea universa
in illam Iura nostri Partem, in
certè, quæ de Feudis tractat, mo-
ti impetu confluisse, deprehe-
re contra, & si simul ea, quæ
ac Difficilem reddere solent
aliquam, orationis videlicet
& assernas, Terminor
ordinis perversitas, &
contrarietas; Ea iter
ris nostri partem, &
rechnerario, seu Fe-
conducta re opex
in ad vertimus.
rum pluribus
loquuntur. Qu
Eturos existi
hanc Sc
mam, i
hoc or
ut illa,

Anteloquium.

QUæ singula Scientiam aliquam commendare solent, Dignitas nempe, utilitas, necessitas, honestas, jucunditas; Ea universa, si in ullam Juris nostri Partem, in eam, certè, quæ de Feudis tractat, uno veluti impetu confluisse, deprehendimus. E contra, & si simul ea, quæ obscuram ac Difficilem reddere solent scientiam aliquam, orationis videlicet barbaries & asperitas, Terminorum novitas, ordinis perversitas, & sententiarum contrarietas; Ea iterum in hanc Juris nostri partem, quæ est de Jure beneficiario, seu Feudistico, quasi datâ, conductâve operâ, combinata fuisse, animadvertimus. Vtrumque impræsentiarum pluribus non exequimur, res ipsa loquitur. Quare operæ pretium Nos facturos existimavimus, si FEUDALEM hanc SCIENTIAM, ut Nobilissimam, ita difficilissimam, & quidem hoc ordine tractandam assumeremus, ut illa, quæ CERTA sunt, ab iis, quæ
IN-

APPROBATIO FACULTATIS JURIDICÆ,

Cum nihil magis conservet Imperia
Regna & Respubl. quàm, fidei & be-
nevolentia inter Regentes & subditos
conjunctio, quæ per Feuda potissimum
fundatur, conservatur & alluvionis in-
star augetur, ut proinde Iura Feudorum,
non minima Iuris Publici sint portio,
quibus tanquam fulcris innititur Ro-
mano Germ: Imp. moles: Hæc autem
intricatus & sine Ordine à Compilatori-
bus in Vfib. Feud. tradita, hîc incom-
pendiosum ordinẽ redacta, Iure à Præ-
Nobili D. Respondente, specimen insig-
nis sui profectus publicè edituro, velita-
tioni Academicæ proponantur, Eadem
lucẽ publicã & prælo dignissima censet.

HERMANNUS HERMES;

J. U. D. Eminentiss. & Reve-
rendissimi S. R. E. Cardinalis,
Archiepiscopi & Principis Sa-
lisburgensis Consiliarius, Iu-
ris publici & Codicis Professor
Ordinarius Primarius p. t. Fa-
cultatis Iuridicæ Decanus.

Antelo-

Anteloquium.

Que singula Scimus, quæ
commendare solent, Quæ
neque, ulnas, necessitas, ho-
nestas, jucunditas; Ea universa
in illam partem nostri, in e-
serte, quæ de Feudis tractat, non
ti ingere, consuevit, depre-
E contra, & si simul ea, quæ
ac Officium reddere solent
aliquam, orationis videlicet
& aspernas, Terminorum
ordinis perversitas, &
contrarietas; Ea iter-
ris nostri partem, quæ
beneficario, seu Fe-
conducta, ve opere
advertimus.
rum pluribus
loquuntur. Quæ
Autos existi-
hanc Sci-
mam, in
hac ordi-
ut illa, q

Anteloquium.

QUæ singula Scientiam aliquam commendare solent, Dignitas nempe, utilitas, necessitas, honestas, jucunditas; Ea universa, si in ullam Juris nostri Partem, in eam, certè, quæ de Feudis tractat, uno veluti impetu confluisse, deprehendimus. E contra, & si simul ea, quæ obscuram ac Difficilem reddere solent scientiam aliquam, orationis videlicet barbaries & asperitas, Terminorum novitas, ordinis perversitas, & sententiarum contrarietas; Ea iterùm in hanc Juris nostri partem, quæ est de Jure beneficiario, seu Feudistico, quasi datâ, conductâve operâ, combinata fuisse, animadvertimus. Vtrumque impræsentiarum pluribus non exequimur, res ipsa loquitur. Quare operæ pretium Nos facturos existimavimus, si FEUDALEM hanc SCIENTIAM, ut Nobilissimam, ita difficilissimam, & quidem hoc ordine tractandam assumeremus, ut illa, quæ CERTA sunt, ab iis, quæ
IN-

INCERTA, inter D. D. controversa,
aut certè non usque adeò expedita, ple-
raque omnia, separando, atque utraque
exponendo, eam totam Sex capitibus
concluseremus. Ac in horum 1. de No-
mothesia feudali, Feudisque in gene-
re, tum de iisdem in specie, & quidem
in 2. de Constitutione, in 3. de ac-
quisitione. in 4. de conseruatione in 5.
de Amissione, denique in 6. de persecu-
tione eorundem differeremus. Deus
Ter Optimus Maximus suâ nobis adsit
gratiâ. Et Tu quoque: Lector, Nostros
conatus benevolentia tua fauore prose-
quere: Nec ante Iudica, quam perlege-
ris, ac condona etiam, si desideratam ac-
curationem non repereris. nam mate-
riæ copia, ac temporis inopia,
eam non admiserunt.

1.
NOMOTHESE FEUDALIS

CERTA, INCERTA

PLERAQUE OMNIA

CAPUT PRIMUM

DE NOMOTHE

FEUDALI, FEUD

IN GENE

Jurispr

FEUDALI

Un

per J

gens ad

salutem

NOMOTHESIAE FEUDALIS.

CERTA, INCERTA,

PLERAQUE OMNIA.

CAPUT PRIMUM.

DE NOMOTHESIA

FEUDALI, FEUDISQUE

IN GENERE.

Uemadmodum via-
tori, quò & quà eat,
cogitandum sedulò;
ita in NOMOTHESIA,

se *Jurisprudentiâ* hac nostrâ
FEUDALI (quæ est pars *Juris pru-*
dentia Universalis, negotia feuda-
lia, per *Jura exercens*, regens, di-
rigens ad *Justitiæ conservationem*,
salutemque *Reipublicæ Joh. Geor.*

A

Mei.

2. C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.

Meier in Synops. Juris beneficiar :
sect. 1. C. 1. n. 1.) præstituendus
FINIS; deinde OBIECTUM subje-
ctumve constituendum: deni-
que inquirenda MEDIA, per quæ
in OBIECTUM SUBIECTUMVE jam
constitutū, præstitu? FINIS intro-
duci possit & debeat. Rectè igitur
nos facturos existimabimus,
si 1. FINEM, 2. OBIECTUM, 3.
MEDIA NOMOTHESIÆ FEUDALIS,
distinctis in § §. ob oculos pona-
mus. Sit itaque.

§. I.

DE FINE NOMOTHESIÆ FEUDALIS.

RECTè autem, ut opinamur,
I. FINEM proponimus; tum
quia *finis* tanquam causa facit ad
distinctam *mediorum* cognitio-
nem; tum quia omnibus *mediis*
ordinem

ordinem, amabilitatem, & mensuram conciliat: tum denique, quia primus in intentione, ultimus in executione est.

THESIS I.

Certum est itaque dari FINEM aliquem *Nomothesiæ* huius *feudalis*, ad quem tanquam ad scopum ea, quæ per eiusdem alveum, ubiq; dispersa atq; diffusa sunt, tendant ac colliment.

THESIS II.

Sed incertum planè, quis nam hic FINIS sit, cum ab aliis, alius sit præstitutus, & habeatur.

THESIS III.

Nos videbimus, an non cum *supra cit. Maier. loco allegato* Juris prudentiæ feudalæ FINIS duplex constitui possit, *absolutus* unus, alter *restrictus*.

2. C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
Meier in Synops. Juris beneficiar :
sect. 1. C. 1. n. 1.) præstituendus
FINIS; deinde OBIECTUM subje-
ctumve constituendum: deni-
que inquirenda MEDIA, per quæ
in OBIECTUM SUBIECTUMVE jam
constitutū, præstitu? FINIS intro-
duci possit & debeat. Rectè igitur
nos facturos existimabimus,
si 1. FINEM, 2. OBIECTUM, 3.
MEDIA NOMOTHESIÆ FEUDALIS,
distinctis in § §. ob oculos pona-
mus. Sit itaque.

§. I.

DE FINE NOMOTHESIÆ
FEUDALIS.

RECTè autem, ut opinamur,
1. FINEM proponimus; tum
quia *finis* tanquam causa facit ad
distinctam *mediorum* cognitio-
nem; tum quia omnibus *mediis*
ordinem

ordinem, amabilitatem, & mensuram conciliat: tum denique, quia primus in intentione, ultimus in executione est.

THESIS I.

Certum est itaque dari FINEM aliquem *Nomothesiæ* huius *feudalis*, ad quem tanquam ad scopum ea, quæ per eiusdem alveum, ubiq; dispersa atq; diffusa sunt, tendant ac colliment.

THESIS II.

Sed incertum planè, quis nam hic FINIS sit, cum ab aliis, alius sit præstitutus, & habeatur.

THESIS III.

Nos videbimus, an non cum *supra cit. Maier. loco allegato* Juris prudentiæ feudalæ FINIS duplex constitui possit, *absolutus* unus, alter *restrictus*.

THESIS IV.

ET quidem *absolutus* ut sit,
Gloria Dei Justissimi. Restri-
ctus verò, ut vel sit *totalis*, vel
partialis;

THESIS V.

Totalis rursus, vel *ultimus*, vel
intermedius.

THESIS VI.

ET *ultimus* ut sit *Salus Reipu-*
blica: *Intermedius* verò, *ju-*
stitie in negotiis feudalibus con-
servatio.

THESIS VII.

Denique *partialis finis* ut sit, 1.
honestas, 2. *necessitas*, 3. *uti-*
litas, tum *senioris*, tum *vasalli*,
videat: alleg. *Maier. C. cit. per*
totum.

§. II.

DE OBJECTO NOMOTHE-
SIAE FEUDALIS.

Sequitur OBJECTUM, utpote in quod *finis* per *media* introduci nequit, nisi jam antea constitutum sit.

THESIS I.

Vbi iterum certum est, tale aliquod dari OBJECTUM, circa quod Jurisprudentia hæc versetur, quodque eam exhauriat, & ab omnibus aliis habitibus distinguat.

THESIS II.

Sed incertum prorsus, quodnam sit huiuscemodi OBJECTUM, cum vix ab uno aut altero Interprete in illud huc usque fuerit inquisitum.

T R E S I S III.

NOs rursus videbimus, an non cum præcit. *Maier cap. 2. & 3.* constitui possit, pro OB-
 IECTO *Nomotehesiæ* huius *feuda-
 lis, negotium feudale*, quod defi-
 nivit is *cit. cap. 2. n. 3.* quod sit
 actus inter personas Juris feuda-
 lis communionem habentes,
 intuitu feudi, honestati, neces-
 sitati & utilitati inserviens, aut
 repugnans, ob quem Jus feudale
 constituitur, & introducitur.

T H E S I S IV.

ATque huius *negotii*; si confi-
 deremus cum *materiale*, tum
formale: Et *materialis* tam *mem-
 bra*, quàm *species*: & *membra*
 iterum vel *principalia*, vel *minùs
 principalia*.

THE-

THESIS V.

Videbimus ulterius, an non cum sæpe *cit. Auth. d. sect.*

1. cap. 2. n. 8. & seqq. pro membris principalibus assignari possint

1. res, 2. persone.

THESIS VI.

Pro minus principalibus verò, *circumstantia* rerum & personarum, sine quibus negotium consistere potest nullum.

THESIS VII.

ET an non negotii huius *due* possint constitui *species*, nimirum ut illud sit vel *voluntarium*, vel *involuntarium* *1. F. 1. §. 1. & ult.* Et *voluntarium* rursus vel *purum* *1. F. 9. in princ.* Vel *conditionale* *1. F. 1. in princ. §. 2. 3. & finali.* *Involuntarii* autem, ut sint *genera varia*, veluti do-

FRATER FRATRI.

A Fidei Feudum, deduci, nomine dicis, (a)
At fratrem ad Feudum posse venire
negas (b)

Sed fallor, meliusque suum si pondero sensum,
Tantum hæc de Feudo sunt tibi dicta no-
vo. (c)

Ergo tibi veteris fraternum pignus amoris,
Et fidei antiquæ symbolum istud habe.

(a) c. 1. §. 6. th. 16.

(b) c. 3. §. 6. th. 3.

(c) c. 3. §. 6. th. 7.

Pro Germani affectus tessera
Ita accinuit & aggratulan-
tium agmen claudit.

ALEXANDER LUDOVICVS
ASCHIDENHOFEN in
Stumb, Phil. Studiosus,

APPRO-

APPROBATIO FACULTATIS THEOLOGICÆ

HÆc singulari labore concinnata
Nomothesia Feudalis, Orthodoxæ Fi-
dei ac probis moribus inimicum nihil
continet : sed accuratâ methodo *Certa*
ab *Incertis* subtiliter distinguit ; & ex fa-
mosa illâ , ac in Foro tritâ quidem, sed
nondum extricatâ *materia Feudali*, pluri-
mas difficultates proponit ; resolvitque,
non sine succincta & grata declaratio-
ne. Idcirco Prænobili Domino Defen-
denti honorificam, Lectori autem profi-
cuam & utilem censeo.

P. DESIDERIUS SCAPPER-

GER, Ordinis S. Benedicti
Monachus Seonensis SS. The-
ologiæ Doctor & Professor
ordinarius, ac p. t. Facultatis
Theologiæ Decanus.

APPRO.

FRATER FRATRI.

A Fidei Feudum, deduci, nomine dicis (a)
At fratrem ad Feudum posse venire
negas (b)

Sed fallor, meliusque tuum si pondero sensum,
Tantum hæc de Feudo sunt tibi dicta no-
vo. (c)

Ergo tibi veteris fraternum pignus amoris,
Et fidei antiquæ symbolum istud habe.

(a) c. 1. §. 6. th. 16.

(b) c. 3. §. 6. th. 3.

(c) c. 3. §. 6. th. 7.

Pro Germani affectus tessera
Ita accinuit & aggratulan-
tium agmen claudit.

ALEXANDER LVDOVICVS
ASCHIDENHOFEN in
Stumb, Phil. Studiosus,

APPRO-

APPROBATIO
FACULTATIS THEOLOGICÆ

Hæc singulari labore, &
Nemathesia Feudalis, Orthodoxæ
dei ac probis moribus inimica
continet: sed accuratâ methodo
ad Inerit subtiliter distinguit; &
mosa illâ, ac in Foro rectè
nonnullam extricatâ materiam Feud-
mas difficultates proponit; res
non sine suppicinâ & grana-
ne. Idcirco Prænobili Dom-
denti honorificam, Lecturam
suam & utilem censeo.

P. DESIDE-
GER
Mon-
olog-
Th-

APPROBATIO FACULTATIS THEOLOGICÆ

HÆc singulari labore concinnata
Nomothesia Feudalis, Orthodoxæ Fi-
dei ac probis moribus inimicum nihil
continet : sed accuratâ methodo *Certa*
ab *Incertis* subtiliter distinguit ; & ex fa-
mosa illâ , ac in Foro tritâ quidem, sed
nondum extricatâ *materiâ Feudali*, pluri-
mas difficultates proponit ; resolvitque,
non sine succincta & grata declaratio-
ne. Idcirco Prænobili Domino Defen-
denti honorificam, Lectori autem profi-
cuam & utilem censeo.

P. DESIDERIUS SCAPPER-

GER, Ordinis S. Benedicti
Monachus Seonensis SS. The-
ologiæ Doctor & Professor
ordinarius, ac p. t. Facultatis
Theologiæ Decanus.

APPRO.

APPROBATIO FACULTATIS JURIDICÆ

Cum nihil magis conservet Imperia
Regna & Respubl. quàm, fidei & be-
nevolentia inter Regentes & subditos
conjunctio, quæ per Feuda potissimum
fundatur, conservatur & alluvionis in-
star augetur, ut proinde Iura Feudorum,
non minima Iuris Publici sint portio,
quibus tanquam fulcris innititur Ro-
mano Germ: Imp. moles: Hæc autem
intricatus & sine Ordine à Compilatori-
bus in Vfib. Feud. tradita, hîc incom-
pendiosum ordinẽ redacta, Iure à Præ-
Nobili D. Respondente, specimen insign-
nis sui profectus publicè edituro, velita-
tioni Academicæ proponantur, Eadem
lucẽ publicã & prælo dignissima censeat.

HERMANNUS HERMES;

J. U. D. Eminentiss. & Reve-
rendissimi S. R. E. Cardinalis,
Archiepiscopi & Principis Sa-
lisburgensis Consiliarius, Iu-
ris publici & Codicis Professor
Ordinarius Primarius p. t. Fa-
cultatis Juridicæ Decanus.

Antelo-

Anteloquium.

QUæ singula Scientiam aliquam commendare solent, Dignitas nempe, utilitas, necessitas, honestas, jucunditas; Ea universa, si in ullam Juris nostri Partem, in eam, certè, quæ de Feudis tractat, uno veluti impetu confluisse, deprehendimus. E contra, & si simul ea, quæ obscuram ac Difficilem reddere solent scientiam aliquam, orationis videlicet barbaries & asperitas, Terminorum novitas, ordinis perversitas, & sententiarum contrarietas; Ea iterum in hanc Juris nostri partem, quæ est de Jure beneficiario, seu Feudistico, quasi datâ, conductâve operâ, combinata fuisse, animadvertimus. Vtrumque impræsentiarum pluribus non exequimur, res ipsa loquitur. Quare operæ pretium Nos facturos existimavimus, si FEUDALEM hanc SCIENTIAM, ut Nobilissimam, ita difficilissimam, & quidem hoc ordine tractandam assumeremus, ut illa, quæ CERTA sunt, ab iis, quæ IN-

INCERTA, inter D. D. controversa,
aut certè non usque adeò expedita, ple-
raque omnia, separando, atque utraque
exponendo, eam totam Sex capitibus
concluseremus. Ac in horum 1. de No-
mothesia feudali, Feudisque in gene-
re, tum de iisdem in specie, & quidem
in 2. de Constitutione, in 3. de ac-
quisitione. in 4. de conseruatione in 5.
de Amissione, denique in 6. de persecu-
tione eorundem differeremus. Deus
Ter Optimus Maximus suâ nobis adsit
gratiâ. Et Tu quoque: Lector, Nostros
conatus benevolentia tuæ fauonio prose-
quere: Nec ante ludica, quam perlege-
ris, ac condona etiam, si desideratam ac-
curationem non repereris. nam mate-
riæ copia, ac temporis inopia,
eam non admisere.

NOMOTHESIAE FEUDALIS.

CERTA, INCERTA,
PLERAQUE OMNIA.

CAPUT PRIMUM.

DE NOMOTHESIA
FEUDALI, FEUDISQUE
IN GENERE.

Uemadmodum via-
tori, quò & quà eat,
cogitandum sedulò;
ita in NOMOTHESIA,

de *Jurisprudentiâ* hac nostrâ
FEUDALI (quæ est pars *Juris pru-*
dentia Universalis, negotia feuda-
lia, per Jura exercens, regens, di-
rigens ad Justitiæ conservationem,
salutemque Reipublicæ Joh. Geor.

A

Mei.

2. C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.

Meier in Synops. Juris beneficiar :
sect. 1. C. 1. n. 1.) præstituendus
FINIS ; deinde OBJECTUM subje-
ctumve constituendum : deni-
que inquirenda MEDIA , per quæ
in OBJECTUM SUBIECTUMVE jam
constitutū, præstitu? FINIS intro-
duci possit & debeat. Rectè igitur
nos facturos existimabimus,
si 1. FINEM , 2. OBJECTUM , 3.
MEDIA NOMOTHESIÆ FEUDALIS
distinctis in § §. ob oculos ponamus.
Sit itaque.

§. I.

DE FINE NOMOTHESIÆ FEUDALIS.

RECTè autem , ut opinamur,
I. FINEM proponimus ; tum
quia *finis* tanquam causa facit ad
distinctam *mediorum* cognitio-
nem ; tum quia omnibus *mediis*
ordinem

ordinem, amabilitatem, & mensuram conciliat: tum denique, quia primus in intentione, ultimus in executione est.

THESIS I.

Certum est itaque dari FINEM aliquem *Nomothesiæ* huius *feudalis*, ad quem tanquam ad scopum ea, quæ per eiusdem alveum, ubiq; dispersa atq; diffusa sunt, tendant ac colliment.

THESIS II.

Sed incertum planè, quis nam hic FINIS sit, cum ab aliis, alius sit præstitutus, & habeatur.

THESIS III.

Nos videbimus, an non cum *supra cit. Maier. loco allegato* Juris prudentiæ feudalæ FINIS duplex constitui possit, *absolutus* unus, alter *restrictus*.

THESIS IV.

ET quidem *absolutus* ut sit,
Gloria Dei Justissimi. Restri-
ctus verò, ut vel sit *totalis*, vel
partialis;

THESIS V.

Totalis rursus, vel *ultimus*, vel
intermedius.

THESIS VI.

ET *ultimus* ut sit *Salus Reipu-*
blica: *Intermedius* verò, *ju-*
stitia in negotiis feudalibus con-
servatio.

THESIS VII.

DEnique *partialis finis* ut sit, 1.
honestas, 2. *necessitas*, 3. *uti-*
lias, tum *senioris*, tum *vasalli*,
videat: alleg. Maier. C. cit. per
totum.

§. II.

DE OBJECTO NOMOTHE-
SIAE FEUDALIS.

Sequitur OBJECTUM, utpote in quod *finis* per *media* introduci nequit, nisi jam antea constitutum sit.

THESIS I.

Vbi iterum certum est, tale aliquod dari OBJECTUM, circa quod Jurisprudentia hæc versetur, quodque eam exhauriat, & ab omnibus aliis habitibus distinguat.

THESIS II.

Sed incertum prorsus, quodnam sit huiusmodi OBJECTUM, cum vix ab uno aut altero Interprete in illud huc usque fuerit inquisitum.

T H E S I S III.

NOs rursus videbimus, an non cum præcit. *Maier cap. 2. & 3.* constitui possit, pro OB-
 IECTO *Nomotehesiæ* huius *feuda-*
lis, negotium feudale, quod defi-
 nivit is *cit. cap. 2. n. 3.* quod sit
 actus inter personas Juris feuda-
 lis communionem habentes,
 intuitu feudi, honestati, neces-
 sitati & utilitati inserviens, aut
 repugnans, ob quem Jus feudale
 constituitur, & introducitur.

T H E S I S IV.

ATque huius *negotii*; si consi-
 deremus cum *materiale*, tum
formale: Et *materialis* tam *mem-*
bra, quàm *species*: & *membra*
 iterum vel *principalia*, vel *minùs*
principalia.

THE-

THESIS V.

Videbimus ulterius, an non cum sæpe *cit. Auth. d. sect. 1. cap. 2. n. 8. & seqq.* pro *membris principalibus* assignari possint 1. *res*, 2. *persona*.

THESIS VI.

PRo *minus principalibus* verò, *circumstantia* rerum & personarum, sine quibus negotium consistere potest nullum.

THESIS VII.

ET an non *negotii* huius *duæ* possint constitui *species*, nimirum ut illud sit vel *voluntarium*, vel *involuntarium* 1. *F. 1. §. 1. & uli.* Et *voluntarium* rursus vel *purum* 1. *F. 9. in princ.* Vel *conditionale* 1. *F. 1. in princ. §. 2. 3. & finali.* *Involuntarii* autem, ut sint *genera varia*, veluti *dolus*,

8 C.1. de Nomo feud. feudisq; ingen.
lus, felonía, delictum 5. *in princ.*
17. *in fin.* 2. F. culpa 1. F. 7. Ma-
la fides 2. F. 80. & 87. Simula-
tio 1. F. 26. *in fin.* 2. F. 3. § per-
sonam, dubitatio 2. F. 15. *in fin.*
Error 2. F. 92. Negligentia 1.
1. F. 26. *in fin.* &c.

THESIS VIII.

Postremò ad *negotii* huius feu-
dalis *formale* quod attinet,
cum *alleg. Auth. d. sect. 1. cap.*
3. considerabimus illud *duplici-*
ter, 1. ut *actionem*; 2. ut *qualita-*
tem; *priori respectu* definimus,
quod sit actus legitimus, de re qua-
dã, mutux fidelitatis causã uten-
dã fruendã *arg. eorum, quæ per*
integrum Jus feud. dispersim legun-
tur: *Posteriori* visitatẽ unã voce
FEUDUM vocabimus; Circa quod
iterum varia expendimus, ut ex
seqq. §. §. patebit. §. 3.

§. III.

DE FEUDI ORIGINE.

ET quidem, cum principium,
rei cuiusque pars potissima,
inconveniensque sit, omissis ini-
tiis, atque origine non repetitâ,
illotis quasi manibus, protinus
materiam interpretationis tra-
ctare, ut ait *J. C. Caius in L. 1. ff.
de O. J.* Igitur morem huic ge-
rentes, primò loco in *originem
feudorum* inquiremus.

THESIS I.

Vbi in primis certum est, dari
feuda.

THESIS II.

Certum est secundò, *feuda*
antiquissima esse, prout re-
fertur *in initio lib. 1. F.*

THESIS III.

Sed incertum prorsus, à quibus *feuda originem* suam traxerint, ita, ut si in ullo Juris articulo discrepantes D.D. sententiæ deprehendi potuerunt, certè in hoc id contingat, ut quot fere capita, tot sint opiniones & sententiæ.

THESIS IV.

ET quidem alii eandem ad primam *primæ Monarchiæ tempore*.

THESIS V.

Alii ad *Romanos*, & quidem iterum alii ad *Clientelas* à Romulo sub primordia Urbis conditæ introductas: alii ad *miluias*, quæ olim dicebantur officia illorum, qui in schola inter statutos relati erant, indèque *salaria*

§. 3. De Feudi Origine.

laria à Principe accipiebant : alii ad *armatas militias* alii ad *prædia stipendiaria* , & *tributaria* : alii ad *agros limitaneos*, quos in limitibus Imperii sitos Romani Principes militibus assignare soliti sunt ; alii ad actores , custodes , & præcipuè colonos, qui hinc inde in Jure *homines* appellantur, quorumq; conditio describitur in *L. 2. §. 1. Cod. de Epis. & Cler. l. 4. C. de dignit. L. 1. C. de commerciis L. 6. 18. 19. C. de agricolis & censiticis.*

THESIS VI.

A Lii ad *Gallos*, & ipsorum *Soldurios*.

THESIS VII.

A Lii ad *Carolum Magnum*.

THESIS VIII.

D Enique alii (ut & Nos) ad

12 C.I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
Germanos, & in specie Longobar-
dos, feudorum originem referunt
arg. cap. 1. Tit. 23. 2. F. 1. tit. 58.
¶ 39. qui sedibus suis, quas ad
eas riparum Albis partes, ubi
nunc sunt Regiones Magdebur-
gensis, Halberstadenfis, & Comi-
tatus Barbiensis, habebant, reli-
ctis, Duce Alboino, per Panoni-
am, Italiam, regnante Justino
circiter Annum Christi 668 in-
trarunt, & in Italia per longissi-
mum tempus regnarunt, atque
à longis Hastis, sive Bartis, Longo-
bardi, Regnūq; ipsorum olim
Longobardia, jam Lombardia,
dicti fuerunt. Giph. disp. 2.
F. Thes. 1.

§. IV.

De VOCIS FEUDI HOMO-
NYMIA.

Sequitur vocis huius *homony-*
mia, sive varia significatio.

THE S I S I.

NAm certum est, *feudi voca-*
bulum multipliciter sumi: sig-
nificat enim 1. rem feudalem 1.
F. 1. §. fin. & alibi 2. contractum,
quo mediante vasallo Jus in re
constituitur 1. *F. 28. & alibi*. 3.
Jus in re ipso actu constitutum.
1. *F. 25. §. fin. & alibi*. sive ha-
bitum, qualitatem rei inhæren-
tem, aut insitam, rei denique
conditionem *arg. l. 86. ff. de V. S.*
l. 12. ff. quemadmodum servitus
amittatur.

THE-

THESIS II.

SEd incertum, quomodo *Fen-*
di vox impræsentiarum su-
matur.

THESIS III.

NOs in hac tertia, tanquam
huius loci propriâ signifi-
catione, eandem accipimus.

§. V.

DE NOTATIONE HUIUS
VOCIS FEUDI.

PROgredimur nunc ad *feudi*
Notationem.

THESIS I.

VBi in primis certum est, *feudi*
vocem, latinam non esse.

THESIS II.

Certum est 2. *Notationem* *feu-*
di Gramaticam unâ esse, *Lo-*
gicam alteram.

THE-

THESIS III.

Sed incertum, quæ vera ac genuina sit, *Notatio*, tum *Grammatica*, tum *Logica*.

THESIS IV.

NOs putamus, ad *Grammaticam* quod attinet, meliorem vix dari posse, quam è lingua Gentis illius, cui *feudorum* originem adscribimus, *Longobardorum* scilicet, videtur enim vox illa descendere à vocabulo Longobardico *Feida*, quod hostilitatem significat, ut apparet ex *LL. longobard. tit. 2. §. 5. tit. 5. & 3. & tit. 30. Faïdam* vocabant Franci similitatem apertam, per quam unus aliquis, vel plures, bellum denuntiârunt: Atq; hinc hodie etiam-

16 C. i. de Nomo. feud. feudisq; in gen.
annum vocabulum *Fehde* / un-
de *Fehdes Zeiten* / belli tempora
Fehder / oder *befehder* hostes: *Feh-*
des Brieff literæ diffidatoriæ di-
cuntur, *Aurea Bulla cap. 17.* Bel-
lorum enim occasione, feuda
primitùs introducta, & vasallis
concessa sunt, ut belli & hostili-
tatis tempore dominum juvent,
feidámque levent *cap. uni. 2. F. 7.*

THESIS V.

AD *Notationem Logicam* verò
quod attinet, licet circa eam
adhuc magis varient DD. nã alii à
Fædere deducunt, alii à *Fhuden* /
vel *Foeden* / quod pascere latinis
significat : alii à verbo *Bogten* /
quod *Feudum* sit quasi *Voerum* ,
vel *Bogthumb* / &c.

THE-

THESIS VI.

NOs tamen cum alijs existi-
mamus, omnium rectissime
à *Fide* seu fidelitate derivari, ut
feudum, quasi *fidum* dicatur, arg:
§: *feminam. 2. F. 3. §. 1. §. 2. L.*
F. 1. in princ. 1. F. 5. cap. uni. §.
fin. 2. F. 3.

§. VI.

DE DEFINITIONE FEUDI.

ANotatione, ad *Definitionem*
accedimus.

THESIS. I.

VBi in primis tanquam certum
supponimus, eiusmodi *Defi-*
nitionem feudi dari posse, & de-
bere, quæ constet genere, & tali
differentiâ, quæ & feudi natu-
ram

18 C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
ram explicet, ac declaret, & si-
mul eius naturam ab alijs distin-
guat, secernatque.

THESIS. II.

Sed incertum planè, quæ nam
sit huiusmodi *Definitio*, cum in
eâ tradendâ, quivis â quovis dis-
sentiat.

THESIS III.

Nam alij illud *definiunt*, quod
sit beneficium, quod ex be-
nevolentia ita datur alicui; ut
proprietas rei immobilis bene-
ficiatæ penes dantem remaneat:
Vfus fructus verò illius rei ita ad
accipientem transeat, ut ad e-
um, hæredesque suos masculos,
five fæminas (si de his nomina-
tim sit dictum.) in perpetuum
perti-

pertineat, ad hoc, ut ille, & hæredes sui fideliter Domino serviant, siue servitium illud nominatim, quale esse debeat, sit expressum, siue indeterminate sit promissum.

THESIS IV.

A *Lij*: Quod sit benevola & libera rei immobilitis, vel æquipollentis concessio, cū utilis dominij translatione, retentâ proprietate, sub fidelitate ac exhibitione servitiorum honestorum.

THESIS V.

A *Lii*: quod feudum sit contractus nominatus, stricti Juris, in quo Dominus, utile Dominum rei immobilis vel æquipollentis, alteri, & hæredibus eius

Mas-

Masculis, perpetuò & gratis, investiturâ interveniente, concedit, eâ conditione, ut is ipsi, & ad fidelitatem præstandam, & ad servitia honesta & possibilia exhibenda, obligetur.

THESES VI.

A *Lii*: quod feudum sit res immobilis, quæ fidei, & obsequii gratiâ, certo modo alicui fruenda conceditur.

THESES VII.

A *Lii*: quod sit Clientela militaris eâ lege contracta, ut Clientis pro beneficio accepto militarē operam præbeat, vicissimque Patronus suam illi fidē, & benevolentiam præstet.

THESES VIII.

A *Lii*: quod sit benevola libera, & per-

& perpetua concessio, rei immobilis vel æquipollentis, cū translatione utilis dominī, retentā proprietate.

T H E S I S IX.

A *Lii*: quod feudum sit Jus utendi, fruendi, re immobili, vel simili, sub conditione mutue fidelitatis.

T H E S I S X.

A *Liii*: quod sit perpetua rei immobilis vel æquipollentis per investituram concessio, quā utile dominum in vassallum, eiusque hæredes mares transfertur, & vassallus è contra domino fidelitatem, & servitia cum Sacramento promittit, & re ipsā eadem interpellatus præstare cogitur.

T H E

T H E S I S XI.

A *Lii*: quod sit res immobilis, ita data alicui, ut eius proprietas penes dantem maneat, usus fructus verò ad accipientē, hæredēsque eius masculos, vel fæminas, si ita dictum sit, in perpetuum transeat, dummodo accipiens, eiusque hæredes fideliter domino serviant.

T H E S I S XII.

A *Lii*: quod sit Usus fructus quidam rei immobilis, sub conditione fidei.

T H E S I S XIII.

A *Lii*: quod sit Jus, sub mutuæ fidei cognitione à domino, & Vasallo in rebus immobilibus certo modo utendis fruendis constitutum.

T H E-

T H E S I S XIV.

NOs, cum aliis, feudum definiendum esse putamus, quod sit Jus in re quadam, mutuæ inter Dominum & Vasallum præstandæ fidei causâ, constitutum arg. tit. 23. §. ult. 2. F. junct. §. 1. Inst. de usu fruct. & tit. §. sciendum 2. F. Sed circa hanc ipsam definitionem, variæ moveri possunt controversiæ, atque adeo.

T H E S I S XV.

Incertum est 2. cū in eadē dicatur, quod *feudum* sit *Jus in re quadā*, num res illa debeat præcisè esse immobilis, vel ei similis, aut etiam possit esse res mobilis.

T H E S I S XVI.

NOs nil referre putamus, res illa,

24 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
illa, in qua feudum consistit,
mobilis sit, vel immobilis: ut nec
illud, an corporalis vel incorpo-
ralis sit, atque adeo feudum eti-
am in nummis consistere posse
adstruimus 2. F. 8. & 25. 2. F.
1. §. *sciendum*. Sed ita, ut in feu-
di constitutione quæ fit in num-
mis, domino feudi Vassallus uti-
liter caveat, se finito feudo eius-
dem quantitatis ac generis pecu-
niam restitutum arg. l. 2. 4.
6. 7. 8. & l. penult. ff. de usu
fruct. earum, rerum quæ usu con-
sumuntur.

THESIS XVII.

Incertum 3. sit ne cautio illa
de substantia feudi, quod in
pecunia numerata, aliavé quan-
titate constituitur? Negamus arg.
l. 5. §. 1. ff. vii. de usu fruct. earum
rerum, quæ usu consumuntur. THE-

THESIS XVIII.

Incertum 4. cum in definitione ante traditâ, illa quoque verba habeantur, *mutua &c. præstanda fidei causâ*, Num substantia feudi, *in fide* sive fidelitate consistat? Affirmamus *per textus in tit. 5. 6. 7. tit. 22. §. cupio autem tit. 23. §. de illo autem F. 2.*

THESIS XIX.

Incertum 5. an non pactio Domini & vasalli efficere possit, ne isthæc *fidelitas* invicem præstetur? Negamus, atque adeo putamus, ob pactum hoc feudi constitutionem ipso Jure nullam esse, & neque vasallum, neque dominum constitui *arg. L. 9. §. 2. ff. ad exhibendum junctis text. nox ante in Thes. præcedenti cit.*

26 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
in tantum, ut nec aliud negotii
genus intelligatur contractum;
ideoque nec res saltem in usum-
fructum censeatur data fuisse
arg. L. 1. §. 4. ubi Glossa & DD.
ff. de constituta pecunia L. 1. §. 2.
ff. de V. O. L. 3. C. ne uxor pro ma-
rito L. 19. in princ. & ibidem
DD. ff. de rebus creditis L. 3. §. 1.
ff. de O. & A.

THESIS XX.

Incertum 6. sitne etiam de sub-
stantia feudi, ut dominus pro-
prietatem rei feudalis retineat?
Negamus, arg. tit. 3. §. sed etiam
& tit. 9. §. si verò F. 2. & L. 13.
in princ. L. 15. §. proprietatis L.
57. in fine ff. de usufruct. cum
similibus, juncto tit. 1. §. ult. F. 2.
& Cap. super quibusdam §. prae-
terea extra de V. S.

THE-

THESIS XXI.

Incertum 7. An non sit de substantia feudi, ut vassallus Domino servitia præstet? *Negamus per text. in extraord. capp. iiii. 104. & arg. tit. 23. §. ult. F. 2. & tit. 21. in fine F. 1. tit. 26. §. licet. tit. 28. §. ad hoc tit. 37. in fine & tit. 55. §. firmiter F. 2.*

§. VII.

DE DIVISIONE FEUDI.

Definitionem feudi, excipiunt eiusdem *Divisiones.*

THESIS I.

Ubi in primis certum est, quod *Feudorum Divisiones* admittant DD. omnes.

THESIS II.

Sed incertum, ac inter eos neusquam convenit, quis numerus earum sit, & quæ varietas.

THESIS III.

NAm ab aliis *feuda dividun-*
tur I. respectu *dantis* in No-
 bilia, & ignobilia, five plebeia.
Nobilia rursus in *regalia* subdi-
 viduntur, & non *regalia*, Item
 quod feudum aliud sit valde No-
 bile, aliud minus nobile, aliud
 aliquo qualiter Nobile.

THESIS IV.

SEcundò respectu *recipientis* in
nova & *vetera*, atque illa ite-
 rum subdividuntur in *Recti-*
linea & *Collateralia*; *Rectilinea*
 verò in *paterna*, & *materna*, Item
 Respectu Vasalli *acquirentis* in
Masculina, & *Feminea*, atque
hac rursus in *propriè talia*, vel *im-*
propriè & *abusivè*, Item in ea, quæ
femina habent, & *feuda mulie-*
bria, seu *feminea*.

THE-

THESIS V.

Tertio ratione *subjecti*, in *Ecclesiastica*, & *secularia* sive *laica*: & *Ecclesiasticâ* rursus in *Papaliâ*, & *Clericalia*. Item in ea, quæ sunt in *Curte Domini*, & illa quæ *extra Curtem*.

THESIS VI.

Quarto ab *adjuncto* vel *qualitatis*, vel *quantitatis*.

THESIS VII.

Et quidem ab *adjuncto* *qualitatis*, aut *insitæ*, *usitatæ*, *consuetæ*, *propriæ*: primò in *feuda propria*, *recta*, *regularia*; & *impropria*, *non recta*, *degenerantia*: secundò in *ligia* & *non ligia*: aut *assumptæ* *adventitiæ*, & *inusitatæ*, primò in *feuda hereditaria*, & *ex pacto* & *providentia*, sive *non hereditariâ*; atque illa, vel *absol-*

30 C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
*lutè talia, vel mixta; deinde in
franca, & non franca; tertio in
jurabilia, & non jurabilia.*

THESIS VIII.

AB Adjuncto verò quantitatis
primò in *dividua, & indivi-
dua; deinde in temporalia & per-
petua.*

THESIS VIX.

Sunt & alia *feudorum genera*
tam *nominata*, quam *innomi-
nata*, huiusmodi sunt. 1. feu-
dum Emptum sive Emptitium,
2. feudum pignoratitium. *ein
pfandflecken/de quo Dominus ac-
ceptâ certâ pecuniæ summâ, &
reservatâ sibi reluendi facultate
aliquem investivit.* 3. feudum
Castrense 4. feudum Aulicum,
5. feudum Soldatæ, 6. pensiona-
rium, ita concessum, ut quot an-
nis

nis certa pensio pro servitiis numeretur. 7. feudum certi servitii siue conditionatum, 8. feudum Advocatiæ, concessum advocato intuitu officii, quod gerit 9. feudum habitationum, quod conceditur eatenus & tam diu, quatenus & quamdiu vasallus in assignata domo vel arce habitaverit *tit. 75. in extraord. capp.* 10. feudum Guardix 11. feudum Gastaldix, 12. feudum Cancellariæ, quod Cancellario ratione officii sui constituitur in re aliqua, 13. feudum Cameræ, 14. feudum Cavenæ, atque utrumque hoc vel officiosum, vel non officiosum 15. feudum sine investitura, 16. feudum alienabile, 17. feudum Laudemiense, pro quo laudemiū Dño solvendum est,

32 C, I De Nomo. feud. feudisq; in gen.
est, i 8. feudum Quaternatu seu
de tabula, quod ad Regis, Episco-
pi, vel Principis mensam perti-
net, & in Camera Computorum
scriptum est, ein Taffel-Lechen. I-
tem feuda sunt quædam *realia*,
quædam *personalia*, quædam *per-*
sonalissima: quædam *corporalia*,
quædam *incorporalia*.

THESIS X.

DEnique alii plures, alii pau-
ciores, quin etiam alii ferè
innumerabiles ponunt Divisio-
nes, adeò ut circa feudi Divisio-
nes tot passim sententiæ reperi-
antur, quot ferè capita.

THESIS XI.

Verùm Nos rem totam *da-*
plici Divisione concipiemus,
ita ut ad hanc cæteræ Interpp.
divisiones non incommodè redu-
ci possint.

THE-

THESIS XII.

PRior itaque *divisio* est, *feudum* aliud *proprium* est, aliud *improprium*; cui *divisioni* positum est fundamentum *in tit. 2. §. 1. F. 1. Illud rectum, hoc non rectum* appellari videtur feudum *in tit. 33. F. 2.*

THESIS XIII.

Est autem *proprium feudum*, quod communem, & consuetam feudi rationem sive qualitatem habet *tit. 2. §. praterea F. 2.* quæ communis ratio, & Qualitas in Feudorum Jure propriè *feudi natura* dicitur *tit. 40. F. 2.* unde *proprium* ut sit *feudum*, duæ res desiderantur maximè, prior est, ut Lege feudali ipsa qualitas feudo sit ingenita, posterior, ut qualitas ea sit communis.

THESIS XIV.

Isthæc autem *naturalis*, sive consueta feudi *qualitas* consistit variis in rebus, de quibus potissimum *tit. 23. §. ult. F. 2.* præter hæc & alia sunt, de *propria feudi natura*, de quibus in *tit. 25. in princ. F. 1. tit. 1. in fine F. 2. tit. 3. §. ult. tit. 24. §. est & alia F. 2. tit. 9. tit. 24. tit. 52. & 55. F. 2. tit. 39. in princ. eodem libro tit. 7. & tit. 21. F. 1. tit. 28. & seq. in fine F. 2. tit. 8. §. ult. F. 1. tit. 11. §. his verò. tit. 31. §. paternum. tit. 50. F. 2.*

THESIS XV.

Improprium feudum est, quod communi & consuetâ quadam ratione sive qualitate caret *arg. cap. 1. tit. 21. F. 1.* seu quod *impropriam feudi naturam* habet.

Est

Est autē *impropria feudi natura*, quædam feudi qualitas à comuni & consuetâ feudi ratione, Juris Authoritate, ipsi feudo tributâ, prorsus aliena.

THESIS XVI.

Eiusmodi natura est *feudi feminei*, ut quod etiam ad filias pertinet, deficientibus filiis, *l. 30. & 50. in princ. F. 2. Feudi* item *Guardie*, quod Guardianus, id est Custos territorii, castri, vel domus Domini, ratione officii sui possidet: & *Gastaldie*, quod conceditur vasallo Gastaldo, id & Gubernatori Curtis sive districtus, id est territorii Domini, scilicet pro opera & labore, quæ in gubernanda Curte sive districtu Domini sustinet ipse Gastaldus, siquidem anno finiuntur *lit.*

2. in

§ 6 C. 1. de Homo feud. feudisq; in gen.
2 in Princ. & tit. 11. F. 1. Feu-
di habitationis, ut quod morte
Vasalli finitur tit. 105. in extra-
ord. capp. Feudi Soldata, cum mor-
te Domini, item morte vasalli
finiatur tit. 10. §. penult. F. 2. Item
feudi Franci, pro quo nulla ser-
vitia Domino præstantur tit. 23.
in fin. F. 2. & tit. 104. Feudi i-
tem, quod alienari in quemvis
potest, etiam invito Domino, in-
vitis quoque agnatis.

THESIS XVII.

Altera feudi divisio hæc est,
quâ feudum aliud dicitur no-
vum aliud vetus feudum, sive be-
neficium tit. 3. in princ. tit. 11.
§. his verò tit. 12. tit. 15. tit. 26.
in princ. tit. 32. F. 2. & tit. 91. in
extraord. Capp.

THE-

T H E S I S. XVIII.

Novum feudum est, quod vassallus possessor ipsemet primum, vel novâ investiturâ, vel præscriptione acquisivit *tit. 8. §. ult. F. 1. tit. 38. §. novam investituram juncto §. seq. & tit. 28. §. si quis per 30. F. 2.*

T H E S I S XIX.

Vetus feudum est, quod ab alio primitus acquisitum, vassallus ex successione possidet *tit. 32. §. de veteri autem F. 2.* Sed circa utramq; hanc divisionem variæ occurrunt controversiæ, atque adeò.

T H E S I S XX.

Incertum est tertio, utrū feudum *empiū*, *Ein erkaufftes Lehen*/ seu feudū, quod pretio, aut pecuniâ inter-

38 C.1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
interveniente comparatum est,
proprium feudum sit, vel *impropri-*
um? Nos illud *propriis* accensem?
feudis, arg. tit. 2. §. *præterea* F. 2.
tit. 1. in fine tit. 16. tit. 20. tit.
24. F. 1. tit. 12. F. 2.

THESIS XXI.

[N]certum 4. sit ne *proprium*,
vel *improprium feudum*, quod
vocant *conditionatum*, ut quod
ad certum aliquod servitium est
datum tit. 75. in *extraord. Capp.*
cuiusmodi est feudum *Castrense*
Burcklehen / eo pacto datum,
ut vasallus quoddam domini
Castrum defendat. Item *Feudum*
Aulicum, *Hoff-Lechen* / hoc te-
nore concessum, ut in Aula do-
mini fungatur vasallus munere
Præfecti Aulæ, Dapiferi, Pincer-
ne &c? Distinguim⁹, aut præter,
id est,

id est, ultra naturalia sive usitata feudi servitia promittit suo Domino vasallus aliud aliquod, non consuetum servitium; aut verò consuetum, & usitatum aliquod servitium, & certum, in investitura præfinitum est, & impositum Vasallo, ut illud solum, non aliud præstet: *Priori casu proprium esse feudum* existimamus *tit. 2. §. præterea F. 2.* *Posteriori casu, feudum huiusmodi, impropriis feudis accensendum* judicamus *tit. 48. F. 2.*

THESIS XXII.

Incertum §. Num feudum, quod ex pacto investituræ ad feminas transitorium est, proprium sit, vel improprium feudum? Nos putamus, feudum hoc, propriam feudi naturam non habere *arg. tit. 23.*

40 C.1. *De Nomo. feud. feudisq; in gen.*
in fin. tit. 50. in princ. F. 2. tit. 8.
§. filia F. 1. & tit. 6. §. quin etiam
F. 1. & tit. 17. §. cumque inter
sapientes tit. 30. F. 2.

THESIS XXIII.

INcertum 6. quid dicendum,
de feudis, de Camerâ, quod con-
sistit in Jure exigendæ quotan-
nis pecuniæ ex ærario Domini,
& *de Cavena*, quod continetur
Jure exigendi annuatim ex cel-
lario domini annonam, puta, vi-
num, aut frumentum, Num hæc
feuda propriam naturâ habent,
nec ne? Nos dispiciendum puta-
mus, utrum feuda hæc in *soldata*-
tam (Est autem *feudum soldata*,
quod annuâ, eaque gratuitâ so-
lidorum, vel annonæ, puta vini
vel frumenti præstatione conti-
netur

netur tit. 10. §. penult. & ult. F. 2.)
concedantur, an simpliciter ex
Camerâ, vel Cavenâ dentur. Pri-
ori casu Autumamus feuda hæc
impropriam feudi naturam habe-
re, d. tit. 10 §. penult. F. 2. Po-
steriori casu arbitramur, feuda
hæc propria esse feuda, arg: tit. 23.
§. ult. F. 2. juncto tit. 2. & 11.
F. 1.

THESIS XXIV.

Incertum 7. quod si dubitetur
proprium ne sit vel improprium
feudum, quale in dubio præsu-
mendum? Respond: feudum in
dubio præsumi proprium feudum
tit 2. § : præterea F: 2. tit: 1. §:
hoc autem. tit. 4. §: item F: 1. In
tantum, ut licet feudum naturam
suam propriam in uno atque
altero

42 C. I. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
altero deposuerit, in cæteris ta-
men eam retinere dicatur *tit:*
48. *F: 2.*

THESIS XXV.

Incertum 8. utrum *feudum no-
vum* vel *vetus sit*, quod vasallus
pretio feudi antiqui venditi
comparavit? Et novum hoc esse
feudum putamus *arg: L: 3. Cod:*
in quibus causis pignus vel hypo-
theca tacitè contrahitur L: 48: §:
ul: ff: de furtis L: 28. ff: de nova-
tionibus.

THESIS XXVI.

Incertum 9. Num feudum pa-
ternum, quod vasallus ob fe-
loniam amisit, ex gratia verò do-
mini, & consensu agnatorum
ipsius filiis redditum est, *novum*
sit, nec ne? Et hoc novum esse
feu-

feudum in personis filiorū arguit
text: in tit: 45. vers: licet alterum
& 1. 5 4. F: 2. facit L: 5. ff: de preca-
rio. Idem judicamus de feudo pa-
terno, tempore vel generatione,
ad quam datum fuit, finito, &
reverso ad dominum, & ab hoc
agnatis reddito arg: d. L: 5. & L:
83. §: Sacram. ff. de V: O:

THESIS XXVII.

Incertum 10. quid censendum
 de eo feudo, quod vasallus do-
 mino suo ad hoc refutavit, ut
 de eo filii vicissim investirentur,
 Nunquid in personis filiorum
 hoc feudum est novum? Et ve-
 tus adhuc hoc feudum esse, cau-
 tum videtur in *tit: 14. F: 2.*

THESIS XXVIII.

Incertum 11. *Vetus* ne, vel *no-*
vum feudum sit hoc, quod pri-
 mō

44 C.1. de Nomo. feud. feudisq; in gen.
mò acquirenti Jure feudi vere-
ris, siue paterni concessum est?
Et novum hoc esse feudum pate-
re ex L. 8. ff. de Castrensi peculio
L: 5. §: meminisse ff. de agnoscen-
dis & alendis liberis L: 13. L: 14
Cod: de probationibus. Vim tamen
& effectū feudi veteris obtinere,
evinci posse ex L: 13. §. ult. in
fin: ff. de mortis causa donationi-
bus juncta L. 27. ff. eodem & tit.
12. 18. & tit. 48. F. 2. puta-
mus.

THESIS XXIX.

Incertum 12 An Dominus de
feudo veteri vasallum successo-
rem Jure feudi novi investire
possit, ita ut agnati huius vasalli
in feudum hoc succedere ne-
queant? Negamus, si id fiat, in-
sciis

sciis & non consentientibus agnatis *l. 39. F. 2. & l. 14. eod. lib.*

THESIS XXX.

Incertum *l. 3.* quid si dubitetur, *novum* an *vetus* sit aliquod feudum, quale feudum præsumi debeat? Nos arbitramur, quod in dubio præsumendum sit *antiquum* five *paternum* esse feudum, non *feudum novum* *l. 11. §. si* *verò F. 2.* etiamsi agnatus, qui feudum dicit antiquum, non sit in possessione *l. 26. in princ. eod. lib.* si modo de *toto feudo* sit controversia; quod si enim contentio sit inter Dominum & agnatum *de parte feudi*, quam agnatus defunctus possedit, tunc præsumptionem hanc non aliter pro-

46 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
procedere existimamus, quam si
possideat eam *partem* agnatus,
vel â morte defuncti eam posse-
derit 1. 4. §. cum autem l. 12.
F. 1.

THESIS XXXI.

Atque hæc ita de hac nostra
duplici feudorum divisione.
Sed circa divisiones alias, ab in-
terp. aliis traditas, & potiori ex
parte supra relatas, variæ adhuc
occurrunt difficultates.

THESIS XXXII.

Incertum Itaque est 14. Utrū
illa diviso, quâ *feuda* dividun-
tur in *Nobilia* & *ignobilia*, sit reci-
pienda? Affirmamus *cap. unic.*
2. F. 10. *cap. uni* 2. F. 43.

THESIS XXXIII.

Incertum 15. quid sit *feudum*
No.

Nobile, quid *ignobile*? Resp. *Nobile feudum* esse, ex quo vasallus eam obtinet dignitatem, quâ & honoris titulo singulari ornatur, & à plebeio consortio alienus est *arg: d. 1. 10. 2. F. & 1. 53. in princ. eod. lib. Ignobile* verò *feudum* esse, ex quo vasallus nullam dignitatem, five honoratum titulum aliquem obtinet, sed inter Plebeios, nisi aliâ ex causâ Nobilis fuerit, relinquitur, cuiusmodi *feudum* est omne illud *feudum*, ex quo vasallus, neque Regis Capitaneus, neque Valvafor maior, neque minor Valvafor, neque Valvasinus efficitur *per text. in d. 1. 10. vers. ceteri verò 2. F.*

THESIS XXXIV.

INcertum 16. Num illa divisio
feudorum Nobilium, qua sub di-
viduntur in Regalia, & non Re-
galia sit retinenda? Affirmamus
per text. in l. 24. in prin: 2. F.

THESIS XXXV.

INcertum 17. quid Regale, quid
non Regale feudū sit? Respond:
feudum Regale illud esse, quod à
Rege, id est Imperatore alicui est
concessum, five Regalem, five
aliam dignitatem annexam ha-
beat five non l. 34. in princ. F: 2.
Non Regale illud esse, quod ab alio
quàm à Rege five Imperatore
Romano alicui tributum est.

THESIS XXXVI.

INcertum 18. Num paterno
feudo rectè opponatur anti-
quum

quum, ita ut *illud* dicatur, quòd à patre vel aliquo ascendentium usque ad quartum Gradum inclusivè acquisitum, & ad nos est delatum; *hoc* verò, quod ab aliquo maiorum in ulterioribus gradibus existente, quæsitum & ad nos delatum fuit? Negamus per 1. 14. §. si duo F. 1. t. 11. §. his verò 1. 12. in princ. 1. 14. t. 15. 1. 26. in princ. F. 2.

THESIS XXXVII.

Incertum 19. quod nam sit *Masculinum feudum*, quodnam *fæmineum*? Respond. *illud* esse, quod primitus acquisivit Masculus; *hoc* verò, quod fæmina primitus acquisivit. 1. 30. 1. 50. F. 2.

THESIS XXXVIII.

Incertum 2. Num & illud *feu-*
dū rectè appelletur *fæmineum*,

C

in

50 C.1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
in quod ex pacto investituræ vel
more Regionis fæminæ quoque
succeedunt, licet à Masculo pri-
mum sit acquisitum. ? Negamus
dict. Juribus & 1. 11. F. 2.

THESIS XXXIX.

INcertum 21. Num rectè di-
stinguatur inter *feudum*, quod
femina habet, & *feudum famine-*
um sive muliebres, ita, ut hoc sit,
de quo mulier primò investita
est: *illud* verò, quod à mare, qui
illud primùm acquisivit, ad mu-
lierem pervenit vel pacto, vel
privilegio, vel gratiâ domini,
vel more Regionis ? Negamus
arg. 1. 48. & 45. 2. F. & L. 5. ff.
de precario, Item per 1. 30. F. 2.

THESIS XXXX.

INcertum 22. quid nam sit *feu-*
dum Ecclesiasticum, quid *secula-*
re?

re ? Nos putamus, *feudum Ecclesiasticum* esse ; quod persona Ecclesiastica, penes quam ea potestas est, in bonis Ecclesiæ concessit. *Sæculare* verò esse, quod primitus persona sæcularis, laico, vel Clerico dedit *t. 1. §. 1. t. 6. in princ. F. 1. t. 35. F. 2. & cap. extranmissa extra de foro competente.*

THESIS XXXXI.

[Ncertum 23. quid sit *feudum in Curte*, & *feudum extra Curtem* siue curiam Domini? Respond. *feudum in curte* esse, quod in territorio sui Domini vasallus possidet, etiamsi territorii illius prædia cætera nõ domini, sed subditorum sint *t. 5. §. ult. F. 1. t. 51. F. 2. t. 18. F. 1. Feudũ extra curtiẽ* esse, quod vasallus extra ter-

52 C. I. de Nomo feud. feudisq; in gen.
ritorium Domini possidet *cit.*
Juribus.

THESIS XXXII.

[Ncertum 24. Utrum detur *feudum ligium*, atque adeò utrum illa divisio *feudi in ligium & non ligiũ* possit sustineri? Affirmamus *per l. 99. in extraord. cap.* & definimus, quod *feudum ligium* (inde dictum, quod arctiùs *liget* vasallum, quàm aliud *feudum*, quod *non* est *ligium*) sit, ex quo vasallus pacto investituræ exigente, fidelitatem domino suo, contra omnem hominem, nullo anteposito, sive excepto, præstare tenetur *d. l. 99. junct. l. 52. §. satis bene F. 2*: Non *ligium* verò illud, cuius intuitu vasallus ita Domino ad fidelitatem est adstrictus, ut nihilominus etiam
alii

alii fidelitatem præstare ei liceat
 2. *F. 7. in princ*: Atque ex dictis
 sequitur *feudum ligium* ab eo so-
 lo concedi posse domino, qui non
 recognoscit superiorem, qualis
 est Pontifex Romanus, Impera-
 tor &c. *Clement Pastoral*: §: quod
 sit punitio desentent: & re judi-
 cat. 1. 7. in princ. 1. 55. in fine *F. 2.*
 Item neminem duorum *Vasallum*
Ligium simul & semel esse posse.
 per d. 1. 99. & 52. §. satis bene *F. 2.*

THESIS XXXXIII.

Incertum 26. Num is, qui *li-
 gius est* Imperatoris, alterius
 nihil ominus in Imperio consti-
 tuti Principis, sub respectu cer-
 torum bonorum, queat esse sub-
 ditus & Land sassius? Affirma-
 mus *arg. Reichs Abschied zu*
Speyr de Anno 1542. §. die weil

54 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
aber *juncta* L. 49. ff. de operis li-
bertorum d. Clement: Pastoral: S.
denique *juncto* S. seq. vers. rur-
sus. Et Reichs: Abschied 1548. S.
Wiewol auch in Regierungshand-
lungen/& in S. aber der Straffen.

THESIS XXXIV.

Incertum 26. An distributio
in *feudum ex pacto & providen-
tia*, & *feudum hereditarium* com-
moda sit, nec ne? Non putamus,
quin imò arbitramur, neque no-
mina, quibus partes huius divi-
sionis exprimuntur, satis apta
esse ad significandam rem, neq;
etiam partitionē, omnes habere
suos numeros, ut logicā ratione,
perfecta, & absoluta dici possit,
ut in ipsa Disputatione demon-
strabimus; Interea tamen nō ne-
gamus, quia usu recepta est hæc
divi-

divisio, & partium eius appellationes, à foro eam relegare, & re-
iicere isthæc nomina qui volet,
oleum & operam perditurum;
proinde ad sensum duntaxat spe-
ctare, fatiùs futurum esse, quàm
vana nominum vocabula ad-
modum curare *L. penult. §. penult.*
C. de constit. pecun.

THESIS XXXV.

I Ncertum 27. quid sit *feudum*
ex pacto & providentia, quid
item *hereditarium*. Respond. *feu-*
dum ex pacto & providentia ita
commodè posse definiri, si dica-
mus, illud esse, cuius ea est ex
providentiâ Legis feudalis natu-
ra, ut ad primi acquirentis libe-
ros, præcipuè masculos, cuius-
cunque gradûs, ordine successivo
ita Jure proprio pertineat, ut il-

56 C. 1. *de Nomo feud. feudisq; in gen.*
le commodum eius ad dies vitæ
capere, non etiam in eo succes-
sori præjudicare ullâ ratione pos-
sit *arg. l. 48. 2. F. & l. 1. §. hoc*
autem notandum l. 8. in princ. l.
13 §: etsi Clientulus F. 1. & l.
34. §. similiter F. 2. & l. 2. in princ.
l. 50. F. 2. l. 14. §. Capitanei F.
1. l. 8. in fin. princ. F. 1. & c. Feu-
dum verò merè & absolutè heredi-
tarium (quod solum Jura feuda-
lia agnoscunt) esse, quod ex placi-
to Domini dantis Jure *Allodii* cen-
setur. *Allodium* autem est, quod
Jure proprietatis ad nos pertinet,
sive proprium cuiusque liberi
hominis patrimonium, de quo
liberè disponere potest, quodq;
transitorium est ad omnes hære-
des, etiam extraneos. Quod enim
Allodium est in *l. 17. §: ult. l. 26.*

§. in-

§: *inter filiam F. 2.* id *proprietas* dicitur *in t. 4. §. cum autem F. 1. & t. 29. F. 2.* *Jus proprium* vocatur *in t. 42. t. 44. eod: lib.* appellatur quoque *hereditas in t. 45. in princ. & t. 51. §. si contentio F. 2.* Illud itaque *hereditarium feudum* est, quod *Allodii*, id est quod *proprietatis & hereditatis* Jure censetur, ut de eo vasallus liberè disponere possit, quodque ad omnes, etiam extraneos, hæredes transit, *t. 48. F. 2.*

THESIS XXXXVI.

INcertum 28. quibus verborum formulis, utrumque hoc *feudum* constituatur? de quo argumento tot iterùm fere sunt Feudistarum opiniones, quot capita ipsorum? Nos putamus, *feudū ex pacto & providentia* censi, feri,

58 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
feri, si in eius concessione, *haredum* nulla facta sit mentio &c.
Econtra *Hereditarii* formulam
esse, in quâ expressè *haredum* fit
mentio, hoc vel simili modo,
Titio & eius haredibus, & cui ipse
dederit, pagum hunc in feudum
concedo arg: l. 48. F. 2. Vel Titio
& haredibus eius quibuscunque
arcem illam in Feudum concedi-
mus &c. Verùm si in investitura
haredum quidem facta sit mentio,
sed nulla apposita sint verba ge-
neralia, & extensiva, ut si dictum
sit in investiturâ, *Tibi & tuis ha-*
redibus, hunc pagum in feudum
concedimus: Feudum hoc ex pacto
& providentia esse, existimamus
arg. l. 13. §. & si Clientulus F. 1. l.
34. §. similiter F. 2. l. 19. §. ult.
20. F. 1. l. 17. in princ. l. 18 F.
2. l.

2. t. 1. §. cum verò & §. §. seqq.
F. 2.

THESIS XXXXVII.

Incertum 29. Utrum in dubio *hereditarium* præsumendum sit *feudum*, an ex pacto & providentia, puta in casu, quo simpliciter concessum est, *Feudum*, nullâ factâ mentione vel liberorum vel heredum? Veriorem eorum sententiâ esse judicamus, qui volunt, non *hereditarium*, sed ex pacto & providentia feudum præsumi arg. t. 1. §. hoc autem F. 1. t. 2. §: præterea F. L. 2. L. 17. §. 1. ff. de aqua & aqua pluvia & t. 4. §. si Vasallus F. 1. t. 2. §. præterea F. 2. & cap. cum dilectus, extra de consuetudine juncto t. 48. F. 2. Et tantum de Feudorum Divisionibus.

58 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
feri, si in eius concessione, *hære-*
dum nulla facta sit mentio &c.
Econtra *Hereditarii* formulam
esse, in quâ expressè *hæredum* sit
mentio, hoc vel simili modo,
Titio & eius hæredibus, & cui ipse
dederit, pagum hunc in feudum
concedo arg: l. 48. F. 2. Vel Titio
& hæredibus eius quibuscunque
arcem illam in Feudum concedi-
mus &c. Verùm si in investitura
hæredum quidem facta sit mentio,
sed nulla apposita sint verba ge-
neralia, & extensiva, ut si dictum
sit in investiturâ, *Tibi & tuis hæ-*
redibus, hunc pagum in feudum
concedimus: Feudum hoc ex pacto
& providentia esse, existimamus
arg. l. 13. §. & si Clientulus F. 1. l.
34. §. similiter F. 2. l. 19. §. ult.
20. F. 1. l. 17. in princ. l. 18 F.

2. t. 1. §. cum verò & §. §. seqq.
F. 2.

THESIS XXXXVII.

Incertum 29. Utrum in dubio
hereditarium præsumendum sit
feudum, an ex pacto & providen-
tia, puta in casu, quo simpliciter
concessum est, *Feudum*, nullâ fa-
ctâ mentione vel liberorum vel
heredum? Veriorem eorum sen-
tentiâ esse judicam⁹, qui volunt,
non *hereditarium*, sed ex pacto
& providentia *feudum* præsumi
arg. t. 1. §. hoc autem F. 1. t. 2.
§: præterea F. L. 2. L. 17. §. 1. ff.
de aqua & aqua pluvia & t. 4. §.
si Vasallus F. 1. t. 2. §. præterea F.
2. & cap. cum dilectus, extra de
consuetudine juncto t. 48. F. 2. Et
tantum de Feudorum Divisioni-
bus.

§. VIII.

DE MEDIIS NOMOTHESIAE
FEUDALIS, UBI SIMUL DE IU-
RIS FEUDALIS SPECIEBUS, ORIGINE,
COMPILATORIBUS, ET AU-
THORITATE
&c.

Hucusque de *sine & objecto* Ju-
risprudentiae nostrae, ordo
tangit *media*, per quae finis in *ob-*
jectum subjectum vè, introducatur.

THESIS I.

Ubi iterum certum est, dari
eiuscemodi *media*, quibus
scilicet mediantibus, negotia feu-
dalia, ritè & legitimè exercemus,
regimus, dirigimus, ad *finē* con-
sequendum.

THESIS II.

Sed incertum i. quæ nam sint
illa, cum & de his inter DD.
vix ac ne vix quidem sit quæstio.

THE-

THESIS III.

NOs rursus tentabimus, num rectè dixerimus, si cum sæpius *citat. Maiero sect. 2. cap. 1. n. 2.* statuerimus, *media* alia non esse, quam *ipsa Jura feudalia.*

THESIS IV.

Definimus autem *Ius feudale*, cum eodem *ibidē n. 4.* quod sit Jus Civile proprium, ob negotium feudale præcedens homini in re, vel personâ aliquâ, ad necessitatē, usum, & directionē constitutū & introductum. Sed hic iterū varia occurrunt Incerta

THESIS V.

ET quidem incertum est 2. quæ nam sit *origo iuris feudalis*? Nos eius *originis*, quasi Chaos indigestum, materiamvè primam, aliquot ante approbationē

62 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
Longobardorum aliorumque po-
pulorum sæculis, fuisse depre-
hendimus; Digestionem verò,
formamvé, in primis Longobar-
dis, post aliis, acceptum ferimus
arg. 1. 1. 23. 2. F. 1. 1. 58. & 39.

THESIS VI.

Incertum 3. quinam Juris hui-
us *Compilatores* fuerint? Nos pu-
tamus, *Compilatores* illius Iuris
fuisse Gerhardum Nigrum (qui e-
tiam Capagistus vocatur *c. 1. 2. F.*
28.) Et Obertum de Orto, utrof-
que Consules Mediolanenses, *c.*
un. 2. F. 25. sed non solos, siquidē
alia ab aliis quoq; adjecta sunt *C.*
un. 2. F. 30. C. unic. 2. F. 32. c.
Domino 2. F. 28.

THESIS VII.

Incertum 4. quænam sit libro-
rum *Iuris huius feudalis partitio*
seu

seu divisio ? Nos *duplicem* deprehendimus : quædam enim est *vulgaris*, quædam verò *Cuiacii*, *Illæ* quæ communiter in Corpore Juris esse solet ; *Hæc* quæ à Cuiacio in feudalibus adducitur : Sed quinam libri & tituli cuiusque Authoris proprii sint, & quodnā de his unius atque alterius Judicium sit, videatur apud Giphani. *disp. 2. n. 37. & seqq.*

THESIS VIII.

Incertum s. Quænam *Juris* istius Nostri sit vis & *Authoritas* ? Nos putamus, eam tantam esse, ut tam in decidendis forensibus controversiis, quam in publicis lectionibus, & disputationibus, pro *Jure* servari debeatur, quousque contrariâ constitutione, aut consuetudine legitimâ, sublata sue-

64 C. 1. De Nomo. feud. feudisq; in gen.
fuerit arg. C. noviter vers. non e-
nim intendimus extra de iudic. C.
5. extra de præsumpt. & l. prae-
tor ff. de iudic.

THESIS IX.

Incertum 6. cum omne *Jus* sit
scriptum, vel non *scriptum*, cui
Jus feudale accensendum sit?
Nos putam⁹, illud (demptis Impp.
Constitutionibus eidem insertis,
quæ ad *Jus scriptum* pertinent, &
extra controversiâ sunt:) ad *Jus*
non scriptum pertinere, argumen-
to ducto ab ipsa inscriptione.
Et per text. in c. in verbo *usum ta-*
men feudi de feudi cognit. lib. 2. F.

THESIS X.

Incertum 7. Cum Juris virtus
generalis sit, & ad observan-
tiam sui, quosvis sibi subiectos ob-
liget; Num *Ius feudale*, æque Cle-
ricos, ut Laicos, obliget? Quod
omnino

omninò dicendum videtur per
C. unic. §. fin. 2. F. 40. C. ex trans-
missa. c. verum extr. de foro com-
petent. C. caterum extra de judis.

THESIS XI.

Incertum 8. Num *iuris feud-*
alis tam magna sit *Authoritas*,
 ut etiam *extra argumentum feu-*
dale, ad aliarum quoque causa-
 rum decisionem trahi, & appli-
 cari possit, prout in Jure scripto
 admissum est *L. neque LL. cum 3.*
seqq. ff. de LL. c. 2. exi. de trans-
lat. Episc? Distinguimus, ut si *iura*
feudalia aliquid disponant *contra*
iuris communis Regulas, ad alia
 produci non debeant; *sin minus*,
 rectè protrahantur *arg. L. de qui-*
bus ff. de LL.

THESIS XII.

Incertum 9. An sicut deficien-
 te

66 C. I. De Nomo. feud. feudisq
te Jure communi Jus fe
ad illius Juris controversia
ci posse dictum est ; Ita si
Juris communis rationes , a
feudalis controversias deci
induci possint ? Affirma
F. I. §. strenuus.

THESIS XIII.

Incertum 10. Jus Com
cum aliud sit *Canonicum*
Civile , si quæstio *Jure feud.*
invenitur decisa , an ex Ju
nonico vel *Civili* deciden
Ubi *Jus Civile* à Jure Canon
flectit ? Putamus , si in Ter
perii controversia illa agi
eam regulariter ex *Jure Civ*
cidendam esse C. cum ad
6. dist. 96. c. caterum ex
judic. C. verum C. extra
extr. de for. Competent. C

§. 8. de *Mediis Nomothesia* &c. 67
causâ in decidendis controversiis
feudalibus, juxta commune DD.
placitum, hic ordo observari so-
let. Ut in primis *Investitura pa-*
cta, & conditiones inspiciantur
1. *F. 8. §. ult. in fin. tit. 14. §. 2.*
l. 15. in princ. 2. F. l. 12. l. 18. 1.
F. 1. §. 2. Post *consuetudo localis*
attendatur 2. *F. 1. L. in toto ff. de*
R. l. Consuetudini locali succe-
dit, *ius feudale commune 2. F. 1.*
Quæstione, jure Feudali vel ex-
presse, vel in consequentiam non
decisâ, in subsidium vocetur *ius*
commune civile 2. F. 1. Jus Com-
mune Civile deficiens, subsequa-
tur *luris Canonici dispositio per tex.*
supra alleg. Denique supra dictis
omnibus deficientibus, per *argu-*
menta legalia, feudalia vè proce-
datur *arg. L. ult. C. de Edict. Div.*
Ha-

68 C. 1. de Nomo. feud. feudisq; in gen.
Hadriani toll. Ut sunt argu-
menta à simili, à sensu contra-
tio, &c.

THESIS XIV.

Incertum 11. quid dicendum,
si in uno, eodémque capitulo
iuris feudalis, plures illæque *dis-*
crepantes sententia opinionesque
Feudistarum referuntur, citra ta-
men ullius approbationem, re-
probationemvé? Respond. ut
plurimum, reprobata opinio-
nem ultimo loco positam depre-
hendes 2. *F.* 34. 36. Id autem
universaliter verum non est. vi-
deatur Hanc in rem *Hartman.*
Pistor. 2. q. 25. n. 30. & q. 37.
n. 7.

THESIS XV.

Incertum 12. quid sentien-
dum *de extraordinariis Capp:*
Ju-

Juri feudali adjectis, quæ incipiunt à tit. 73. lib. 2. F. ? R. vel *discrepant ab ordinariis*, Et nullam; *sin conveniunt* cum iisdem, aliquam saltem tribuendam illi esse Auctoritatem; Atque ex illis Jura Feudalia declarare licitum esse *Hartm. Pistor. 2. q. 15. n. 45. & q. 13. n. 59.*

THESIS XVI.

Incertum 13. quid dicendū *de l. C. Responsis* ac Interpretationibus, quas faciunt ad Jus feudale? R. si ratione careant, aut habeant quidem, sed infirmiore, meritò cessuras illis, quæ ratione nituntur, aut certè, quam illæ, firmiori. *Vult. l. l. l. n. 1.*

Sed manum de hoc
capite,

CAPUT

CAPUT II.

DE JURE FEUDALI,
FEUDISQUE IN SPECIE, ET
QUIDEM DE JURE EA-
DEM CONSTITU-
ENDI.

Idimus *Media Iuris*
prudentia feudalis in
genere, nunc ad Eius-
dem *Media in specie*
nostram dirigimus contempla-
tionem. Respiciunt autem *Media*
hæc *feudi statum vel integrum*
vel iurbatum: *Maier sect. 3. c.*
1. n. 2. In *statu integro Medium*
est *Ius vel constituendi vel acqui-*
rendi feudum; vel *feudum consti-*
tutum & acquisitum retinendi. In
statu

In statu turbato est ius vel feudum
amittendi, vel persequendi, Nos
in hoc capite de iure constituendi
feudum, quod est *Medium pri-*
imum, quo feudum ritè & legiti-
mè constituitur; Atque absolvi-
tur consideratione 1. personarū
2. materiæ 3. formæ, & 4. effe-
ctūs Feudorum constitutorū de
quibus in seqq. §. §.

§. I.

DE PERSONIS AD FEUDUM
CONCEDENDUM HABILI-
BUS ET IN HABILI-
BUS.

PRæeuntibus itaque, tā *Imper.*
Iustin. Instit. §. fin. de iure N.
G. & C. quam Feudorum Com-
mentatoribus ad unum fere o-
mnibus 1. de iis agemus, quæ
principem locum in *constituendo*
feudo

72 C.1. de Iure feud. feudisq; in specie &c.
feudo obtinent, scilicet *personis*
feudum constituentibus. *Persona*
namque nisi essent, nunquam
feudum constitui posset. Ad om-
nis autem *feudi constitutionē per-*
sona requiruntur duplices, *con-*
cedentes nimirum, & *accipientes*
c. 1. in princ. §. fin. 1. F. 1. cap. 1.
1. F. 14. C. 1. §. final. 2. F. 23. &
passim. Nos hic de *personis ad feu-*
dum concedendum habilibus & in-
habilibus.

THESIS I.

VBi in primis certum est, *per-*
sonas dantes sive concedentes
feudum (quæ dicuntur *Domini,*
seniores &c.) considerari posse,
vel *pro ut olim*, vel *prout nunc*
sunt. *Olim* nemini *feudum con-*
cedere licitum erat, quibus non
dignitas, nobilitas, vel antiqua
con-

§. 1. de Personis feudū danti. &c. 73
consuetudo id tribuebat, c. un. in
princ. 1. E. 1. Hodie vcrò in gene-
re omnes, cuiuscunq; ordinis, gra-
dus, sexus, ætatis, conditionisque
sint, *feuda aliis concedere* possunt;
modo liberā habeant administra-
tionē, nec speciatim reperiantur
prohibiti *princ. per quos fiat invest.*
2. F. 3.

THESIS II.

Sed incertum 1. An & pupillus
tuctore Authore feudū de no-
vo concedere possit? Negam⁹, arg.
t. 23. §: ult: F: 2. t. 27. F. 1. jun-
ct. L. 1. §. 1. & §. 2. ff. de tutel: &
ration: distrab: & t. 1. §: ult: F. 2
junct: tot: t: ff: de rebus eorum qui
sub tutel: & tot: t: Cod. de prædiis
& aliis rebus minorum, Et t. 3. §.
1. F. 2. junct. L. 22. Cod. de ad-
ministrat, tutor.

THESIS III.

Incertum 2. utrum *minor*, curator non habens, *feudū* de novo concedere possit? Negamus d. t. 3. in prino. F. 2. junct. L. 1. in fin. ff. de minoribus L. 1. & toto t. Cod. de his qui veniam aetatis.

THESIS IV.

Incertum 3. si peculii adventitii usus fructus ad patrem non pertineat, sed comodo filii familias ille cedat, an is hoc casu, illud de novo in *feudum* concedere possit? Negamus arg. L. penult. §. vlt. Cod. qui testam, facere possunt junct. L. 44. §. 1. ff. de O. et A.

THESIS V.

Incertum 4. An procuratores rerum alienarum *feuda* de novo *constituere* possint? Negamus arg. L. 28. §. vlt. ff. de pactis L. 7. in princ. ff. de donation. nisi speciale

§. 1. de Personis feudum dantibus. 75
ciate ad hoc mandatum habeant d.
1. 3. §. sed utrum F. 2.

THESIS VI.

Incertum 5. Possitne *tut*: vel *curator* res pupilli vel minoris de novo in feudū concedere? Nega-
m⁹. 1. 2. 3. §. ult. F. 2. junct. l. 16. Cod.
de administrat. Tut. cum simili-
bus, in tantum, ut nec id regula-
riter possit cum causæ cognitio-
ne, & decreto saltem Magistratus,
Arg. L. 12. Cod. de prædiis mi-
norū & L. 5. §. 9. & §. §. seqq. ff.
de rebus eorum, qui sub tutela.

THESIS VII.

Incertum 6. An & quando *Pra-*
lati Ecclesiarum prædia Eccle-
siæ suæ in feudum dare possint?
Resp. regulariter non posse per
text. in d. 1. 3. in princ. F. 2. & 1.
2. 3. §. ult. eodem lib. L. ult. Cod.
de rebus alienis non alienandis
D 2 junct.

76 C. 2. de Iure constituendi feud.
junct. tot. 1. extra de rebus Eccle-
sie non alienandis : posse autem ex
consensu Pontificis & totius Ca-
pituli, suadenae necessitatis &
utilitatis causâ, solenniter & dili-
genter â Capitulo perpensâ *arg.*
capl. 1. & capl. 2. in princ. de re-
bus Ecclesie non alienandis in 6.
Canon. sine except. 1 2. Quest. 2.
junct. Capl. ad nostram ext. de reb.
Eccles. non alienan. deinde posse,
si antiquitè, id est ante Vrba-
ni II. Papæ. Constitutionem pro-
hibitoriam in Synodo Placentiæ
habitâ promulgatam hoc jus ac
potestatem habuerint, tunc e-
nim sicut & si prædia illa infeu-
dari solita fuerint nō prohibetur
Prælati, eadem aperta, &
reversa ad Ecclesiâ, denuò in feu-
dum dare. 1. 1. §. 1. 1. 6. F. 1. non
tantū extraneis, de quibus nō est
dubi-

§. 1. de Personis Feudum danti. &c. 77
dubium, sed & consanguineis cap.
un. in fin. 2. F. 1. 91. in extraord.
capp. c. relatum ext. de testam. cap.
25. ext. de preb. Canon. non esti-
memus 20. Quæst. 2. Can. non sa-
tis distinct. 68. si modo consan-
guinei sint idonei, ac honesti, nec
onerosi Ecclesiæ, ita ut nihil detri-
menti ex tali concessione Eccle-
sia capiat cap. 2. ext. de donat. tit.
34. §. similiter F. 2. Et quidem
etiam absque consensu Pontifi-
cis c. 2. ext. de FF. c. ut sup. ext.
de rebus Eccles. non alienan. Item
absque Capituli consensu l. 26.
§. in clericorum F. 1. quamvis non
sine consilio, cap. novit, & cap. seq.
ext. de his que fiunt à Prælatis,
atque si id Ecclesiæ expedire vi-
deat; quod si enim putet, utilius
esse Ecclesiæ, ut in ejus patrimo-

78 C. 2. de iure constituendi feud.

nio retineatur jure pleno, iterum dare ea in feudum non debet, sed in solum Ecclesiæ usum reservare d. cap. 2. ext. de FF.

THESIS VII.

Incertum 7. quid requiratur, ut res Ecclesiastica dicatur *solita in feudum dari*? Nos putamus, rem Ecclesiasticam non aliter posse dici *solitam dari in feudum*, quam si ante eandem Urbani 2. legislationem prohibitoriam, saltem semel data fuerit in feudum l. 1. in princ., & d. l. 6. in fine princ. F. 1. & d. l. 91. in extraord. capp.

THESIS IX.

Incertum 8. Quia à tempore promulgatæ constitutionis Urbani II. res Ecclesiasticæ antea insolitæ dari in feudum, absque legitimâ

§. 1. de Personis feudum dantibus. 79
gitimâ solennitate, jus infeudan-
di amplius non admittunt, juxta
prædicta, num Prælati Ecclesia-
rum potestatem infeudandi eas
res, legitimâ saltem præscriptio-
ne acquirere possint? Negamus
per cap. 5. & 101. 1. extra de reb
non alienan. cap. Consultissimo eod.
in 6. junct. 1. 6. F. 1. in princ. &
L. 5. Cod. de LL. facit cap. posses-
sor mala fidei de R. 1. in 6. & cap
ult. ext. de præscriptionibus.

THESIS X.

Incertum 9. Utrum Roman:
Imp: Bona Imperii de novo in
feudum concedere possit? Non
putamus, si infeudatio illa, quod-
dam adferat Imperio præjudiciũ
arg. 1. 28. §. ult. F. 2. l. ult. Cod. de re:
non alien. N. 11. in pr. N. 30. in
pr. N. 116. constitutione de Justin.

80 C. 2. de Iure constituendi feud.

Cod. confir. constit. de concept. ff. L. 1. in pr. Cod. de Fur. uet. enuele: L. 1: in pr. Cod. de sum. Trinitate N. 18. 21. 31. 43. 46. 72. 80. & seq. 85. 114. 127. 148. 152. junct. cap. ext. de donat. L. 63. ff. de procurat. cum similibus & L. 3. §. penult. ff. de Iur. Fisci. &c. facit N. 98. cap. ult. junct. L. 1. Cod. de bon. pater. Item cap. intellecto ext. de Fur. Juran.

THESIS XI.

Incertum 10. si feudum aliquod Imperii sit apertum, an Imperator denuò alicui illud concedere possit? Affirmamus per text. in cap. 2. ext. de F. Aurea Bull. Caroli IV. Von Rechten des Pfaltz Graffen.

THESIS XII.

Incertum 11. Possitne Imp. Rom. pro

§. 1. *de Personis feudum danti.* 85

pro suâ potestate Cæsareâ rem
alienam invito Domino, auferre
& alii cuidam in *feudum concede-*
re Negamus arg. *L. ult. in pr. ff.*
de R. J. junct. §. sed. naturalia in-
stit. de J. N. G. & C. Can. ult. 2.
Quest. 1. Item L. 13. §. 1. ff. com-
munia prædiorum cum similibus.

THESIS XIII.

Incertum 12. An quilibet ho-
mo, etiam *ignobilis*, puta dives
Rusticus, res suas alicui in *feudum*
concedere possit? Affirmamus
per lex. cap. 1. §. 1. F. 2. t. 10. §.
ceteri F. 2. facit L. 21. Cod. man-
dati L. 9. Cod. de Judeis cum simi-
libus Item t. 34. §. ex earum lege
F. 2.

THESIS XIV.

Incertum 13. An *maritus* præ-
dia *dotalia* alicui in feudum da-

D 5 re

82 C.2. De iure constituendi feud.
re possit? Negamus *arg. l. un. §.*
& cum L. Julia Cod. de rei uxoria
act. junct. l. 1. Cod. defund. dotal.
& l. 5. ff. d. i. l. 4. ff. eodem.

THESIS XV.

Incertum 14. An Vassallus de
suo feudo, quod ab alio possi-
det domino, aut de feudi sui par-
te, sub investire quempiam ali-
um possit? Affirmamus *l. 3. §.*
sed etiam l. 9. l. 26. §. beneficium
l. 34. §. similiter F. 2. Sed de hoc
nos infra pluribus.

§. II.

DE PERSONIS FEUDUM AC-
CEPTANTIBUS.

Consideravimus *personas con-*
cedentes feuda, nunc ad *perso-*
nas, acceptantes; concedi siquidem
feuda non possent, nisi essent, qui
acciperent, ut ita concedentiū & ac-
cipientiū sit mutua relatio THE-

THESIS I.

Vbi iterum certum est, *accipientes feuda* (qui in Jure feudali, *vasalli* t. 2. F. 14. & *passim*, *Clientuli* tit. 10. F. 1. *milites* tit. 19. F. 1. *fideles* tit. 1. F. 1. à Juris verò feudalis Commentatoribus *homologi*, *Exercitati*, *comites*, *beneficiati*, *infendati*, *feudatarii*, Germanicis *Lechen* : *Mann* / vel simpliciter ein *Mann* Item *Liebe* (*Gethreue* nuncupantur) considerari posse , vel ut *olim erant*, vel ut *hodie sunt* : *olim feudum* nemo *acquirere* poterat, nisi esset *militiæ capax* 1. F. 17. *hodie* iterum omnes, non obstante ulla ordinis, gradus, sexus, ætatis, status, qualitatis aut numeratione, nisi nominatim reperiantur prohibiti, ad *feudi acquisitionem*

84 C.2. de Iure constituendi feud.

sitionem admittuntur 2. F. 3. 2.
F. 26. t. 22. F. 1.

THESIS II.

Sed incertum 1. Num & Clerici
per novam investituram feu-
dum accipere possint? Affirma-
mus t. 40. S. si Clericus F. 2. cap.
ex transmissa ext. de for. compe-
tent.

THESIS III.

Incertum 2. Monachus, An
novi feudi capax sit, nec ne?
distinguiamus, inter feudū, quod
annexam habet dignitatem, ut est
Ducatus, Marchionatus, Comi-
tatus t. 13. in fin. t. 14. in princ.
F. 1. & feudum quod nullam ha-
bet adjunctam dignitatem: Illud
Monacho nec per novam investi-
turam dari posse affirmamus tot.
t. ext. ne Clerici vel Monachi
secu-

§. 2. de Personis Feudum accept. . 85
secularibus negotiis l. 21. l. 36. F.
2. Hoc verò *feudum* in Mona-
chum jure conferri, ac Monaste-
rio acquiri *l. 40. §. ult. F. 2*: si
modo, vel nullum necesse habet
Monachus exhibere domino ser-
vitium, vel saltem non nisi tale,
quod honestè convenit Mona-
chorum ordini & statui *arg. text.*
can. placuit 16. Quast. 1: & cap.
1. 2. 3. 4. 6. 8. 9 & 10. extra ne
Clerici vel Monachi; Ita quidem,
ut saltem ad vitam Monachi illi-
us, feudum hoc in usu Monaste-
rii remaneat, si huius intuitu, &
non contemplatione illius, fuit
datum *arg l. 68. l. 199. ff. de R.*
J. L. 3. §. ult. ff. de censibus l. 4.
ff. de usufructu.

THESIS IV.

Incertum 3. utrum *Rusticus*
novum

86 C. 2. De iure. constituendi feud.
novum feudum Acquirere possit?
Affirmamus 1. 3. §. personarum
F. 2. 1. 26. §. si minori eod. lib. fa-
cit huc 1. 7. 1. 21. F. 2.

THESIS V.

Incertum 4. An *Infans* novum
accipere feudum possit? Affir-
mamus, sed per tutorem 1. 3. §.
personam junct. §. sed & utrum
F. 2. facit l. 3. Cod. de acquir:
& retinend. poss. l. 1. §. per pro-
curatorem l. 22. §. *Infans.* ff. eo-
dem l. 13. §. 1. ff. de acquir. rer.
domi. vel per patrem, si adhuc
in eius potestate sit constitutus
arg. l. 18. in princ. Cod. de iure
deliberanti.

THESIS VI.

Incertum 5. An *Impubes*, infan-
te Maior, absque tutoris sui
Authoritate *feudum* rectè acci-
piat?

§. 2. de Personis Feudum accepr. 87
piat? Affirmamus, l. 26. in fin.
F. 2. junct. §. 1. instit. de Auth.
tit.

THESIS VII.

Incertum 6. An *servus* de feudo investiri possit? Affirmamus d. 1. 3. §. *personam* F. 2. Non tantum *proprius*, sed & *alienus*; sed ita, ut si hoc animò investitura facta sit, ut *servus* ipsemet, non eius *Dominus feudum* habeat, idque nominatim agatur, inutilis sit investitura arg. §. *item. vobis instit.* per quas personas cuique acquiritur l. 10. §. 1. ff. de acquir. rer. Domin. Aliàs verò ipsi *Dominus* feudum acquiratur.

THESIS VIII.

Incertum 7. Utrum surdus, mutus, cæcus, furiosus, mente captus, feudum de novo accipere

cipere possit? Affirmamus *sæped.*
t. 3. §. personam F. 2. facit l. 21.
Cod. mandati l. 9. Cod. de Jude-
l. 19. §. 1. ff. soluto matrì.

THESIS IX.

INcertum 8. Num. *Spurius* feu-
 dum accipere possit? Affirma-
 mus, *d. t. 3. §. personam F. 2. fa-*
cit huc l. 16. in princ. ff. de decu-
rionibus junct. l. 15. in princ.
ff. ad municipalem & l. 8. Cod. de
decurionibus.

THESIS X.

INcertum 9. An etiam *infames*
 novam accipere investituram,
 & per eam acquirere feudum
 novum possint? Nobis negata
 opinio probabilior videtur, eti-
 am in feudo, quod cum digni-
 tate conjunctum non est, nisi do-
 minus, homo privatus sit, & nul-
 los

§. 2. de Personis feuda accept. 89
los alios habeat Vafallos arg. tit.
16. in princ. t. 20. in princ. §. si
inter dominum t. 25. §. ult. F. 2.
junct. L. 12. §. 2. ff. de judiciis.
L. 2. ff. de Senatoribus, t. 37. F.
2. & arg. t. 2. §. 1. t. 4. §. seq: F.
1. cum similibus junct: N. 90. de
testibus cap. 1. L. 3. in princ. ff.
de testibus cum similibus, & arg. t.
6. F. 2. junct. L. 2. de offic.
assessorum.

§. III.

DE MATERIA FEUDALI, SI-
VE REBUS IN FEUDUM
DANDIS.

Hactenus de constituentibus
personis, tam dantibus quā
acceptantibus feudum; Videamus
nunc, de *rebus* in quibus *feuda*
erigi ac constitui possint.

THESIS I.

Ubi certum est 1. quòd *omnes res*, quæ in commercio
esse possunt *cap. un. §. 1. 2. F.*
3. nec aliâ ratione vetantur, *re-*
ctè in feudum dentur, : *d. cap. 1.*
infin. Princ. sive deinde sint sæ-
culares, sive *Ecclesiastica cap. 10.*
Ext. de reb. Eccles. non alienan.
cap. uni. 1. F. 1. & cap. 1. 1. F.
6. & seculares rursus, sive *cor-*
porales, sive *incorporales*, hoc
est

§. 3 de Materia feudali &c. 91
est Jura , & tam Regis propria,
quàm aliis communia.

THESIS II.

Certum est 2. Jura propria
Regi seu Imperatori esse Re-
galia D. D. ad 1. 1. vers. sciendū
F. 2.

THESIS III.

Certum est 3. REGALIA dici se-
cundum Feudistas à Rege,
nam Longobardorum (quos Ju-
ra hæc feudorum in Italiam tra-
duxisse supra diximus:) summus
Magistratus erat Rex ; Et quam-
vis post devictos Longobardo-
rum Reges Regnum Italiæ pe-
nes Impp. Germanos fuerit, ni-
hil ominis tamen per Regem
semper intellexerunt Interpp.
Imp. Roman. ; Atque exinde
quo-

quoque REGALIA potius, quam IMPERIALIA ab Imp. nominata fuerunt, retentâ scilicet originali derivatione, Ideoq;

THESIS IV.

Certum est 4. REGALIA esse Iura soli Imp. propriè competentia, cuive Imp. ea vel tacitè, vel expressè habenda concedit, in signum præeminentiæ, sibi ad Imperii dignitatem, atq; salutem reservata.

THESIS V.

Certum est 5. REGALIA hæc à Iuris feudalis Interpp. dividi in *majora*, & *minora*; *minora utilitates*; *majora*, Imperii dignitates appellantur. Hæc respiciunt Imperat personam, illa Fiscum, Hæc demonstrant Imperat; illa ipsius imperium.

THE-

THESIS VI.

Certum est 6. REGALIA *majora* dici, in quibus suprema Imp. potestas, ac præeminentia relucet, quæ & Jura Majestatis, à nonnullis etiam potentiora, multisq; aliis nominibus, de quibus *Sixtinus de Regalib. Cap. 2. n. 2. & cap. 3.* à Germanis verò die Kayserliche Hochheiten vund Reservaten R. Ab: zu Regensspurg de anno 1576. §. dar durch dann / vocantur; Atque hæc onus ac honorem potius, quàm aliquod commodum habent. *Minora* verò Regalia esse, quæ ad rem potissimùm fisci, respectum habent.

THESIS VII.

Certum est 7. Ad REGALIA *maiora* communiter referri species

species subsequentes, nimirum
 1. Leges condere universales l.
 1. l. ult. §. 1. Cod. de L. L. l.
 1. Cod. de constit. prin., quas in-
 terpretari solius quoque est Im-
 peratoris d. l. ult. §. 1. Cod. eod.
 2. 2. uti clausula plenitudinis po-
 testatis, ac ex ea aliquid statuere.
 3. Jus creandi Reges, Electo-
 res, Archiduces, Marchiones,
 Landgravios, Burgravios, Co-
 mites ac Barones, illosque ite-
 rum degradandi. 4. Jus bel-
 lum indicendi, vel aliis licentiam
 belligerandi impertiri l. 3. ff.
 ad L. Juliam Maiestatis l. uni-
 Cod. ut arma sine jussu Principis
 &c. lib. 11, C. quid culpatur 33.
 Quest. 1. O. C. p. 2. 1. 15. ibi
 Fluß der Kayserlichen Majestät/
 oder unserem zugeben R. Imp. de

Anno

Anno 1555. §. wo sich aber cum
§. seq. 5. Jus nobilitandi seu
nobiles creandi l. 5. Cod. de di-
versis rescript. L. ult. §. viros au-
tem illustres Cod. ubi Senatores vel
Clarissimi l. uni. Cod. de his qui
à Principe &c. lib. 10. L. penult.
in princ. & §. 1. ff. de decurionibus
L. 3. Cod. de consulibus &c. 6.
Jus creandi Comites Palatinos,
Item Doctores, ac Licentiatos in
omnibus superioribus facultati-
bus, Item Magistros artium &
Poetas laureatos. 7. Jus crean-
di Tabelliones ac Notarios. 8.
Scholas instituendi, seu instru-
endi publicas, quas Academias
vocant, illasque Privilegiis con-
donandi. 9. Jus legitimandi
spurios N. 89. C. 9. l. 3. & tot.
v. ff. de naturalibus restituendi C.
per

96 C. 2 de iure constituendi feud.
per venerabilem ext. qui filii sint
legitimi. 10. Jus famæ restituen-
di l. 10. ff. & tot. 1. Cod. de sen-
tent. passis 11. Jus veniam æta-
tis concedendi l. 1. & l. 2.
Cod. de his, qui veniam ætatis im-
petrarunt. 12. Jus absolvendi à
juramento, quo ad effectum a-
gendi l. ult. in princ. ff. ad
Municipal. l. 6. §. ult. ff. de iu-
re Patronatus. 13. Jus cognosce-
ndi de crimine læsæ Majestatis.
14. Jus repressalias concedendi.
15. Jus de non appellando l.
1. §. 1. ff. à quibus appellari non
licet. &c.

§. VIII.

Certum est 8. *Minora Re-*
GALIA ennumerari ab ipso
Imp. Friderico in d. C. uni. 2. F.
56. Et 1. quidem loco ibi refer-
ri

ri *Armandias*, seu, ut alii legunt, *Armannias*, sive Jus arma fabri-
candi, seu officinas publicas ha-
bendi, in quibus arma præparan-
tur, ac fabricantur *arg. N. 85.*

§. 101. 1. *Cod. de fabricensib. lib.*

11. 2. *Vias publicas*, quæ in ju-
re civili *Regiæ*, prætorix, consu-
lares *l. 2. §. 22. ff. ne quid in*
loco publico, Item *militares l. fin.*
ff. de locis & itinerib. publicis appel-

lantur. à Germanis verò *Kay-
serliche freye Strassē/ offene Stras-
sen/ Item freye Reichsstrassen/ auch*
Heer- oder Bahnstrassen dicuntur

l. 2. ff. ad L. Rhodiam de jactu

l. littora ff. nequid in loco publi-

co l. si in publico in fin. ff. de aqua

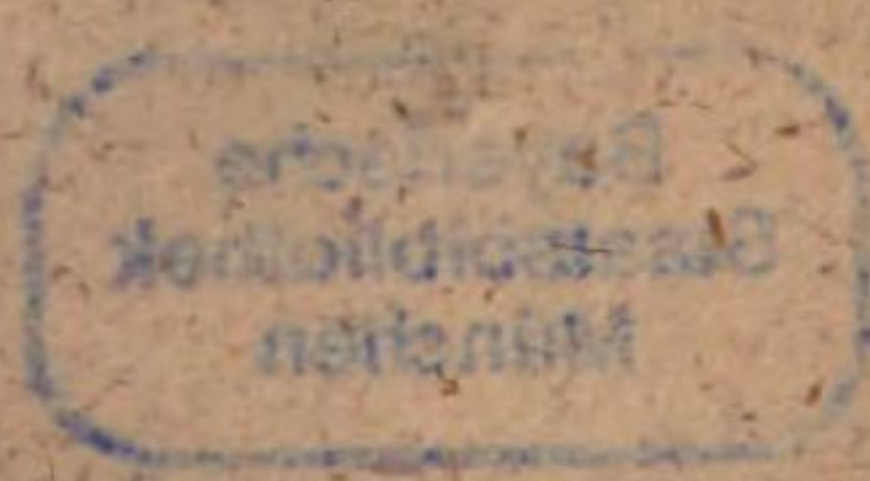
& aquâ pluvia aranda L. 5. Cod.

de B. Ecclesiis 3. flumina naviga-

bilica publica, & ex quibus fiunt

navi-

navigabilia. 4. *portus* sive vecti-
 galia, quæ pro transitu à navi-
 gantibus, vel pro tutâ in portu
 seu loco, quo importantur mer-
 ces, & dein exportantur, statio-
 ne solvitur *l. 17. ff. de V. S.*
 Quod vectigal portorium quo-
 que dicitur *in l. 3. Cod. de ve-*
ctigalibus. & commissis. s. Ripa-
rica, id est, vectigalia, seu Gabel-
 læ, quæ pro transitu riparum
 præstandæ veniunt 6. *vectigalia*,
 quæ vulgò vocantur *telonia*,
 Germanicè *Zoll* vnde *Schleydt* /
 illa alio nomine *Gabella* quoque
 appellantur, quæ mereibus inve-
 hendis & evehendis, Item ob sal-
 vum conductum, securitatem,
 defensionem, ac reparationem
 viarû, & boni publici causâ pen-
 duntur Principi, vel alteri, cui
 Prin-

Princeps hæc concessit, quorum
 Jus solius Imperat: esse, & cui
 Imperat: hæc permittit,
 probant, præter alios *lex. l.*
10. ff. de publicanis & vectigali-
bus &c. & tot. t. Cod. nova ve-
ctigalia institui non posse. C. 10.
ext. de censib. Recess Imperii de
Anno 1576. §. Weiter seynd wir
§. dardurch dann §. darmit. Re-
ferunt autem ad Regalia, non
modo Vectigalia nova, sed & an-
tea instituta, seu vetera; Ita ut
nemini præter Imp. illa institue-
re, hæc verò augere liceat d. l. 10.
in princ. & l. 4. Cod. d. tit. Illa
porrò majoribus sive Principis
reservatis, hæc verò minoribus
regalibus adæquantur 7. las
cusenda moneta Vulgò dicitur
Münz: Gerechtigkeit Reichs Alb:

100 C. 2. De Iure constituendi feud.
de Anno 1524. §. Dergleichen &
de Anno 1551. §. so wollen wir
auch; Imò hoc Ius monetæ de
Reservatis Majesta. seu regalibus
maj. esse à D.D. creditur arg. l. 2.
Cod. de falsis monetis. 8, mulctarũ,
pœnarumque compendia, scilicet
ex majoribus delictis, quæ Fisco
sive Principis ærario applicantur
juxt. l. 5. Cod. de modo mulct. l.
8. §. 3. Cod de hered. 9. bona va-
cantia, quorum nimirum nullus
reperitur legitimus successor, seu
hæres l. 69. §. 1. ff. de legat. 1.
l. 1. & l. 4. & l. ult. Cod. de bo-
nis vacantibus. lib. 10. l. ult. C. de
petit. bon. sublat. 10. bona indig-
nis ablata, de quibus tot. i. ff. &
Cod. de his, quæ ab indignis & c. l. 1.
l. 13. l. 38. l. 40. & l. 41. ff. de
Iur. Fisci l. 8. §. meminisse ff. de

§. 3. De Materia Feudali &c. 101
inoff. testament. Indigni autem i
censentur, quos Lex expressè *in-*
dignos declarat, ita ut ab illis Fis-
cus bona auferat: 11. *bona con-*
trahentium incestas nuptias, vide-
atur N. 12. Cap. 2. 12. *bona*
damnatorũ, ac proscriptorum, de
quibus *in* N. 134, cap. fin. 13.
bona committentium crimen læsæ
Majestatis: videatur l. 5. & l. ult.
Cod. ad L. Juliam Majestatis. 14.
Angarie, & *Paramarie*, quæ
vocabula secundum Interpretes
munera patrimonialia seu realia
denotant, præstationes nimirum
jumentorum, plaustrorum, &
navium, quæ in transvectione
armorum, vel in alia qualibet
publica necessitate exiguntur,
daß man nemlich dem Fürsten mit
Wagen/Kossen Schiffen und derz

gleichen Fröhne dienet/ Hofdienst/
 Schildwacht in Kriegs- & Leuffen
 verrichtet &c ; distant autem *Anga-
 ria* à *Parangariis* in eo, quòd *an-
 garia* sint, qua cursus publicus est
 dispositus, da die Post gehet/ *Pa-
 rangaria* verò, alio versum sive
 in obliquum. 15. *Extraordina-
 ria Collatio*, quæ fit ad felicissi-
 mam Regalis Numinis expediti-
 onem, quæ à D. D. communi-
 ter accipitur pro eo, quod in lu-
 re nostro Civili *superindictum*
 appellatur *iii. Cod. de superindict.*
lib. 10. Est autem *superindi-
 ctum* nihil aliud, quàm extraor-
 dinaria præstatio seu munus, ul-
 tra ordinarias ac statas indictio-
 nes, census, ac tributa pro Im-
 perat. scilicet utilitate & neces-
 sitate indictum *L. 1. Cod. de in-
 dicti-*

§. 3. De Materia Feudali. C. 105
diction. l. uni. Cod: de Superin-
dict. Lib. 10. L. pen. Cod. de excusat:
munerum lib. eodem L. 3. Cod. de
silentariis & decanionibus eorum
lib. 12. Ejusmodi hodie censentur
esse collectæ, sive contribu-
tiones Imperii Reichs, Steuer
zum Römmer- und Türcken-Zug/
de quibus in Recess. Imperii de
Anno 1549. 1512. §. damit die
Mässigung & §. seq. de Anno
1518. 1530. 1522. 1532. &
1558. 16. Potestas creando-
rum Magistratum ad Justitiam
expediendam, Atque hæc pote-
stas secundum Interpp. propriè
inter Regalia majora refertur. 17.
Argentaria, id est Auri & Argen-
ti fodinæ, seu generalius, omnes
metalli fodinæ, de quibus etiam
in Aurea Bulla Carol. 4. Von

Golt / Silber vud andern Gerts
werck. 18. *Palatia* in Civitati-

bus consuetis, quæ etiam alio no-
mine, *ædes Imperatori consecra-*
te l. un. Cod. de Pallatiis lib. 11.

Item *Aula Caesaris l. 3. Cod. de*
privilegiis eorum, qui in sacris
Pallatiis lib. 12. L. 1. Cod. de off.
Rectoris Provincie dicuntur. 19.

Piscationum redditus, sive vecti-
gal, quod Fiscus ex piscationibus,
quæ in mari & fluminibus fiunt,
accipit. 20. *Redditus salinarum*

21. *Thesauri* dimidium in loco
Cæsaris aut Religioso inventi, si
non data opera inventus sit; si
secus, totus fisco acquiritur, ut
& eo in casu, quo quis in suo vel
alieno loco magicis artibus the-
saurum invenit.

T H E S I S IX.

Certum est 9. Nihil referre, an res istæ concedentis, propriæ sint *in totum*, vel *quo ad partem*, nam & res *communis*, pro parte tamen concedentis, in feudum dari potest *cap. uni §. sciendum 2, F. 58.* quod si planè *aliena* fuerit, procedit investitura, sed ita, ut tunc concedens, re evictâ, Vasallo, rem in feudum acceptam alterius esse ignorant, de evictione sit obligatus *cap. uni. 2. F. 8. cap. uni. F. 25.* Et quamvis etiam vasallus rem in feudum datam esse alienam sciverit, nihilominus tamen, si hic pacto evictionis sibi prospexit, evictionem præstare tenetur evincens, per text. modo adductos sed de his infra alio loco plurib.

T H E S I S X.

Sed incertum i. Quid Juris
 illo in casu, quo quis *rem pro-*
priam ab altero in feudum re-
 cognoscit, wann einer dem an-
 dern sein Eigenthumb auftragen/
 vund zu Lehen machen wolte/ va-
 lebitne ejusmodi conventio?
 Affirmantium sententiæ eate-
 nus subscribimus, quatenus ac-
 cipiens Jus suum non ignorat;
 eo ipso enim, quod quis scienter
 ab alio in feudum rem suam re-
 cipit, videtur dominium dire-
 ctum ac proprietatem in alte-
 rorum istum transferre l. 20. ff.
de locato l. 28. Cod. *de Rei vin-*
dicat. l. 28 ff. *de acquir. vel*
amittend. pos-
sess.

T T E S I S X I.

Incertum 2. cum *Res Ecclesiastica*, quæ *de mensa Ecclesie* esse dicuntur (ut sunt res illæ quæ pleno Jure ita ad Ecclesiam pertinent, ut earum redditus Episcopo, cæterisque Clericis in stipendium, & Alimoniam sint deputati; non verò res illæ, quas in Dominico habere dicuntur, ipsi Episcopi & Clerici: nam dominicum vocatur patrimoniū Ecclesie, quod est penes eam pleno Jure, etiam si Clericorum sustentationi nondum sit deputatum. *35. in fine F. 2.*) in feudum dari non possint, absque Pontificis & Capituli Consensu, juxta paulò ante allegata; & prædia Ecclesiastica feudo aperto ad Ecclesiam reversione, censeantur *de mensa*

Ecclesiæ, denuò tunc effecta, cum vel Prælatus expressè verbis dedaraverit, se velle, ut in futurum sint *de mensa Ecclesiæ*, vel tacitè, ut si in Codicibus Ecclesiæ, quibus bona, quæ sunt de mensa Ecclesiæ, continentur, describi fecerit, aut aliquamdiu tractaverit ea, ac usus fructus fuerit illis, tanquam cæteris *de mensa Ecclesiæ bonis*, Incertum est, inquam quot annis uti frui his bonis debuerint Prælatus & Capitulares, ut *de mensa Ecclesiæ* denuò facta fuisse censeantur? Nos putamus, dispiciendum esse, utrum Prælatus prædium ad Ecclesiam, feudo aperto, reversum *simpliciter* in proprium Ecclesiæ usum vertent, an verò ita in eius proprium usum receperit, ut illud *expressè*

in posterum voluerit esse de mensa Ecclesiae. Priori casu, liberum esse Prælato arbitramur, denuò feudum illud in feudum alicui concedere, quantumvis longo temporis spatio illud in Ecclesiae usum possederit, modo viderit Prælatus id expedire cap. 2. ext. de F. & t. 35. F. 2. Posteriori autem casu, integrum non esse Prælato, prædium eiusmodi tribuere alicui denuò in feudum, sed censerit illud de mensa Ecclesiae, in eius favorem effectum, cap. ut sup. ext. de reb. Eccles. non alien.

THESIS XII.

Incertum 3. Num etiam *Decima*, ante Concilium Lateranense in feudum dari solitæ, si ad Ecclesiam feudo aperto, reversæ fuerint, possint per Prælatum, absque

110 C. 2. de Iure constituendi feud.
absque Pontificis consensu, de-
nuò alicui Laico in feudū tribui?
Negamus cap. cum Apostolica in
fin. ext. de his quæ fiunt à Prelatis
Etc. cap. 2. §. sane quamvis de
decimis in 6. junct. l. 8. ff. de Pu-
bliciana in rem actione, cum simi-
libus. Et arg. cap. prohibemus in
princ. ext. de Decimis junct. t. 3.
§. sed etiam t. 9. in princ. l. 26. §.
beneficium t. 34. §. similiter F. 2.
Facit cap. ad hæc cap. quamvis
cap. prohibemus ext. de decimis
Canon. 10. 16. Quest. 7. Canon:
10. 16. Quest. 1. junct. L. 5. Cod.
de LL.

THESIS XIII.

Incertum 4. Num Regalia Ma-
jestatis, quæ majora vocantur
Regalia, per Imp. alicui in feudum
novū concedi possint? R. Omnia
sine

sine discrimine infeudū non re-
 cté dari, v.g. Jus indicendi bellū
 publicum, condendi leges univ-
 ersales &c. arg. L. 24. ff. de
 cap. & post limi: reversis L. 1. in
 princ. ff. de constit. principum
 Reichs: Abschied zu Regensburg
 de Anno 1576. §. Dardurch dains
 Constit. Friderici Imp. de pac. Con-
 stantia §. volumus &c. junct. l.
 66. ff. de Jure Dot. L. 196. ff. de
 R. J. §. finitur Instit. de usufruct.
 Nonnulla autem posse, uti Jus le-
 gitimandi spurios, creandi Tabel-
 liones, restituendæ famæ, & ho-
 noribus, absolvendi à Juramen-
 to ad effectum agendi, Jus cre-
 audi Doctores, Licentiatos, Ma-
 gistros &c. Recess. Imp. de An-
 no 1530. Von Reformation oder
 gutter Policen in fin §. doch einer
 jedem

jeden Obrigkeit 2c, prout & ipsa
testatur experientia. Ita tamen,
ut hæc maiora *Regalia* non *privative*, sed *cummulative* conce-
dere intelligatur, ut ipsemet ni-
hilominus usum & exercitium
eorundem iisdem in locis reser-
vet. in quibus usum, & exerci-
tium huiusmodi *Regalium* alii
permisit *arg. cap. 33. ext. de Jur.*
Jurand. L. 66. ff. de Jur. dot.
cum similibus.

THESIS. XIV.

Incertum 5. quid dicendum
de *Regalibus Fisci*, quæ *Regalia*
appellantur *minora*, ut quæ Fisco
Imp. commodum adferunt pe-
cuniarium, de quibus est 1.
56. F. 2. Respond. posse &
hæc per Imp: alii concedi
cap. super quibusdam §. præterea
ext.

§. 3. de Materia Feudali &c. 113
ext: de R. S. Proindeq; etiam in
feudum dari l. 3. §. 1. F. 2. Sed ita,
ut 1. Imperat: suo proprio motu
ea tribuat alicui, l. 1. de petit. sub-
lat. & l. 3. Cod. de precib. Imp.
offerend. 2. ut cui tribuuntur hæc
Regalia, non sit privatus, sed cū
Imperio, sive potestate aliquā
publicā, veluti Princeps, Comes,
Baro, Civitas, f. cit. l. 3. Cod. de
iurisdic. 3. ut Imp: ex rationa-
bili & urgente aliqua causa con-
cedat regalia l. 21. & Authent
præterea Cod. de s. Eccles. 4 ne
isthæc concessio in præjudicium
fisci nimis magnum, & læsionem
eius immodicam cedat, cap. intel-
lecto ext. de iure iur. Id quod faci-
le contingere potest propterea,
quia nobis veriùs videtur, si Prin-
ceps cuidam Comiti, Baroni, No-
bili &c.

114 C.2. De Iure feud. constituendi.
bili &c. *Regalia* quædam *minora*
V. G. Jus regale Aurifodinarum
Argenti fodinarum &c. in quo-
dā territorio Jure feudi de novo
concesserit, quod *privativè* ea
concessio facta esse intelligatur
arg. L. 23. in princ. ff. de usurpa-
t. & usucapion. l. 23. §. ult. F. 2.
l. 55. §. insuper eod. l. 2. & 3. ff.
si ager vectigalis junct. l. 8. §. rei
autem eod. Lib. 2. F.

THESIS XV.

Incertum 6 An dato alicui No-
bili à Principe in feudum *Rega-*
li iure Metallī fodinarum certi a-
licuius territorii, censeatur eti-
am esse juris feudalis, & ad Nobi-
lem Vasallum pertinere, proprie-
tas illarum fodinarum, quæ in
eius territorii prædiis inveniun-
tur hominum privatorum? Ne-
gamus,

gamus, existimantes, quod ut
 argenti, sic & auri, ac cuiusque
 alterius metalli fodinæ, quæ sunt
 in privatorum prædiis, quemad-
 modum ad fiscum Imp. non per-
 tinent ipsâ proprietate, non sint
de regalibus, sed in patrimonio
 illorum, ad quos ipsa prædia Ju-
 re domini pertinent; Ita quoq;
 proprietatem harum fodinarum
 ad nobilem illum Vasallum non
 spectare *l. 3. in fin. junct. l. 4. &*
l. 5. §. 1. ff. de reb. eorum qui
sub tut. l. 7. §. si vir & §.
seq; ff. solut. mat. l. 9. §. seq. ff.
de usu fruct. l. 4. §. 7. ff. de cen-
sib. l. 32. §. uxori ff. de usu, & u-
su fructu legat, sed solummodo
 tributum, redditum, sive Vecti-
 gal, quod ex argentariis, id est
 omnis generis metalli fodinis, ad
 Im-

116 C. 2. De iure. constituendi feud.

Imper. Fiscum pertineret arg. l.
2. l. 3. Cod. de Metallariis &
metallis lib. 11. l. 11. Cod. de ve-
tigalibus l. 17. §. ult. ff. de V. S.

THESIS XVI.

Incertum 7. Si Imper. aliquem
de Ducatu, Marchionatu,
Comitatu, Civitate, aut pagis
quibusdam investierit, utrū
tacitè intelligatur quoque, eā-
dem investiturā, concessisse novo
illi Vasallo, saltem *minora Regalia*
in eodem illo territorio, de quo
eum investiuit? Negamus arg.
cap. 4. ext. de off. Legati cap. in
generalis de R. l. in 6. tit. 26. §.
in generali F. 2. facit l. 6. ff. de
pignorib. Item Aurea Bull. Caroli
4. tit. von Gold/Silber/und an-
dern Erzkverck 2c.

THE-

THESIS XVII.

Incertum 8. Si Imp. aliquem investierit de Ducatu, Marchionatu, Comitatu, *cum omni iure*, an non hac saltem investiturâ censeatur etiam Regalia concessisse? Nos putamus, ut isthac investiturâ non censeantur *majora* Vasallo concessa Regalia d. c. 33. ext. de iure cap. 4. ext. de off. Legat. Ita nec *minora* Regalia intelligi in Vasallum translata. Recess. Imperii de Anno 1576. §. Dardurch dann Frid. Imper. const. de Pace Constat: §. nos Roman: nisi Imp. Rom: in Ducatu, Marchionatu &c. præter Regalia, non habeat ulla alia Jura, tunc enim hæc Regalia etiam continebuntur eâ investiturâ arg: l. 24. ff. de instruct. vel instrument. Legat.

THE-

THESIS XIV.

Incertum 9. Si Princeps de quibusdā *Regalibus* auri, itemque argenti fodinarum, quodam in territorio, quendam Nobilem, aut Civitatem aliquam per feudum investierit, additā hac generali clausulā, *cum omnibus & quibuscunque aliis Regalibus*, ut scilicet, wir belehnen euch mit der Herzlichkeit/ der Holt vund Silber Gruben / auch aller andern Regalien in dieser Marchung &c. Quæ *Regalia* præter ea, quæ nominatim concessa sunt, censentur huiusmodi investiturā in vassallum translata? Respond. hoc modo investiturā factā, censeri debere non tantum cuiuscunque generis metalli fodinas in feudū datas esse arg. l. ult. §. 1. & §. 2.

ff. de

§. 3. De Materia Feudal &c. 119
ff. de vitico Vin. &c. l. 10. §. 12.
ff. de Instrument. Legat. sed &
præter metalli fodinas, cætera
quoq; Regalia omnia in feudum
concessa fuisse, non quidem *ma-*
iora (ut nonnulli volunt) sed tan-
tùm *minora* Regalia omnia argu-
c. sedes ext. de rescriptis d. l. ult. §.
ult. ff. de vitico vino &c.

THESIS XX.

Incertum 10. Utrum Princeps,
qui per feudum inve-
stit aliquem de duobus aut tri-
bus *Regalibus*, non appositâ ge-
nerali clausulâ de qua proximè,
censeatur etiam, concedere *Re-*
galia cætera, quæ sunt similia, no-
minatim expressis, in eodem illo
territorio? Negamus arg. l. uni.
§. 11. Cod. de caducis tollend. &
l. 22. in princ. ff. solut. matti. l. 21
Cod.

HO C. 2. de Iure constituendi feud.

Cod. de procurat. l. 12. ff. de iudiciis cap. Nonne est. de presumpt. & l. haeres. 100. §. 1. ff. de legat. 3. Constit. imp. Frid. de pac. constant. §. Nos Roman. junct. §. seq. in princ. Nisi illa alia regalibus nominatim & specialiter concessis sint annexa sint, & transeat. ext. de constitutionib.

THESIS XXI.

Incertum i i. si Princeps, quando investit aliquem, de Regalibus in quodam territorio, certas sibi Regalium species reservet, cætera autem Regalia infeudum alicui concedat; An omnis generis Regalia maiora & minora, hac investiturâ concedere intelligatur? Nos existimamus, eius tantum generis Regalia censerì translata, per huiusmodi investitu-

stituram, cuius generis ipse Princeps sibi met reservavit, ut si ex *minoribus Regalibus*, sibi quædam reservavit, cæteris vasallo datis, intelligatur, *minora* duntaxat *Regalia* concessisse Vasallo, non etiã *maiora*, arg. l. ult. §. penult. & ult. ff. de trit. vin. &c. l. 18. §. 12. ff. de instruct. vel Instrument. Legat. l. 53. ff. de v. Ob. & cap. sedes ext. de rescriptis.

§. IV.

DE FORMA FEUDI, UBI SIMUL DE NATURA EIUDEM, ET ACCIDENTE.

Materia, nimirum Res, in quibus feuda constituuntur, rectè sequitur nunc consideratio *formæ*, quippe per quam
F res

122 C.2. De iure constituendi feud.
res talis, hoc est feudal^{is}, *consti-*
tuitur & nominatur. Ab eaque
omnis rei perfectio est.

THESIS I.

Vbi imprimis certum est, in ge-
nere FORMAM *Feudi* esse, per
quam *Feudum* est id, quod est, &
à cæteris rebus distinguitur,
quæ etiam vocatur *substantia*, ut
in l. 7. in fin. Princi. ff. de con-
trahen. empt. & vendit, quamvis
substantia nomen alios quoq; , &
quidem in universum quatuor po-
tissimum in Jure nostro signifi-
catus admittat, nam i. significat
rem ipsam suis ex causis constan-
tem, ut in *L. 9. §. 3. ff. ad exhibend.*
Deinde substantia deno-
tat vim & effectum rei cuiusdã,
ut in *L. 3. in princ. ff. de Obl. &*
Act. 3. substantia JurisConsultis
nost-

nostris, est Rei cujusque materia,
 ex qua res aliqua est, ut *in L. 1.
 & l. 9. §. ult. de contrahend.
 empt. 4.* substantia, ut paulò an-
 te dictum est, significat ipsam for-
 mam rei; Atque hæc significa-
 tio hujus nostri est instituti, &
 ad eam spectantes D.D. nostri
 substantiam, seu substantiale cu-
 jusque contractûs, illud esse di-
 cunt, quod est essentialis forma
 contractus, ut quæ ipsum esse
 contractui tribuit, sive per quod
 contractus in suum esse produci-
 tur, & productus conservatur d.
L. 9. §. 3. in fin. ff. ad exhibend.

THESIS II.

Certum est 2. *feudi* FORMAM
 sive substantiam consistere in
fide sive *fidelitate*, conjunctâ cum
 Jure in re aliquâ *text. in 1. 5. 6.*

124 C. 2. de Iure constituendi feud.
C. 7. t. 22. §. cupio autem t. 23. §.
de illa autem F. 2.

THESIS III.

Certum est 3. *fidei* acceptio-
nem in usū Juris multiplicem
esse; modo enim accipitur pro
juramento, quo quis fidelitatem
domino promittit *cap. 1. 2. F. 4.*
cap. 1. 2. F. 24. cap. un. 2. F. 6.
cap. uni. 2. F. 7. modo pro ipsa re,
hoc est, fide, quam Domino suo
sub juramento se præstiturum
quis pollicetur, *2. F. 5. cap. un.*
2. F. 6.

THESIS IV.

Certum est 4. Eiuscemodi *fidei*
seu *fidelitatis* tres reperiri
species *cap. uni. 2. F. 5.*, alia nam-
que vocatur *domesticitatis*, seu
familiaritatis, & officii, quam
domestici seu familiares Princi-
pum

pum, puta Cancellarius, Confiliarii, aliq; Aulici, ratione ac respectu officii, etiamsi nulla ab iisdem feuda recognoscant, dominis suis jurare, ac præstare coguntur; quæ vulgato nomine *Racht* oder *Dienst*: *Pflicht* / generaliori, *Umbts*: *Pflicht* / indigitatur.

THESIS V.

Alteram fidelitatis speciem vocant *subjectionis*, quæ aliàs sæpe *homagium* vel *hominium* appellatur, Germanis die *Huldigung* oder *Lands*: *Huldigungs* *Pflicht* / quam subditi Magistratui suo jurant, nempe se ratione subjectionis fideles, obediētesque domino suo futuros, daß sie ihrem Herrn gethreu vund gehorsamb seyn wollen / wie ehelichen

126 C. 2. De Iure constituendi feud.
vnd auffrichtigen Vnterthonen ge-
bühet.

THESES VI.

Tertia fidelitatis species dici-
tur *Vasallagii*, nostris die Le-
chens. Pflücht/ quâ Vasallus do-
mino feudi spondet, se illi fide-
lem fore, commoda ipsius pro-
movere, damna avertere, & ve-
nerationem ei præstare velle,
Er wolle ihme dem Lechen Herzu
geehreu vnd hold seyn/ dessen Nüt-
zen fürderen/seinen Schaden weni-
den/ ihme auch gebührende Ehr
erzeugen/ ut arguunt *text. in d. t.*
5. 6. 7. & 22. S. curia autem F.
2. Atque de hac hîc nobis pro-
priè sermo est; Atque hæc præ-
standa est domino, vel eius hæ-
redi *cap. un. 2. F. 4. & 24.* Et qui-
dem ab omnibus Vasallis, absque
ullo

ullo discrimine, aut respectu sexus, ætatis, aut dignitatis *cap. un. in fin. 2. F. 3. cum duob. seqq.* tam Sæcularibus, quàm Clericis, *Canonistæ Communiter in cap. Verum ext. de for. compet. cap. nimis & cap. petitio ext. de Jure Jurando* etiam Religiosis *cap. 51. ext. de Testib.*

THESIS VII.

Certum est 5. duplicem esse fidelitatis huius feudalitæ *promissionem*, alia namque *simplex & nuda* est, sine juramento; alia est *juratoria t. 3. in fin. F. 2.* Et quidem fidelitatis huius promissio semper est *juratoria*, nisi eo pacto constitutum sit feudum, ut sine juramento fidelitatis habeatur *d. 1. 3. in fin. & 1. 24. §. est & alia ingratiudo F. 2. vel*

128 C. 2. De Iure constituendi feud.
nisi Ecclesiæ concessum sit feu-
dum t. 101. in extra ord. Capp.
t. 13. F. 1. Atq; hinc etiam *fide-*
litaris nomine in libris Feudorū
simpliciter *iuramentum* significa-
tur, quod domino à Vasallo præ-
statur t. 4. lib. 2.

THESIS VIII.

Certum est 6. *feudi formam*
sive substantiam, distinguere à
feudi naturâ, & accidente. *Forma*
enim sive substantia feudi est id,
per quod feudum in quidditate,
ut loquuntur, ponitur, id est,
(prout jam supra explicatum)
per quod feudū est id, quod est,
& à quovis alio simili Jure discer-
nitur. *Natura* verò *feudi* est quæ-
dam feudi adjuncta qualitas, Ju-
ris Auctoritate ipsi feudo indita.
Denique *feudi accidens* est, ea
feudi

feudi adjuncta qualitas, quæ ex pacto sive conventionione domini, & vasalli, feudo accessit:

THESIS IX.

Certum est 7. *Naturam feudi* aliam esse *separabilem*, aliam *inseparabilem*: *Separabilis* est, quæ conventionione domini & vasalli à feudo submoveri potest; Eiusmodi feudi natura variis continetur rebus, de quibus in l. 23. §. ult. F. 2. Quæ omnes, & id genus aliæ, placito domini & vasalli à feudo removeri possunt, ut videre est ex l. 8. in princ. l. 25. F. 2. l. 2. in princ. l. 11. F. 1. l. 104. in fin. princ. in extraordi. cap. *Inseparabilis feudi natura* est, illa feudi adjuncta qualitas, quæ domini & vasalli conventionione à feudo separari nequit; Hui-

130 C. 2. *de Iure constituendi feud.*
usmodi natura feudi continetur
in investitura l. 25. i. F. 1. l. 1.
§. ul. F. 2. Item fructuum percep-
tione l. 23. in fin. F. 2. & similibus.

THESIS X.

Certum est 8. quamvis nec
feudi forma, sive substantia
mutari possit, neque etiam sub-
moveri queat *natura quadam*
feudi, ut paulò ante ostensum est;
nihilominus tamen aliam *forma*
sive substantiæ conditionē esse,
alia verò *Natura*: nā mutata *for-*
ma rei essentiali, ipsa res interit &
esse desinit d. l. 9. §. 3. ff. *ad ex-*
hibendum. Unde si convenerit
inter dominum & vasallum, ne
fidelitas, sive fides feudalitia in-
vicem præstetur, feudum consti-
tui non potest, & quod antea
constitutum est, perimitur l. 21
§. 1. F. 1. Verum licet de *inse-*
para-

parabili naturâ feudi interponatur conventio, ad eandem submovendam; attamen non modo *substantia*, sed & hæc *natura feudi* salva & immutata manet, atque solùm conventio illa, pro nō adjectâ habetur *arg. l. 12. in princ. ff. de precario.*

THESIS XI.

Certum est 9. quod *feudi natura* alia *propria* sit, alia *impropria* t. 48. F. 2. t. 2. §. 1. & §. præterea F. 2. *Propria feudi natura* est, communis & consueta feudi ratio, sive qualitas d. §. præterea, cuiusmodi *natura propria* maximè explicatur sub t. 23. §. ult. F. 2. *Impropria feudi natura* est, quæ recedit ab illa communi, & usitatâ feudi ratione, unde *feudum aliud proprium*, ali-

ud *improprium* t. 2. §. 1. F. 1. de
qua feudi divisione, nos supra,

THESIS XII.

Certum est 10. *Accidens* feudi
esse *duplex*: aut enim præter,
id est ultra naturam feudi ac-
cedit ad ipsum feudum; aut ve-
rò est privatio quædam naturæ
feudi. Prioris Exemplum habe-
tur *int. 2. §. præterea F. 2.* Po-
sterioris verò *int. 104. in fin. in*
extra. ordin. cappl. Utrumq; con-
tingit, per pacta : nam isthæc
vel detrahunt aliquid naturæ
feudi, vel ei aliquid adiiciunt *t. 2.*
§. præterea & §. seq. F. 2. Sed si-
cut non omnis natura feudi per
pactum ei detrahi potest, Ita nec
quodlibet accidens per pactiōē,
(quæ & tenor investituræ dici-
tur *t. 6. F. 1. t. 2. §. præterea t. 18. in*
princ.

princ. F. 2. cum similib., ei potest adiici, unde pacta hæc investituræ, de feudi accidente, quædã licita sunt, quædam illicita, ut ex seqq. patebit.

THESIS XIII.

Sed incertum 1. An impubes *fidelitatem* facere cogi possit? Negamus, donec in maiorem ætatem, quæ doli capax erit, pervenerit *l. 26. §. si minori & seq. F. 2. l. 55. §. præterea eod. lib.*

THESIS XIV.

Incertum 2. An etiam de feudo modico iuramentum *fidelitatis* præstandum sit? Affirmamus *arg. l. 3. in fin. F. 2. l. 24. §. est & alia eod. lib.*

THESIS XV.

Incertum 3. Num & in feudo Franco *fidelitas* iuramento sit præ-

134 C.2. de iure constituendi feud.
præstanda? Affirmamus *per textu*
paulò ante citat. & arg. t. 48. f. 2.

THESIS XVI.

INcertū 4. An eius quoq; feudi nomine, Juratoria *fidelitas* præstanda sit, ex quo vasallus annuum Canonem domino præstare cogitur? Affirmamus *per iura supra allegat. & L. 16. ff. de acquir. rer. domino L. 3. Cod. de transaction. L. 28. §. ante omnia ff. de pactis L. 2. ff. de servitutibus Urbanorum prædiorum L. 21 Cod. de transactionib:*

THESIS XVII.

INcertum 5. Si plures sint vasalli, iiq; unius defuncti vasalli hæredes, an omnes & singuli, ad juratoriam *fidelitatis* promissionem, teneantur, si divisum feudum possideant? Affirmamus *t.*

26. §. omnes filii & l. 55. §. Ducatus F. 2.

THESIS XVIII.

Incertum 6. Si Vasallus primitus Jusjurandum *fidelitatis* præstiterit, *pro se & heredibus suis*, an, defuncto eo, similiter legitimi eius successores, juramentum hoc præstare teneantur? Affirmamus *arg. l. 12. in princ. Cod. de reb. Credit. cum similibus.*

THESIS XIX.

Incertum 7. Si vasallus in actu investituræ *fidelitatem* juraverit domino, recipienti *pro se & successoribus suis*, Utrum is, mortuo illo domino, huius hæredibus, iterum juramento *fidelitatem* promittere cogatur? Affirmamus *per l. 24. in princ. & l. 40. in princ. F. 2.*

THE-

THESIS XX.

Incertum 8. An Vassallus ut Domino suo, sic & ejusdem filio, superstitie adhuc ipso dño, *fidelitatem* jurare compellatur? Negamus *arg. tit. 3. in fin. junct. tit. 55. §. præterea F. 2. d. tit. 24. & d. 1. 40. F. 2. & tit. 22. in princ. F. 1.*

THESIS XXI.

Incertum 9. An mortuo domino, pluribus relictis filiis, horum uni tantum, vel omnibus præstandum sit *fidelitatis* Jura-
mentum? Distinguimus, utrum uni tantum ex filiis domini in divisione hæreditatis paternæ ob-
venerit totius rei feudalis pro-
prietas; an verò omnes rem
feudalem indivisam retinue-
rint. Priori casu, dubitandum
non

non est, quin uni illi ex pluribus domini hæredibus *fidelitas* sit præstanda *arg. l. 26. §. omnes F. 2* Posteriori casu, placet media sententia, quæ hæc est, ut unumquidem (quem vel ipsi hæredes senioris defuncti elegerint, vel ipse dominus superior, cujus Jurisdictioni, hæredes subjecti sunt, definierit,) sed communi omnium nomine, *fidelitatis* præstetur Jusjurandum *arg. L. 4. §. 9. ff. de fidei Commissariis libertat, l. 21. §. 6. ff. de operis navium nuntiatione.*

THESIS XXII.

Incertum 10. An Vasallus juramentum *fidelitatis* per se præstare, cogi possit? Negamus *ut, § 8. §. item investitura F. 2. iunct. §. 4. institut: de inutilib. stipu-*

138 C. 2. de iure constituendi feud.

*stipulationibus cap. in alternativis
de R. 7. in 6. & tit. 3. §. sed u-
trum & tit. 58. §. item F. 2. junct.
L. 59. ff. de solutionib. & l. 7. in
princ ff. de operis libertorum junct.
L. 6. §. si quis ff. de confessis & l.
1. §. strenuus autem F. 2. junct.
cap. ult. ext. de iuramento Calum-
nia in 6. cap. qui ad agendum de
procuratoribus in 6. L. 17. in fi-
ne L. 34. §. de fensor. ff. de iu-
rejurand : si modo procurator
speciale a Vasallo habeat man-
datum ad præstandum fide-
litatis iuramentum cap. penult.
& ali: de Juram : calum: in 6.
L. 17. & l. 34. §. defensor ff. de
Iurejurand.*

THESIS XXIII.

Incertum II. Si Universitati
cuidam datum sit *feudum*, puta

Ci-

Civitati, utrum singuli Cives per se *fidelitatis* juramentum domino præstare teneantur, aut verò hujus negotii expediendi causâ, *Syndicum* suum ipsa Universitas mittere possit? Posterius hoc Affirmamus per l. 3. §. sed utrum & lit. 58. §. item investitura 2. Fl. 1. §. 1. l. 6. §. 1. ff. quod cujusque Universitatis nomine. dummodo speciale ad hoc mandatū habeat l. 34. §. 1. ff. de Jurejurand.

THESIS. XXIV.

INcertum 12. An Tutor Vasalli pupilli juramentum fidelitatis præstare, etiam sine mandato possit? Respond. licet id aliqui affirmant, Feudorum tamen Jura expressè ostendere, quod neque pupillus, neque ejus tutor face-

facere domino fidelitatem cogatur *tit. 26. § si quis decesserit F. 2.*

THESIS XXV.

Incertum 13. Utrum quoque dominus obligatus sit, ad præstandum Vasallo suo fidelitatis iuramentum? Negamus, tum quia feudorum placitis cautum non est, ut & dominus fidelitatem Vasallo promittat, tum etiam per l. 13. §. penult. ff. de damno infecto.

THESIS XXVI.

Incertum 14. Si proprii feudi natura pacto mutetur, an improprium efficiatur feudum? Affirmamus per tex. in tit. 48. F. 2.

THESIS XXVII.

Incertum 15. An pacto effici possit, ut nullo casu feudum ad domi-

dominum revertatur? Affirmamus per rationem, quod pacto feudum hæreditarium fieri possit, ut ad omnes omnino, etiam Allodiales hæredes, transeat, ut patet.

THESIS XXVIII.

Incertum 16. An si pacto cautum est, ut frater fratri in novum feudum succedat, etiam ipsi fratri absenti, Jus & actio quærantur? Affirmamus *tit. 1. §. cum* *verò tit. 20. F. 1. iunct. L. 3. in* *fin. ff. de off. presid. l. 1. §. 3. ff.* *de Aleatoribus & l. 33. ff. de pactis* *& l. 10. ff. de pact. dotalib.*

THESIS XXIX.

Incertum 17. Utrum etiam absentibus & ignorantibus agnatis Vasalli, pacto, Jus antiqui feudi, in feudo novo aquiratur, si in

142 C. 2. de iure constituendi feud.

si in investitura de illis nihil nominatim actum sit? Affirmamus d. tit. 1. §. cum verò d. tit. 20. F. 1. d. l. 33. ff. de pactis & l. 10. ff. de pact. dot. L. 32. ff. mandati, cum similibus

THESIS XXX.

Incertū 18. Sitne *fæmineū*, feudū, de quo masculus fuit investitus, hac pactione expressā, ut in illud etia *fæminæ* succedant? Negamus tit. 50. & tit. 11. F. 2.

THESIS XXXI.

Incertum 19. An illud etiam pactum licitum sit, quo agitur, ut lite per dominum Vasallo motā, nūcæ assertioni ipsius domini credatur? Negamus arg. l. un. Cod. ne quis in sua causa iudicet l. 17. ff. de Juris dictione cum similibus & l. 10. ff. de testibus &

& L. 9. Cod. de test. cap. licet
ex quadam ext. eod. & l. in acti-
bus §: planè ff. de in litem juran-
do & L. 27. §. 3. ff. de pactis l.
17. in princ. ff. commodati: cum
similibus.

THE S I S XXXII.

Incertum 20. An illud quoque
pactum, quo agitur, ut pro-
pter filii delictum, pater etiam
feudum amittat, sit licitum?
Affirmamus arg. l. 38. §. 2. &
§. 21. ff. de V. O. & l. 1. 2. 3. ff.
de custodia reorum l. 8. §. sed et si. l.
56. §. uli. l. 70. §. ult. ff. de fide-
jussorib. & cap. 2. ext. de delictis
puerorum.

THE S I S XXXIII.

Incertum 21. Valeatne pactū,
quo agitur, ut domino liceat
Vasallum, in casu non præstiti
servi-

144 C. 2. De Iure. constituendi feud.
servitii per litteras diffamatorias,
publico in loco intimatas, tradu-
cere, atque ei probrum impu-
nè objectare? Negamus arg. l.
15. ff. de condit. instit. iunct. l.
125. in fin. ff. de V. S. & l. 14.
Cod. de judais L. 176. ff. de R. l.
L. 13. §. æquissimum ff. de u-
su fructu.

THESIS XXXIV.

Incertum 22. Circa interpre-
tationem pactorum, quæ feudis
in eorundè constitutione adici-
iuntur, si obscura sunt, quæ regu-
læ sint observandæ? R. quatuor
præcipuas 1. est investituræ te-
nor non restringi, sed ut verba
sonant, intelligi debent, arg. L.
1. d. 20. ff. de exercitoria Actio-
ne L. 25. ff. de Legat. 3. l. 7. §.
Servius ff. de supellectile Legata l.
3. ff.

3. ff. de reb. dubiis, & quamvis tenor claris expositus verbis sit, contra feudi naturam separabilem, servari tamen debet *tit. 2. §. ult. l. 1. 18. tit. 48. F. 2.* modò non sit illicitum pactum, ut ex prædictis liquet: Et quidem, si à primæ investituræ instrumento variet, 2. 3. vel sequentis instrumentum, tunc inhærendum est primæ investituræ instrumento, ejusque verba observari debent; quod si autem prima non extet, sed tantum adsit ultimæ investituræ instrumentum, tunc illud præsumitur factum, ad rationem & modum primæ investituræ. *ut D.D. communiter docent. 2.* est, cum verba tenoris sive pacti investituræ, propter varias significationes, obscura

sunt, & dubia, interpretatio eo-
 rum fieri debet, secundum morē
 de feudis loquendi usitatum, eo
 in loco, ubi investitura facta, &
 pactum interpositum est, per *lex.*
in tit. 1. F. 2. arg. l. 34. L. 114.
ff. d. R. J. l. 50. §. ult. ff. de Le-
gar. 1. 3. est, cum investitu-
 ræ verba dubia sunt, nec de spe-
 ciali consuetudine & observati-
 one loci apparet, explicatio eorū
 fieri debet, secundum cōmunem
 feudi naturam *arg. l. 4. in princ.*
ff. de Vssuris & l. 3. ff. de reb. cre-
ditis. 4. est talis: Tenor investitu-
 ræ, de quo dubitatur, si est præ-
 ter, id est, ultra feudi naturam
 & Vasallo quoddam onus impo-
 nit, contra dominum, pro Vasal-
 lo, præsumptio & interpretatio,
 fieri debet: *sin* contra naturam
 feu-

§ 5. *De Modis Feudū constituendi.* 147
feudi est, & domino Jus minuit,
Vasali autem Jus auget; pro do-
mino, contra Vasallum, Juris est
præsumptio *tit. 2. §. ult. F. 2. &*
arg. l. 34. in fin. l. 96. & l. 172:
ff. de R. J. L. 39. ff. de pact. l.
38. §. instipulari l. 99. in princ.
ff. de V. O.

§. V.

DE MODIS FEUDUM CONSTITUENDI.

S Equitur de *modis*, quibus feu-
dum constituitur, sive quibus
quis obligatur, ad tradendam rem
in feudum.

THE S I S I.

V Bi certum est i. variis *modis*
feudum constitui, puta stipu-
latione, emptione, venditione,
permutatione, sententiâ Judicis,

148 C. 2. De iure. constituendi feud.
appropriatione, cum quis rem
suam propriam ab alio pro feuda-
li, vult recognoscere &c.

THESIS II.

Sed incertum 1: Num etiam
nudo pacto feudū constitui pos-
sit? Distinguiamus, inter *pactum*
nudum legitimū, putà, lege con-
firmatū, & *pactum nudum Juris*
Gentiū, ut quod confirmatū lege
non est: Illo feudum constitui
existimamus, non item isto *arg.*
l. 5. in princ. junct. l. seq. ff. de
donat l. 5. Cod. de donat.

THESIS III.

Incertum 2. An feudum etiam
tunc constitui dicatur, quan-
do per investituram realiter no-
vo Vasallo acquiritur, vel etiam
præscriptione, aut successione?
Non putamus, & differentiam fa-
cien-

cientes inter constitutionem & acquisitionem feudi, ut *ex princ. Cap. seq.* patebit, vel certé existimantes, quod similibus modis nō *obligatoriè* constituatur feudū (de quo tamen genere constitutionis nos hic loquimur) sed *acquisitoriè* potiùs, ut alij distinguunt.

THESIS. IV.

Incertum 3. An nunquam per *investituram*, saltem *abusivam*, (de qua divisione investituræ in propriam & abusivam nos *infra suo loco* tractabimus :) feudum *obligatoriè* duntaxat, constituatur? Distinguimus, utrum per abusivam ejuscemodi *investituram* possessio rei feudalis in Vasallum transferatur, vel non transferatur. Priori casu feudum *acquisitoriè* constitui

150 C.2 de iure constituendi feud.
iii. 33. in princ. F. 2. Posteriori
verò, tantum obligatoriè iii. 7.
§, ult. i. 26. §. si facta F. 2. &
i. 4. F. 1. l. 20. Cod. de pactis l. 8.
Cod. de actionib. empti & vendi.
Sed & de hac subdivisione in-
vestituræ abusivæ, nos infra plu-
ribus.

THESIS V.

Incertum 4. Num & feudum
obligatoriè constitui possit, si-
vel testamento, vel alia ultima
voluntate relinquatur. Distin-
guimus inter dominum & Vasallū:
& quidem ad dominum quod at-
tinet, quin is alicui in testamen-
to feudum relinquere possit, nul-
la est dubitatio arg. institut: de
lege fusia Can. tollend. ubi D.D.
Wesemb: de feudis cap. 6. de
Vasallo verò dicimus, quod
per

§. 5. De Modis Feudū constituendi. 151
per eum regulariter de feudis
nulla possit in testamento
fieri ordinatio *cap. 1. in fin. i.*
F. 8. Cap. 1. §. donare 2. F. 9. sed
de hac re nos infra *cap. 3. §. 3.*
plenius. Restaret nunc, juxta
determinationem primam *in*
princ. huius capituli factam, de
effectibus Feudi constituti per-
tractare: Sed de iis, nos infra com-
modiori loco *in cap. 4.* agemus,
ubi simul effectus feudi acquisiti
sumus declaraturi: quare
nunc ad alia, sit
igitur,

CAPUT III.

DE ACQUISITIONE
FEUDI.

NUc usque CONSTITUTIO feudi, ad ACQUISITIONEM properando transcurrimus. Omnino autem distinguendum est, inter *feudi constitutionem*, & *feudi acquisitionem*, cum *constituere* feudum, & *acquirere* feudum, propriè loquendo differant, nam *constitutio* feudi præcedit; *acquisitio* verò sequitur, & feudum nondum *constitutum* *acquiri* nequit, cum non entis nullæ sint qualitates: Ac licet accidere possit, ut interdum utraque sit
tem.

§ 4. De modis Feudū constituendi 153
tempore simul, puta in Feudo
novo, quod investiturā, cum
constituitur, simul etiam *acquiri-*
tur; naturā tamen constitutio,
est prior acquisitione, & actus,
qui re ipsā quidem unicus est, ra-
tione certē distinctus est. Est
autem ACQUISITIO FEUDI actus,
quo jus feudi verē & actualiter
nostrum fit *1. 2. in princ. F. 2.*
1. 88. in extra ord. c. 1. 25. F. 1.
arg. L. 3. §. 13. & seqq. l. 18.
§. 2. l. clavibus ff. de contrahend:
empt. cum similibus. Et quidem
acquirendi modi, alii sunt inter
vivos, alii *mortis causā*: Inter
vivos, *acquirendi* modi sunt, *inve-*
stitura & *prescriptio*: *mortis cau-*
sā feudum *acquiritur* *successione*,
de quibus, in subsequentibus §§.
Sit ergo.

§. I.

DE PRIMO MODO, QUO
FEUDUM INTER VIVOS
ACQUIRITUR, NEMPE, DE
INVESTITURA.

Primus itaque *modus, quo feu-*
dum inter vivos acquiritur,
est *Investitura*, non quidem om-
nis, sed cum primis nova ac pro-
pria, si simul justo sit subnixa ti-
tulo. Igitur

THESIS I.

Certum est i. *Investituram,*
(quæ alibi quoque *investitio*
vocatur, *cap. un. l. F. 26. cap.*
un. l. F. 28.) ab *investiendo* dici,
quod vocabulum, quo ad origi-
nem, potius Germanicum, quàm
Latinū est, & derivatur à nomine
West / quod firmum significat,
vnde vocabulum, *Bestigen* / hoc
est

est firmare, seu confirmare. *Investire* igitur significat propriè alicui possessionem concedere, vel illam confirmare, & stabilire, cujus contrarium est, *devestire*, quod est possessione aliquem privare *cap: un: 1: F. 7.*

T H E S I S II.

Certum 2. *Investitura* vocabulum *multivarie significationis* esse, modò namque ipsam *feudi* significat *possessionem*, sumpto nimirum effectu pro causâ *cap. un. 2. F. 2.* modò *instrumentum* seu litteras super investituræ actu, memoriæ causâ conscriptas, *den Lehen: Brieff cap. un. 2. F. 28.* modò, & quidem propriè ipsum *investiendi actum* denotat, Germanis *die Belehnung*/ quem sic describi posse arbitramur, quod

G 6

quod sit actus solennis, quo dominus, Vasallo fidelitatem promittenti, feudum cedit:

THESIS III.

Certum 3. *Investituram* distribui 1. *in novi feudi*, sive beneficii *investituram*; & *investituram feudi*, sive beneficii *veteris* 1. 3. *in princ.* 1. 32. F. 2 1. 91. *in extraord. cap. Novi feudi* sive beneficii *investitura*, dicitur quoque *investitura nova* in d. 1. 32. *in princ. & vers. novam &c.* Et de hac nos præcipuè hic. Est autem *nova investitura*, quâ vasallus jâ primùm feudum aliquod acquirit in d. 1. 32. & 1. 1. *in fin. & 1. 33. in princ.* F. 2. *Investitura* verò *feudi veteris* est, quâ ceditur vasallo justa possessio feudi, prius jam acquisiti 1. 3. *in princ.* F. 2 jun.

2. *junct. l. 33. § 1. ff. de usurpat. & usucapionib.* Atque hanc *investituram* Juris Feudorum Interp. appellant *renovationem investiturae novae*, vel *investiturae renovationem*, de quâ nos infra cap. 4. Hoc igitur differt *investitura*, *veteris feudi*, ab *investiturâ novâ*, quod hac *novâ investitura*, feudum *acquiratur*; illâ verò feudi *veteris investiturâ*, *acquisitum* prius feudum confirmetur.

THESIS IV.

Certum est 4. distribui 2. *investituram* in *propriam* & *abusivam*: 1. 2. *in princ. F. 2. Propria investitura* est, quâ vassallus in rei feudalis possessionem corporaliter inducitur 1. 2. *in princ. junct. l. 33. in princ. F. 2. Abusiva feudi investitura* est, quâ
feu-

feudum, absque corporali possessionis traditione, vasallo solemniter ceditur *d. t. 2. in prin. & d. 1. 33. in princ. F. 2.*

THESIS V.

Certum est 5. *Abusiva* huius investiturae duo esse genera; *Unum*, quo possessio rei feudalis non propriè & verè, sed quas; ac fictè vasallo traditur, veluti si dominus, adhibitâ Investituræ solennitate, jubet vasallum ire in possessionem prædii feudalis, & illud pro feudo tenere; vel si dominus solenniter investit vasallum, porrecto eo Gladio, vel hastâ, vel annulo; modò id fiat, non solum coram paribus Curiae *d. 1. 2. & 1. 32. F. 2* sed etiam in præsentia prædii feudalis *l. 1. §. si iusserim ff. de acquir. possess. L. 74. ff. de*

ff. de Contrahend, empt, vel si do-
minus coram paribus Curia, Va-
fallo & tradit Gladiū vel hastam,
vel quid aliud corporeum, &c, &
simul eū verbis jubet habere, &
tenere in feudum, ea prædia,
quæ jam ante, ex causâ quadam,
puta locati &c. tenet; Alterum
Investituræ abusivæ genus est,
cum vasallus quidem solenniter
investitur, puta, coram paribus
Curia, & porrecto quodam feu-
di symbolo, veluti Gladio, vel
hasta &c. ac dicente domino,
se investituram facere d. 1. 2. in
princ. F. 2. Atqui nulla rei feu-
dalis possessio, verè aut quasi, in
vasallum transfertur, sed posses-
sio isthæc, vel apud dominum
adhuc manet, ut de quâ simul
transferendâ, nihil actum fuit.

26. §. si facta & l. 7. §. ult. F. 2.
 vel manet possessio apud vasa-
 lum, de cuius feudo quis alius in-
 vestitur, in casum, quo sine feu-
 di successore decessurus sit vasa-
 lus ille feudi præsens possessor
 l. 3. l. 9. & l. 27. §. si quis F. 1. l.
 26. §. moribus & l. 35. F. 2

THESIS VI.

Certum 6. hoc *secundo* investi-
 turæ abusivæ genere, feudum
 constitui tantum *obligatorie* (pro-
 ut in cap. præced. insinuatum est,) *pro-*
 ita ut ex eâ conveniri queat, &
 cogi dominus, ut quàm primùm
 possit, novo vasallo investito tra-
 dat possessionem rei feudalis d. l.
 7. §. ult. d. l. 26. §. si facta F. 2. &
 l. 4. in princ F. 1. Non etiam con-
 stitui *acquisitorie*, ut ex hac inve-
 stiturâ feudum revera fiat vasa-
 li,

li, Et de hac investiturâ exaudi-
endi non sunt Jaris feudalis tex-
tus, quibus feudum investiturâ
acquiri dicitur *l. 1. in fin. l. 11. in
princ. l. 33. in princ. F. 2.* Sed in-
telligendi sunt de investiturâ
propriâ, ut quâ possessio rei
feudalis, & cum eâ feudum ipsū
reverâ transfertur in vafallum;
Item de abusiva investitura pri-
mi generis, quâ fictè possessio, &
per eam feudum simpliciter
transfertur in vafallum.

THESIS VII.

Certum 7. *Investituram* distri-
bui 3. in investituram *simul-
taneam, & singularem*, live non *si-
multaneam investituram*. *Si-
multanea* investitura est, quâ plu-
res de uno eodémque feudo si-
mul & communiter investiun-
tur

162 C. 3. De Acquisitione Feudū
tur l. 1. §. 2. l. 8 §. ult. in fin. &
l. 14. §. ult. F. l. t. 12. in pr. l. 18.
F. 2. Non simultanea quæ nam
sit, ex dictis patet. Porro *spe-*
cies simultanea investituræ *duæ*
sunt: Est enim simultanea inve-
stitura, quâ id *nominatim agitur*,
ut simul investiti in feudum illud
sibi mutuo succedant; Est item in-
vestitura simultanea, qua plures
communiter de eodem feudo, si-
ne istâ conventionē, de mutuâ in
feudū successionē, investiuntur.
Ex illâ investiurâ, defuncto vasa-
lo sine filiis, superstes simul inve-
stitus vasallus succedit in feudū;
Ex hac verò, Jure feudorum
communiter alter alteri non succe-
dit, sed feudum novum ad do-
minum revertitur, per text. *su-*
peracitatos. Utraque vocatur *die*

gesamte Hand / oder gesamte
Belehrung.

THESIS VIII.

Certum est 8. *formam* inve-
stituræ *feudi novi*, totum-
que hoc negotium, quatuor con-
tineri; primò *verbali cessione feu-*
di., puta, ut Dominus, vel eius
nomine procurator, ad id con-
stitutus dicat, *ego te investio de*
hoc vel illo prædio, fundo, castro &c
ut illud in feudum habeas t. 2. in
princ. F. 2. II. *fidelitatis promissio-*
ne, die Lehnspflicht, quæ pro-
ximè sequitur verbalem illam
feudi cessionem t. 3. §. ult. t. 7. §
ult. F. 2. iunct. t. 26. §. *si facta*
F. 2. III. *Investituræ testificatione*
t. 2. in princ. t. 32. in princ. F. 2.
quæ est solemnitas adhibendi in-
vestituræ negotio, vel *Testes* (eos-
que

164 C. 1. De Acquisitione Feudi
que homines liberos cap. un.
2. F. 58. Masculos cap. un. §. ult
F. 32. ad minimum duos, & qui-
dem regulariter ipsos pares cu-
ria cap. uni. §. quod autē 2. F. 85.
cap. un. §. si vero 2. F. 2. sive
curtis. eiusdem domini, qui sunt,
& ita dicuntur plures vasalli, in
eodem domini territorio feuda
possidentes, dictis jurib) Vel in-
strumentū (quod breve testatū in
libris feudorum dicitur d. 1. 2. §.
1. 1. 3. 1. 4 §. 1. §. item si vasallus
& §. si quis F. 1. 1. 32. F. 2. nihil-
que aliud est, quam instrumen-
tum publicum, investituræ nego-
tiū continens, testium subscrip-
tione munitum 1. 2. §. si autem
1 25. §. ult. F. 2.) probandæ inve-
stituræ causā observanda, quæ si
omittatur, investitura existima-
tur

tur ipso Jure nulla d. t. 2. §. 1. F. 2. d. t. 3. d. t. 4. §. item si §. si quis F. 1. d. t. 2. §. si autem investiturat. 25. §. ult. t. 32. F. 2. IV. Feudalis possessionis actuali traditione, quæ est actus, verbalis cessionem & fidelitatis præstationem sub testificatione factam subsequens, quo dominus rei feudalis vacuæ possessionem, vasallo præstat, in eamque eundem inducit arg. L. 1. §. 20. ff. de acquir poss. cum similibus: Estque vel vera vel quasi, atque hæc rursus vel nuda, vel symbolica, sive symbolo, seu notâ quadam, puta hastâ, gladio, sceptro. &c. vestita, ut ex dictis patet.

THESIS IX.

Certum est 9. Possè investituram, non tantum purè fieri, sed

166 C. 3. De Acquisitione Feudi
sed etiam *ex die, vel ad diem*, Item
sub conditione l. 2. l. 9. F. 1. l.
35. F. 2. *cum similibus*. Possunt
quoque Huic investituræ nego-
tio, *pacta* apponi varia, quæ nisi
substantiæ feudorum, aut eorun-
dum inseparabili naturæ repu-
gnent, vel aliàs bonis aduersen-
tur moribus, vel impossibilia sint,
Jure aut naturâ, firmiter ab utra-
que parte sunt servanda, *Jurib.*
Vulgar. de quibus, sicut & de e-
orundem interpretatione, nos
jam supr. in c. 2. § 4.

THESIS X.

Incertum I. An investitura
sit contractus? Affirmamus *arg.*
l. 2. in princ. & l. 33. in princ.
F. 2. l. 3. in fin. l. 4. l. 7. & l. 24.
§. est & alia eod. lib. junct. l. 7. §.
2. ff. de pactis & l. 21 F. 1. junct. l.
5. &

§. §. & si quidem & §§. seqq. ff. de
prescript. verb. l. uli ff. de condicti-
one causa dati &c. Et 1. 2. §. uli. F.
2. junct. d. l. 7. §. 5. & §. 6. ff. de
pactis.

THESIS XI.

Incertum 2. sitne ipsa investitu-
ra contractus nominatus, vel
innominatus? Nos putamus,
innominatum esse 1. 21. F. 1.
junct. l. 4. in fin. Cod. de rer. per-
mutat. & d. l. 5. §. 1. ff. de pre-
script. verbis & l. 6. Cod. de re-
rum permutat. junct. 1. 3. in fin.
& 1. 5. 6. & 7. 1. 24. §. est & alia
F. 2.

THESIS XII.

Incertum 3. Utrum investitura
sit contractus bonæ fidei vel
stricti Juris? Nos putamus, inve-
stituram esse stricti Juris contra-
ctum

168 C. 3. De acquisitione Feudi
Etum arg. §. actionum Institui. de
action. & l. 27. F. 1. junct. l. 22.
ff. de donat. etiamsi à Principe fa-
cta sit, arg. l. 5 ff. de probat. l. 19. Cod.
de Collationib. & cap. 1. ext. de pro-
bat. & l. 4. Cod. de LL.

THESES XIII.

Incertum 4. Num investituras
novam, rectè partiantur non-
nulli DD. in veram, & presump-
tam, dicentes, veram esse investi-
turam, quâ dominus per se, vel
per alium reverâ feudum vasal-
lo cedit; presumptam verò, quæ
ex lapsu 30. annorum, vel judi-
cis sententiâ resultat? Non pu-
tamus, arg. l. 26. §. si quis F. 2. &
l. 87. in extra. ord. cap. 1. 1. in fin.
F. 2. junct. l. 3. in fin. l. 7. in princ.
ff. de publician. in rem ac-
tione.

THE-

THESIS XIV.

Incertum 5. duobus separatim
diversis temporibus de feudo
eodē investitis, abusivā investi-
turā secundi generis, Nū ille præ-
feratur in feudo, qui prior posses-
sionem nactus fuit, licet posteri-
or sit investitus? Affirmamus *argu-
t. quoties Cod. de rei vind.* Sed ita,
ut priori ad interesse vel consi-
mile feudum præstandum tenea-
tur dominus *Hart. Pist. l. 2. q. 29.*

THESIS XV.

Incertum 6. Utrum factā si-
multaneā investiturā, primo
genito & feudi possessore defun-
cto, successio in capita, vel in stir-
pes fiat? Distinguiamus; Utrum
iidem, qui cum defuncto feudi
possessore simultaneē investiti
sunt, de successione feudi cer-

H

tant

tent; Vel utrum, cum uno atque altero ex simul investitis concurrunt, quorundam simultaneè investitorum, vitâ functorum filii; Vel deniq; , utrum nullus simultaneè investorum amplius est superstes , sed eorum liberi tantùm adfunt, successionem in feudum affectantes. *Primo* casu , quando omnes simultaneè investiti personaliter nominati sunt , omnes etiam, viritim, sine ullâ Gradûs distinctione, in capita succedunt *L. 24. ff. ad Senatum Trebellianum L. 54. §. ult. L. 124 ff. de legat. 1. l. 56 ff. de condition. & demonstrati. l. 8. §. 1. ff. de statu liberis l. 37. in princ. ff. de stipulat. servorum.* Quod si verò plures , cum feudi possessore ita investiti sint, non proprio, sed colectivo

lectivo nomine sint vocati v. g. *Te Semproni, Possessorem feudi, Te item Gaium & liberos Tuos masculos de hoc feudo investio*; mortuo Sempronio, feudi possessore, succedunt ei in feudum illud, Gaius, & eius liberi Masculi, non in capita, sed ita, ut Gaius unam dimidiam, & eius liberi alteram dimidiam feudi illius partis, consequantur *Arg. l. 220. & 170. ff. de V. S. L. 7. ff. de usu fruct. accrescendo l. 34. in princ. ff. de legat. 1. l. 44. in princ. ff. de legat. 2. l. 94. ff. de legat. 3.* Atque hoc procedit non tantum, si possessor ille feudi nullam sanguinis consuetudinem habeat cum his, qui simul investiti sunt, sed etiam, si cum feudi possessore simultanee investitus est ipsius frater, &

eius filii; Nam adhuc non succes-
sivo, sed conjunctivo ordine, fa-
ctâ intelligitur institutio arg l 6 §
ff. de legat. 1. l. uni. §. cum tripl.
Cod. de caducis tollend. §. 1. 8. §. 1.
F. 1. Et. d. l. 7. ff. de usu fruct.
accrescendo d. l. 13. in princ. ff. de
hered. instituend. l. ult. in fin.
Cod. de impuberum & aliis substi-
tut. Aliero casu, quo scilicet
ex pluribus simultaneè investitis
quidam superstitēs sunt, aliqui
verò, liberis multis relictis, è vi-
ta abierunt, feudi successionem
in stirpes fieri N. 118. cap. 3. §.
huiusmodi junct. §. cum filius in-
stit. de hereditat. quæ ab intestato
§. d N. 118. cap. 3. Authen. in
successione Cod. de suis & legit. 1.
§. in princ. F. 1. 1. 11. §. his verò
F. 2. Tertio casu, quo simulta-
neè

neè investorū nemo superest,
 sed horum tantū liberi adsunt,
 si cum feudi possessore filii eius
 simultaneè investiti fuerint, non
 dubitamus, quin mortuis filii
 hisce omnibus, eorum liberi pa-
 ris, vel imparis gradūs, in stir-
 pes succedant, & portionem tan-
 tū Patris sui capiant *l. 50. in
 fin. l. 55. §. præterea F. 2. N. 118, c.
 1. l. 2. l. 3. Cod. de suis & legit.
 junct. l. 1. F. 2.* Idem putamus,
 si cum feudi Possessore eius fra-
 tres simultaneè sint investiti, &
 fratrum illorū omniū defuncto-
 rum filii, numero & gradu pares
 vel impares, concurrunt *l. 18.
 F. 2.*

THESIS XVI.

Incertum 7. Cū dictum sit,
 quod ad investituræ feudi no-

vi testationem, *Testes*, qui adhibendi, sunt necessario debeant esse *Pares Curiae*; Quid ergo, si hi investitionis tempore abfuerint, Num redditus ipsorum ex spectandus sit, & eousque differenda investitura? Respondemus, absentes *Pares Curiae* ad investitionis negotium citandos esse, & redditum ipsorum aliquandiu exspectandum *l. 26. §. testes vero F. 1.* Quod si verò citati intra justum tempus, iudicis arbitrio committendum *arg. l. 3. ff. de testib. l. 15. ff. de expensis in res doctales factis &c.* non redierint, peragi potest investitionis negotium, etiam coram extraneis testibus *arg. l. 33. §. nec dicatur F. 2.* Atque hoc multò magis tunc procedet, si tempore investitionis

nis *Pares Curiae* absuerint, id est nullos alios eo tempore Vasallos dominus habuerit *in d. l. 33. §. quod autem F. 2.*

THESIS XVII.

INcertum 8. sint ne cogendi dictione mulctæ *Pares Curiae*, si ad investitionis negotium vocati venire recusent? Affirmamus, *arg. l. 26. §. testes F. 1. l. 58. §. idcirco F. 2. & l. 4. 5. 6. & 7. eod. l. junct. §. 1. Instit. de obligat. & l. 4. §. 8. 19. ff. de testib. l. 2. in princ. F. 2.*

THESIS XVIII.

INcertum 9. Num etiam ad novam investituram, quam Clerici faciunt, *Pares tantum Curiae* testes vocari debeant, si quos dominus Clericus habeat? Distinguiamus, utrum Clericus in Ec-
clesiæ

176 C. 3. De Acquisitione Feudi
clesia bonis feudum alicui consti-
tuat, vel in bonis propriis; si prius,
negamus per text. in d. 1. 26. §.
hac omnia F. 1. si posterius (prout
hoc Jure facere potest d. 1. 25. F.
2.) affirmamus per text. in t. 32
in princ. F. 2. junct. l. 3. Cod. de
Episcop. & Clericis, & d. 1. 25.
F. 2.

THESIS XIX.

Incertum 10. Si *Extranei sint,*
qui tempore investituræ, pro
Paribus Curia, communi hominū
opinionem, judicati fuerunt, an
non inutiliter facta dicatur inve-
stitura? Negamus, arg. l. 20. §.
7. ff. qui testamenti facere possunt
junct. l. 1. Cod. de testament. & l.
Barbarius ff. de officio
praetoris &c.

THE-

THESIS XX.

Incertum 11. Si post investiti-
onis actum, constiterit de *ex-*
traneâ conditione ejus, qui prius
pro *Pare Curis* habitus fuit, an
postmodum extraneus ille, de
ipsâ investiturâ probandâ testis
produci possit? Affirmamus, si
investitura aliter probari nō pos-
sit *arg. l. 7. ff. de testib: l. 9. ff. de*
Quest. junct. tex. in l. 19 F. 2.

THESIS XXI.

Incertum 12. An *Breve Testa-*
tum, à *Tabellione* tantum confi-
ci possit? Non putamus *arg; tex.*
in cap. cum dilectus §. super exi.
de fide Instrumentorum; Atque
adeò existimamus, Instrumen-
tum hoc investituræ, à jurato
quoque Civitatis Scribâ, si ei con-
suetudo loci Authoritatem Ta-
bel-

bellionis deferat, confici posse;
 Quin imò, licet à privato Scriba
 conficiatur *Breve Testatum*, attamen publicum rectè dicetur instrumentum, si domini investitoris sigillo munitum sit, atque in instrumento expressum, cujus sit sigillum, & à quo, ac in quem finem adjectum: *Canonistae communiter in d. cap. cum dilectus, & cap. tertio loco ext. de probat;* Acò, ut nec subscriptio ejusdem sit necessaria, si modò probetur appositum esse sigillum voluntate illius, cujus jussu instrumentum dicitur confectum *Mascard de prob. conclus. 1302. n. 7. & seqq.* Atque pro hujus investituralis instrumenti veritate præsumptio facienda est, falsumque dicenti probatio incum-

cumbet, si Vassallus feudum possideat. *l. 58. F. 2. §. si instrumentum.*

THESIS XXII.

Incertum 13. Cum *Breve* hoc *Testatum*, ut legitimum sit instrumentum, corroborari testimonio subscriptione debeat, (unde etiam *Testatum* dicitur, & *Breve*, quia de Jure quoque Communi omnis scriptura in fidem rei confecta, *Breve*, item *Breviculum*, appellatur *L. 5. Cod. de conveniendis Eisci debitoribus*) Quales nam debeant esse illi testes, num *Pares Curiae*, an verò etiam sufficiant *extranei testes*? Nos putamus, confirmari debere instrumentum investiturae *Parium* dundaxat *Curiae* subscriptione, si sint *Pares* domino feudi,

præterquàm apud Mediolanenses, ubi æqualiter admittuntur *Pares & Extranei*, qui *Brevi Testamento* subscribant, per *tex. in t. 2. in princ. vers. si enim* & *t. 32. §. 1. F. 2. & §. consules tamen d. tit. 32.*

THESIS XXIII.

INcertum 14. Cum *Pares Curia*, investituræ solennitati adhibentur testes, an adhuc requiratur, ut *Breve Testamentum* de investitura fiat? Negamus, *arg. t. 2. in princ. t. 32. in princ. F. 2. ibi, nisi per pares Curtis, vel breve testamentum &c.* ita tamen, ut si vassallus de novo Feudo investitus, petat à Domino investituræ instrumentum, officium hoc ei dominus tribuere teneatur *dict. Jurib.*; prout vice versâ, Vassallus

lus

lus Domino, in Judicio vel extra
judiciū petenti, investituralē hoc
instrumentum regulariter edere
tenetur *arg. L. 7. Cod. de edendo l.*
4. §. 1. ff. eod. l. 5. ff. Famil: Er-
ciscund. l. pupillus §. uli ff. de V. O.

THESIS. XXIV.

Incertum 15. Num investitu-
ra utilis sit nec ne, quæ alicui
fit de feudo Vasalli adhuc vi-
ventis, vulgò dicitur *Ein Exspe-*
ctanz oder Antwartung auff eines
Leben? Distinguiamus inter inve-
stituram *purè* factam, & eam
quæ facta est in diem, sive *sub con-*
ditione Mortis Vasalli possesso-
ris. *Purè* facta investitura ispo Ju-
re nulla est *l. 9. F. 1. l. 27. §.*
si quis F. 1. l. 35. F. 2. facit l. ul.
Cod. de p. et. in tantum, ut nec
reconvalescat isthæc investitura,
licet

licet postmodum Vasallus ille
 feudi possessor, sine legitimis
 feudi successoribus, moriatur *arg.*
l. 29. ff. de R: J: L. 98. §. 8. ff.
de solut. & l. 9. F. 1. l. 35. F. 2.
 Ad investituram sub *conditione*,
 sive in diem *mortis Vasalli posses-*
oris feudi factam, quod attinet
 putamus, quod eadem omninò
 valeat, sive sciente, sive igno-
 rante Vasallo hoc feudi possesso-
 re, facta fuerit *l. 3. l. 9. F. 1. l.*
35. l. 26. §. moribus F. 2. si mo-
 dò vasallus iste vel uxorem præg-
 nantem, vel filios feudi successe-
 res, tempore mortis non relique-
 rit, sive deinde eos ab initio ha-
 buerit, sive ex post facto procre-
 averit: Nam hisce in casibus vel
 ab initio investitura non subsi-
 steret, vel certè ex post facto e-
 vanesce-

vanesceret, per text. cit. maximè
verò per text. in l. 27. §. si quis in-
vestierit F. 1. & arg. l. 8. ff. de pe-
riculo & commodo rei venditæ l.
1. ff. de officio eius, cui mandata
est Juris dictio l. 8. §. si ignoran-
ter junct. §. seq. ff. mandati L. 1.
ff. de Regula Catoniana.

THESIS XXV.

INcertum 16, Si feudum hoc,
de quo in casu mortis Vasalli fa-
cta fuit investitura, antequam
hæc impleatur conditio, fortè
ob non petitam investituram,
vel quâ aliâ causâ domino aperi-
atur, an illud nihilominus inve-
stito debebitur? Affirmamus per
l. 161. ff. de R. J. l. 24. ff. de condi-
tionib: & demonstratio-
nib. cap. 66. de Reg.

Jur. in 6.

§. II.

§. II.

DE ALTERO MODO, QUO
INTER VIVOS FEUDUM
ACQUIRITUR, NEMPE DE
PRÆSCRIPTIONE.

Iam ad *alterum modum*, quo
feudum *inter vivos* acquiritur,
quem feudi vocamus *prescriptio-*
nem.

THESIS I.

Ubi certum est 1. *prescriptio-*
nem, ut in cæteris rebus, ita
in *feudis* quoque locum sibi ven-
dicare l. 87. §. 1. *in princ.* F. 2.

THESIS II.

Certum est 2. *prescriptionem*
intercedere, vel à *parte domi-*
ni, vel à *parte vasalli*: A parte do-
mini est, quâ dominus, qui rem
quandam allodiam pro feudali
agnovit, eiusq; nomine servitia,
& jura-

& juramentum fidei-tatis per 30 annos ab alio exegit, directum dominium in ea præscribit, adeò, ut possessor deinceps rem ut feudalem recognoscere teneatur §. *si quis per 30 annos* 2. F. 26. A parte Vasalli, præscriptio intercedit, si per 30 annos rem aliquam omnino liberam, ut feudale, possedit, & à domino requisitus, tanquam vassallus, servitia exhibuit, rectè se præscriptione 30. annorum tuebitur, l. 9. §. 1. *in fin.* F. 2 l. 26. §. 1. l. 33. §. 1. l. 83. §. 1. *Eod. lib.* F. Et de hac nos hic præcipuè.

THESIS III.

CERTUM 3. Ad hanc *præscriptionem feudalem*, in primis ea omnia, quæ jure Civili in *præscriptione* rerum incorporalium re-

requiruntur, continua nimirum Possessio, bona fides, ac justus titulus, vel loco hujus, patientia adversarii, quæ pro traditione est, requiri, l. 87. F. 2. l. 80. l. 96. eod. lib. deinde, atque insuper, tria adhuc alia desiderari *Primum* est possessio triginta annorum, eorûmq; completorum, ita ut si vel unus dies desit, non sit completa præscriptio arg. L. 26. §. quoniam ff. ex quibus causis majores &c. 2. ad feudi præscriptionem requiritur, ut vassallus domino servitium exhibuerit §. si quis per 30. 2. F. 26. Sed ita, ut satis sit per triginta annos, vel semel servitium aliquod præstitum fuisse, D. D. ibidem communiter. Nec præscriptio hæc ab exhibitione servitiorum, sed à cæptæ &

apprehensæ possessionis momento incipit. 3. denique necessarium est, possessionem uniformem fuisse, hoc est semper rem feudalem à possessore habitam, neque unquam possessionis causam mutatam fuisse *cap. ult. l. 27 F. I.*

THESIS. IV.

Sed incertum est, Num 30. annorum possessio, ad præscribendum quoque feudum in rebus Ecclesiasticis sufficiat? Negamus, atque adeo existimamus, cum Jure cōmuni, actiones Ecclesiis, vel aliis venerabilibus locis competentes, præscriptione tantum 40. annorum tollantur *N. 111. & N. 131. cap. 6.* Neque contrarium consuetudinibus feudorum traditum sit, idem tempus in hac specie

specie praescriptionis observandum esse *arg. t. 1. §. strenuus F. 2.*

THESIS V.

Incertum 2. An feudum praescriptione acquisitum, sit *vetus feudum*? Affirmamus *t. 3. in princ. F. 2.*

THESIS VI.

Incertum 3. An ad feudi praescriptione acquisiti possessionem justam constituendam, investitura veteris feudi requiratur? Affirmamus, *t. 25. in princ. F. 2. junct. l. 3. in princ. ff. de officio praefidis l. 1. §. 3 ff. de Aleatoribus & arg. t. 14. §. si Capitanei F. 1. junct. t. 36. & t. 45. in princ. F. 2.*

§. III.

DE MODO, QUO FEUDUM
ACQUIRITUR MORTIS CAU-
SA, NIMIRUM DE SUCCESSIONE,
ET QUONDEM IN PRIMIS
TESTAMENTA-
RIA.

EXplicatis modis, feudum ac-
quirendi inter vivos, conse-
quens est, ut ad modum, quo mor-
tis causâ, feudum acquiritur, deve-
niamus. Est autem is *successio*; Va-
sallo enim mortuo, is, qui in feudo
succedit, hoc modo feudum ac-
quirit *tit. 11. F. 2. l. 8. F. 1. tit.*
95. F. 2. tit. 1. §. 1. F. 2. tit. 33.
ead.

THESES I.

VBi in primis certum est, o-
lim & ab initio in feudis vel
nullam, vel tenuem admodum
successionem fuisse; Nam primi-
tus

190 C. 3. de Acquisitione feudi.
tùs, ubi feuda introduci cæpe-
runt, jus vasallorum saltem fuit
temporarium, cùm in domini
feudū concedentis potestate fue-
rit, feudum concessum, quando-
cunque vellet, precarii instar *arg.*
l. 1. ff. de precario revocare, *l.*
1. §. 1. F. 1. Deinde usu inole-
vit, ut per annum integrum feu-
dum semel concessum, firmita-
tem haberet *d. §. 1.* Postea verò
ad vitam etiam vasalli usq; con-
cessum fuit *d. §. 1.* exemplo usus
fructûs *l. 1. Cod. de usufruct.* Tan-
dem verò tractu temporis, suc-
cessio etiam in feudis, consuetu-
dine recepta est, primo ad cer-
tos gradus, deinde in infi-
nitum *d. §. 1. cum seq. &*
ibidem D. D.

THESIS II.

Certum est 2. de jure commu-
ni *Successionem duplicem esse,*
testamentariam scilicet, quæ ex
testamento, & *legitimam*, quæ
ab intestato deferitur, *Juribus vul-*
garis, neque Jure Civili *heredita-*
tem pacto vel stipulatione dari
posse l. 19. Cod. de pactis l. 5. Cod.
de pactis conventis l. 4. C. de inu-
tilib: stipular. l. 61. ff. de V. Ob:
l. 34. Cod. de transactionib.

THESIS III.

Certum est 3. moribus feuda-
libus ex *Testamento* regulari-
ter non *succedi*, differtè enim ju-
re feudali cautum est, (prout e-
tiam jam supra in præcedente
capite §. 5. Thesi 5. insinuatum
fuit) quod *de feudis nulla possit*
fieri ordinatio I. F. 8. & 2. F. 9
§. *donare*

190 C. 3. de Acquisitione feudi.
tūs, ubi feuda introduci cæpe-
runt, jus vasallorum saltem fuit
temporarium, cū in dominum
feudū concedentis potestate fue-
rit, feudum concessum, quando
eunque vellet, precarii instar *arg.*
l. 1. ff. de precario revocare, *l.*
1. §. 1. F. 1. Deinde usu inole-
vit, ut per annum integrum feu-
dum semel concessum, firmita-
tem haberet *d. §. 1.* Postea verò
ad vitam etiam vasalli usq; con-
cessum fuit *d. §. 1.* exemplo usus
fructūs *l. 1. Cod. de usufruct.* Tan-
dem verò tractu temporis, suc-
cessio etiam in feudis, consuetu-
dine recepta est, primo ad cer-
tos gradus, deinde in infi-
nitum *d. §. 1. cum seq: &*
ibidem D. D.

THESIS II

Certum est 2. de personis
in Successione duplicem esse
testamentariam scilicet, quae
testamento, & legumina, quae
ab intestato delectat, per unum
gatis, neque Jure Civilis heredi-
tem pacto vel stipulatione dari
posset. 19. Cod. de personis. Cod.
de pactis conventis l. 4. Cod. de
vilib. stipulat. l. 51. ff. de testat.
l. 34. Cod. de transactione.

THESIS III

Certum est 3. mortuus scilicet
libus ex Testamento regnan-
ternon succedi, nisi in compo-
re feudali cautum est, quoniam
tiam jam supra in personis
capite §. 5. Testat. mortuus
fuit) quod de personis mortuis
fieri ordinem est.

rem,

84.

Vasalli

atrem

n. & i.

am ex-

2. fa-

lib. 1.

lii ne-

lari L.

73. §.

V. O.

lorum

standi

egent,

investi-

gatum

nissu m

asallus,

lum su-

orum

192 C. 3. De Acquisitione Iendi
§. donare (scilicet per vassallum,
nam quin per Dominam possit,
jam supra dictum fuit, nullam
esse dubitationem) in tantum, ut
ne quidem pro anima, multò mi-
nus ad aliam piam causam possit
disponi. d. lib: 2. F. 9. §. donare.

THESIS IV.

Sed incertum est, an non Vassal-
lus pacto, aliave conventio-
ne, disponere possit de successione
in feudum suum? Negamus. 1. 8.
§. 1. F. 1 facit 1. institut. de leg.
fus. Canin. toll. l. 1. Cod. de B. Ec-
clesiis L. ult. Cod. de legat. l. 44.
§. 1. ff. de obli. & act. & l. 5. Cod.
de pact. conventis d. l. 19. Cod. de
pactis junct. 1. 1. vers. strenuus F.
2 Interea non diffitemur, no-
væ investituræ pacto, effici posse,
ut mortuo vassallo novo perti-
neat feudum ad alium, quam
legi-

§. 3. De Successione Testament. 193
legitimum feudi successorem,
puta ad Vasalli parentem t. 84.
in extra. ord. cappl. aut filiā Vasalli
t. 8. §. *filia F. 1.* vel eius fratrem
t. 1. §: *cum vero t. 8. in fin. & t.*
20. *F. 1. t. 12. F. 2.* vel etiam ex-
traneum aliquem t. 48. *F. 2. fa-*
cit huc t. 12. & t. 18. eod. lib. 1.
licet de jure Communi, alii ne-
mo pacisci possit vel stipulari L.
17. §. *si pactus ff. de pactis l. 73. §.*
ult. de R. l. l. 38. §. 17. ff. de V. O.
cum similibus.

THESIS V.

Incertum 2. cum feudorum
placita, Jus de feudo *testandi*
Vasallo regulariter denegent,
ita ut neq; hæredē de eo investi-
tuere possit, neq; etiam legatum
relinquere, aut fidei commissum
alicui dare; An ne etiā Vasallus,
de novo fundo in præjudicium su-
I orum

194 C. 3. De Acquisitione Feudū
orum liberorum testari prohibe-
atur? Affirmamus per text. int.
8. §. 1. F. 1. junct. l. 5 ff. de pro-
bat. l. 19. Cod. de Collation. capit.
ad decimas de restitut spoliatorum
in 6. l. 13 §. 3 ff. de reb. dubiis &
t. 23. § ult. F. 2. junct. §. ult. in-
stit. de usufruct. cum similibus &
Authent. res que subjacent Cod.
Communia de legat. junct. t. 1. §.
& quia t. 8. §. 1. t. 14. §. si Capi-
tanei F. 1. t. 11. F. 2.

THESIS VI.

Incertum 3. an non de feudo
franco Vasallus liberè testari
possit? Negamus, d. t. 8. in pr.
F. 1. junct. t. 48. F. 2.

THESIS VII.

Incertum 4. an non Vassallus
feudum suum Ecclesiasticum
Testamento, Ecclesiæ cuidam, non
assen-

assentiente Dominâ Ecclesiâ, legare possit? Negamus per dict. l. 8 in pr. F. 1. facit huc l. 3. §. inde F. 1. l. 56. ff. de usufruct. l. 21. l. 26. §. qui qui Cleric. §. ex hoc & l. 36. in fin. F. 2.

THESIS VIII.

Incertum 5. cum feudum inutiliter alicui relinquatur Testamento Vassalli, an non saltem æstimatio eius Præstanda sit ei, cui ita relictum est? Negamus arg. l. 5. Cod. de LL. l. 39. §. ult. ff. de legat. 1. l. 49. §. labeo ff. de legat. 2. l. 34. ff. v. o.

THESIS IX.

Incertum 6. An prorsus nunquam Vassallus de feudo disponere possit? Respond. posse imprimis de novo feudo, interveniente consensu domini Hari: Pistor

p. 1. *Quest: 4. n. 23. cum seqq. & n. 44. cum seqq.*; Deinde etiam de feudo antiquo; primò, quando Dominus testamentum eius confirmavit in sui ipsius præjudicium. 39. §. 1. F. 2.; II. quando Domino, & agnatis præsentibus, & non contradicentibus, disponit; & multò magis, si hi omnes expressè dispositioni huic consentirent, *arg. l. 26. §. pater penult. ff. de pignorib. Schrad. p. 7. cap. 2. n. 16.* III. si alicubi statutum, aut consuetudo loci id Vassallo permitteret *Zasius in tract. feud. part. 8. n. 63.* IV. hoc multo magis obtinebit in fructibus feudi, tam antiqui, quam novi, 2. 23. §. 1. F. 2. sicut & in pretio ex feudi venditione, cum consensu Domini factâ, redactò *arg. l. 48.*

§. 3. de Successione Testament. 197

*l. 48. §. final. ff. de furiis l. 22. ff
de petitione hereditatis Goden Con-
sil, 83. n. 27. & consil. 84. n. 29.
Denique ac 5. hoc procedit in
feudo, quod datum est Vassallo,
& heredibus eius, ac quibus ipse
dederit arg. l. 8. §. 2, Cod. de se-
cundis Nuptiis, de quibus & aliis
casibus consulantur DD. Clarus d.
§. Feudum Quest. 5. 2. & quest.
41. n. 8. Quest. 40. n. 2. Quest.
41. n. 3. & Quest. 84. Schrade-
rus. d. p. 7. cap. 2. n. 25. 34. 44.
cum seqq. Vulte. de feudis
cap. 9. n. 156.
&c.*

194 C. 3. De Acquisitione Feudū
orum liberorum testari prohibe-
atur? Affirmamus per text. in t.
8. §. 1. F. 1. junct. l. 5 ff. de pro-
bat. l. 19. Cod. de Collation. capit.
ad decimas de restitut spoliatorum
in 6. l. 13 §. 3 ff. de reb. dubiis &
t. 23. § ult. F. 2. junct. §. ult. in-
stit. de usufruct. cum similibus &
Authent. res que subjacent Cod.
Communia de legat. junct. t. 1. §.
& quia t. 8. §. 1. t. 14. §. si Capi-
tanei F. 1. t. 11. F. 2.

THESIS VI.

Incertum 3. an non de feudo
franco Vasallus liberè testari
possit? Negamus, d. t. 8. in pr.
F. 1. junct. t. 48. F. 2.

THESIS VII.

Incertum 4. an non Vassallus
feudum suum Ecclesiasticum
Testamento, Ecclesiæ cuidam, non
assen-

assentiente Dominâ Ecclesiâ, legare possit? Negamus per dict. l. 8 in pr. F. 1. facit huc l. 3. §. inde F. 1. l. 56. ff. de usufruct. l. 21. l. 26. §. qui qui Cleric. §. ex hoc & l. 36. in fin. F. 2.

THESIS VIII.

Incertum 5. cum feudum inutiliter alicui relinquatur Testamento Vassalli, an non saltem æstimatio eius Præstanda sit ei, cui ita relictum est? Negamus arg. l. 5. Cod. de LL. l. 39. §. ult. ff. de legat. 1. l. 49. §. labeo ff. de legat. 2. l. 34. ff. v. o.

THESIS IX.

Incertum 6. An prorsus nunquam Vasallus de feudo disponere possit? Respond. posse imprimis de novo feudo, interveniente consensu domini *Hart: Pistor*

p. 1. *Quest: 4. n. 23. cum seqq. & n. 44. cum seqq.*; Deinde etiam de feudo antiquo; primò, quando Dominus testamentum eius confirmavit in sui ipsius præjudicium. 39. § 1. F. 2.; II. quando Domino, & agnatis præsentibus, & non contradicentibus, disponit; & multò magis, si hi omnes expressè dispositioni huic consentirent, *arg. l. 26. §. pater penult. ff. de pignorib. Schrad. p. 7. cap. 2. n. 16*. III. si alicubi statutum, aut consuetudo loci id Vassallo permitteret *Zasius in tract. feud. part. 8. n. 63*. IV. hoc multo magis obtinebit in fructibus feudi, tam antiqui, quam novi, 23. § 1. F. 2. sicut & in pretio ex feudi venditione, cum consensu Domini factâ, redactò *arg. l. 48.*

§. 3. de Successione Testament. 197
l. 48. §. final. ff. de furiis l. 22. ff
de petitione hereditatis Goden Con-
sil, 83. n. 27. & consil. 84. n. 29.
Denique ac 5. hoc procedit in
feudo, quod datum est Vassallo,
& heredibus eius, ac quibus ipse
dederit arg. l. 8. §. 2. Cod. de se-
cundis Nuptiis, de quibus & aliis
casibus consulantur DD. Clarus d.
§. Feudum Quest. 5. 2. & quest.
41. n. 8. Quest. 40. n. 2. Quest.
41. n. 3. & Quest. 84. Schrade-
rus. d. p. 7. cap. 2. n. 25. 34. 44.
cum seqq. Vulte. de feudis
cap. 9. n. 156.
Etc.

DE SUCCESSIONE LEGITI-
MA, SIVE AB INTESTATO, ET
QUIDEM PRIMO, DE SUC-
CESSIONE DESCEN-
DENTIUM.

TAmetſi Vaſſallus, ut modò dictum eſt, regulariter de feudo *Teſtandi* facultatem non habeat, & tunc propriè inteſtati cauſa ſubſit, cùm is, qui jure facere teſtamentum potuit, non fecit, cum privatio præſupponat habitum, per Vulgata; tamen & illi, qui teſtari non poterant, non impropriè inteſtati dicuntur, l. 17. §. ſin. ff. de acquir. poſſeſſ. Gædæus ad l. 94. n. 4. & ſeqq. ff. de V. S. Igitur, poſteaquam hucusque de *ſucceſſione Teſtamentariâ*, quæ certis in caſibus circa feuda obtinet, dictum eſt; ſequitur nunc de

§. 4. de Successione Descendentium. 199
de Successione ab intestato. Consti-
tuuntur autem jure nostro Civi-
li Successionis ab intestato quinque
ordines I. est Descendentium II As-
cendentium, III. Collateralium,
IV. Conjugum & V. Fisci; de qui-
bus sigillatim ordine jam videbi-
mus. Et quidem in hoc §. de pri-
mo, *Descendentium* scilicet ordine.

THESIS I.

Certum est itaque 1. mortuo
ab intestato Vasallo, primam
in succedendo causam esse, *De-*
scendentium, sive eiusdem *Libero-*
rum 1. 11. in princ. F. 2. 1. 8. in
princ. F. 1. 1. 1. §. 1. F. 1. Nec im-
merito, ut patet ex l. 7. ff. de bo-
nis Damnatorum.

THESIS II.

Certum est 2. liberorum ap-
pellationem, vel largam esse

vel strictam : priori casu non solum filii & filiae, sed etiam nepotes, neptes, pronepotes, proneptes, cæteri; qui ex his descendunt, liberi dicuntur *L. 220. ff. de V. S.* At posteriori casu, aliter filii, aliter nepotes vocantur §. *ult. instit. de pat. potest. l. 6. ff. de his qui sui vel alien. Jur.*

THE S I S III.

Certum est 3. Liberorum alios esse naturales & legitimos simul, alios naturales tantum, alios legitimatos, alios legitimos tantum : iterum alios in potestate patria constitutos, alios emancipatos, item alios natos, alios posthumos, ut patet.

THESIS IV.

Certum est 4. si soli liberi, hoc est filii & filia extant, hos tam matri, quam patri, exclusis omnibus Ascendenribus & Collateralibus, Jure Communi in capita succedere *N. 118. cap. 1. l. ult. Cod. de lib. præterit*: At jure feudorum, soli regulariter filii, non etiam filia in feudis, in capita succedunt, *l. 1. §. hoc autem l. 8. §. filia vero F. 1. l. 11. § 1. l. 50. F. 2.*

THESIS V.

Certum est 5. Si non extant soli liberi, sed his deficientibus soli extant nepotes neptes ex diversis filiis, tum, sive paris sive imparis sint numeri, Jure communi in stirpes succedunt *d. N. 118 c. 1.* Jure autem feudorum, si soli nepotes, & neptes extant,

tant, exclusis neptibus, soli nepotes in feuda succedunt, *l. 11. F. 2.* imò si adfunt nepotes ex filiis & filiabus nati, soli nati ex filiis in feudo succedunt, remotis aliis; Sed ita, ut nepotes, pro nepotes, vel alii descendentes, tam paris, quàm imparis numeri, semper defuncto in stirpes succedant *D.D. ibid communiter,*

THESIS VI.

Certum est 6. Si non filii & filia, non etiam soli nepotes, vel neptes, aut alii soli descendentes extant, sed filii, & filia, cū nepotibus & neptibus, aliisque descendentibus concurrunt, tum Jure communi filii & filia incapita, at alii descendentes in stirpes succedunt, *d.N. 118.c. 1.* Jure autem Feudorum idem omnino

§. 4. de Successione Descendentiū. 203
nino in masculis Jus est, si filii cū
nepotibus concurrunt *l. 14. §. 1.*
F. 2 at non idem Jus est in fæmi-
nis, quia hæ, jure feudorum, à
successione feudi regulariter ex-
cluduntur, non tantum in linea
descendenti, sed etiam Collate-
rali, & licet aliquando fæminæ
in feudis quoque admittantur,
de quo nos infra, hoc ipsum ta-
men non aliter contingit, quam
si nullus amplius masculus ex
communi stipite descendens ex-
tet, nam si cum hoc fæmina con-
currat, hæc per ipsum regulari-
ter à feudo excluditur: *d. tit. 18.*
§. filia F. 1. l. 17. l. 30. F. 2.

THESIS VII.

SEd incertum 1. Utrum eti-
am filii nati ex ea uxore, cum
qua (quia fortè est ignobilis) ma-

trimoniū eo pacto contractū est,
ut filii ex eā nati nō succedant,
sed contenti sint *Morgēatica*
(quod Matrimonium aliās *lege*
salicā contractum dicunt) ab in-
testato in feudis succedant? Ne-
gamus, saltem quod ad feuda pa-
terna attinet *l. 29. F. 2. t. 26. §.*
1. eod lib.

THESIS VIII.

Incertum 2. Num *liberi natu-
rales* & spurii ad successionem
Feudi admittantur? Negamus
d. 1. 36. §. naturales F. 2. in tan-
tū, ut nec quidem matri in
feudo fæmineo succedant *Vult.*
l. 1. de Feud. cap. 9. n. 91. licet
Jure Civili liberi naturales in
Allodio succedant suis matribus
(exceptis illustribus) quin imò
nec à paterna successione suis in
casu-

§. 4. de Successione Descendent. 205
casibus non arceantur N. 89.
cap. 12.

THESIS IX.

Incertum 3. Num & legitima-
rii, saltem per subsequens Ma-
trimonium, ad successionem ad-
mittantur? Substituimus, propter
tex. in d. §. naturales 2. F. 26.
non ignoramus tamen eos ho-
die in Imperio admitti *Myns?*
Cent. 4. obs. 42. Gail. lib. 2. obs.
141. & 42. n. 12.

THESIS X.

Incertum 4. Num & adoptivi
filii, in feudis succedant? Non
putamus d. 1. 26. §. 4. vers. ad-
optivus.

THESIS XI.

Incertum 5. An non saltem fi-
lius arrogatus eo pacto, ut eti-
am in feudum succedat, parti-
ceps

ceps Juris sit succedendi in feudum? Negamus, arg. l. 2. L. 7. Cod. de precib. imp. offerendis Cap. quamvis de rescriptis in 6. nisi vel Vasallus arrogator, nullos habeat feudi successores legitimos *Frider: Schenck B. ro à Tautenberg: ad. d. t. 26. §. adoptivus: aut successores illi consentiant ejusmodi arrogationi, t. 39. in pr. F. 2. consentiat item utroque illo casu Dominus feudi, tit. 24. §. denique t. 52. & 55. eod. lib.*

THESIS XII.

[Ncertum 6. An liberi quoque *emancipati* in feudum succedant? Affirmamus, arg. l. 43. §. 1. ff. de procurat. d. tit. 26. §. qui Clericus. d. §. adoptivos & §. naturales F. 2. junct. l. 12. in pr. ff. de judiciis & §. emancipati institu hære-

§. 4. de Successione Descende: tñ. 107
de hæred. quæ ab intestat. l. ult.
§. 1. & Authent. cessant in fin.
Cod. de legitim. hæred. N. 118.
cap. 2. junct. t. 1. §. strenuus F. 2.
t. 11. in princ. eod. lib. junct. l.
57. §. 1. ff. de V. S. & t. 50. in
princ F. 2. t. 8. in princ. F. 1. junct.
l. 3. §. si emancipatus filius & §.
seq. ff. de bonor. possess. contra Ta-
bular

THESIS XIII.

Incertum 7. Num & filii justè
exhæredati in feudū patri suo
succedant; Affirmamus t. 8. in
pr. F. 1. t. 23. §. ult. F. 2. Et
quidem, ut non tantū in vetus,
sed & novum feudum exhære-
datus Jure succedat, arg. l. 3. in
fin ff. de off. præsidis l. 1. §. 8.
ff. de Aleatorib. & t. 14. §. 1.
t. 23. §. ult. F. 2.

THE-

tant, exclusis neptibus, soli nepotes in feuda succedunt, *l. 11. F. 2.* imò si adsunt nepotes ex filiis & filiabus nati, soli nati ex filiis in feudo succedunt, remotis aliis; Sed ita, ut nepotes, pro nepotes, vel alii descendentes, tam paris, quàm imparis numeri, semper defuncto in stirpes succedant *D.D. ibid communiter,*

THESIS VI.

Certum est 6. Si non filii & filia, non etiam soli nepotes, vel neptes, aut alii soli descendentes extant, sed filii, & filia, cū nepotibus & neptibus, aliisque descendentibus concurrunt, tum Jure communi filii & filia incapita, at alii descendentes in stirpes succedunt, *d.N. 118.c. 1.* Jure autem Feudorum idem omnino

§. 4. de Successione Descendentiū. 203
nino in masculis Jus est, si filii cū
nepotibus concurrunt *l. 14. §. 1.*
F. 2 at non idem Jus est in fæmi-
nis, quia hæ, jure feudorum, à
successione feudi regulariter ex-
cluduntur, non tantum in linea
descendenti, sed etiam Collate-
rali, & licet aliquando fæminæ
in feudis quoque admittantur,
de quo nos infra, hoc ipsum ta-
men non aliter contingit, quam
si nullus amplius masculus ex
communi stipite descendens ex-
tet, nam si cum hoc fæmina con-
currat, hæc per ipsum regulari-
ter à feudo excluditur: *d. tit. 18.*
§. filia F. 1. l. 17. l. 30. F. 2.

THESIS VII.

SEd incertum 1. Utrum eti-
am filii nati ex ea uxore, cum
qua (quia fortè est ignobilis) ma-

trimoniū eo pacto contractū est,
ut filii ex eā nati nō succedant,
sed contenti sint *Morgentica*
(quod Matrimonium aliās *lege*
salicā contractum dicunt) ab in-
testato in feudis succedant? Ne-
gamus, saltem quod ad feuda pa-
terna attinet *l. 29. F. 2. t. 26. §.*
1. eod lib.

THESIS VIII.

Incertum 2. Num *liberi natu-
rales* & spurii ad successionem
Feudi admittantur? Negamus
d. 1. 36. §. naturales F. 2. in tan-
tū, ut nec quidem matri in
feudo fāmīneo succedant *Ult.*
l. 1. de Feud. cap. 9. n. 91. licet
Jure Civili liberi naturales in
Allodio succedant suis matribus
(exceptis illustribus) quin imò
nec à paterna successionē suis in
casi-

§. 4. de Successione Descendent. 205
casibus non arceantur N. 89.
cap. 12.

THESIS IX.

Incertum 3. Num & legitima-
rii, saltem per subsequens Ma-
trimonium, ad successionem ad-
mittantur? Subsistimus, propter
tex. in d. §. naturales 2. F. 26.
non ignoramus tamen eos ho-
die in Imperio admitti *Myns.*
Cent. 4. obs. 42. Gail. lib. 2. obs.
141. & 42. n. 12.

THESIS X.

Incertum 4. Num & adoptivi
filii, in feudis succedant? Non
putamus *d. 1. 26. §. 4. vers. ad-*
optivus.

THESIS XI.

Incertum 5. An non saltem fi-
lius *arrogatus* eo pacto, ut eti-
am in feudum succedat, parti-
ceps

ceps Juris sit succedendi in feudum? Negamus, *arg. l. 2. L. 7. Cod. de precib. imp. offerendis Cap. quamvis de rescriptis in 6. nisi vel Vasallus arrogator, nullos habeat feudi successores legitimos* *Frider: Schenck B. ro à Tautenberg: ad. d. t. 26. §. adoptivus: aut successores illi consentiant ejusmodi arrogationi, t. 39. in pr. F. 2. consentiat item utroque illo casu Dominus feudi, tit. 24. §. denique t. 52. & 55. eod. lib.*

THESIS XII.

[Ncertum 6. An liberi quoque *emancipati* in feudū succedant? Affirmamus, *arg. l. 43. §. 1. ff. de procurat. d. tit. 26. §. qui Clericus. d. §. adoptivos & §. naturales F. 2. junct. l. 12. in pr. ff. de judiciis & §. emancipati institu hære-*

§. 4. de Successione Descendendi. tit. 107
de hæred. quæ ab intestat. l. ult.
§. 1. & Authent. cessant in fin.
Cod. de legitim. hæred. N. 118.
cap. 2. junct. t. 1. §. strenuus F. 2.
t. 11. in princ. eod. lib. junct. l.
57. §. 1. ff. de V. S. & t. 50. in
princ. F. 2. t. 8. in princ. F. 1. junct.
l. 3. §. si emancipatus filius & §.
seq. ff. de bonor. possess. contra Ta-
bular

THESIS XIII.

Incertum 7. Num & filii justè
exhæredati in feudū patri suo
succedant; Affirmamus t. 8. in
pr. F. 1. t. 23. §. ult. F. 2. Et
quidem, ut non tantū in vetus,
sed & novum feudum exhære-
datus Jure succedat, arg. l. 3. in
fin. ff. de off. præsidis l. 1. §. 8.
ff. de Aleatorib. & t. 14. §. 1.
t. 23. §. ult. F. 2.

THE-

THESIS XIV.

Incertum 8. An & Clerici in feudum succedant? Negamus, existimantes, Quòd Clericus à Jure succedendi in feudum regulariter removeatur 1. 30. §. ex hoc. F. 2. t. 21. t. 26. §. qui Clericus eod. lib. & 1. 109. de extord. Capp: facit huc totus titulus ext. de postulando cap. 1. ext. de fide jussoribus, item 1. 36. F. 2. juncto 1. 6. §. penul. F. 1. Atque hoc procedit, etiam in ipsis Prælatiis, propter generalitatem dict. Textuum junct. Canon. Cler. distinct. 21. & 1. 40. §. Item si Cler. F. 2. facit huc cap. 1. ext. ne Clerici & c. L. 56. in princ. junct. L. 52. Cod. de Episcop. & Clericis Cap. ex mul. Et §. de Clericis ext. de voto. & voti redempt. cap. Clerici 33. quest. 8. Clement 1. de homicidio. THE-

THESIS. XV.

Incertum 9. An non Clericus succedat in *feudum*, ex quo non militare, sed *reale servitium* domino præstatur, puta certa pecuniæ Annuæ summa? Negamus *arg. l. 3. in fin. l. 24. § 1. in fin. l. 6. & 7. F. 2. junct l. 23. §. ul. eod. lib.*

THESIS XVI.

Incertum 10. An non Clericus succedat in feudum *francū*? Negamus *per text. citat.*

THESIS XVII.

Incertum 11. An non saltem Clericus in feudum *emptitium* succedere possit? Similiter negamus, *per eosdem tex.*

THESIS XVIII.

Incertum 12. An non Clericus succedat in feudum illud, quod

quod ex pacto primæ investitu-
ræ *transitorium* est *ad quoscumq;*
heredes? Affirmamus, per tit.
48. F. 2. *facit Canon. Fixum. 12.*
Quest. 5.

THESIS XIX.

Incertum 13. Cum in Clerico-
rum ordine contineantur E-
quites Rhodii, seu Melitenses,
Theutonici & similium Ordinū,
Num & isti à successionē feudo-
rum arceantur? Existimamus,
quòd totum hoc dijudicandum
sit, juxta varias ordinum Consti-
tutiones, quæ, si obstaculo non
sint, quò min⁹ ea præstari possint
domino, quæ in juramento fide-
litatis continentur 1. 7. §. 1. F.
2. tunc eos à Successione non
esse excludendos: Si verò ejus-
cemodi devincti essent legibus,
ut

§. 4. de Successione Descendent, 211
ut ea, quæ à Vasallo juramentū
fidelitatis exigit, præstare omnia
non possint, tunc eos ad feudi
successionem non esse admit-
tendos statuimus. *Harum. Pastor.*
lib. 1. Quest. 73. n. 23.

THESES XX.

INCERTUM 14. Quinam sint
casus in Feudali Jure expressi,
quibus *femina* in feudum succe-
dant, à quo aliàs regulariter sunt
exclusæ? R. Duos esse indubi-
tatos, prior est, si *fæmineum*
sit feudum, ut quod primitus *fæ-*
minæ datum est: Alter si hoc te-
nore feudum sit datum masculo,
ut in illud quoque *fæminæ* suc-
cedant l. 8. §. *filia verò F.*

l. 1. l. 11. §. 1. l. 50.

in princ. F. 2,

THE-

THESIS XXI.

Incertum 15. An non etiam
 fœmina succedat in feudum
Ecclesiasticum (quod feudum *Curui Baculi* ; item à *Curuo Baculo*,
 Germanicè *von Krumben Stab*
 vulgò appellatur) R. Nec in
 hoc feudum fœminas regulariter
 succedere d. t. 1. §. *hoc autem* t. 7.
in princ. & §. *filia verò* F. 1. t. 11.
 §. 1. t. 50. F. 2.

THESIS XXII.

Incertum 16. An non succedat
 fœmina in feudum *emptitium*?
 Negamus *per text. citat.* & t. 3.
in fin. t. 28. t. 12. §. *quod si cum*
 F. 2. *facit huc* l. 3. *in fin.* ff. *de ob-*
sequiis parentib. t. 20. F. 1. in
 tantum , ut nec filia , quæ non
 succedit in feudum pretio em-
 ptum, Dominus, cui ob defectum
 suc-

successoris masculi est apertum,
pecuniam pro feudo datam red-
dere teneatur *per tex. int. 2. F. 1.*

THESIS XXIII.

Incertum 17. An non succedat
fæmina in *feudum*, cuius propri-
etas ab ipso *Vasallo* in dominum est
translata, ut si vassillus patrimo-
nium suum Allodiale, domi-
no alicui feudale fecit? Negan-
tibus calculum addimus *per tex.*
paulò ante citatos.

THESIS XXIV.

Incertum 18. An non fæmina
in *francum* succedat feudum?
Etiam negamus *per tex. allegat.*

THESIS XXV.

Incertum 19. An non fæmina
succedat in feudum *Ligium*?

Item negamus *per eos-*
dem tex.

THE

THESIS XXVI.

INcertum 20. An *femina armis assuea*, & militiae dedita in feudum jure succedat? Adhuc negantibus subscribimus, *per eosdem tex.*

THESIS XXVII.

INcertum 21. An non in feudum, quod *exiguum* est, *fæmina* succedat? Rursus negativam probamus *per Jura cit.*

THESIS XXVIII.

INcertum 22. An non *fæmina* in *conditionalium* succedat feudum? Constanter negamus *per Jur. cit.*

THESIS XXIX.

INcertum 23. An *fæmina* succedat in feudum, quod à *fæmina* datum est masculo? Negamus *per tex. Cit. facit huc l. 15.*

§. 26.

§. 4. de Successione Descendent. 215

§. 26. ff. de publicanis l. 3. §. 1. ff. Nautæ, Caupones &c.

THESIS XXX.

Incertum 24. An fæmina succedat in feudum, quod primò acquirenti, ejusque hæredibus quibuscunque datum est? Negamus, *l. 13. §. etsi clientulus F. l. 1. 18: l. 24. §. similiter F. 2. junct. l. ult. ubi Gloss. Cod. sine censu vel reliquis l. 1. Cod. de SS. Ecclesiis cap. 1. §. ult: de Jure juran. in 6. l. 1. Cod. de fide instrumentorum.*

THESIS XXX.

Incertum 25. An non fæmina simul cum masculis succedat in feudum, Quod primus acquirens pro se, & suis hæredibus utriusque sexus, comparavit? Negamus per *rex. cit.* arbitantes, quod
ni-

nihil aliud ex illa investituræ forma cognosci possit, quam quod pro masculis & fæminis datum sit feudum, unde secundum feudorum placita, succedit quidem fæmina in feudum, sed deficientibus tantum masculis. 8. §. *filia vero* F. 1. l. 17. l. 30. F. 2.

THESIS XXXII.

INcertū 26 An fæmina succedat in feudū unacum masculis, si hoc tenore datum sit, *hoc feudum concedo tibi, & heredibus tuis masculis, simul & fæminis*? Negamus *per cit. text.* Aliud sententes, si hoc tenore concessum sit feudum, ut in illud succedant *Masculi & fæmina simul*, longe enim differt hæc investituræ forma, ab illa priori *arg. l. 8. ff. de usufruct. accrescen.*

THE.

THESIS XXXIII.

Incertum 27. An fæmina succedat in feudum datum hoc tenore, *hoc feudum concedo tibi, & heredibus tuis, feminis, sicut masculis*? Negamus *l. 17. F. 2* Aliud iterum & contrarium arbittaturi, si feudum concessum fuerit hoc modo, *tibi concedo hoc feudum, ut in eo succedant heredes tui, femina, sicut masculi*; Nam ex hac investitura pariter succedere fæminas cum masculis, certum est, per *text. in l. 104. §. item si quis in extraordi. Cap.*

THESIS XXXIV.

Incertum 28. An fæminæ excludantur per masculos à successione in feudum, si eo tenore sit datum, *ut feminae cum masculis succedant*? Negamus, *arg.*

218 C. 3. De acquisitione Feudū.
l. 5. in fin. ff. de instruct. vel in-
strument. legat. junct. l. 1. §. 1. ff.
eod. i. cum similibus.

THESIS XXXV.

Incertum 29. Cum supra thes
2, dictum sit, quod fæmina ex
primò acquirente descendens in
iis etiā Casibus, in quibus in feu-
dum succedit, tum demum ad-
mittatur, cum nullus amplius
masculus existat, ita quidem,
ut quamdiu masculus ex primò
acquirente extet, cum quo fæ-
mina concurrit, hæc per ipsum
regulariter à feudo excludatur,
An fæmina à feudi successione
per masculum semel exclusa, in
perpetuum censeatur exclusa?
V. G. patri in feudo, in quo
etiam fæminæ admittuntur, suc-
cessit filius, ac deinceps nepos,
ex-

§. 4, de Successione Descendent, 219
exclusis sororibus, ac neptibus,
postea omnes mares sine liberis
moriuntur, ac supersunt ad-
huc sorores ac neptes, inde con-
troversa illa descendit quæstio,
An sorores, & neptes semel ex-
clusæ, semper exclusæ maneant,
an verò ante dominum, vel ante
agnatos, ad successionem admit-
tantur? Problema esto.

THESES XXXVI.

Incertum 30 An fæmina, quæ
ex pacto investituræ in feudū
vasallo defuncto successit, cede-
re cogatur masculo, qui post fæ-
minæ illius successionem natus
est? Negamus *arg. L. id, quod no-
strum ff. de R. l. junct. l. 4. Cod.
quando dies legati cedat & l. ult ff.
si tabul. testament. null. ext. l. 8.
ff. de his qui sui vel alieni f. r. & c.*

THESIS XXXVII.

Incertum 31. An masculus postea natus excludat fæminam, cui, nondum nato ipso masculo, delatum quidem fuit jus succedendi in feudum, at ipsa investita necdum fuit, tempore natiuitatis masculi? Negamus, existimantes, quod in hoc casu matertera, postea nati, eidem cedere non teneatur *arg. l. 1. §. ult. l. 11. in princ. l. 33. in princ. F. 2. & l. 24. l. 32. §. de veter. F. 2. l. 22. in princ. F. 1.*

THESIS XXXVIII.

Incertum 32. si Masculus postea natus probetur in utero matris conceptus, eo tempore, quo jus succedendi delatū fuit fæminæ, Num is hoc casu excludat fæminam? Affirmamus, *arg. l. 7. & l. 26.*

§. 4. de Successione Descendent. 221
l. 26. ff. de statu homini & l. 19.
§. 11. ff. de aur. & argen. legat.
L. 41. §. sed si paravit, ff. de le-
gat. 1.

THESIS XXXIX.

Incertum 33. si duæ sorores pa-
ternum ex simplici investituræ
pacto feudum possideant, atque
harum una, relicto filio, moria-
tur; altera verò, quadam filiâ re-
lictâ, decedat; An & hoc casu
masculus sit præferendus fæmi-
næ, ita ut filius ille non solum
matris suæ partem feudi, sed &
materteræ portionem, exclu-
sâ eius filiâ, jure sibi vindicet,
quamvis sit lineæ diversæ, & se-
mel matri jus feudi quæsitum sit?

Affirmamus *per text. in t. 51. §.*
similiter si quis F. 2. junct. t. 17.
F. 2. t. 6. §. quin etiam t. 8. §. filia

222 C. 3. de Acquisitione feudi.

F. 1. t. 18. F. 2. l. 13. ff. de munerib. &
& honori & l. 104. §. jugales in
extra ord. cap.

THESIS XXX.

Incertum 34, An succedat in
feudum Hermaphroditus, sive
Androgynus? Negamus *per l.*
36. F. 2.

THESIS XXXI.

Incertum 35. Num dementes,
vel furiosi, ad successionem feu-
di sint admittendi? Respond. li-
cet utriq; expresso Feudorú jure
â successionem non arceantur, ni-
hil omnius *Interp., naturá* demen-
tes vel furiosos ad successionem
paterni feudi, non admittere: at
bene admittere, si per *accidens*
dementia, vel furor supervenerit
Schrad. de F. p. 7. C. 5. n. 36. Schurff.
Cons. 91. Cons. 4. cen. 1. THE.

THESE XXXII.

Incertum 36. Num muti, surdi, cæci, claudi, vel aliter imperfecti in feudo succedant. Respond. Non succedere, si vitia hæc sint *naturalia*, 1. 36. F. 2. 1. 6. §. ult. F. 1, nisi vitium hoc *sannabile* sit, vel ex feudo, non *personale*, sed *reale* tantum servitium præstandum, DD. *ibidem*; Sin vitia illa *accidentalia* sint, plurimum referre dicimus, An tale corporis vitium *post* feudum acquisitum, an verò *ante*, supervenerit; *Priori* casu feudum tali imperfecto non est auferendum: at *posteriori* casu, si quis ante feudum acquisitum mutus, surdus, vel alioqui imperfectus est factus, is in feudo succedere nequit 1. 106. F. 2. Hartm. Pist. Quest. 32. n. 16. K 4 THE-

THESIS XXXXIII.

[Ncertum 37. Num & in Regali feudo maiori, omnes liberi masculi æqualiter succedant, vel an non eiusmodi aliquod feudum, puta, Ducatus Marchionatus, Comitatus, & Baronia &c. uni ipsorum, nimirum soli *primogenito* jure obvenire debeat? Nos putamus, in eiusmodi feudis, unum duntaxat, nempe *primogenitum* debere succedere: 55. §. *præterea* F 2. arg. l. 77. §. 20. l. 26. ff. de servitut. prædi. Urban. L. 34. §. *ne autem* Cod. de donat. l. 2 §. *deinde junct.* §. *novissime de orig. Jur.* l. 3. §. 6 ff. de administrat. tutor. Aurea Bull. Car. 4. 1. von der Erbz. Bischoff &c. Can. in Apibus 7. Quast. 1, c. *licet in fin. ext. de vo-*
10, &

10, & voti redempt. Et quidem, ut non tantum singulis filiis successoribus sui parentis non assignentur singulæ partes, sed ut ne ipsum quidem feudum cum eis sit communicabile, non modò quo ad Regalem feudi dignitatem, sive quoad Jus in Conventibus Imperii inter alios Proceres sedendi & consultandi, sed etiam quoad ipsam Provinciam, & eius administrationem ac proventus, Esto illa, divisionem per Præfecturas, & Castra recipiat, Videatur Henric. Bocer. in tract. de Jur. succedend. in feud. c. 3. Quæst. 48. & aliquot sequentibus.

THESIS XXXXIV.

[Ncertum 38. Si quis Rex, Dux, Marchio, vel Comes, duos habeat filios, quorum unus sit na-

K 5 tus,

226 C. 3. De Acquisitione Fendit
tus, antequam Pater ad Regnum,
vel Ducatum &c. pervenerit, al-
ter postea natus sit, uter horum
præferri debeat? Distingui-
mus, ut si extet hac de re aliqua Lex
scripta, tunc attendatur, quibus
sit concepta verbis, si scilicet fili-
um Regis vel Principis *indefi-
nitè* præferens inveniatur, pri-
mò genitus, ante Dignitatem eti-
am natus, præferatur: Si verò
Lex expressè filium primò geni-
tum Regis, *ut Regis*, designet, post
dignitatem natus potior habea-
tur. In dubio verò, ad primò
genitum, non habitâ distinc-
tione temporis acceptæ dignitatis,
successio deferatur *arg. l. 52. ff.
de legat. 2. l. 24. ff. de legat. pra.
stand. l. 1. §. si impubes ff. de Col-
lationib. junct. l. 13. §. quando ff.
de*

§. 4. de Successione Descendent, 227
de jure fisci L. 6. ff. de injust.
rupt. &c. Ritters Husius partit.
feudal. l. 1. c. 15. Quæst. 12.

THESIS XXXV.

Incertum 39. An decedenti
Duci, Marchioni, Comiti &c.
primò genito eius filio mortuo,
ex illo nepos succedat, & in jure
primogenituræ præferatur Pa-
truo suo, nec ne? Nepotē præ-
ferendum esse putamus arg. l. 1.
§. filius ff. de suis & legitim. l. 2.
3. & 4. Cod. eod. l. 7. ff. si tabul.
testament. facit huc l. ul. C. de im-
pub. & aliis substat. Can. contradi-
cimus &c. hac Auctoritate 35. Q.
3. & l. 34. §. sed nos C. de inoff. testa-
ment. & Genes. 25. & 27. Canon.
quàm periculosum 7. Quæst. 1. &
Canon. ult §. item opponi 22. quæst.
1. junct. l. 17. ff. quod merus cau-
K 6 sa.

238 C. 3 de Acquisitione feudi,
sa. l. 59. & l. 62. ff. de R. 7 maxi-
mè verò per text. in l. 8. & l. 30.
F. 2. l. 1. §. liberos ff. de conjung.
cum emancip. liber L. 20. §. vide-
amus ff. de bonor. possess. cont. ta-
bul. L. 1. §. si filius ff. de suis & le-
giti. heredib, cum similibus &c.

THESIS XXXVI.

IN certum 40. An Vasallus, feu-
di Successor, æs alienum à de-
functo vasallo contractum exfol-
vere teneatur? Distinguiamus
inter filium & Agnatum, ut filius
quidem, si feudum paternum ob-
tinere velit, sicuti succedere te-
netur patri in ejus hæredita-
tem, ita quoque teneatur exfol-
vere ipsius debita, etsiam si Inven-
tarium facerit de hereditate Pa-
tris. Hartm. Pistor. Quæst. 2. n.
25. & seqq. ; At Agnatus si in
feudum succedat paternum,
repu.

§. 4. de Successione Descendent. 229
repudiata Vassalli hereditate,
debitum hereditarium solvere non
cogitur t. 45. t. 51. §. filius F.
2. videatur infr. c. 5. §. 11. Thes. 15

THESIS XXXXVII.

Incertum 41. An feudum liberis imputetur in legitimam?
Nos putamus, feudum novum
ex pacto & providentia non imputari liberis in legitimam t. 8. in
princ. F. 1. junct. l. 23. ff. de
servit. Urb. Præd. l. 3. de off.
Præsid. facit hoc L. 29 Cod. de
inoff. testam: junct. t. 45. F. 2. item
t. 1. §. & quia t. 18. F. 2.

THESIS XXXXVIII.

Incertum 42. An non filiabus
ex feudo legitima sit præstanda
à fratribus feudi Successoribus?
R. ex feudo *ex pacto & providen-*
tia, siue *vetus*, siue *novum* fuerit,
filiabus legitimam non deberi
arg.

arg. l. 6. §. si quis ff. de inoff. testam. l. 6. l. 8. Cod. d. i. l. 7. Cod. de inoff. donat. l. 14. Cod. de liberis prateritis. l. 39. ff. de Vulgari & pupill. substituit.

THESIS XXXIX.

INcertum 43. An non filius Successor feudi, quod ipsi Pater suâ pecuniâ emit, æstimationem feudi illius, sororibus suis in feudum non succedentibus, conferre teneatur? Negamus arg. t. 32. §. 1. ff. de donat. int. Vir & ux l. 25. C. de don. inter V. & Vx. & l. pen. §. ul. C. de collat.

THESIS L.

INcertum 44. An filius fidei commissio universalis gravatus teneatur restituere feudum quoque, in quod patri successit? Distinguiamus inter feudum ex pacto & providentia

§. 5. de Successione Ascendent. 231
dentia, & illud. restitutioni subja-
cere negamus t. 8. F. 1. de hoc
verò Affirmamus Hartman: Pi-
stor: lib: 1: Quæst. 1.

§. V.

DE SUCCESSIONE ASCEN- DENTIUM.

EXpedito jam 1. ordine succe-
dentium ab intestato, *Descen-*
dentium; scilicet Consequens est,
ut ad 2 nimirum Ascendentium
in feudi successionem ordinem
veniamus,

THESIS I.

VBi in primis certū est, post, *De-*
scendentes, si nulli sint, in suc-
cessionem bonorum allodialiū, *jure*
Civili proximam causam esse *As-*
cendentū, sive Parentum N 118.
c. 2. L. 15. ff. de inoffi. testament.
At jure feudorum in Ascendenti-
um.

232 C. 1. De Acquisitione Feudum
um ordine, regulariter nulla est in
feudis fucceffio l. 50. F. 2.

THESIS II.

Certum est 2. licet *Ascendentes*
regulariter in feudis non
fuccedant, effe tamen aliquot ca-
fus, in quibus & illi â fucceffione
non arceantur, DD. *Communiter*

THESIS III.

Sed incertum, qui nam fint illi
cafus, & in primis quidem, u-
trum hoc, quod dictum est, quod
parentes fuis filiis in feudis non
fuccedant, de *novo* feudo exau-
diri debeat? Affirmamus *per*
tex. fup. cit. facit l. 4. §. fi capi-
tanei F. 1. l. 23. §. ult F. 2. & l.
15. ff. de inoff. testam & l. 1. §.
quia vidimus F. 1: Non defunt
tamen nonnulli cafus, in quibus
filiis fuis, fine mafculâ prole de-
functis

§. 5. de Successione Ascendent. 233
functis, in feudum novum pa-
rens succedit. 1. est in l. 84. in
extraord. cappl. que facit l. 1. §.
cum verò l. 8. §. filia l. 13. §. ul.
F. 1. Et. 48, F. 2. Alter est, si fi-
lius propter benemerita patris
de feudo novo investitus fuisse
probetur, arg. l. 6. ff. de collatio-
nib. bonor. l. ult. in fin. Cod. de u-
sufuct: l. 10. §. 3. ff. de vulga-
ri substitut: 3. est, si statutum
loci, aut consuetudo permittat,
ut pater filio, aut Avus nepti;
in feudum novum succedat arg.
l. 1. in princ. F. 2. 4. est, si feu-
dum merè fuerit hereditarium
l. 48. F. 2. Et.

THESIS IV.

Incertum 2. Num & in feudo
antiquo, sive paterno, Parens li-
beris suis succedere non possit?
Affir.

Affirmamus, *per tex. in d:t. 50.*

F. 2. Quin imò putamus, quia feudū paternum, sive *antiquum*, illud est, quod à parentibus defunctis ad filios jure successionis devenit, *per supra tradita*, *regulariter* casū contingere non posse, quo liberis defunctis parentes in feudum paternum succedant: *Regulariter* inquam, nam dantur quidam casus speciales, quibus possibile est, ut pater in ejusmodi feudum filio succedat. *Unus* est in *l: 14. F. 2.* *Alter* est, si ipsi filio feudum aliquod jure feudi antiqui datum probetur *Hartman. Pator. l. 2. Quest. 13. n. 46. 3.* est, quo Avus, consentiente filio paternum feudum in nepotē suum transtulit, hoc enim casu Pater filio suo, absque libe-

liberis masculis defuncto, in feudum illud paternum succedit *arg d. t. 14. F. 2. 4.* est, quo Vassallus in fratris sui filium, feudum transtulit paternum, nam etiam hoc casu, pater filio illi, sine masculo herede defuncto, in idem feudum succedit; *Videatur Henri. à Rosenthal de feu. C. 7. concl. 14. n. 9. & seqq.*

THESIS V.

Incertum 3. An non Pater filio suo, in ejus *maternum* succedat feudum? Negamus, *per d. t. 50. F. 2.*

THESIS VI.

Incertum 4. Illis in casibus, quibus patrem filio in feudo succedere posse, paulò ante dictum est, si filius ille etiam fratres reliquerit, an unâ cum patre, etiam

236 C. 3. de Acquisitione feudi.
tiam hi fratres succedant? Affir-
mamus, arg. Authent. defuncto
Cod. ad senat Consul. Tertulian. &
N. 118. C. 3. junct. l. 1. §. 1.
vers. strenuus autem F. 2.

THESIS VII.

Incertum 5. An Pater, quem
regulariter filio suo non succe-
dere in feudo ante diximus, u-
sum fructum saltem, quamdiu
vivit, sibi vindicare possit? Di-
stinguimus, inter feudum paga-
num, & militare feudum filii fa-
miliæ arg. l. 21. F. 2. Distingui-
mus etiam inter usumfructum, &
fructus feudi: Vsum fructum, nullo
in feudo filii familiæ, sive milita-
re, sive paganum sit, pater sibi
adscribere potest arg. l. 2. ff.
de usufruct. junct. l. 23. §. ult.
l. 2. & d. l. 23. §. ult. junct. l. 1. ff.
de servitut. l. 1. ff. de usu. & usu-
fruct.

fruct. legat: Fructus verò, id est
commoda feudi, quod attinet, a-
liud de *militari*, aliud de *pagano*
sentiendum est; Feudum *Mili-*
tare si fuerit, pleno jure ad fili-
um familias vasallum pertinet
arg, l. 1. Cod. de Castrens. pecul.
Paganum verò si feudum sit, abs-
que contemplatione armatæ mi-
litiæ datum, ejus conditionis e-
rit, ut in ipso pater jus percipi-
endi fructus sibi assignare possit
arg. l. 4. l. 6. & l. ul. Cod. de bo-
nis, quæ liber. l. ul. Cod. de usufru-
ctu: junct. t. 1. §. 1. vers. stre-
nus F. 1. facit huc t. 23. §. ul. F.
2. junct. d. l. ul. Cod.
de usufruct.

§. VI.

DE SUCCESSIONE COLLATERALIUM.

Tertius Succedendi ordo est *Collateralium*, nam deficiente *linea rectâ*, jus succedendi ad *lineam transversam* five ad *Collaterales* devoluitur, tam de Jure Civili d. N. 118. c. 3. quàm feudali l. 1. 11 F. 2.

THESIS I.

Vbi certum est 1. *Collaterales* dici omnes, qui ex latere veniunt, veluti frates, sorores, fratrum, sororùmq; liberos, Patruos, Patruos magnos &c.

THESIS II.

Certum est 2. Horum alios dici *agnatos*, qui scilicet per *Virilis*, alios *cognatos*, qui per *fæminini* sexûs personas, cognatione

ne

§. 6. de Successione Collateralium. 239
ne junguntur, *hosque* esse, vel in
descendenti, ut fratres, sorores,
fratrum sororúmque liberos, &c.
vel in *ascendenti lineâ*, ut Patruí,
vel Patruí magni &c.

THESIS III.

Certum est 3, licet de *jure*
civili tam *agnati*, quàm *cog-*
nati pariter ad successionem ad-
mittantur N. 118. c. 4. l. penul.
Cod. de legit. heredit. de *jure*
tamen *feudali cognatos* planè ex-
cludi, solosque regulariter *agna-*
tos succedere t. 11. F. 2. Et qui-
dem ex *his, illos tantùm*, qui *des-*
cendunt ex eo, qui primus feudum
acquisivit, proindeque succedere
in feudum solummodò *vetus*
paternum, à majoribus acquisi-
tum t. 11. §. *his verò* t. 50. §. *pa-*
ternum F. 2. Non item in *novum*,
ut

ut quod à vasallo defuncto initium habuit *l. 1. §. cum verò §. sin autem l. 8. §. ul. l. 20. F. 1. & l. 12. F. 2.* ne quidem tunc, cum duobus fratribus communiter feudum à domino datum est, nisi nominatim dictum fuerit, ut uno ex fratribus defuncto, si ne legitimo herede, alter succedat *d. l. 1. §. cum verò l. 14. F. 1. d. l. 11. in princ. F. 2.*

THESIS IV.

Certum est 4. *Agnatos* simul *omnes* ad successionem non admitti, sed propter gradus prærogativam fratres, eorumque liberos, omnibus aliis Collateralibus præferri *arg. d. N. 118. cap. 7.*

THESIS V.

Certum est 5. *Horum* alios esse fratres *Germanos*, alios *consanguineos*, alios *uterinos*; *Germanos* aliquando *solos* extare, aliquando *cū Consanguineis*, vel *uterinis* vel *fratrum liberis* concurrere, vel *solum* extare *consanguineos*, vel *uterinos*.

THESIS VI.

Certum est 6. Post fratres fratrumque liberos, qui aliquando in *capita* succedunt, aliquando in *stirpes*, ut ex dicendis patebit, illos vocari, qui sunt proximiores, & pares in gradu, pariter admitti, exclusis ulterioribus, interque illos hæreditatem in *capita* pro personarum numero, non in *stirpes*, dividi d. N. 118. c. 3; in fin. d. 1. 11. F. 2. & 1. 50.

THESIS VII.

Sed incertum 1. An non frater succedat fratri suo in feudum novum, communibus bonis comparatum? R. non succedere 1. 12. F. 2. nisi simul utriusque nomine acquisitum fuerit, & fratres illi unâ habitârint, & denique isthæc dominus sciverit 1. 20. F. 1.

THESIS VIII.

Incertum 2. An frater suo fratri succedat in feudum novum, quod equis & armis cum fratre communibus acquisivit frater Vasallus? Distinguiamus, utrum unus fratrum communibus equis & armis feudum acquisierit, vel utrum ambo fratres feudum acquisierint, ut communibus equis & armis dominum contra eius hostem

hostem juvent: Si Prius, Nega-
mus *l. 12. F. 2.* si Posterius, Af-
firmamus, *l. 20. F. 1.*

THESIS IX.

Incertum 3. An frater succe-
dat fratri suo in feudum no-
vum, quod hic propriâ suâ ac-
quisivit pecuniâ, suo tamen &
fratris nomine, Domino id sci-
ente? Negamus, nisi nominatim,
& expressè in investiturâ id cau-
tum probetur *d. l. 20. F. 1.*

THESIS X.

Incertum 4. An frater fratri
succedat in feudum novum,
quod utrique communiter in re
individua est concessum, puta
Jurisdictione, Jure venandi, Ju-
re piscandi &c.? Negamus *per*
citat. text. in thesi 3. facit huc Lex
1. ff. ad l. Falcidi l. 5. ff. de usu-
fruct.

THESIS XI.

INcertum 5. An fratri defuncto, in eius paternum feudum, cum fratribus utrinque conjunctis, etiam fratres ex uno latere juncti succedant, nec ne? R. licet de *Jure Communi*, Germani fratres, excludant *Consanguineos & Uterinos* N. 118. c. 3. N. 84. c. 1. in fin. §. sed hodie *Instit. de adoptionib.* At *Jure feudorum* per Germanos fratres excludi quidem *uterinos*, arg. l. 10. §. 1. ff. de gradib. junct. t. 11. F. 2. Non etiam, *Consanguineos* §. vulgò *Instit. de success. junct. d. 1. 11. F. 2. t. 45. eod. l. t. 50. t. 17. eod. l. t. 14. §. si capitaney F. 1.*

THESIS XII

INcertum 6. An in feudum soli fratres defuncto fratri succedant,

dant, vel etiam cum illis demortui fratris filii? Nos putamus, quod ad feudum non tantum hereditarium, sed etiam ad paternum ex pacto & providentia feudum, filii prædefuncti fratris, cum patruis sint admittendi *d. t. 111. §. his verò F. 2. facit huc N. 118. c. 3. & N. 127. c. 1. junct. t. 1. §. strenuus F. 2.* non quidem in capita, sed in stirpes, Jure scilicet repræsentationis *N. 116. Cap. 3.*

THESIS XIII.

Incertum 7. An fratrum defunctorum filii repræsentationis Jure succedant cū patruo suo in feudum, ab agnato alio, quàm patruo relictum? Negamus *per t. 37. F. 2. junct. l. 2. §. heredit. ff. de suis & legitim. l. 1. §.*

246 C. 3. De Acquisitione Feudi
proximus ff. unde Cognati & l. 1.
§. strenuus F. 2. & l. 19. F. 1. t.
40. t. 52. t. 53. & 55. F. 2. junct.
l. 32. §. ult. Cod. de appellat. l. 27.
Cod. de Testament.

THESIS XIV.

Incertum 8. Duorum vel plu-
rium fratrum prædefuncto-
rum filii diverso numero, cum
soli extant, an in capita, vel in stir-
pes succedant, in feudum defun-
cti Patru sui? Illud Affirmamus
arg. l. 2. §. heredit. ff. de suis &
legit. hered. junct. N. 118. c. 3.
& l. 1. §. strenuus F. 2. item per
Recess. Imperii Spira de Anno
1529.

THESIS XV.

Incertum 9. An duorum, plu-
riumve prædefunctorum patru-
elium filii impari numero soli
exi-

stentes Patruo suo magno, in paternum feudum in *capita* succedant? Affirmamus, per paulò ante citat: text.

THESIS XVI.

Incertum 10. Ad quotum usque gradum agnati in feudum succedant agnatis suis? Respond. hodie agnatis in infinitum successionem esse delatam *per text. in l. 31. t. 50. in princ. l. 52. §. satisfere F. 2.*

THESIS XVII.

Incertum 11. An Graduum computatio in successione feudali sit iuxta secundum *Jus Civile*, vel *Canonicum*? Nos putamus, non secundum *jus Can.* sed *Civile Feudisticum* computationem Graduum perficiendam esse, ut apparet ex *l. 31. t. 26. F.*

2. 1. 8. F. 1. junct. 1. 1. §. ex
hoc quoque F. 1. & 1. 50. F. 2.
junct. Canon. primo Gradu 35.
Quest. 5. §. & superior & S. S.
seqq. institut. de grad. cognat. l.
10. §. 11. & §. seqq. ff. de grad.

THESIS XVIII.

INcertum 12. Cùm dictum sit,
quod, post fratres fratrumq; li-
beros illi, qui sunt proximiores,
& pares in Gradu, pariter admit-
tantur, exclusis ulterioribus, quo-
modo *proximitas*, æstimanda sit?

Nos putamus, ad eū feudū perti-
nere, qui ex proximi defuncti
lineâ primò acquirenti est proxi-
mior, etsi fortè ex alia linea sit
aliquis, qui acquirenti sit proxi-
mior; Semper enim potissima
ratio, proximè à primo acquiren-
te descendenti stirpis, ducen-
da

da est, ex quâ illi, de quorum successione quæritur, fuerunt procreati, ita ut semper hi, qui ex eodem stirpite, à primo acquirente descendente provenerint, reliquis in alia linea existentibus, præferantur. Unde sæpè fit, ut is, qui stirpi seu proximè defuncto proximior est, quamvis remotiori gradu, à primo acquirente distet, præferatur tamen illi, qui acquirentem proximior gradu attingit. Itaque *proximitas lineæ* ex proximo defuncto, at *proximitas Gradus* in ista linea, ex primo acquirente existimanda est. Georg. Obrecht. de Jur.

feud. l. 2. c. 16.

n. 36.

§. VII.

DE SUCCESSIONE CONJUGUM ET FISCO.

Sequuntur jam 4. & 5. succedentium ab intestato ordines, *Conjugum* scilicet & *Fisci*.

THESIS I.

Ubi imprimis certum est, *Conjuges*, quod attinet, eos in feudis regulariter nullam mereri successionem t. 13. F. 2. Adeo ut licet alias ex statuto, mortuâ uxore, vel Viro sine liberis, vir luceretur dotem, aut uxor certam partem ex bonis mariti, illa tamen ex feudo non debentur *Sonsbeck de F. p. 9. n. 166.*

THESIS. II.

Certum est 2. *Fisci* quoque successionem in feudis cognitam non esse, *DD. communiter*,
nisi

§. 7. *de Successione Coniugum &c.* 251
nisi quis fortè eò referri velit, ca-
ducitatis casum, quando vasallus
absque agnato decedens, vel
culpam committens, feudum ad
dominum transfert, *de quo nos*
infra in capite. 5.

THESIS III.

Sed incertum 1. An non *Con-*
juges sibi invicem succedant,
si specialiter de illo feudo, de cu-
jus successione quæritur, inve-
stiti sint? Affirmamus *per tex.*
in t. 15. F. 1. d. t. 13. in princ. F.
2. t. 104. §. jugales F. 2.

THESIS IV.

Incertum 2. An non *conjuges*
succedant in illud feudum,
quod ejus est qualitatis, ut eti-
am quilibet extraneus admitta-
tur, veluti si Feudum à primo ac-
quirente quæsitum fuerit, *pro se,*

252 C. 3. de Acquisitione Feudi.

& heredibus quibuscumq? Affirmamus per l. 1. & Auth. Cod. unde vir & uxor.

THESIS V.

Incertum 3. An non conjuges succedant, si speciali pacto successio utriusque conjugis in literis investituræ sit expressa? Affirmamus *Schneid. de Feud. p. 6. n. 6.*

THESIS VI.

Incertum 4. An non conjuges quoque succedant, si æqualiter investiti sint de feudo, ita tamen, ut scindatur feudum, & dimidiam saltem partem superstes retineat? Affirmamus l. 38

F. 2. & tit. 85. d. 1. 104. §. in-gales F. 2.

CAPUT IV.

DE JURE FEUDUM
RETINENDI.

NActenus *Medium* No-
MOTHESIÆ FEUDALIS IN
STATU INTEGRO *primū*
& *secundum*, scilicet
Jus Feudum constituendi, & acqui-
rendi (quod & *acquisitio feudi*
dicitur, unde quoque caput præ-
cedens tertium, de *acquisitione*
feudi inscribi fecimus) conside-
ravimus: Ordine nunc recto, ad
tertium *Jus*, nimirum, *feudum re-*
tinendi progredimur: Est autē
jus feudum constitutum & ac-
quisitum *retinendi*, tertium Nomo-
the-

thesis feudalis medium, quo dirigente feudum legitimè & ritè constitutum & acquisitum, ritè quoque & legitimè per dominū & vasallum retinetur, ac conservatur MAIER. *cit. loco scēt. 4: cap. 1. n. 2.* Videtur autem ius istud præcipuè in *Effectibus* consistere, quia in his *utilitates*, & *Jura feudi* continentur; propter, & per quæ, feudum *retineri* ac conservari solet. Sunt autem *effectus* hi varii, quorum alii *Vasallum*, alii *Dominum* respiciunt, & vel *utriusque personam*, vel *rem in feudum datam* concernunt, de quibus nos distinctè, distinctis in §. §. ; Sit itaque.

DE EFFECTIBUS FEUDI A
PARTE DOMINI, PERSONA-
NAM EIUS RESPICIEN-
TIBUS.

Dictum est, *Effectus* Feudi va-
rios esse, aliosque *Vasallum*,
alios *Dominum* respicere, & u-
trosque vel *Domini Personam*, vel
rem in feudum datam, concer-
nere. Nos hic de *Effectibus*, ad per-
sonam Domini spectantibus.

THESIS I.

Vbi in primis certum est, re-
spectu *Domini Persona*, *Effectus*
feudi esse in genere *Obliga-
tionem*, ex constitutione feudi
descendentem.

THESIS II.

Certum est 2. Hanc *Obligati-
onem* vel *simplicem* esse, vel

mutuam. Simplex est, quando solus Dominus vasallo obligatur, & non vicissim Vasallus Domino; *Mutua* est, quando tam Dominus, quam vasallus est obstrictus.

THESIS III.

Certum est 3. *ex primi generis obligatione* primò esse, ut dominus Vasallum præstitâ fidelitate, in vacuam possessionem inducat *l. 26. F. 2.* deinde, ut dominus ob moram, quam in tradendo feudo commisit, Vasallo omnem utilitatem præstare debeat *l. 7. F. 2. III.* Ut Vasallo præstet evictionem, sive sciens, sive ignorans in re aliena eum investivit *F. 8. l. 2.* modò lite pendente à Vasallo ad se defendendum citatus fuerit *l. 25. F. 2. &*

§ 1. de Effect. feud. Pers. Dom. Resp. 257

2. & Vasallus tempore investi-
turae feudum esse rem alienam
nesciverit, d. t. 8. & d. t. 25.

THESIS IV

Certum est 4. ex *secundi gene-*
ris obligatione esse, quod
sicut Vasallus domino fidelis esse
debet, ita quoque dominus de-
bet esse fidelis suo Vasallo 1. 6 §.
ult. §. 47. F. 2.; Ita inquam, do-
minus in omnibus fidelitatis ca-
pitulis vicem Vasallo reddere de-
cet, adeò ut si id non faciat, ma-
efidus censeatur, d. d. iurib.

THESIS V.

Sed incertum 1. Utrum Domi-
nus ex constitutione feudi ob-
ligatoria, competenti actione
conventus, teneatur præcisè no-
vo Vasallo tradere feudum, & de eo
ipsum investire, aut verò præ-
stando

258 C. 4. De Iure Feudum Retinendi.

stando interesse liberetur? Prius
Affirmamus arg. t. 3. §. ult, F. 2.
Et l. 11 §. in primis L. 32, in prin.
ff. de action. empt. §. pretium au-
tem vers. sed nostra Instit. de empt.
Et vendit. §. alie autem donatio-
nes vers. Et ad exemplum Instit.
de donat. l. 75. §. ult. ff. de V. O.
faciunt l. 1. in princ. ff. de pact.
l. 1. in princ. ff. de constit. pecun.
l. 74. ff. de R. l. l. 64. §. hoc quo-
que ff. mandati l. 3. §. illud ff. de
calumniar. l. 2. §. illud ff. eod. l. 2.
§. 1. ff. de reb. cred.

THESIS VI.

INcertum 2. cum ex investitu-
ra pure facta, cogi possit Domi-
nus ad tradendam rei feudalis
possessionem, Num etiam omis-
sa extra judiciali denuntiatione,
ex postulatione Vasalli, in jus vo-
cari

§. 1. de Effect. feudi Pers. Dom. resp. 259
cari possit? Affirmamus §. appella-
mus autē §. condicere Inst. de Act.
Et §. omnis stipulatio Inst. de V. O.
iuncta l. 116. in fin. ff. eod. l. 20. §.
petitam ff. de vetit. hered. Et l. 15.
ff. rem ratam haberi facit L. 13.
ff. quod metus causa l. 213. ff. de
V. S. l. 12. Cod. de Contrab. Et
Committ. stipulat.

THESIS VII.

Incertum 3. An investiturâ ex
certo tempore factâ, dominus an-
te illud tempus feudum tradere
possit, vasallo etiam invito?
Negamus arg. l. 39. l. 72. in pr.
l. 102. ff. de solution. iunct. l. 1. §.
strenuus F. 2.

THESIS VIII.

Incertum 4. Si Episcopus qui-
dam inferior rem suæ dioecese-
os cuidam in feudum concessis-
set,

260 C. 4. de Iure feudum Retinendi.
set, & postmodum Summus Pon-
tifex (qui omnia Ecclesiarum
feuda, aliis dare potest, quia cum
omni Prælato in potestate & ju-
risdictione concurrat, secundum
Bald. lib. 1. F. 1. 1. n. 2. & Jas.
ibid. n. 4. & quia omnium Ec-
clesiarum est dominus secundum
Matthæ. de Afflict. d. l. iii. 1. n.
16 & Præpositum n. 9.) eandem
jure feudi possidendam alii affig-
nasset. utra concessio sit prævali-
tura? Nos, an non prior defendi
possit, videbimus per l. 11. ff. de
R. 1. l. 15. Cod. de R. V. 1. 8. F. 2.
l. 5. §. 15. ff. commodati videatur
Curt. iunior de F: F. p. 2.
memb. 2- Quest.

12,

THE-

THESIS IX.

Incertum 5. cum dictum sit supra, quod minor novam investituram facere non possit, si is aliquem investiens de feudo novo juraverit, se irrevocabiter servaturum factam investituram, an juramento illo non obstante, poenitentiâ ductus, feudum revocare possit? Negamus *per cap. quamvis de pactis in 6. & Auth. Sacrament. pub. Cod. si advers. vendit.*

THESIS X.

Incertum 6. Si vasallus aliquis Imperii senex sit, ac decipitus, nec filium feudi successorem habeat, proindeque Imp. Rom, sene illo adhuc vivo, sub conditione mortis ipsius, de eo feudo, aliam investierit; feudum autem

262 C. 4. de iure feudum Retinendi.
autem illud, mortuo eo Imp.
feudi investitore, apperiat
Imperio; Num alius Imp. suc-
cessor investitoris, ex prædeces-
soris investiturâ, feudum illud
novo vasallo præstare teneatur?
Negamus arg. l. 25. ff. de O. &
A. l. un. Cod. ut actiones ab hered.
l. 14. Cod. de R. V. cum similib.
junct. Aurea Bulla Carol. 4, tit.
Von der Wagt eines Römischen
Königs tit. 3. l. 27. §. 1. F. 1. tit.
26. §. majoribus 2. 35. F. 2.

THESIS XI.

Incertum 7. Utrum indistin-
ctè verum sit, quod supra di-
ctum est nimirum quòd domi-
nus in omnibus fidelitatis capitulis
vicem vasallo reddere debe-
at? Negamus, nam i. vasallus
domino juramentum fidelitatis
præ-

§. 1. de Effect. Feudi. Pers. Dom. resp. 263
præstare tenetur, ut supra dictum,
at non dominus vasallo *arg. l.*
13. §. ul. ff. de dam. infect. & l.
34. §. bocclus jur. ff. de lure ju. deinde
licet vasallus domino reverentiã
debeat, eique subjectus sit, ut in-
fra dicetur, non tamen dominus
vasallo vel reverentiam, vel obe-
dientiam præstare tenetur. 3.
Etsi vasallus adversus dominum
non possit actionem famosam
instituire, de quo itidem in-
fra, hoc tamen domino licet.
Schrad. de FF. p. 6. c. 7. n. 14.
4. Etsi Vasallus cum domino li-
tigans juramentum calumniæ
præstare teneatur *Schrad. dict.*
loc. n. 16. Non tamen vasallus
à Domino hoc juramentum
exigere potest *l. 33. F. 5.* Non
tenetur Dominus vasallo vi-
cem

264 C. 4. *De Iure Feudum Retinendi.*
vicem reddere in his, in quibus
vasallus non ex dispositione ju-
ris feudalis, sed ex dispositione
hominis, veluti ex speciali inve-
stituræ pacto domino est obliga-
tus *arg. L. 89. in princ. ff. de V.*
O. l. 41. §. & quia ff. de testam.
milit. l. 68. ff. de fidejus. &
mandatorib.

§. II.

DE EFFECTIBUS FEUDI A
PARTE DOMINI, QUOAD
REM IN FEUDUM DA-
TAM.

Dictum est de *Effectibus feudi*
qui *personam* domini con-
cernunt, sequitur, ut etiam aga-
mus, de *Effectibus feudi*, qui *rem*
in feudum, à parte Domini, *alie-*
ri datam, contingunt.

THESIS I.

UBicertum est 1. Effectus hos-
ce generaliter in *administra-
tione Juris*, domino competen-
tis, consistere; nam quia domi-
nus regulariter proprietatem rei
feudalis retinet 1. 23. §. *ult. F. 2.*
Inde fit, ut ratione huius juris
non omnis illi administratio sit
interdicta.

THESIS II.

CErtum 2. Administratio-
nem hanc consistere, vel in
*alienatione commoditatum juris
Dominicalis*, in *alienatione
ipsius juris*.

THESIS III.

CErtum est 3. Ad *Commodi-
tates Juris istius*, quod atti-
net, sicut Vasallus fructus alie-
nare potest, *Ult. de F. F. cap. 10*

266 C. 4 De Iure Feudum Retinendi
n. 57. ita quoque domino, non
immeritò licere debere, ut *Juris*
dominantis, fructus & commo-
ditates alienare possit *arg. l. 26. §*
libertus ff. de condict. indebit. &
D.D. communiter.

THESIS IV.

Certum est 4. Ad alienatio-
nem verò *ipsius Iuris*, quod
attinet, quod ea aliquando *pro-*
hibita sit, aliquando verò *per-*
missa. De *prohibita* alienatione
hoc loco nihil, sed de ea in se-
quenti capite agemus.

THESIS V.

Certum est 5. *Iuris huius ali-*
enationem permissam, inpri-
mis esse iisdem in casibus, in qui-
bus Vafallo Jus suum alienare
concessum est, de quibus nos in-
fra suo loco; Deinde eandem
per-

§. 2. de Effect. feudi Rem. Dom. resp. 167
permissam esse, in aliis adhuc
Casibus.

THESIS VI.

Sed incertum quinam sint
alii illi casus? Resp. duos esse
præcipuos. I. est, si dominus ob
necessitatem, atque egestatem,
dominationem feudi alienat,
hæc enim alienatio valet, adeò, ut
etiam vasalli inviti consentire
cogantur *Vult. de F. F. c. 10. n.*
17. Alter est, si dominus jus su-
uum pacis causâ in alterum
transfert, tum enim favore pa-
cis, similiter alienatio valet, *Ga-*
briel Roman. l. 3. Commun.

opin. de lur. quesit.

non toll. n. 19.

§. III.

DE EFFECTIBUS FEUDI, RE-
SPECTU VASALLI, PERSO-

NAM EIUSDEM CONCERNEN-
TIBUS, ET QUIDEM PRIMO,
DE PETITIONE INVE-
STITURÆ.

IN superioribus §. §. de *Effecti-*
bus feudi à parte Domini aliqua
tradidimus; quoniam autem, e-
tiam *à parte Vasalli*, non exigui
sunt Effectus feudi, de iis in seqq.
§. §. nobis agendum est. Et quia
hi effectus similiter, vel Vasalli per-
sonam, vel rem in feudum datam,
concernunt, de iis, qui sunt *pri-*
oris generis, prior loco tractabi-
mus; Consistunt autem illi præ-
cipuè in petitione investituræ;
deinde in exhibitione reveren-
tiæ, & obsequiorum ipsi domi-
no faciendâ; Sicut & in serva-
tio-

§. 3. de *Petitione Investitura.* 269
tione taciturnitatis; ac denique
in præstatione servitiorum. Nos
hic de *Petitione Investitura.*

THESIS I.

Vbi in primis certum est, *petitionem* hanc nihil aliud esse,
quàm submissam, & devotam
Vasalli orationem, quâ feudi in-
vestituram, in reverentiæ, &
gratitudinis signum à domino
postulat.

THESIS II.

Certum est 2. *Petitionem* istam
duplicem esse; *aliam*, quâ *No-*
vi, & *aliam*, quâ *Antiqui feudi in-*
vestitura exigitur. *Petitio inve-*
stitura in novo feudo propriè est
modus, quo ad eius constitutio-
nem pervenitur: at non idem
est in antiquo feudo, quia in hoc
per eam ad jam constitutū vel ac-

270 C. 4. de Iure Feudum Retinendi
quisiti feudi renovationem, sive
conservationem, pervenitur;
& ita propriè hoc loco tantum
de *petitione investitura feudi ve-*
teris esset agendum; Sed ne con-
iuncta separemus, de utraque
hîc quædam delibabimus.

THESIS III.

Certum est 3. *formam petiti-*
onis investitura, non eandem
esse in *novo*, quæ est in *antiquo*
feudo: In *novo feudo* in eo con-
sistit, ut, vocatione domini
præcedente, vasallus eoinpa-
reat, & investituram, feudi
humiliter, devotè, ac claris
verbis postulet *l. 24. F. 2. t. 23.*
eod. l. & ibi D. D. Forma petiti-
onis in *antiquo feudo* est, ut vasal-
lus, inter annum & diem, ultrò,
congruo loco & tempore, coram
Dom-

Domino compareat, & ab eo investituram humiliter, instanter, ac claris verbis postulet *l. 22. l. 27. l. 40. F. 2. l. 24 eod. l. & ibidem D. D.*

THESIS IV.

Certum est 4. *Finem* petitionis investituræ, *aliud* esse *respectu domini*, aliud *respectu vassalli*: *Respectu domini* est in *antiquo feudo*, ne longuinitate temporis, aut ignorantia Vasalli Domino jus suum, quod in feudo habet, intervertatur *Uult. de F.C. 7. n: 58.* At *respectu vassalli* est, ut tam in *novi*, quàm *antiquo feudo* suam ergo dominum reverentiam declaret, simulque in *antiquo feudo* ostendat, se potius domini, & primi acquirentis beneficio, quàm suc-

272 C. 4. De iure Feudum Retinendi
cessione obtinere *Vulci. d.*
loc.

THESIS V

Certum est 5. Si Vasallus præ-
dicto modo, ac formâ, feu-
dum non petat, quod feudum
amittat *d. 1. 24. 22. 40. F. 2* ni-
si iusta aliqua causa eudum excu-
set, ne ipsum præstitutum tem-
pus premat. *l. 55. F. 2. l. 52.*
F. 1. de quo Nos infra inc. 5.

THESIS VI.

Sed Incertum 1. An Vasallo
mortuo, pluribus post se feu-
diantiqui hæredibus in pari gra-
du existentibus relictis, omnes
investituram feudi petere pos-
sint? Distinguimus, An omnes
illud feudum possideant, an unus
tantum, quia *illic* omnes inve-
stituram petere possunt, ac de-
bent,

bent, *hic* unus tantum: *illuc* enim
 jus feudi ad omnes; *hic* verò ad
 unum tantum pertinet *arg. ill.*
 26. §. *omnes filii* F 2 Hodie tamen
 plures vassalli heredes, ex recepta
 Germaniæ consuetudine unum
 eligere possunt, qui instar pro-
 curatoris, omnium nomine in-
 vestituram petat, *Hart. Harim.*
in pract. obs. iii. de F.F. art. 20.
Hoc Hart. Pistor. 2. Quest. 47.
n. 12. & 58. tum concedit, si u-
 nus ille, à reliquis electus, speci-
 ale mandatum habeat.

THESIS VII.

INcertum 2. An domino mor-
 tuo, ab omnibus ejus heredi-
 bus, investitura sit petenda? Di-
 stinguimus, an *uni*, an verò *om-*
nibus, in divisione hereditatis
 feudum obvenierit: *Priori Casu,*

M s

Va-

274 C. 4. de Jure Feudum Retinendi
Vasallus, ab uno illo, feudi inve-
stituram petere cogitur *ul. Clar.*
§. feudum Quæst. 49. n. 11. At
posteriori Casu, si omnes pro indi-
viso feudum possident, tunc ab
uno (quæ vel ipsi heredes defun-
cti domini elegerint, vel ipse do-
min⁹ Superior, cuius Jurisdictio-
ni heredes subiecti sunt, definie-
rint) tantum, petendam es-
se investituram arbitramur, per
ea quæ supra *in cap. 3. §. 4. The-*
sis. 21. adduximus.

THE S I S VIII.

INcertum 3. Si duo de heredi-
tate defuncti domini conten-
dant, à quo nam Vasallus inve-
stituram petere debeat? Distin-
guimus, an unus ex illis duobus
hereditatis defuncti possessor sit,
an verò sit petitor, an verò u-
terque

terque petitor sit: *Primo & secundo Casu*, non malè à possessore vel petitore illo investituram petit, cum protestatione tamen, quod alteri, qui melius jus habere possit, præjudicare nolit. *Ferrar. & Montan. de. F. F. l. 3. c. 6. in fin.* nisi malit Vassallus, utro hoc casu, petitionem investituræ differre; Id quod poterit, *arg. l. 43. ff. de hered. instituend. l. 3. §. 4. ff. ad senat. Consult. Silanian. Vult. de F. F. c. 7. n. 17.* modò protestetur, se hanc petitionem investituræ, non ex contemptu, sed propterea intermittere, quod sibi non constet, quis pro vero domino sit habendus; Ubi tamen hæc dubitatio sublata fuerit, se coram vero domino petitionem investituræ institue-

re paratum esse 3. *Casu*, similiter dicimus, vasallum propter incertitudinem petitionem investituræ intermittere posse, donec definitâ Controversia, constet, uter heres declaretur *Montan. d. l.* Tutiùs tamen esse, etiam hoc casu, protestationem adhiberi.

THESIS IX.

Incertum 4. Intra quod tempus petitio hæc investituræ fieri debeat? Distinguiamus, inter petitionem investituræ *feudi novi, & feudi veteris*: Nam ad feudum *novum* quod attinet, huius investituræ petitio intra illud tempus, quod ipse dominus Vasallo præfinivit, facienda est; Proinde arbitrio domini id relinquimus, quia tempus hoc pe-
ten-

tendæ super novo feudo investi-
 turæ Jure Communi definitum
 non est; Atque ideò Vasallus ex-
 spectare poterit, donec ad acci-
 piendam investituram citetur à
 Domino *Wes. lib. de F. F. c. 8. n.*
2. qui, si tribus vicibus, septem,
 vel decem dierum spatio pro ar-
 bitrio Parium curiæ interposito,
 non comparuerit, & fidelitatem
 præstiterit, dominus illum po-
 stea investire non tenetur *l. 22.*
l. 24. F. 2. Veteris verò *feudi in-*
vestitura petitio intra annum &
diem, institui debet *l. 24. F. 2.*
 sive sit Vasallus privatus, sive Ba-
 ro vel Nobilis, sive paganus, sive
 miles *d. l. 24. & l. 40. l. 52. §.*
ult. F. 2. junct. l. 8. ff. de public.
in rem act Sed ita, ut dies ille non
naturaliter, sed *civiliter* intelli-
 gatur

gatur, atque adeo, ut elapso anno, intra mensem adhuc, moram purgare liceat *l. 22. F. 1.* Hocq; tempus non prius, quàm à die scientie computetur ab, illo nimirum die, quo Vasallus scit, jus feudi jam sibi competere *Gail. 2. Obs. 48.* ab eo enim tempore, quo sciens, prudensque adhuc intra annum & diem, vel mensem, investituram non petit, dominum contemnere, & ei feudi possessionem intervertere vel le videtur, ut ob hoc non immeritò feudo indignus iudicetur: *Gail. . cit. loc. Myns. 5. Obs. 9. n. 8.* Competit autem hoc jus ex tempore mortis vel domini feudi, vel vasalli, qui feudum possedit *d. l. 22. F. 1.* Item à die alienati, vel refutati feudi &c, *Fult.*

Vult. de F. F. c. 7. n. 68. §. jus au-
tem illud, unde dici solet, hoc
 tempus petendæ investituræ, à
 principio esse *utile*, at à tempo-
 re scientiæ esse *continuum*, D. D.
communiter.

THESIS X.

[Ncertum 5, An ne hoc tempus
 anni, & diei, *minui*, vel *prolon-*
gari possit? Respond: ad *dimi-*
nutionem quod attinet, eandem
 invito vasallo fieri non posse *cap.*
indultum de l. R. in 6. l. 6. §. 2.
Instit. de V. O. l. 41. cum l. seq. ff.
ead. l. 4. §. si quis de re iudicat. De
prolongatione verò huius tempo-
 ris dicimus, eam quidem, utri-
 usque, domini & vasalli, consen-
 su admitti *arg. l. penult. Cod. de*
pact. at sine vasalli consensu, tem-
 pus

180 C. 4. de Jure feudum Retinendi.
pus hoc prolongari non posse,
Pult. de F. F. d. loc. n. 63.

THESIS XI.

[Ncertum 6. An Vasallus semel tantum, vel etiam sæpius, investituram petere debeat, ita ut si unâ & alterâ petitione factâ non instet, perinde feudo privetur, ac si intra definitum tempus investituram planè non petiisset?
Rz. nimis hoc durum esse. Et idcirco putamus, vel semel (id quod & usu servatur) investituram petiisse sufficere; Consultum tamen esse, si ad primam petitionem Dominus investituram vel recuset, vel nimium differat, ut denuò, cum protestatione, petat &c. *Rosenthal de F. F. cap. 6. conclus. 65. n. 5. & 6,*

THE-

THESIS XII.

Incertum 7. An non Vasallus, cum petitione investituræ, simul fidelitatem offerre debeat. Distinguimus, inter *feudum novum & antiquum*, ita ut in *antiquo* quidem feudo: at non etiam in *novo* fidelitas ultro, unacum petitione investituræ, sit offerenda *l. 24. l. 40. f. 2. Wes. de F. F. c. 8.* quod si nō faciat, tunc ad eā præstandam Vasallus tribus vicibus, septem vel decem dierum spacio, pro arbitrio curiæ domini interposito, est vocandus *l. 22. & l. 24. §. 1. ubi D. D. communiter f. 2.* nec una citatio sufficit, quamvis peremptoria trium Citationū loco esse potest *secundum L. 72. ff. de jud. propter allegata lur. nisi vel præsens sit, Rosen-*

282 C. 4. de Iure Feudum Retinendi
fenihal de F. F. c. 6. conclus. 43. n.
6. vel absens quidem, sed ad pri-
mam statim citationem dixerit
se nolle venire, tunc enim alia
citatio non esset necessaria, sed
una sufficeret *Matthe de afflict. de*
F. F. ad d. 1. 22. n. 9. sed de hoc nos
infra cap. 6.

THESIS XIII.

Incertum 8. Quænam sint ju-
stæ causæ, propter quas Vasal-
lus, ejusque heres excusetur,
quod intra annum & diem, inve-
stituram veteris feudi non pe-
tiverit? Resp. varias, Quæ in l.
22. F. 1. 1. 52. F. 2. & alibi, e-
numerantur; Atque hæ, vel do-
mini, ut si sit excommunicatus,
vel proscriptus, *Schrad. de F. F.*
P. 6. cap. 3. n. 53. vel absens Vult.
de F. F. cap. 7. n. 74. vel inimicus
Vasalli, absque huius culpâ,
Schrad:

Shrad. dict. loc. n. 34. vel in loco pestifero &c. Schneid. de F.F. p. 5. n. 49. vel Vasalli, si sit in carcerem coniectus Schrader. d. loc. n. 42. vel morbo fontico laboraverit Schrader. cit. loc. vel tertii personam concernunt, ut si feudum à tertio possidetur, Vult. d. loc. n. 18. &c.

THESIS XIV.

Incertum 9. An non Vasallus, pro feudi investitura laudemium, *die Lehen Wahr* (quod alio nomine Relevium, à relevando vocatur, & ex eo dictum est, quod illo novus possessor à domino laudetur, vel approbetur) solvere teneatur? Negamus, quia in Libris feudorum hac de re cautum non reperitur, sed investitura, ejusque renovatio gratis

284 C. 4. *De Iure Feudum Retinendi*
tis facienda est, *D.D. communiter*, nisi statuto, consuetudine,
vel pacto contrarium sit intro-
ductum, & constitutum; quod
tamen strictè est observandum,
nec extendendum *Hart. Pist. p. 1*
Quaest. 50. n. 61.

§. IV.

DE EXHIBITIONE REVE-
RENTIÆ, ET OBSEQUI-
ORUM, AC SECRETORUM
OCCULTATIO-
NE.

INter effectus feudi, qui perso-
nam Vasalli concernunt, nume-
ravimus quoque *Reverentiam &*
obsequium Domino exhibendum,
sicut & *occultationem ser-*
vitorum, de quibus nos
hic breviter.

THESIS I.

Certum est itaque 1. teneri Vasallum Domino *reverentiam* exhibere, qui ab eo beneficium, nempe feudum accepit, ut non immeritò, suum benefactorem revereri debeat, *l. 24. t. 33. F. 2.*

THESIS II.

Certum est 2. Vasallum quoque Domino obsequium exhibere debere, quia debita gratitudo exigit, ut Domino in eo obsequatur, quod ratione feudi ab ipso petit.

THESIS III.

Certum est 3. Ad taciturnitatem etiam, Vasallum obligatum esse, ne secreta Domini sui pandat, *l. 6. t. 7. F. 2.* multò minus ea hostibus prodat *l. 5. F. 2.*
nec

286 C. 4. de Iure Feudum Retinendi.

nec enim meliora sunt Consilia,
quàm illa, quæ ignorat ad versa-
rius, *Valeri Max. lib. 3. c. 26.* un-
de si credentiam (seu Arcanum)
Domini, in illius damnum, sci-
enter manifestaverit Vassallus,
feudo privandus dicitur, *l. 17.*
§. 1. F. 1.;

THESIS IV.

Sed incertum 1. an non Do-
minus à Vassallo accusari pos-
sit? Negamus, quia debita reve-
rentia hoc non admittit, *d. 1. 24.*
l. 33. §. item si delator, F. 2.

THESIS V.

Incertum 2. An ne Vassallus,
adversus dominum actionem
famofam instituere possit? Nega-
mus, nam & hoc debitæ reveren-
tiæ

§. 4. de *Exhibitione Reverentiae*, &c 287
tiae adversatur, facit huc l. 9. ff.
de obseq. parent. &c. Unde nec
Vasallus à Domino iuramentum
calumniæ exigere, nec in Domi-
num testimonium dicere potest
l. 33. §. in quib. & §. similiter.

THESIS VI.

Incertum 3. utrum salvâ reve-
rentiâ Domino debitâ, Vassal-
lus eundem sine venia in jus vo-
care possit? Negamus, nec di-
stinguimus, an iudicium de re
feudali, vel alia re instituatur,
arg, l. 12. ff. de in jus vocando
Myns. ad §. 12. n. 46. Instit. de
Act. Reyger in additionibus Hillig.
ad Donell. lib. 23. c. 2. in notis lit.
V. qui postremum tamen hodie di-
versum observari scribit, in addis
ad Myns. observat. cent. 4. obs.

THESIS VII.

Incertum 4. An Vafallus, qui Domino reverentiam præstare tenetur, eundem quoque inopem alere teneatur? Affirmamus, *l. 24. §. prædictis F. 2. junct N. 115. c. 3. & l. 26. §. licet F. 2.* nisi suâ culpâ ad inopiam devenit, *arg. l. 26. §. licet Vafallus F. 2.*

THESIS VIII.

Incertum 5. An etiam Vafallus cogi possit, secundum quantitatem feudi, quid contribuere, quo Dos congruens filiæ nubenti Domini, si ipse egens sit, nec eam de patrimonio suo præstare possit, constituatur? Affirmamus, nam & hoc ad honorem, & honestatem Domini spectat, *Schrad. de F. F. p. 6. c. 6.*

n. 102.

THE-

THESIS IX.

Incertum 6. An Vafallus dominum à latrunculis vel hostibus; absque culpâ, vel dolo suo captum; redimere cogatur? Affirmamus, l. 24. F. 2. si videlicet dominus captus, & inclusus se nullo modo, vel non nisi absque magno bonorum suorum dispendio, ab hostibus liberare possit, nam alias, si dominus patrimonium sufficiens, ad redimendum se ab hostibus habeat, Vafallus lytrum pro ipso solvere non tenetur. *Schrad. p. 9. cap. 8. n. 8.*

THESIS X.

Incertum 7. An non etiam Vafallus obstrictus sit, dominum ob causam æris alieni carceratū, detentum & inclusum, eo quo

N po-

290 C. 4. De Iure Feudum Retinendi.
potest modo liberare? Affirman-
dum videtur propter generali-
tatem *tex. in d. t. 24. § item si*
delator F. 2. non tamen debito
dominum liberare, vel ipsi mu-
tuum dare tenetur *tit. 26. §. licet*
F. 2.

THESIS XI.

INcertum 8. An non persona
domini, Vasallo adeò sancta es-
se debeat, ut ab omni etiam fa-
miliaritate, & consuetudine ini-
micorum domini sese abstine-
at? Affirmamus *l. 57. F. 2.* pro-
inde illos, nec hospitio excipere,
nec com meatum per terito-
rium suum, sive sit feudale, sive
proprium, concedere, multò
minùs illis annonam præbere
debet, *facit. huc l. 28. in fin. Cod.*
de inoff. testaments.

THE-

THESIS XII.

Incertum 9. An non ad honorem & reverentiam domino exhibendam, Vassallus tum quoque teneatur, ubi jam feudum per refutationem, vel quē alium à Lege in hanc rem destinatum modum, extinctum fuit? Nos putamus, non amplius, quàm ad non offendendum Dominum, Vassallum obstrictum remanere 1. 38. F. 2.

THESIS XIII.

Incertum 10. An non Vassallus tum quoque domino obsequi debeat si ab eo petit, ut res feudales earumq; confinia demonstraret? Affirmamus *Vult.*

de. F. F. lib. 2. C. 3.

n. 18.

DE PRÆSTATIONE SERVI-
TIORUM.

UNus adhuc superest *Effectus* feudi, qui *Vasalli personam* respicit, nempe *servitiorum præstatio*, de quo nos hîc.

THESIS I.

VBi inprimis certum est, *Servitia* ista nihil aliud esse, quàm operas, quas Vasallus propter feudum sibi concessum ad utililitatem domini fideliter præstare tenetur. *tit. 23. F. 2.* vulgò dicuntur *die Lehen Dienst*.

THESIS II.

Certū est 2. *Servitia* illa esse *duplicitia*, *togata* & nō militaria, vel *militaria* 1. 7. *F. 2.* illa sunt operæ, ad quas Vasallus extra militiam obstrictus est, & consistunt
in

§. 5. De Præstatione Servitiorum. 293
in Consiliorum suggestione *tit.*
21. §. 1. F. 1. t. 22. §. ul. F. 1. t. 16
§. 1. t. 20. §. si inter t. 39. §. pe-
nult. t. 55. F. 2 auxilii necessa-
rii præstatione *t. 5. F. 2*, & simili-
bus. *Hæc sunt operæ*, quas hosti-
litis tempore, regulariter Va-
sallus domino debet, *t. 28. F. 2.*
Vulgò Ritter-Dienst.

THESIS III.

Certum est 3. Utraque hæc
servitia, vel *definita* esse, vel
indefinita t. 23. F. 2. *Definita* sunt,
quando nominatim & speciali-
ter in feudi constitutione ex-
pressa sunt servitia; & hoc casu
ad alia præstanda obligatus non
est, quia inclusio unius est exclu-
sio alterius *tit. 51. §. ul. & ibi*
Gloss. F. 2. *Indefinita* sunt, quan-
do in feudi constitutione nomi-

294 C. 4. De Iure Feudum Retinendi
natim & specialiter expressum
non est, qualia debeant esse ser-
vitia.

THESIS IV.

Certum est 4. Servitia quæ-
dam *dividua* esse, quædã *in-
dividua*. dividua sunt, quæ pro
partib⁹ præstari possunt, ut si va-
falli pecuniam, comæatum &c. ad
bellum conferre, vel simile quid
præstare tenentur : *Individua*
sunt, quæ in facto consistunt, ut
puta in eundo ad bellum, exer-
citum ducendo &c.

THESIS V.

Certum est 5. Esse & singu-
lare genus Servitiorum,
quod præstant Vasalli Imperii,
Electo Rom. Imperatori, Ro-
mam consequendæ Coronæ gra-
tiâ, expeditionem moventi, Vul-
gò

gò den Rómer Zug appellamus; tunc enim quilibet Vasallus, dominum suum comitari, aut aliū acceptabilem, domino mittere, vel certè teriam partem ex constitutione Conradi, aut juxta Frederici sanctionem, medietatem fructūs unius anni, sub pænā amissionis feudi persolvere tenetur *l. 40. F. 2. t. 55. §. firmiter eod. lib.* Eodem verbo subsequentibus temporibus, isthæc expeditio viginti millia peditum, & quatuor millia equitum, ad sex menses constituta, & unicuique Statui Imperii, pro qualitate bonorum, certus militum numerus adscriptus est, quem vel mittere, vel pro quovis equite duodecim, & peditum quatuor florenos solvere debet R: N: zu

296 C. 4. De Iure Feudum Retinendi
Wormbs de Anno 1521. in §.
Auch haben uns. Sed hodie, post-
quam hæc expeditio Romana,
non ita frequentatur, contribu-
tio ista ad alias Imperij necessi-
tates, puta adversus Turcam &c
transfertur, nomine tamen &
modo collectandi retento, eoque
aucto, pro temporum & Imperij
necessitate, ut dicatur auff den ein-
fachen / doppelten Römer Zug &c.
R. A. zu Regensburg de Año 1594
§. Wiewol nun Item de An: 1598
§. So ist doch von Ihnen & An:
1603. §. Nichts desto weniger
aber adde R. I. de Anno 154 L.
1567. 1570. 1582.

THESIS VI.

Certum est 6. Ad servitio-
rum præstationem quemli-
bet

§. 5. De Præstatione Servitiorum. 297
bet regulariter Vasallum teneri
l. 23. §. ult. F. 2:

THESIS VII.

Certum est 7. Vasallum debere servire domino, five is unus sit, five plures *d. l. 23. §. ult.*

THESIS VIII.

Certum est 8. Vasallum regulariter domino, contra omnes, feudalia servitia præstare teneri *l. 28. li. 2. F.* quatenus vel honestas, vel pietas non læditur.

THESIS IX.

Sed incertum 1. Si plures sint ejusdem feudi confortes, an singuli servire teneantur? Affirmamus, in tantum, ut etiam plures heredes, qui in feudum

N s sui

sui antecessoris (cui soli datū feu-
 dum fuit) succedunt, omnes feu-
 di domino servire debeant *l. 26.*
F. 2. sed ita, ut, si servitium sit
dividuum, tum singuli pro rato
 obligentur, & solvere possint *d.*
l. 26. §. omnes & ibid. D.D. fa-
cit l. 1. Cod. si certum petatur L. 6.
Cod. famili. Erciscund. Si verò
 sit *individuum*, tunc quilibet in
 insolidum obligetur, & à quoli-
 bet exigì possit *arg. l. 1. & l. 27.*
ff. de V. O. Quod si tamen hoc
 servitium ab uno est præstitum,
 reliqui nihil amplius præstare
 tenentur, *arg. l. 44. ff. de legat.*
2. & l. 2, §. ubi duo ff. de duobus reis
&c. Vnde rectè tunc agent,
 si unum pro omnibus
 constituent, qui
 serviat.

T H E S I S X.

Incertum 2. Quid si inter ipsos non conveniat, quis hoc unū servitium præstare debeat; An Electio domino, an verò heredibus danda sit? Nos distinguimus, an dominus hoc servitium ab uno aliquo *iam exegerit*, an *non-dum exegerit*. Priori specie, heredes alium eligere non possunt, qui Domino serviat *arg. l. 3. §. si duo ff. de duob. reis & l. 2. Cod. eod.* At posteriori specie ipsi heredes inter se convenire, & domino idoneum offerre possunt, qui ei servitium præstet, qui Vulgò *Träger / oder Lehen, Trager /* appellari consuevit *arg.*

l. 2. in princ. & §.

*sed quod si ff. de
solut.*

THE

THESIS XI.

Incertum 3. Qualiter Vasallus servitia præstare debeat, si plures dominos habeat, quorum unus sit *immediatus*: alter *mediatus*? Distinguimus, vel *mediatus* feudi Dominus simul est *Dominus universalis, Regionis*, seu *Provinciae* alicuius; vel *non* est *universalis dominus*; si est *universalis Dominus*, tunc iterum referre dicimus, an pro communi utilitate patriæ, aliquid agat, vel non agat: *priori* casu, Vasallus non *immediato*, sed *mediato* Domino, si petat, servire debet *Schrad. de F. F. p. 6. c. 6. n. 60.* At *posteriori* casu, vasallus non *mediato*, sed *immediato* domino rectè servit. *Schrad. dict. loc.* Quod si verò *mediatus* dominus

non

§. 5. De Præstatione servitiorum. 301
non est etiam *dominus universalis*,
tum vassallus domino *immediato*
& proximo, non etiam *mediato*,
& superiori servitia præstare de-
bet 1. 55. §. *illud F.* 2.

THESIS XII.

INcertum 4. Si *plures* sunt eius-
dem feudi *immediati* domini,
veluti, quod vel ab initio plures
alicui unum feudum dederint,
vel quod plures eiusdem domini
heredes existant, qualiter tunc
Vassallus servitia præstare debe-
bit? Distinguimus; *vel* inter
plures eiusmodi dominos *con-*
venit, cui à Vassallo serviendum
sit, *vel non convenit*: Si *priùs*, me-
ritò illi serviendum, pro ut con-
ventum est *arg. l. 1. ff. de pact.*
Si *posterius* tum Vassallus omni-
bus fidelis esse, & si potest, omni-
bus

302 C. 4. De Iure Feudum Retinendi
bus quoque servire debet, ita ta-
men, ut si servitia præstanda sint
dividua, ea Vasallus singulis pro
rato ex solvat : Sin autem *indi-
vidua*, tum vel omnes *eodem tem-
pore* servitiis *indigent*, vel *non*. Si
prius, refert, an omnes *inter se bel-
lum* gerant, vel *non* : Si *illud*, nul-
li servire debet *Schrad. d. loc. n.*
20. & 22. si *hoc*, tum vel *nullus* ex
dominis vasallum pro servitiis
requisivit, vel *unus* requisivit, si
unus, illi præcipuè erit servien-
dum *arg. l. qui prior ff. de judiciis*,
si *nullus*, tum est in arbitrio Va-
falli, tanquam debitoris, cui ex
pluribus correis servire velit *arg.*
l. 3. §. si cum omnes ff. ad senat.
Consult. Sillan.; Consultius ta-
men aget, si vasallus hoc casu se-
niores, aut digniores eligat,
cui

§. 5. De Præstatione servitiorum 303
cui servitia præstet *arg. l. 8. ff. de
pact. l. ult. Cod. de fid. instrument.*

THESIS XIII.

Incertum 5. An & Vassallus con-
tra seipsum dominum juvare,
eidemque servire teneatur? Ne-
gamus, *arg. l. 53. §. ult. ff. de act.
empt. l. 28 Cod. de solut. l. 29. §.
scienter ff. de pignor l. 6. Cod. de
servit. & aqua Can. qui vult di-
stinct. 3. de penitent. &c.*

THESIS XIV.

Incertum 6. An ne etiam Do-
minum, vassallus juvare tene-
atur, contra Imperatorem, Re-
gem, vel alios superiorem non
re cognoscentes? Negamus *l. 7.
l. 55. §. ult. F. 2. facit l. 9. ff. ad l.
Rhodi. de pact. cap, venientes ext.
de jur. jur.*

THE-

THESIS XV.

Incertum 7. si Vafallus plures
Dominos habet, quorum unus
sit *antiquior*, anne etiam contra
antiquiorem dominum, *iuniori* si-
ve posteriori servitia præstare te-
neatur? Negamus *l. 28. §. ult. r.*
55. F. 2. facit cap. qui prior de R.
l. in. 6. l. 29 ff. de jud. in tantum
ut nec posteriori domino, vel
tributum conferre, vel per sub-
stitutum, servire tali casu possit,
aut debeat *dict. iurib.* aliter se res
habet, si domini non invicem,
sed contra alios, uno eodémque
tempore, bellum gerant, tunc
enim omnibus, & antiquiori
Domino in persona; posteriori
verò, per substitutos vel contri-
butionem succurrere tenetur,

arg.

§. 5. De Prestatione servitiorum, 305
arg. l. 1. 2. 3. & l. 97. ff. de solut.
Schrad. de F. F. p. 6. c. 6. n. 19.

· THESIS XVI.

Incertum 8. Num Vassallus etiam contra parentes domino servire teneatur? quod quidem communiter DD. affirmant, *per text. in l. 7. F. 2. & l. 28. eod. l.* Sed nos putamus, quod hæc sententia, ita simpliciter prolata, non tantum dura, sed etiam impia sit. Unde eidem in iis tantum casibus assentimur, in quibus Vassalli parentes vel filii, religionem vel patriam oppugnant, *arg. l. 35. ff. de Religios. & sumpt. funer. l. ult. Cod. de delator: l. 10. & l. 1. ff. ad l. Iuliam de Annonis:* Item in quibus injustè dominum offendunt: *Vult. de F. F. c. 10. n. 33.* ita tamen, ut in hoc casu juvet

306 C. 4. De Iure Feudum Retinendi
vet dominum suum Vasallus ad-
versus patrem, non ad offenden-
dum eum, sed tantum, ut Domi-
nus in causâ suâ justâ obtineat,
quod ipsi præstandum est, à Vas-
falli parente.

THESES XVII.

Incertum 9. Num Vasallus quo-
que dominum juvare debeat,
contra suam patriam? Negamus
arg. l. 2. ff. de Inst. & Jur. facit l.
101. ff. de Legat. 3.

THESES XVIII.

Incertum 10. Utrum Vasallus
in omni bello ac causâ dominū
adjuvare tenetur? Negamus, exi-
stimantes, quod vasallus domino
in bello, & causis tantum *justis*,
l. 28. F. 2. vel dubiis d. 1. 28. fa-
cit l. 9. ff. de obseq. parent. &c.
non etiam in bello ac causis *ma-*
nife

§. 5. De Præstatione servitiorum 307
manifestè injustis Domino adesse, &
servitia præstare teneatur.

THESIS XIX.

Incertum 11. Num Vasallus in
propriâ semper *personâ*, si non
impeditur, vel an non etiam, per
substitutum servire possit? *Regula-*
riter hoc ei licere affirmamus t.
26 § *si quis decesserit* t. 55, §. *fir-*
miter F. 2. t. 99. & 1. 100. in ext.
ord. cap. facit huc cap. qui facit de
R. J. in 6. Si modò substitutus il-
le sit idoneus, & domino accep-
tabilis d. §. *firmiter*, de quo si con-
troversia fortè oriatur, an Vasa-
llus substitutum idoneum mise-
rit, nec ne, id boni viri arbitrio
est dijudicandum. *Rosenhal* de F.
F. cap. 8. conclus. 23. n. 5. Dixi-
mus *regulariter*; nam sunt casus,
in quibus Vasallus in Persona,
ser-

308 C. 4. de Iure feudum Retinendi
servire debet, de quibus videan-
tur Baro Schenkh ad t. 24. F. l. 2.
n. 6. item n. 2. & 3. & 1. 7. t. 26
F. 2. Schrad. de F. F. p. 6. c. 6.
n. 49.

THESIS XX.

Incertum 12. An non Vasallus
domino non tantum per se,
vel per substitutum, sed etiam
per contributionem reddituum
feudi servire possit? Affirmamus,
per d. §. firmiter t. 55. F. 2. t. 26.
eod. lib. ita quidem, ut vasalli &
non domini sit electio D. D. Com-
muniter per l. 10. §. ult. ff. de jur.
dor. c. in alternatius de R. l. in 6.
nisi dominus sit in maximo peri-
culo constitutus, ut magis sub-
sidio Vasalli personali, quàm pe-
cuniario indigeat, quia tum pe-
riculum domini, arbitrium Va-
falli

§. 5. de Præstatione Servitiorum. 309
falli tollit, eumque ad persona-
le servitium cogit *l. 7. F. 2.*

THESIS XXI.

Incertum 13. Cuius sumptibus
& expensis vasallus domino
servitia præstet? distinguimus,
an certa adsit conventio, vel loci
consuetudo an nulla adsit, *Prio-
ri* casu illud, quod conventionem
vel consuetudine habetur, ob-
servandum est *arg. l. 1. §. si con-
venit ff. de positi. & l. 34. ff. de R.
l. Posteriori* casu subdistingui-
mus, utrum Vasallus à Domino
opulentum & amplum, aut verò
tenuè & exiguū acceperit feudū.
si *prius*, propriis sumptibus non
immeritò domino servit *Schrad.
de F. F. p. 2. c. 6. n. 15.* Si *posteri-
us*, Dominus ei sumptus suppe-
ditare debet *Schrad. dict. loc. fa-
cit huc l. 107. in extr. ord. cappl.*

310 C. 4. De Acquisitione Feudi.
310. C. 4. de Jur. Feud. retinendi
nisi. vasallus dives sit, & domi-
nus pauper, nam hoc iterum in
casu, meritò vasallus suâ pecuniâ
domino serviet *Vult. de F. c. 10. n.*
34. in fin.

THESIS. XXII.

Incertum 14. Num Vasallus
domino tam in suo territorio,
quàm extra, bellum gerenti, in-
servire debeat? Affirmamus *arg.*
l. 7. F. 2. junct. l. de pret. ff. de
publ. in rem act. & l. 20. §. si de
domo ff. de servit Urb. præd. nisi
fortè Dominus de novo castra,
oppida, vel provincias acquire-
re vellet, tunc enim vasallus (ni-
si id dominus, vel eius maiores
tales expeditiones suscipere con-
suevissent *arg. L. 50 ff. de oper.*
libert. l. 12 ff. de pign. act.) Dñm
sequi non teneretur, *Baro Schenck*
lib. 1, F. 1, §. n. 5. §. VI.

§. VI.

DE EFFECTIBUS FEUDI RE-
SPECTU VASSALLI, RATIONE
REI EIDEM IN FEUDUM DATÆ, ET
QUIDEM DE ALIENATIONE
CUM APPROBATIONE
HOMINIS FA-
CTA.

Superioribus aliquot § §. de Ef-
fectibus Feudi, *qui personam*
Vasalli concernunt, egimus; Se-
quitur ut etiam agamus de ef-
fectibus feudi, *ratione rei Vasallo*
in feudum datæ; Est autem ex his
effectibus primus & Præcipuus.
ius in rem feudalem, quod vulgò
utile dominium appellant, l. 8.
F. 2. Vasallus enim in re feudali
tale jus consequitur, quod cum
domino magnam habet cognati-
onem, quia domini præcipuos
effectus habet, unde *in d. l. 8. §. 1.*
Vas.

312 C. 4. de Iure Feudum Retinendi.
Vasallus *quasi dominus*, vocatur,
eique *quasi vindicatio* competere
dicitur; porro ex hoc jure alii
adhuc effectus resultant, nempe
utilitates & administratio feudi;
de *utilitatibus* feudi (quæ in eo
consistunt, ut Vasallus omnes
feudi *fructus*, item *melioratio-*
nes & accessiones suas faciat, easque
ad hæredes Allodiales transmit-
tat) nos infra commodius *in cap.*
5. §. de effectu amissionis feudi,
nunc verò *de feudi administratio-*
ne. Porro hæc *administratio*, in
eo vertitur ut Vasallus, de feu-
do *disponere* possit. *Disponit* autē
Vasallus, vel cum *approbatione ho-*
minis, vel cum *approbatione legis*.
Nos hic de eâ *dispositione*, quæ fit
cum *approbatione*, sive consensu
hominis.

T H E S I S I.

V Bicerturn est, Vasallum cum *approbatione hominis*, dici de feudo tum demum rectè dispo-
nere, sive illud alienare, si in feu-
di alienationem is consentiat,
cujus reverà feudum alienari, vel
non alienari interest, & ita ad
hanc alienationem feudi, cum
consensu faciendam, hoc unum
requiritur, ut à Vasallo cum
eorum consensu fiat, quorum
interest: Interest autem, vel
domini, vel *agnati* Vasalli, qui in
primâ investiturâ est compre-
hensus, & tã dominus, quàm a-
gnat⁹, vel *unus* vel *plures* sunt; Itē
domini sunt respectivè directi,
aut *utilis* domini, vel tantum,
Administratores.

THESIS II.

Certum est 2. horum omnium, de quibus jam egimus, consensum, vel à principio in constitutione feudi, vel post ejus constitutionem, intervenire *posse*.

THESIS III.

Certum est 3. hunc ipsum consensum tam in constitutione feudi, quàm post ejus constitutionem, solere à domino, vel agnato vasalli, vel alio in prima investitura comprehenso, ac commodari, item aut *generaliter* (si vasallo simpliciter, & indistinctè alienandi feudi potestas conceditur) aut *specialiter*, si alienandi potestas ad certum tempus, vel ad certas personas, vel ad certam alienationis speciem

§. 6 De Alien. F. cum approb. Hom. 318
restringitur; Denique utroque
hoc modo, rursus consensus vel
expresse vel *tacite* accommoda-
tur.

THESIS IV.

Certum est 4. Si dominus
unus sit, isque *proprietas* seu
dominii directi *dominus*, quod
recte solus in alienationem feu-
dià vasallo factam consentiat,
atque ut consensus hic ad ean-
dem, si *expressus* sit, sive deinde
generalis, sive *specialis*, legitimus
habeatur, Iurib. notiss.

THESIS V.

Certum est 5. Non solum
dominum, sed vasalli quoq;
agnatum, vel alium in prima in-
vestitura comprehensum, in a-
lienationem consentire debere,
si feudum fuerit antiquum, *III. I*

316 C. 4 De Iure Feudum Retinendi
§. cum verò F. 1. t. 14. t. 17. t.
18. t. 30. F. 2

THESIS VI.

Certum est 6. Effectus alie-
nationis hujus varios esse,
& præcipuū istum; ut licet aliàs
feudum à vasallo alienatum, tum
amittatur, attamen si alienatio
cum domini consensu facta est,
non amittatur, sed alienatio sub-
sistat t. 13. F. 1. t. 34. t. 52. tit.
55. F. 2. etiam si agnati in hanc A-
lienationē nō consenserint *dict.*
Jurib. quamvis alienans feudi
jus vasallus esse desinat, & is, in
quem alienatio facta est, domini
vasallus esse incipiat, t. 13. F. 1.
Non obstante, quod dominus in
alienationē feudi hac cum clau-
sula consenserit, *salvo jure meo*
Rosenthal de feud. cap. 9. n. 3.

THE-

THESIS VII.

Sed incertum i. Si plures sint alienantis vasalli, domini: Num omnes, vel unus ex illis, & quinam, in alienationem feudi consentire debeat? Distingui- mus, an omnes æquè sint *Prin- cipales*, an *non æquè Principales*: *Priori casu* omnes in alienatio- nem feudi consentire debent, nam aliàs, pro non consentien- tium portionibus, alienatio, neu- tiquam valebit, *arg. l. 38. F. 2.* *At posteriori casu*, quo plures do- mini, non æquè principales, sed unus superior & mediatus, alter inferior & immediatus, domi- ni *immediati* consensus requi- rendus erit: *arg. l. 55. §. illud F. 2. Rosenthal de feud. §. 11. con- clu. 18. n. 2.*

THESIS VIII.

Incertum 2. Num & Prælatas
 solus in alienationem rei Eccle-
 siasticæ per vasallum faciendam,
 consentire possit? Affirmamus
per d. t. 52. & 55. F. 2. junct.
l. 8. f. de publ. in rem act. Quod
 si verò etiam Capituli accedit
 consensus, tum is in quem feudum
 alienatur, hoc magis erit securus
Rosenthal. de f. c. 4. n. 2. & c. 6.
con. 6. n. 7. item cap. 9. con. 3 l.
n. 3.

THESIS IX.

Incertum 3. Quod si vasallus,
 qui à Prælato vendendi feudi
 potestatem obtinuit, nec eo vi-
 vo, illâ potestate est usus, an ne
 adhuc mortuo vasallo feudum
 distrahere potest? Negamus
Corbularius in tract. de caus. ex quib.
Emphit.

*§. 6. De Ali. F. cum approb. Hom. 319
Emphit. iure suo privat. de causa
privat. ob alienat. ampl. 16.*

THESIS X.

Incertum 4, Num & per procuratorem, qui liberam administrandi facultatem habet, consensus hic ad alienationem necessarius, expediri possit? Negamus *arg. l. 7. ff. de donat. L. 58. in princ. ff. de procurator. junct: l. 9. §. quod si filius ff. de donat.*

THESIS XI.

Incertum 5, Num ad alienationem tacitus quoque consensus domini sufficiat? Distinguiamus, an nullæ adsint conjecturæ, de tacito absentis consensu, an verò adsint certæ conjecturæ, *Priori casu*, non sufficere statuimus, ut dominus sciat vasallum alienare feudum, & taceat, sed

320 C. 4. de Iure Feudum Retinendi
etiam requirimus, ut alienatio-
ni intersit, arg. l. 8. §. non vide-
tur ff. quib. modis pignus sol. & l.
5. §. mutus ff. de procur l. 8. in fin.
ff. ad Exhib. At posteriori casu,
si certæ adsint conjecturæ, ex
quibus absents consensus colli-
gi possit, solam domini scientiam
& patientiam sufficere arbitra-
mur *Vult. de F. cap. 10. n. 64.*
Qualis tamen conjectura suffici-
ens non censebitur esse, si vasa-
lus per alienationem, suam, &
domini conditionem meliorem
faciat. arg. l. ult. ff. de usu & ha-
bit. *Matth. de afflict. l. 2. F. iii.*
55. n. 12.

THESIS XII.

INcertum 6. Anne consensus
alienandi etiam ad heredes
transeat? Distinguimus, an aga-
atur

§. 6. De Alien. F. cum approb. Horn. 321
atur de *hærede Vasalli*, an de *hæ-*
rede domini consentientis; Si de
hærede Vasalli agitur, tum, si va-
fallus, dum vixit, facultate alien-
andi, à domino impetratâ, non
est usus, & jam ejus hæres eâ uti
velit, referre videtur, an domi-
nus alienanti licentiam sub *nomi-*
ne proprio, an verò sub *nomine ap-*
pellativo concessit: Si sub *proprio*
nomine V. G. concedo tibi sempro-
ni, ut feudum alienare possis, tum
mortuo sempronio, antequam
alienavit, concessa facultas ad
hæredem non transit, arg. l. 93.
§. *sempronie ff. de legat. 3. facit l*
31. ff. de solut. At si dominus
sub *appellativo* nomine, alienan-
di facultatem concessit, nempe
sub nomine Vasalli, V. G. *con-*
cedo tibi semproni, ut vasallo meo,
ali-

322 C. 4. de Iure Feudum Retinendi
alienandi feudi licentiam, tum ali-
enandi facultas ad ejus quoque
hæredem feudalem transit, arg.
l. 8. §. si debitori ff. quib. mod.
pig. vel hypoth. Corbulus cit. loc.
amp. 11. quod si de hærede domi-
ni consentientis agitur, putamus,
consensum domini, etiam ad e-
jusdem hæredem transire, Ro-
senihal. d. c. 9. memb. 1. con. 37.

THESES XIII.

INcertum 7. An in alienatione
feudi sufficiat, agnatum præ-
sentem esse & tacere, an vero
necesse sit, ut consensum ver-
bis, vel facto aliquo declaret?
Nos putamus, præsentiam, & ta-
curnitatem agnato nihil obef-
se arg. l. 8. §. non videtur ff. quib.
mod. pig. vel hypoth. solu l. 39. ff.
de pig. act. l. 34. §. Lucia ff. de le-
gat.

§. 6. De Alien. F. cum approb. Hom. § 23
gat. 2. l. 63. ff. de re jud: in tan-
tūm, ut licet tanquam testis sub-
scripserit, non tamen inde eius
consensus colligi possit, Arg. L.
7. ff. quemadmodum testam. aper.
L. 29. ff. ex quib. caus. maior L.
61. §. quod vero ff. de furtis.

THESIS XIV.

Incertum 8. si alienatio cum
consensu quidem domini facta
est, sed absque consensu agnato-
rum, an non ea per agnatos re-
vocari possit? Affirmamus, p.
text. in l. 9. §. porro F. 2. Valet
igitur quidem eiusmodi aliena-
tio, ut supra in thesi 6 dictum
est, sed revocabiliter saltem.

THESIS XV.

Incertum 9. an & domino, qui
in feudi alienationem consen-
sit, nihilominus adhuc jus pro-
prie-

324 C. 4. De Iure Feudum Retinendi
prietatis saluum maneat? Affir-
mamus; Etiam si non adjecerit,
Consentio salvo Jure meo, vel salvo
feudo, vel salvo directo meo domi-
nio &c. nam adhuc is, in quem
feudum alienatum est, istud à
Domino illo recognoscere debe-
bit, *Arg. L. ult. C. de jure Emphi-*
teut. Rosenthal def. C. 9. con. 38.
n. 4. cum seqq.

§. VII.

DE ALIENATIONE FEUDI,
QUÆ FIT CUM APPROBATIO-
NE LEGIS, ET QUIDEM IM-
PRIMIS, DE SUB INFEU-
DATIONE.

E Gimus de *dispositione Vasalli,*
quæ fit cum *approbatione ho-*
minis, deinceps agendum est, de
ea *dispositione*, quæ fit, cum *ap-*
probatione legis; neque enim Vas-
fallus

Vallus approbante tantum domino, vel agnato, vel alio, qui in investitura est comprehensus, de feudo disponere potest; sed etiam id potest ex approbatione legis; *Approbatio* autem legis est, si absque hominis consensu, *ex jure feudorum Communi*, vel *ex jure speciali* alicuius loci, feudum à Vassallo alienatur *Vulte de F. F. c. 10. n. 73.* Priori casu alienatio fit, vel ex *Juris feudalis dispositione*, vel ex *feudi natura*. Ex *Juris feudalis* dispositione fit in *subinfeudatione*, & *refutatione feudi*: Et quidem ut priori loco de *subinfeudatione* agamus, supponimus hic, tanquam jam.

THESIS I.

Certum i. ex *thesi* 15. §. 1. c. 2. supra, quod Vassallus de suo

326 C. 4. de Iure feudum Retinendi.
suo feudo, quod ab alio possidet,
subinfeudare, quempiam possit.
per text. ibid. cit. licet non ig-
noremus, quod de hoc non ab-
surdè disputari possit; Unde eti-
am nos *in citat. loco. Questionem*
hanc, an Vassallus de suo feudo ali-
um investire possit, inter incerta
posuimus.

THESIS II.

Certum 2. non solum Vasallo
competere jus *sub investien-*
di aliquem de feudo suo, aut eius
parte aliquâ, sed & ipsi *sub infeu-*
dato Vassallo; nec illi tantum, sed
eius subinvestito Vasallo de
eodem feudo *l. 10. & l. 34 §. si-*
militer F. 2.

THESIS III.

Certum 3, si *sub infensatio* de
feudo Imperii fiat, in singu-
lis

lis subinfeudationis Gradibus
sub Vassallorum certa nomina ju-
 re feudorum prodita esse, nam
 ipsi Vassalli, qui ab Imperat. feu-
 dum Imperii possident, sunt Re-
 ges, Duces, Marchiones, Comi-
 tes, *l. 10. in prin. F. 2. l. 14. in*
prin. F. 1. quibus connumeran-
 tur etiam Barones, *Zaf. de F. F.*
p. 5. n. 29. Atque horum feuda,
 dicuntur nostrate lingua *Fahnen*
Schen / eò quòd hi Vassalli, cum
Vexillo, ab Imp. investiantur,
Schrad. p. 2. c. 3. n. 6. quod si
 Ecclesiastici Principes defeudo
 Imperii investiantur, feudum il-
 lud appellari potest *Scepter* / *Ses*
chen / eò quòd hi Principes, cum
sceptro investiiri soleant *Schærdw.*
p. 1. n. 30. Hi autem Vassalli Im-
 perii omnes appellantur *Capma-*
taner

328 C. 4. de Iure Feudum Retinendi.
nei Regii, item Regis Capitanei vo-
cantur t. 1. §. 1. F. 1. Quod si
Capitaneus Regni, siue Regis, qui
potestas dicitur ex suo ducatu,
Marchionatu &c. de plebe aliquâ
vel parte plebis, id est de popu-
lo, vel pagi, vel Vici, vel Muni-
cipii, vel Civitatis Cuiusdam,
per feudum investierit aliquem,
Vasallus ille investitus, dicitur
Valvasor Regis, item Regni Valva-
sor, t. 1. §. 1. F. 1. hodie etiam
Vassallus hic simpliciter Capita-
neus dicitur d. t. 1. §. 1. Item
Valvasor minor t. 7. t. 17. F. 1. t.
10. t. 53, F. 2. Quod si Valvasor
Regis, siue Regni de suo feudo
vel parte eius, aliquem investi-
erit, sub investitus ille Vassallus
in Feudorum Jure appellatur, mi-
nor Valvasor, atque etiam simpli-
citer

citer, *Valvasor* dicitur d. t. 10. F. 2. t. 1. §. 1. F. 1. ab hoc Vassallo, qui de eius feudo vel parte investitus est. *Valvasinus* vocatur t. 10 item *Valvasor minimus* d. t. 7. t. 15. dicitur quoque *Valvasor minor* d. t. 10. respectu scilicet sui Domini, quo minor est.

THESIS IV.

Certum est 4. quod *sub in feudatio* sit actus, quo Vassallus, feudum quod habet, vel totum vel partem eius, alii legitimè concedit, dicitur Vulgo *Ein Pfister Belehnung*.

THESIS V.

Certum 5. *Sub in feudationis formam*, in eo consistere, ut Vassallus, alteri æquali, vel meliori, feudum suum, vel eius partem, aut iisdem, aut certè ar-
ctio-

330 C. 4. de Iure Feudum Retinendi.

Etioribus, ac gtavioribus, quam,
sub in feudans habuerit, legibus,
conditionibus, atque pactis, syn-
cere concedat, l. 9. l. 26. §. bene-
ficium l. 34. F. 2.

THESIS VI.

Certum est 6. *Sub in feudatio-*
nis varios esse *effectus*, tum
ex parte *sub in feudantis*, tum e-
tiam ex parte *sub in feudati*, sive
sub Vasalli, ut ex dicendis patebit.

THESIS VII.

Sed incertum 1. Quousque
subinfeudatio progredi possit?
Distinguiamus inter *jus vetus* &
novum Jus: Iure veteri sub in feu-
datio ad tertiam usque personam
extendi poterat, ulterius factâ
sub in feudatione, proprium feu-
dum non erat, unde etiam sine
culpâ auferri poterat l. 1. §. 1. §.

moran-

notandum & *l. 7. F. 1. t. 34. §. si-*
militer F. 2. Apud Mediolanen-
 ses tamen, in quartâ etiam per-
 sona, sub in feudatio jure fieri
 poterat, & feudum ita datum,
 proprii feudi naturam obtinebat
d. §. notandum, & d. l. 7. t. 10.
F. 2. Jus autem illud antiquum,
 in quibusdam tantum curiis re-
 tentum fuit, in cæteris verò jus
 Mediolanensium etiâ postea re-
 ceptum *arg. d. §. similiter & l. 7.*
in fin. Schrad. p. 8. c. 2. n. 13. Un-
 de existimamus, quod de *jure no-*
vo, ad quartam usque personam
 subinfeudatio fieri possit, non
 tamen ultrâ extendi, ut feudum
 proprii feudi naturam retineat,
per text. in d. tit. 7. §. ult.
& d. l. 10.

THESIS VIII.

Incertum 2. Si pacto investitura expressè cautum sit, ne feudum alienetur, an pactione hac non obstante, Vasallo integrum sit, aliquem de suo feudo subinvestire? Affirmamus *per text. l. 3. §. sed etiam l. 9. in princ. l. 26. §. beneficium & l. 34. §. similiter F. 2. junct. l. 4. §. quæsitum ff. si quis cautionib. judicii sistendi causa factis non obtemp. facit. l. 20. ff. de minorib. l. ult. ff. de Calumniator. l. 12. §. nihil commune l. 17. §. 1. ff. de acquir. vet. amittenda possess. cum similib.*

THESIS IX.

Incertum 3. An etiam Vasallus Ecclesiæ, de feudo suo Ecclesiastico alium subinvestire possit, absque Prælati Consensu? Affirmamus

mamus, per t. 3. §. sed etiam d. t. 9. d. t. 26. §. beneficium d. t. 34. §. similiter F. 2. junct. l. 3. in fin. ff. de offi. Pres. l. 1. §. 3. ff. de Aleatorib. & t. 55. §. illud quoq; junct. t. 34. §. similiter F. 2. Schrad. p. 8. C. 2, n. 25.

THESIS X.

Incertum 4. Sit ne integrum Vafallo, absque domini Consensu, subinvestire aliquem de feudo suo, quod habet in *Curie domini*, vel *extra Curtem*, ubi tamen dominus districtum vel alium honorem habet? Affirmamus, per generalitatem paulò ante citatorum textuum, junct. l. 4. §. puto ff. de hered. institu. Cap. venerabilib. §. potest quoque de sentent. excommunicat. in 6. facit l. 4. & 5. ff.

de L.L,

§. VII,

DE REFUTATIONE
FEUDI.

DE *subinfeudatione* dictum
est, restat dicendum de *re-
futatione feudi*, nam & hæc *ap-
probatione Legis feudalis* permiffa
est, l. 14. l. 38. l. 44. l. 49. F. 2.

THESIS I.

Ubi certum est i. *Refutatio-
nem*, esse actum, quo vasa-
lus feudum, quod habet, alteri
tempestivè ac liberè renuntiat,
Germanicè vocatur, die Lehen
Aufsagung und Aufkündigung/
oder Auflassung.

THESIS II.

Certum 2. Quod *refutatio*
hæc *propria* sit, & *impro-
pria* : *propria* est, quæ fit
in manus Domini ; *impropria*,
quæ

quæ fit in manus extraneorum,
vel agnatorum *V. de F.F.c.10.n.75.*

THESIS III.

Certum est 3. *Refutationem*
Domino fieri, vel in *sui ipsius*
gratiâ, vel alterius; Is verò in cu-
jus gratiâ fit *refutatio*, est vel *me-*
diatus & Superior, vel *immedia-*
tus, & inferior. Et *agnati* vel
sunt *descendentes*, vel *collatera-*
les: Atque *hi* iterum, vel sunt
proximiores, vel *remotiores*.

THESIS IV.

Certum est 4. Sicut *domino*
volenti, indubitatè feudi *re-*
futatio fieri potest; Ita quoque
descendentibus agnatis, hoc est fi-
liis, tam *novum*, quàm *antiquum*
feudum, rectè vasallum refutare
posse, adeò ut dominus hos in-
vestire cogatur *l. 11. 14. C. 39.*

E. 2.

336 C. 4. De Iure Feudum Retinendi
F. 2. *Agnatis* verò *collateralibus*,
non aliter, feudum invito do-
mino, rectè refutari, quàm si hoc
antiquum sit, atque *illi* ex primi
acquirentis familiâ existant, *Vult*
de F.F. c. 10. n. 77. Denique *ex-*
traneis sine consensu domini, &
eorum, quorum interest regu-
lariter feudum non rectè refuta-
ri, unde propter hanc refuta-
tionem feudi (quæ tamen, ut
jam supra insinuatum est, *impro-*
pria refutatio vocatur, cum poti-
ùs sit alienatio) nō minùs, ac pro-
pter aliam alienationem, sine
consensu domini factam, feudū
amittitur: § §. F. 2.

THESIS V.

Certum est §. *Refutationem*
fieri, vel *expresse*, vel *simpli-*
citer; item vel *generaliter*, vel
Specia-

specialiter; & sunt varii *effectus* *refutationis*, uno vel altero modo factæ, ut ex dicendis patebit.

THESIS VI.

Sed incertum 1. Num etiam *invito Domino* feudum *refutari* possit? Affirmamus *per text.* 38. F. 2. *Myns. Cent.* 6. *obs.* 65. n. 7. *Vult. de F. F. c.* 10. n. 76.

THESIS VII.

Incertum 2. an etiam è contra-
rio Dominus, vasallum invitū
liberare, & sic jus suum vasallo
invito applicare possit, ut eum
Vasallum amplius non habeat,
nec Vasallus dominum ipsum
agnoscere teneatur, sed bona
feudalia tanquam libera posside-
at, quod dicunt liberare à Vasal-
litico? Affirmamus cum Rosen-
thal?

338 C. 4. De iure Feudum Retinendi.
thal de F. F. c. 9. conclus. 96. fa-
ciunt huc text. paulò ante cit.

THESIS VIII.

Incertum 3. An feudi non tan-
tùm *Quasiti*, & possessi, sed &
delati tantum, refutatio fieri pos-
sit? Affirmamus per text. cit. Ro-
senhald. cap. 9. conclus. 66. At-
que hinc efficitur, quod & ex-
spectativa die *Anwartsung* / vñud
Geding / refutari possit &c.

THESIS IX.

Incertum 4. Num feudum quo-
que *conditionatum*, & ad deter-
minatum servitium concessum,
sicitè *refutetur*? Affirmamus per
eosd. text. Rosenhald. c. 9. con-
clus. 60: Myns: Ceni: 5: obs: 65?

THESIS X.

Incertum 5. Num & feudum li-
gum *refutari* possit? Affirma-
mus

mus per eosd. tex. Schrad. de F. F.
p. 8. c. 1. n. 63.

THESIS XI.

Incertum 6. Num & feudum
per stipulationem acquisitum, re-
futari possit? Affirmamus per
eosdem tex., quod si tamen do-
minus, suâ interesse probaverit,
ne refutatio fiat, arbitramur
vasallum ei, propter insertam
stipulationem, ad interesse te-
neri.

THESIS XII.

Incertum 7. Quinam sint Ef-
fectus refutationis factæ? R.
sequentes præcipuos: prim^o est,
quod refutatione facta, vasallus
à servitiis liberetur, sed non
ab honore d. i. 38. F. 2. Alter est,
quod si feudum novum domino
est refutatum, nec filii, nec agna-
ti,

340 C. 4. *De iure Feudum Retinendi*
ti, seu mortuo, seu vivo refu-
tante, id repetere possint, *Hart:*
Pistor lib. 2. Q. 4. III. est, si feu-
di antiqui refutatio à vasallo fa-
cta est, quod ea agnatis, aut fi-
liis nihil præjudicare possit. 39.
F. 2. & ibi Glos. facit huc t. 1. §.
cum verò F. 1. t. 14. §. si Capi-
tanei t. 17. F. 2. 4. est, quod
refutatio feudi, remotiori agna-
to, sine domini & proximioris
agnati consensu facta, subsistat
quidem, sed *revocabiliter*, ut si
proximo agnato, successio dela-
ta, vel aliquo modo feudum a-
pertum fuerit, id suo jure revo-
care possit. 39. *F. 2. Hart. Pistor.*

d. l. 2. Quest. 6. n. 19.

Vul. de F. F. cap.

10. n. 77.

CA.

CAPUT V.

DE JURE FEUDUM
AMITTENDI.

IUcunque STAUM FEU-
DI INTEGRUM, satis pro-
lixè fuimus contem-
plati, restat, ut videa-
mus (nec enim nobis porrò, cre-
scente inter manus scripto, tam
prolixos esse licet) STATUM FEU-
DI TURBATUM. Sunt autem in
STATU TURBATO duo compara-
ta MEDIA, i. JUS FEUDUM AMIT-
TENDI, 2: JUS FEUDUM PERSE-
QUENDI: JUS FEUDUM AMITEN-
DI, est medium NOMOTHESIAE
FEUDALIS quartum, quo Jus

242 C. 5. De Jure Feudum amittendi
quod vafallus vel domin⁹ in feu-
do habet, perimitur, & extin-
guitur, vel in priorem conditio-
nem & Jus, quod fuit ante consti-
tutionem, restituitur. 1. F. 1.
§. 1. 1. 4. §. 3. §. 5. 1. 1. & Ru-
ri: quib. mod. feud. amittat. 1. F.
5. l. 1. F. t. 17. 1. 21. & 23.
24. & passim lib. 2. F. Et dici-
tur *Amissio*. Videatur, *Maier in*
synops. Jur. prud. Beneficiar. sect.
5. n. 1. & seqq. Cum verò hu-
juscemodi Jus semel legitimè
acquisitum, sine *justa causâ*, eri-
pi non possit 1. 21. §. *fin.* 1. 22.
F. 1. Idcirco variæ sunt Jure feu-
dali expressæ *causæ*, quibus quis
eodem privari possit: Verùm e-
nim verò, sicut nullo certo mo-
do satis definiri potest, quæ ar-
gumenta, ad quem modum pro-
bandæ

C. 4. de Iure Feudum amittendi. 343
bandæ cuique rei sufficient, ut
ait Jur. Consult. in l. 3. §. ejus-
dem quoque Princip. ff. de testib.
Ita quoque *causæ amittendi* huius
Juris, quod in feudo est, teste
Oberto de Ortho, sub aliquâ certâ
regulâ, aut definitione rotundâ
comprehendi nequeunt t. 23.
F. 2. Unde monet idem *Obertus
de Ortho*, ut Judex, qui æquita-
tis Minister est, *causas* ejusmodi
subtiliter discutiat, & perpen-
dat. Multis enim modis con-
tingere potest, ut præter *causas*,
in Feudorum libris enumera-
tas, aliæ emergant, ex quibus
Jus illud vasallo vel domino a-
dimi possit, cum semper natura
novas deproperat edere formas t.
24. F. 2. *Principaliores* tamen
ad duo summa genera commo-

344 C. 5. de Iure feudum amittendi.
de referri possunt, ut nempe di-
camus *Ius hoc*, quod quis in feu-
do habet, amitti vel *sine culpa*,
vel *ex culpâ*, D. D. communiter.
Quare de *utraque* hac amissione
Juris hujus. tam eâ scilicet, quæ
fit *sine culpa*, quàm quæ ob cul-
pam, sicut & de *causis*, *vasallum*
vel *dominum* ab amissione *ex cul-*
pa liberantibus. Denique etiam
de *effectu* amissionis *unius-*
cuiusq; in seqq. §. §. per-
tractabimus : Sit
itaque.

§. I.

DE FEUDI AMISSIONE,
QUÆ FIT SINE CULPA: ET
QUIDEM INPRIMIS, RESPE-
CTU VASALLI.

Diximus, *Amiffionem* Juris
feudalis, contingere *vel sine*
culpa, vel *ob culpam ejus*, qui il-
lud habet: Est autem *hic*, vel
dominus, vel *vasallus*; de *vasal-*
lo prius loqui, cum exinde de *do-*
mini amiffione, facilius conflare
possit, commodius videtur.

THESIS I.

Certum est itaque 1. *Vasallum*
sine culpa amittere feudum,
vel *necessario* & *invitum*, vel *vo-*
luntariè.

THESIS. II.

Certum est 2. Quoad *neces-*
sitatem amitti feudum 1. rei

P 5

feu-

346 C. 4. de Iure Feudum amittendi
feudalis interitu §. 3. Inst. pe usu-
fruct. l. penul. Cod. eod. l. 5. §. 2.
ff. quib. mod. usufruct. amittit l.
15. §. 2. ff. locati l. 1. Cod. de
iur. Emphyteut, Item inundati-
one, L. qui universas §. itemque
L. 21. §. quod ex naufrag. ff. de
acquir. possess. ut & calamitate
Belli, cum prædia occupantur
ab hostibus l. cum unus §. fin.
ff. de bon. auct. ludi. possidend:
Ita tamen, ut si postliminio re-
dierint, sicut domino proprie-
tas, ita vasallo feudum restitua-
tur arg. l. 26. ff. quib. mod. usu-
fruct. amitt.

THESIS III.

Certum est 3. Necessario a-
mitti 2. feudum morte va-
salli naturali, relinquentis vel
non relinquentis post se hære-
des

§. I. de F. Amiff sine culpa Vafalli 347
des tales, quibus Jus succeden-
di in feudo ex investitura, vel si
feudum sit ejusmodi, de quo va-
fallus jure disponere possit, ex
ultimâ aliquâ voluntate compe-
tat *l. 9. F. 2. l. 18. F. 1. l. 11*
F. 2.

THESIS IV.

Certum est 4. *Similiter* amit-
ti feudum morte vafalli ci-
vili, maximâ nimirum, vel me-
diâ Capitis diminutione, sine
culpa eveniente *l. 3. F. 2. l. 106*
in ext. ord. Cappl.

THESIS V.

Certum est 5. *Hoc modo*, a-
mitti feudum Imperfectitudi-
ne corporis naturali. si nimirum
vafallus naturâ mutus, surdus,
cæcus, vel aliàs imperfectus, &
casu aliquo feudi possessionem

348 C. 5. De Iure Feudum amittendū
nactus fuerit *l.* 36. *F.* 2. videatur
thes. 7. §. 2. c. 2. *supra.*

THESIS VI.

Certum est 6. *Necessariò* quoque amitti 5. feudum si feudum datum sit sub certa conditione, utpote propter habitationem, certum servitium &c. nam cessante ista conditione, vel adempto isto officio, feudum quoque; extinguitur &c. *l.* 81. *l.* 49 *l.* 105. *F.* 2.

THESIS VII.

Certum est 7. Similiter 6. feudum amitti evictione, si fortè res aliena in feudum data, & à vero domino evicta sit, lata contra vasallū sententiā *l.* 8. *F.* 2.

THESIS VIII.

Certum est 8. amitti 7. feudum *necessariò*, oblatione ejus-

§. 1. De Amis. F. sine culpa Vasalli 349
ejusdem factâ Ecclesiæ à domi-
no, si quis enim Allodium, id est
rem propriam, quam alteri in
feudum dederit, Ecclesiæ postea
confert, tunc Ecclesia ipsi infeu-
dato, rem auferre potest, si pla-
cet, ut tunc nisi vasallus per gra-
tiam Ecclesiæ istud de novo re-
ceperit, illud amittat t. 45. F. 2.
& ita hætenus de *modis amitten-*
di feudum necessariis, sequuntur
modi voluntarii.

THESIS IX.

Vbi certū est 9. Quod inter hos,
potiores sint *subinfeudatio*, &
refutatio, de quibus Nos *in capi-*
te precedenti.

THESIS X.

Certū est 10. *Voluntariè* quoq;
amittere Vasallum, feudū (ne-
mo enim invitus professionem
susci-

350 C. 5. De Iure Feudum amittendi.
fufcipere cogendus est) Clerica-
tûs vel Monachismi ingreffu in
religionem vel clericatum t. 26.
§. 4. t. 30, F. 2. t. 109. in ext,
ord. Cappl.; Eo ipfo enim, quod
quis Religionis habitum affumit,
fæculari negotio, feu militari be-
neficio valedixiffe, & renuntiâf-
fe cenfetur t. 21. F. 2. facit huc
Cano: si quis vult. 3. diftinct. 36.
Can. reprehensibile Canon. Pila 23.
Quæst. 8. Item l. 23. Cod. de Testam.
l. 31. Cod. de locat. l. 16. Cod. de
re milit. l. 41. Cod. de Epis. & Cleri.

THESIS XI.

Certum est II. *Voluntarie a-*
missionis sine culpâ, speciem
etiam efle divisionem, quæ hic
nihil aliud est, quam feudi, plu-
ribus communis, in partes fepa-
ratio, & attributio, hæc enim li-
bera

§. 1. De F. Amiff sine culpa Vasalli 351
liberâ voluntate fufcipitur, adeò
ut dominus non poffit invitos
vafallos ad divifionem compellere *Rofenib. in Synopf. c. 9. Concluf. 91.* Sed & fine culpâ fufcipitur hæc divifio, quippe quâ Lex feudalîs apertè permittit *l. 26. §. fi quis l. 55. §. firmiter l. 77 2. F.* fcilicet inter fimul inveftitos *d. l. 55. F. 2.* non autem inter alios (nam hoc incideret in alienationem *Rofenib. d. c. 9. Concluf. 8.* five deinde illi coheredes fint, & in fucceffione concurrentes partes faciant, five focii, quibus à principio feudum communiter conceffum fit, meritis vel pecuniâ acquifitum *l. 5. F. 1. & d. l. 55. F. 2.* Et unicuique certa pars attribuenda eft, vel fi comòdam divifionem non recipiat,

352 C. 5. De iure Feudum amittendi
piat, uni totum feudum, alteri
pretium assignetur d. t. 26. &
ibid. D. D. t. 55. F. 2. modo nihil
fiat in fraudem Domini *Rosenb.*
c. 9. *Conclus.* 81. Atque hoc ca-
su partis, vel totius feudi attribu-
ti dominium in unum transferri
l. 2. ff. *commun. utriusque iudicii*,
§. *ult. Instit. de offi. jud.* & alte-
rum illud amittere, expediti Ju-
ris est.

THESES XII.

SEd incertum i. Num etiam
feudum amittatur, si quidem
non in totum interit, sed minuitur?
Resp. quod si *pars saltem rei feu-*
dalis intereat, feudum in totum
non extinguí, interea tamen,
quod tali in casu servitia mode-
randa, & ex parte remittenda
sint, Affirmat *Rosenb.* c. 8. *con-*
clus. 18.

THE-

THESIS XIII.

Incertum 2. Num si surdus, mutus, vel alias imperfectus non naturâ, sed ex accidentaliquo, factus fuerit, adhuc feudo sit privandus? Negamus, DD. communiter ad l. 14. F. 2. facit l. 6. l. 7. F. 2. junct. l. 2. ff. de itinere, a. Etique privat. l. 3. ff. de donat.

THESIS XIV.

Incertum 3. Num & feudum per præscriptionem utilis domini amittatur, puta, si dominus prædium feudale spatio 30. annor. tanquam allodium possederit, nemine ab ipso investituram postulante, neque etiam feudalia servitia interim præstante, an non inquam hoc modo dominus amotionem utilis domini, & consolidationem ejusdem cum

354 C. 5. De Iure Feudum amittendi
cum dominio directo, Atque ita
adversus Vafallum suum liberta-
tem feudi præscripserit? Affir-
mamus *arg. l. 35. l. 100. ff. de*
R. 1. junct. i^{is} quæ supra in cap. 3.
§. 2. adduximus Bald. ad cap. si
quis per 30. annos 2. F. 26. Myns.
Cent. 4. obs. 28.

THESIS XV.

Incertum 4. Utrum hæc liber-
tatis præscriptio, soli Vafallo,
an etiam eius agnatis, si feu-
dum est vetus, noceat, V. G. Ti-
tius, Mæuij Vafallus sine descen-
dentibus heredibus est mortuus;
ab ipsius morte Mæuius feudum
per 30. annos quietè possedit, &
ex eo omnes fructus percepit,
postea Titii veniunt agnati, &
& feudum à Titio relictum, tan-
quam paternum, seu antiquum
petunt,

§. 1. De F. Amiff. sine culpa Vafalli 355
petunt, refiftit Mæuius, & feu-
dum rem fuam propriam, & li-
beram effe dicit? In hac Quæfti-
one cum Baldo loc: citat. & Dua-
reno de F. F. c. 8. n. 5. Zaf. de F. F.
p. 6. n. 33: pro domino respon-
dendum effe putamus, eum ni-
mirum 30. annorum præfcrip-
tione fe contra Titii agnatos tu-
eri poffe d. t. 26. §. fi quis per 30.
F. F. 2.

THESIS XVI.

INcertum 5. Num Vafallus per
affumptionē Clericatus amit-
tat illud quoq; feudum, pro quo
tale fervitium præftandum eft,
quod & ipfi Clerici expedire pof-
fit, veluti fi feudū concessum ef-
fet ſæculari, ut certis anni tem-
poribus miſſas aliquot celebrari
curaret, aut pauperibus aliquid
largi-

356 C. 5. De Iure Feudum amittendi
largiretur &c. Negamus, cum
DD. communiter *ad. d. t. 21.*
F. 2.

THESIS XVII.

Incertum 6. An non aliàs Va-
sallus Clericus factus feudum
amittat, etiamsi per substitutum
servire velit? Affirmamus *per*
text. in t. 26. §. qui Cleric. F. 2.
junct. l. 4. §. 1. ff. de act. empt.
facit l. 68. ff. de R. I. nisi domi-
nus consentiat, ut Vasallus per
substitutum serviat, nec de alte-
rius præjudicio agatur Goedd
dis. F. 9. Thes. 2. lit. B.

THESIS XVIII.

Incertum 7. Num omnia feuda
dividi possint? Affirmamus *t.*
26. t. 55. t. 77. F. 2. Quod & de
feudis Juris dictionum asserimus
J. Clar. §. feudum Quæst. 44. Ita
qui-

quidem, ut Juris dictio licet per
se, & sua natura individua sit *arg.*
l. 72. in princ. ff. de V. O. l. 29. ff.
de solut: ratione tamen fructuum
& proventuum, vel per certas
Regiones, aut exercitio alternis
annis usurpato, dividantur *arg. l.*
7. §. 10. ff. commun. dividund. l. 34
in princ. ff. de usufruct. Rosenth. c.
9. Conclus. 78. Excipimus tamen
feuda regalia *per t. 55. §. firmiter*
F. 2. & ibidem DD. quod ipsum
tamen multis modis limitatur,
ut videre est apud *Rosenth. d. c.*
9. conclus. 82. In primis autem
consuetudine, non tantum in
Germania, sed & in Italia, & Gal-
lia Juri huic derogatum est, præ-
terquam in Electoratu, & simi-
libus dignitatibus, ad primoge-
nitum vel proximos illius perti-
nentibus

358 C. 5. De Iure Feudum amittendi
nentibus; De quo nos supra in
c. 3. §. 2. *Thes.* 43.

THESIS XIX.

Incertum 8. Num ad hoc ut
feuda dividi possint, omnium
consensu ad divisionem opus sit,
vel unius provocatio sufficiat?
Hoc putamus *arg. l. 8. l. 29. ff.*
& l. ult. Cod. commun. divid. cum
similib. Rosenth. d. c. 9. conclus.
79.

§. II.

DE FEUDI AMISSIONE, QUÆ
FIT SINE CULPA RESPECTU
DOMINI.

HActenus de *amissione feudi si-*
ne culpâ vasalli, sequitur, ut
paucis videamus, de amissione,
quæ fit *sine domini*
culpâ.

THE-

THESIS I.

VBi inprimis certum est, sicut mutua inter hasce personas relatio, æquale jus regulariter exigit *arg. l. ult. Cod. de indict. l. 1. Cod. de Cupress. ex Luc. daph. l. fin. Cod. de rescind. vendit. l. 9. §. 6. ff. de Jure Jur.* Quod ita quoque tam *necessitate* Juris, quam *voluntate propria*, feudi jus perdere possit dominus.

THESIS II.

Certum est 2. *Necessariò* per dominum *amitti feudum*, illis ferè modis, qui de Vasallo supra dicti sunt, nimirum, rei interitu, morte naturali, & civili, id quod extra dubitationis aleam est positum,

THE-

T H E S I S III.

Certum est 3. Evictione quoque perimi Jus domini, si scilicet proprietas evicta sit, ita quidem, ut si feudum ab alio vasallo, eiusdem tamen domini, evincatur possessori, huius saltem respectu Jus dominicum expirare indubium sit, nisi aliud ipsi feudum tribuat, & sic istud novet l. 8. *ibid.* DD. F. 2.

T H E S I S IV.

Certum est 4. *Voluntariè* quoque *per dominum* amitti feudum, ferè omnibus illis modis, qui in *persona Vasalli*, *Voluntarii* sunt &c. *Subinfeudatione*, *refutatione*, ac *Clericatu* exceptis: quippe quod *subinfeudationis* ea natura sit, ut semper is domini, respectum retineat, qui subinfeudatio-

datio-

§. 2. De F. Amiff. sine culpa Dom. 36
dationem celebrat, ut ita contra-
rium Effectū producere neque-
at. *Refutatio* quoque propriè sic
dicta, non nisi à Vafallo fieri pos-
sit: Denique si feudum; dominiū
& proprio Jure, ad aliquem, qui
postmodum *Clericus* effectus est,
pertinuerit, illud retinet, adeoq;
investiturā & facere, & Vafallum
habere potest *c. un. l. F. 6. c. 7. F. 35*

THESIS V.

Sed incertum I. Num etiam
ob imperfectionem Corporis
naturalem dominus feudum
amittat? Distinguiamus, utrum
dominus is simul Vafallus supe-
rioris sit, vel utrum de re propria
investiturā fecit, & alium prop-
terea dominum non recogno-
scat: Si *prius*, continget omnino
amissio dominiū proprietatis.

Q

qua

362. C. 5. De Inre Feudum amittendū
quatenus nimirum hic ipse do-
minus Vafallus est, ut patet ex iis
quæ supra in §. antecedenti Thes.
5. dicta sunt; Si posterius, cum
eiusmodi imperfecti jure nostro
Justinian. ad successionem indu-
bitatè admittantur, nec perdant
hereditatem, siue naturâ, siue ex
accidente tales sint L. 1. & 2. ff.
de bon. possess. furios: infant. &c.
l. ult. §. tali Cod. de curat. furios.
l. humanit. Cod. de Impub. & at.
substit. N. 118. c. 1. l. 6. §. fin. ff.
de liber. & posthum. facile constat
dominium directum rei feudalis,
quod allodialis res est, adimi illis
ex hac causa non posse.

THESIS VI.

Incertum 2. Num & præscri-
ptione dominus jus suum
amittat, atque adeò, utrùm va-
fal-

§. 2. De F. Amiff. sine culpa Dom. 363
vassallus contra dominum suum,
dominium directum sive propri-
etatem rei feudalis praescriptio-
ne acquirere possit? Negamus,
per l. 2. Cod. de praescripti 30. &
40. annor. junct. l. 18. ff. de ac-
quir. poss. facit l. 8. Cod. de usu-
fruct. Gail. 2. obs. 66. n. 4. Rosen-
thal de. F.F. c. 6. conclus. 82. n. 1
Nec distinguimus, an feudum sit
francum. vel non francum, facit
2. 3. §. ult. F. 2. Vult. de F.F. c. 9. n.
17. nisi quis possideat praedia
feudalia tanquam suum allodium,
& quidem bona fide, non ut va-
sallus, proindeque servitia praes-
tare, domino ea exigente, per-
severanter recuset, negando feu-
dalia esse praedia, domino tri-
ginta annorum tacente; Nam
tunc vassallus ille, proprietatis si-
ve directum dominium praescri-

364 C. 5. de Iure Feudum amittendi
bere, facit l. 1. ff. de usurpat. Gail
& Rosenthal. dict. loc. Atque
hinc est, ut nec vasallus si feu-
dum, domino & agnatis non
consentientibus. alienaverit, u-
su capiendi conditionem in ac-
cipientem transferat. 40. §. 1.
r. 55, F. 2. & 1. 83. in ext. ord.
coppl. nisi tertius ille tempo-
re, quod hominum memoriam
excedit, feudum illicitè per va-
sallum alienatum possideret,
tunc enim præscriberet Duaren.
de F. F. c. 16. n. 6. in fin. pro-
ut quoque tertius voluntate, vel
conniventia domini accedente,
contra ipsum vasallum jus feudi
rectè præscribit, ita ut is, qui re-
vera investitus est, vasallus ef-
se desinat, & tertius, ejus loco,
domini vasallus efficiatur Rosen.
de F. F. volum 1. c. 6. conclus. 84.
§. III

§. III.

DE FEUDI AMISSIONE,
QUÆ FIT EX CULPA. ET QUI-
DEM VASALLI, AC IN SPECIE DE CAU-
SIS, QUÆ IN COMMITTENDO
CONSISTUNT, ET VITAM,
AC INCOLUMITATEM
DOMINI CONCER-
NUNT.

Postquam in præcedentibus
duobus §. §. de modis, quibus
feudum *sine culpa amittitur*, di-
ctum est, recto nunc ordine ad
modos, quibus *feudum ob culpam*
amittitur, properamus: *Hi au-*
tem Modi l. 26. & l. 38. l. 9.
F. 2. sub generali vocabulo FE-
LONIAE exprimuntur, quod vo-
cabulum Cuia ci' à græco verbo
filoma vel filosis, quod fraudē,
inposturam, & deceptionem
significat, deducit, *Borcholt. ve-*

366 C. 5. De Iure Feudum amittendâ
rò de F. 2. n. 17. vel à germa-
nico fehlen / sive fallen / hinc
Fehl begehen / oder fehlen / id est
peccare , culpam committere,
errare , quo maiores nostri, ver-
bi istius mollitie , asperitatem
rei mitigare videntur , perinde,
ut veteres Romani, qui in sen-
tentia capitali ferendâ, eum, qui
graviter deliquerat, *parùm ca-
visse videri* , et hats überschien
dicebant, teste Conrad. Rethers-
hufi lib. 2. partit. feudal. p. 5.
Quæst. 2. FELONIA autem, non
præcisè contumaciam in domi-
num, huiusve in vasallum perfidi-
diam, sed quodvis facinus Capi-
tale denotat, & Gothis, Longo-
bardisque idem est, quod latinis
scelus , Germanis, ein Schelmens-
stück *Hottoman: in lex feud. verb.*
Felo-

§. 3. de Fel. V. in com. vit. Dom. con. 367
Felonia, Ita ut vox illa *Felonia*,
tam domino, quàm vasallo com-
munis sit, ut patet ex i. 26. §.
si vasallus i. 47. E. 2. & aliis loc.
FELONIA igitur nihil est aliud,
quàm capitale facinus, tam à
vasallo, quàm à *domino*, quo-
cunque modo commissum &c.
Hæc à parte utriusque, vel in
commitendo vel in *omittendo*,
vertitur & quæ in *commitendo*
cōsistit & à *parte vasalli* vertitur,
vel *dominum*, vel *aliū* concernit:
Dominū ex *variis causis* cōcernit,
quarū *aliæ* iterum ad *viā* & in-
columnitatē ejus, *aliæ* ad ejus *fa-*
mam & existimationem, *aliæ* de-
nique ad *res ejus* pertinent, ut
ex sequentibus §. §. elucescet,
Nos hic de *amissione feudi* ex
culpa vasalli, & quidem de *cau-*
sis, quæ à *parte illius* ita vertun-

368 C. 3. de iure Feudum amittendi
tur, ut in *committendo* consistant,
dominumq; concernant, & ad hu-
jus vitam in *columitatemq;* per-
tineant.

THESIS I.

Certum est itaque 1. *feloni-*
am illam, sive culpam, ob
quam feudo suo privatur vasa-
llus, consistere, vel in *committen-*
do, id est, non faciendum facien-
do *l. 17. F. 1. l. 24. F. 2.* vel in *omit-*
tendo, id est, faciendum non fa-
ciendo *d. l. 17. l. 21. §. fin. F. 1.*

THESIS II.

Certum est 2. Vasallum, non
faciendum facere, atque ita
committendo feloniam perpetra-
re, non tantum tunc, quando vel
domini *vitam*, & incolumita-
tem, vel ejus famam, existima-
tionem, vel denique *res* ejus of-
fen-

§. 3. de Fel. V. in com. Vit. Dom. con. 369
fendit, sed etiam si alii, potesta-
ti domini subiecto, gravem aliquā
injuriā infert.

THESIS III.

Certum est 3 Ad vitam &
incolumitatem domini, qua-
tuor potissimum causas pertine-
re; prima est, si vassallus dominū
assalierit, hoc est assultum & im-
petum in eum, ejusve vicum, aut
alienum aliquod castrum, in quo
ipsum eo tempore morari bene-
sciebat, fecit, & hostiliter Dñm,
obpugnavit. Altera est, si domi-
no violentas manus intulit d. 1.
24. §. porro. Tertia est, si cum Dñi
inimicis in eius damnum & detri-
mentum amicitia contraxit l. 3 2
F. 2. Quarta est si dominū spon-
tè absque justa causa, crimina-
liter accusavit l. 3 3. F. 2.

THESIS IV.

Sed incertum 1. An vasallus etiam tunc feudum amittat, si dominum non aperte quidē, sed occultē ex insidiis oppugnaverit? Affirmamus *t. 2. F. 1. Vult. de F. F. c. 11. n. 20.*

THESIS V.

Incertum 2. Num amissio feudi ex hac causa, etiam tunc procedat, si vasallum ob struēctas domino infidias facti poeniteat? Affirmamus *Rosen. de F. F. c. 10 conclus. 17. n. 1. facit huc l. 17. §. Coelius de edil. edict. l. penult. ff. de vibon. rapt.*

THESIS VI.

Incertum 3. An vasallus semper feudum amittat, si domino violentas manus intulerit? Non putamus, sed eum tribus præcipue

§. 3. de Fel. V. in com. vit. D. con. 371
puè in casibus excusandum fore
arbitramur 1. est, si ob sui de-
fensionem dominum vulnera-
vit, vel occidit *Schneid. de F.F.*
p. 8. c. 1. n. 96. Gail. 2. obs. 110
n. 9. 2. Si alium lædere voluit, &
fortè fortuna dominum tetigi
1. 17. F. 1. Schrad. de F.F. p. 9
sect. 4. n. 100. 3. est, si domi-
num leviter lædere conatus fuit
hoc autem, antequam effectui
daret, poenitentia ductus inter-
mittat 1. 24 §. porro F. 2.

THESIS VII.

INcertum 4. Cuinam, amici-
tiam in domini fraudem à va-
sallo copulatam esse, incumba
probatio? Resp si vasallus ami-
citiam simpliciter cum inimici
domini contraxerit, tunc qui
operam dans rei licitæ, in dolo
esse

372 C. 5. De Iure Feudum amitterendi
esse non præsumitur, domino
id esse probandum, si verò fædus
aliquod cum ijs injerit, & famili
ariter quotidie ferè in locis su
spectis vixerit, tum vasallum ob
præsumptionem doli se à suspici
one illa purgare teneri, aliàs rem
totam arbitrio Judicis comitten
dam esse *Zaf. p. 10. n. 33. in fin.*

THESIS VIII.

Incertum 5. Num & tum
vasallus feudo privari possit, si
cum inimicis domini propterea
amicitiam contraxit, ut vel amif
sa recuperet, vel sua retineat?
Negamus *Rosen. dict. loc. c. 10.*
conclus. 12. n. 22.

THESIS IX.

Incertum 6. An vasallus tum
quoque feudum amittat, si pro
eo, qui dominum criminaliter
accu-

§. 3. de Fel. V. in com. Vit. Dom. con. 373
accusat, fidejussit? Affirmamus
arg. l. 5. §. sunt, qui putant ff. de
his quibus ut indig. l. ult. Cod. de
delator. l. 10. Schrad. de F. F. p. 9.
c. 8. n. 2.

THESIS X.

Incertum 7. An & tunc Vasal-
lus feudo privetur, si dominū
propter delictum, in principem
vel patrem commissum, accus-
set, vel si justā pænitiā ductus,
ante latam sententiam desistat?
Non putamus Vult. de F. F. c. 11:
n. 27. arg. l. 1. §. ult. ff. ad senat.
Consult Turpili. l. 11. §. cum qui-
dam ff. ad l. falciā. Rosenth.
dict. c. 10. conclus.
22. n. 39.

§. IV.

DE FEUDI AMISSIONE EX
 CULPA VASALLI, ET QUIDEM
 DE CAUSIS, QUÆ IN COMMITTEN-
 DO CONSISTUNT, ET FAMAM,
 AC EXISTIMATIONEM DO-
 MINI CONCER-
 NUNT.

EXpositis *causis amittendi feu-*
di, quæ *in committendo* con-
 sistunt, & *domini vitam* ac inco-
 lumitatem concernunt, dicen-
 dum nunc est, de *causis*, ad *famam*
 & *existimationem huius*, perti-
 nentibus.

THESIS I.

Ubi certum est, *duas* esse hui-
 usmodi causas i. est, si Va-
 fallus dominum gravi injuriâ
 verbali affecit, i. 24. §. *item qui*
F. 2. Altera est, si vasallus contra
 dominum, in causa vel crimina-
 li

§. 4. de Fel. V. in com. fam. D. conc. 375
li vel civili sponte testimonium
dixit l. 34. §. similiter F. 2.

THESIS II.

Sed incertum 1. Num & tunc
feudum amittat vasallus, si
verba ad injuriam domini perti-
nentia proferendo, non dominū,
sed alium nominaverit, aut im-
personaliter locutus fuerit? Affir-
mamus *arg. l. 5. §. si quis cum si q.
ff. de injuriis.*

THESIS III.

Incertum 2, Num & tunc Va-
sallus feudo privetur, si domino
objecerit convitia, quæ vera
sunt? Affirmamus *arg. L. 18. ff.
de injuriis l. 2. Cod. quando & quib.
quarta pars lib. 10.*

THESIS IV.

Incertum 3, Utrum etiam va-
sallus tum feudum amittat, si
domi-

376 C. 5. De Iure Feudum amittendi
domino non vivo, sed jam de-
functo, gravem injuriam intu-
lerit? Affirmamus *arg. l. 13. Cod.
de dignit.*

THESIS V.

INcertum 5. Num & tunc Va-
sallus feudo privandus sit, qui
contra dominum testimonium
dixit, si â Judice ad ita dicendum
testimonium citatus fuerit? Non
putamus, si exceptionem hanc,
quod contra dominum feudi,
absque periculo testimonium ju-
re dicere non possit, opposuerit,
atque hâc non obstante, nihilo-
minus â Judice ad testificandum
coactus fuerit *Schrad. de F. F. p.
9. c. 8. n. 3.*

THESIS VI.

INcertum 6, An non cunc Va-
sallus contra dominum impu-
nè

§. 4. de Fel. V. in com. Vit. Dom. conc. 377
nè testimonium dicere possit, si
ab hoc ipso, ad testificandum fu-
erit productus? Affirmamus, ita,
ut tum feudo privari non possit,
si modò *veritatem* protulerit;
nam si *falsum* dixerit testimoniū
non obstante, quod à Domino
in testem productus fuerit, nihil-
ominus feudo privari poterit
Schrad. de E. F. p. 9. c. 7. n. 172.

§. V.

DE FEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ IN COMITTEN-
DO CONSISTUNT, ET RES
DOMINI CONCER-
NUNT.

Causis amittendi feudi, quæ
personā domini concernunt,
eius scilicet *vitam*, vel *famam*,
huc usque expositis, ordine jam
sequuntur, *causæ amittendi feudi*,
quæ *res domini* attingunt. *Tur-*

THESIS I.

Vbi certum est 1. Huiusmodi
causarum, alias res domini di-
rectò, aliàs indirectè, concernere

THESIS II.

Certum est 2. Directò quæ
concernunt, tres esse, 1. est,
si vassallus feudum sciens negavit
l. 26. §. vassallus si feud. & §. vass.
feud. l. 34. §. ult. F. 2. Altera est,
si vassallus feudo abusus fuerit,
vel deterioraverit l. 27. §. qui-
cunque F. 2. 3. est, si vassallus feu-
dum sine consensu domini in-
stè alienavit l. 9. l. 52. l. 55. F. 2.
Id est, totum feudum, vel partè
eius quocunque modo distraxit.
nam alienationis verbum sicut
jure civili pro omni actu per què
dominium transfertur, accipitur
l. 28. ff. de V. S. l. 3. Cod. de fund. dotal.

ita

§. 5. de Fel. V. in com. Res D. conc. 379
ita etiam in *jure feudorum* latif-
simè & generaliter sumitur, o-
mnesque eos actus denotat, per
quos jus reale in aliquem trans-
fertur, ut apparet *ex citat. iurib.*
neque refert, an vasallus feudum
antiquum, an verò novum ali-
enet, quia utroque casu feudum
amittit l. 39. F. 2. in tantum, ut
etiam pretium emptori restituere
teneatur d. 1. 55. §. *habito* F. 2.

THESIS III.

Certum est 3. Causam amit-
tendi feudum, quæ res do-
mini per *indirectum* concernit,
hanc unicam esse, si vasallus Se-
cretum sibi à domino commissum
enunciavit l. 17. F. 1. l. 5. F. 2.
de quo nos jam aliqua su-
pra in cap. 4. § 4.

thes. 3.

THE-

THESIS IV.

Sed incertum I. An non multum referat, utrum vassallus totum feudum, vel partem feudi, aut conditionem eius, sciens negaverit? Affirmamus, nam si rem, quam in feudum tenet, feudalem negat, & pro ea domino sciens, aliam offerat, vel si planè ab eo nullum feudum habere affirmet, totum feudum amittit l. 26. §. vassall. si feud. F. 2. ubi D. D. si verò feudi partem sciens infititur, eâ solummodo feudi parte privatur, quam feudalem esse, negavit, alteram verò retinet l. 3. F. 2. facit huc Can. non asseram. 24. Quest. I. Schrad. de F. F. p. 9. c. 6. n. 51, Quod si autem Vassallus feudi conditionē, sciens negat, tum non id tantum, de quo inter
eum

§. 5. de Fel. V. in com. Res D. con. 38r
eum & dominum est controver-
sia, sed totum feudū amittit *dict.*
§. vassall. si. feud. hanc conditio-
nem autem feudi vassallus nega-
re dicitur, si infitietur servitia,
in investitura promissa, vel feu-
dum non esse masculinum, sed
femininum, vel non esse novum,
sed antiquum, vel simile quidpi-
am *Schneider. de F. F. p. 8. c. 1. n. 39*

THESIS V.

Incertum 2. Cuinam, Vassallū,
feudum, vel eius partem, aut
conditionem, *scientem* negasse,
incumbat probatio? Putamus,
quod Dominus id legitimè pro-
bare teneatur *arg. L. 21. ff. de*
probat. c. presumitur de R. l.
in 6. Schrad. de F. F. p. 9. c.

6. n. 30.

THE-

THESIS VI.

Incertum 3. Num Vafallus femper ob suam *infirmitatem* feudum amittat? Negamus, nam non amittet r. si post negationem feudi, ante litem contestatam, hanc revocet, & domino se submittere paratus sit *arg. l. 26. §. neque ff. de noxal. act. l. 15. §. is, qui se obtulit ff. de R. V. Schrad. c. 6. n. 40. Vult. c. 17. n. 28* deinde si Vafallus litem contestando, non specialiter feudum, aut eius conditionem, sed generaliter narrata, prout narrantur, negat *Schrad. & Vult. dictis loc. 3.* si Vafallus à domino non per testes, aut instrumentum, sed per præstitum iuramentum, mendacii convictus fuerit *Schrad. dict. loc.*

n. 37.

THE

THESIS VII.

Incertum⁴. An ob quamvis
deteriorationem vasallus feu-
dum amittat? Non putamus, sed
tria concurrere debere existima-
mus I. est, ut Vasallus dolo ma-
lo, vel latâ culpâ feudum deteri-
oret *Schrad. dict. loc. n. 68. Vult.*
dict. loc. n. 39. II. est, ut deterio-
ratio feudi magna, & notabilis sit
Vulte & Schrad. ibid. id quod ar-
bitrio judicis decidendum *Myns.*
Cent. 6. obs. 86. n. 5. III. est, ut
hæc perpetuum feudi damnum
respiciat *Schrad. & Vult. ibid.* ut
autem â domino etiam admoni-
tus fuerit, ne feudum deteriores,
non putamus necessarium esse,
cum hoc vasallo ex juramento
fidelitatis satis sit no-
tum.

THE-

THESIS VIII.

Incertum 5. An Vasallus quoque totum feudum amittat, si non totum feudum, sed partem tantum alienavit? Negamus per text. in . 9. F. 2: facit. l. 6. l. 11. l. 22. ff. de pœnis l. 22. Cod. eod.

THESIS IX.

Incertum 6. An non Vasallus feudum filix in dotē dare possit? Negamus t. 9. §. donare F. 2. iunct. l. 9. Cod. de R. V. l. 14. ff. ad l. falcid: Nec Distinguiamus, utrum feudum perpetuum vel temporale sit, propter verba generalia dicti verbi §. donare, interea non negamus, aliud esse, si ipsa filia marito feudum fœmineum sine pacto de lucranda dote in dotē det. 13. F. 2. Vult. de F. F. c. 10. aliud item esse in fructibus feudi Zaf. de F. p. 9. n. 8.

THE-

THESIS X.

Incertum 7. An non vasallus feudum permutare possit? Negamus, quia permutatio (quæ in l. 4. §: cum autem F. 1. & l. 22 §. 1. eod. Cambium appellatur:) emptioni & venditioni vicina est l. 2. ff. de rer. permutat. l. 18. cum seq. ff. de liberal. causa.

THESIS XI.

Incertum 8. An non Vasallus alteri feudum in Emphiteusin dare queat? Negamus *per text. hic in thes. 2. alleg. junct. N. 7. & N. 120.* nimirum ut cum effectu pleno, & ipsam rem afficiente Vasallus feudum in Emphiteusin det, nisi quod ex generali Germaniæ consuetudine vasalli pascua incultasque terras in Emphiteusin concedere possint *Vult: de F. l.*

THESIS XII.

INcertum 9. An non vasallus alteri sine consensu domini feudale prædium oppignorare possit? Negamus *l. 5. F. l. t. 8. l. 55. F. 2. Vul. dict. loc. n. 42.* modo de pignoratione illâ, per quam in creditorem rei feudalis transfertur possessio, accipiatur, nam si retentâ possessione, per hypothecâ creditori constituerit Jus debitor, feudum quidem eò ipso non amittit, sed tamen actus ille invalidus est *Vul. c. 10. n. 43.*

THESIS XIII.

INcertum 10. An non vasallus in consulto domino pro alio fideiubere possit? Et vasallum, si ad hoc requisitus fuerit, pro domi-
no fidem interponere debere existi-

§. 5. de Fel. V. in com. Res D. con. 387
xistimat Schneid. p. 8. c. 1. n.
77. pro extraneo autem ipsum si
de jubere posse, an non rectè ne-
get Anton. Hering. in tract. de fi-
dejuss. c. 7. n. 181. videbimus.

THESIS XIV.

Incertum II. Num vasallus;
propter unam vel alteram pro-
hibitæ alienationis speciem, in-
distinctè feudo sit privandus?
Negamus, sed putamus, duo re-
quiri. 1. est, quod feudum sci-
ens alienet l. 26. §. Vasallus F. 2.
Alterum est, ut possessionem rei
feudalis in alium transferat l. 55
§. callidis. F. 2. facit l. 3. ff. de
action. empt. unde si vasallus tan-
tùm vendere, vel in Emphiteu-
sin dare promisit, vel etiam
vendidit, non autè tradidit, illud
non amittit arg. l. 67. ff. de V. S.

R. 2

L.

388 C. 5. De iure Feudum amittendi.
E. vl. §. Lucius ff. de donat. l. 7.
§. si tamen ff. de eo, quod certo loco,
hinc quoque transactio super
feudo absque consensu domini
facta procedit, si prædium feuda-
le, quod vasallus possidet, & de
quo transigitur, in alium non
transferatur, sed retineat, nec
sub collusione aliquâ, & malâ fide
transactum sit, l. 43. F. 2. Treut.
vol. 1. disp. 7. thes. 3. litt. D.
Cæterû, quod vasallus, ob tradi-
tionem possessionis feudum am-
mittat, in tantum verum est, ut
etiâ eo casu poenam privatio-
nis feudi evitare nequeat, quo
statim & incontinenti, possessio-
nem recuperat. l. 44. F. 2. Vult.
c. 1. n. 43.

THESIS V.

Incertum 12. An & tunc va-
sal-

vasallus feudum amittat, si *secretum enuntiavit*, quod sibi à domino commissum fuit, absque ulla prohibitione de occultando?

Affirmamus, modò talia commiserit dominus, ex quibus vasallus facile intelligere possit, domini interesse, ne ea divulgentur *arg.*

l. 5. ff. de reb. credit. Nec interest, utrum ij, quibus vasallus secreta domini enuntiavit, ea jam antea sciverint, an verò ignoraverint, nam utroque casu, si eo fecit animo, ut dominus damnum inde sentiat, feudo privatur *Schrad. dicto c. 6. n. 40.*

Incertum 13. An indistinctè vasallus secreta domini revelans feudum amittat? Non putamus, sed tria exigimus, primum est, ut vasallus id fecerit

390 C. 5. De Iure Feudum amittendi
scienter, & dolo malo l. 17. F. 2
II est ut eo animo illa revela-
verit, ut dominus damnum inde
percipiat Vult. c. 111. n. 21. Et
quia secreta domini revelare est
de rebus per se illicitis ac pro-
hibitis l. 5. F. 2. ideò vasallus
probare tenetur, se ea absque
dolo malo, & animo, domino
nocendi, manifestasse Schrad. de
F.F. p. 9. c. 5. n. 53. Tertium est,
ut damnum inde fuerit secutum
l. 6 F. 2.

§. VI.

DE FEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ INCOMMITTENDO,
CONSISTUNT, ET ALIUM, QUAM
DOMINUM, CONCER-
NUNT.

O Stendimus supra in hoc c.
5. in principio §. 3. feloniam,

§. 6. F. V. in com. al: quam D. Conc. 391
am, vel in *comittendo*, vel in *omit-*
tendo consistere; Et quidē quod in
comittendo consistit, ac à *parte va-*
salli vertitur, quod vel *dominum*,
vel *alium* concernat; Cū ita-
que de iis, quæ *dominum* respici-
unt, in præcedentibus §. §. actū
sit, ordo postulat, ut in hoc §. de
iis etiam non nihil agamus quæ
alium respiciunt.

THESES I.

Vbi certum est 1. Quod *felo-*
nia, quæ adversus *alium* com-
mittitur, vel *respectu* domini
cominitatur, vel *respectu* *alie-*
rius.

THESES II.

Certum est 2. *Respectu domini*
id fieri, si vasallus dominum
cucurbitaverit, t. 5. §. *item fide-*
lis F. 1. Est autem *cucurbitare*

392 C. 5. De Iure Feudum amittendi
secundum Hottoman. in Lexico
feudi, uxori stuprum inferre, du-
ctū à Barbaro vocabulo *cucurbi-
ta*, quod stuprum vel infamiam
significat, unde *cucurbita*, vir
uxoris adulterio infamis, & idem
est, quod Arga à Græco Argos,
id est ignavus, iners, & segnis,
quia qui hoc flagitium in mari-
tum aliquem patrare audet, ille
eum habet pro homine inerte,
quasi qui pro capite *cucurbitam*
& loco cordis peponem habe-
at, ut refert hoc proverbium ex
exTertulli. D. Schönborn lib. 1 po-
litic. 6,

THESIS III.

Certum est 3. Respectu alteri-
us feloniam à vasallo 3.
committi de causis, i. est, si fra-
trem suum, vel nepotem, ex fra-
tre

§. 6. de Fel. P. in com. al. quam D. Con. 393
tre interfecit *t. 5. F. 1. §. ul. F. 2.*
non item, si interfecit fratrem
domini *t. 37. F. 2.* Altera est, si
vasallus sororem suam vitiavit,
Schrad d. p: 9. c. 3. n. 1. secus, si
sororē domini extra eius domū
existentem, corruperit *t. 5. §.*
item qui F. ; 3. est, si convasallū
tradiderit, id est ad occidendū al-
teri prodiderit *t. 37. F. 2.* & id
multò magis, si ipsemet eū occi-
derit, *Vult c. 11. n. 36.* quibus ho-
die addi debet quævis culpa, quæ
mortem civilem, hoc est amissi-
onem vel libertatis, vel Civita-
tis, adeoq; publicationē bonorū
importat, tanquam quæ & ipsa
amissionem feudi operetur *Const.*
pac. publ. Maximil. 1. de . A. 14. 95.
& Constit. eadem Carol. 5. de A.
1521. ordin. Camer t. 9. §. 2. p.
2. Gail. l. 2. de pac. publ. c. 13.
& seqq. R 5 THE-

THESIS IV.

Sed incertum 1. Utrū vasallus etiam, tunc feudo privetur, si Vxorem domini illegitimam, & ab eo contra prohibitionem Juris ductam, corruperit? Affirmamus *l. 13. ff. ad l. Juli de adulter: Vult. d. c. 11, n. 21*

THESIS V.

Incertum 2. An hæc causa privationis, etiam in domini sponsa de futuro, locum habeat? Affirmamus *argl. 15. ff. de injuriis Schrad. p. 9. c. 2 n. 12. & 13.*

THESIS VI.

Incertum 3. Utrum etiam hæc privationis causa in concubina locum habeat? Negamus, *cum Vult. d. c. 11, n. 31*

THESIS VII.

Incertum 4. quid dicendum, si
va-

§ 6. de F. V. incom. al. quam D con. 395
vasallus cum defuncti domini
vidua, rem habuerit? Distin-
guimus, utrum intra luctus tem-
pora vitiaverit viduam? & tunc
omnino feudo privandus erit
*arg. N. 39 c. 2. l. 11. §. 1. ff. de his
qui notant infamia,* vel utrum
post illa tempora viduam stupu-
raverit, & tunc vasallum feudū
suum, redimere posse satis patet
ex l. 23. §. si quis F. 1.

THESIS VIII.

Incertum 5. quid dicendum,
si vasallus domini matrem, vel
filiam, neptem ex filio, nurum,
corruperit? Respond, feudum
per eum amitti *arg. N. 150, in
princ. l. ult. in pr. Cod. de privileg.*

Sochlar. & t. 5. F. 1. t. 24.

Vult. de F. c. 11.

N. 31.

THE-

THESIS IX.

Incertum 6. Num ista causa
 privationis feudi, tum quoque
 locum habeat, si alii cum ante di-
 ctis personis, concumbendi con-
 siliu[m] dederit? Affirmamus. *arg.*
l. 7. F. 2. junct. l. 8. ff. de eo quod
metus caus. & l. 8. cum l. seq. ff.
ad. l. Jul. de Adulter. l. 6. cum l. seq.
ff. ad l. Pomp. de Parri. l. 53. ff. de V. S.

THESIS X.

Incertum 7. Num & tunc va-
 fallus feudum amittat, si Vxo-
 ris domini pudicitiam, saltem
 attentaverit? Affirmamus *l. 5.*
§. item si fidelis F. 1. Attenâsse
 autem dicitur, si ejus Vxori libi-
 dinis causâ osculum dederit.
Schrad. d. c. 2. n. 74. &c. non
 item, si hoc suum propositum,
 verbis tantum exposuerit *Schrad*

d. loc.

THE.

THESIS XI.

Incertum 8. An non Vasallus, tum quoque feudum amittat, si crimen læsæ Maiestatis Commiserit? Affirmamus, *cum Vult. d. n. 36* salvo tamen manente Jure Domini.

THESIS XII.

Incertum 9. An non ob avtochirian, sive sui ipsius trucidationem, Vasallus feudum Amittat? Negamus. *cum Hunni. de F. c. 14.*

§. VII.

DE FEUDI AMISSIONE, EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET VITAM AC IN
COLUMITATEM DOMI-
NI CONCER-
NUNT.

In superioribus aliquot §. §. cau-
sas amittendi feudi, ex culpa Vas-
salli, quæ in committendo consi-
stunt

stunt, explicavimus; sequitur, ut nunc etiam illæ, quæ in *omittendo* versantur, à nobis exponantur. Concernunt autem *istæ* rursus vel *Dominum*, vel *alium*. Et in *Dominum* si peccatur, iterum *id fit*, vel *adversus vitam* & in *Columitatem*, vel *adversus res* & *Jura eius*; Nos hic de *causis*, *Prioris generis*.

THESIS I.

Vbi certum est, Huius generis causas tres posse referri i. est, si vasallus imminens periculum domino non denunciavit *l. 7. t. 24. t. 28. §. ad hoc F. 2.* Altera est si dominum injustè carceri inclusum, cum potuit, non liberavit *dict. l. 24. §. item qui, t. 28. §. ad hoc l. 39 §. ult. F. 2: 3.* est, si Vasallus dominum in
præ-

prælio pugnante adhuc vivū,
nec ad mortem vulneratum per-
fidè deseruit d. t. 5. t. 17. t. 21.
F. 1. & t. 24. F. 2.

THESIS. II.

Sed incertum 1. An Vasallus
feudum quoque amittat, si de
gravi periculo uxori, filia, matri,
vel sponsæ domini, imminente
dominum certiore non reddi-
dit? Affirmamus *arg. Can. Aga-
thosa 27. Quest. 2. Can. admone-
re 33. Quest. 2. §. patitur Instit.
de injuriis l. 1. §. ult. ff. eod.*

THESIS III.

Incertum 2. An semper ob de-
nuntiationem istam intermis-
sam vasallus feudum amittat?
Negamus, sed tria requirimus,
I. est, ut absque periculo suæ vi-
tæ, domino periculum imminens
de-

400 C. 5. De Iure Feudum amittendi
denuntiare potuerit *arg. l. 6.*
Cod. de servitut: & aqua l. 38. ff.
de operis libertor. Schrad. d. p. 9.
c. 4. n. 43. Alterum est, ut domi-
no grave damnum inde fuerit
illatum *d. 1. 24. §. præterea F. 2.*
id quod arbitrio iudicis, cum In-
terpretibus, relinquimus. III. est,
ut domino periculum imminens
ex dolo malo, vel incuria denun-
tiare intermiserit *d. 1. 24. §. præ-*
terea Fult. d. c. 11. n. 47.

THESIS IV.

INcertum 3. An semper Vafal-
lus feudo privetur, si dominum
injustè carceri inclusum non li-
beraverit? Negamus, sed hìc ite-
rum tria exigimus. I. est, ut do-
minus injustè sive suâ culpâ sit in
carcerem conjectus *arg. 1. 28.*
F. 2. Fult. d. loc. n. 48. II. est, ut
vasal.

§ 7. *de Fel. V. in com. Vit. Dom. con.* 401
vasallus dominum in carcere
detineri sciverit *d. i. 24. §. item*
qui dominum d. i. 28. §. ad hoc F. 2.
III. est, ut liberare eum inde po-
tuerit *d. i. 24. F. 2. Vult. d. loc.*
n. 48.

THESIS V.

Incertum 4. An & tunc Vafal-
lus feudo privetur, qui domi-
num perfide deseruit, si deinde
subitò redierit? Affirmamus *arg.*
L. 65. ff. de furtis Sonsh. de F. F. p.
12, n. 4.

THESIS VI.

Incertum 5. Num desertio hæc
Vafallo noceat, si post eam do-
minus in nullum vitæ periculum
incidit, vel victoriam obtinuit?
Affirmamus *arg. l. 6. §. qui in a-*
cie ff. de re milita: l. 39. ff. de penis
Vult. d. loc. n. 19.

THE-

THESIS VII.

Incertum 6. An non tunc saltem
 Vasallus excusetur, si in prælio
 quidem manet, non autem pu-
 gnet? Negamus *arg. l. 6. ff. qui
 satis dare cogantur Vult. d. loc. n. 19.*

THESIS VIII.

Incertum 7. Utrum igitur Va-
 fallus dominum in prælio de-
 ferens indistinctè feudum amit-
 tat? Non putamus, Nam tria
 concurrere debent I. est, ut do-
 minum in prælio dolosè deferat
Schrad. de F. F. p. 6. c. 6. n. 78.
 II. est, ut dominus non sit lethali-
 ter vulneratus *arg. t. 5. F. 1. &
 1. 24. §. item quis F. 2* III. est, ut
 dominum absq; certissimo vitæ
 suæ periculo defendere possit.
*arg. l. 6. Cod. de servit. & aquâ, &
 & eor. quæ supra in capite 4. §. Th.*
 §. VII.

DE FEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET RES AC JU-
RA DOMINI CONCER-
NUNT.

Post explicatas *causas in omit-
tendo* consistentes, & ad *vitam*
ac incolumitatem *domini* perti-
nentes, instituta methodus po-
stulat, ut in *hoc* §. de iis etiam a-
gatur *causis*, quæ *res* & Jura do-
mini concernunt.

THESIS I.

Vbi certum est, huiuscemodi
causas esse quatuor præcipu-
as I. est, si vasallus, vel eius hæ-
res intra annum & diem sine ju-
stâ causâ, investituræ renovatio-
nem non petunt, l. 24 l. 34. l.
52. §. uli: F. 2. de quo nos, supra
cap.

404 C. 5. de Jure Feudum amittendi
c. 4. §. 3 Altera est, si vafallus do-
mino justitiam facere prætermisit
l. 6. dict. l. 24. F. 2 Vafallus autem
domino justitiam facere præter-
mittit, vel cum est in officio Ju-
diciis constitutus, vel quando cū
domino de re feudali litigat, ut
ex dicendis patebit. III. est, si
vafallus à domino tribus vicibus
citatus fidelitatē præstare recusa-
vit, d. t. 24. §. 1. F. 2. IV. est, Si
Vafallus à Domino ad debita ser-
vitia præstanda vocatus, ea sine
justâ causâ, domino denegavit d.
l. 24. §. sed. non est alia l. 40. l. 54.
l. 55. F. 2.

THE S I S II.

SEd incertum i. Quando Va-
fallus in officio judicis consti-
tutus domino justitiam facere
prætermisisse dici possit? R. tri-
bus

§. 8. de Fel. V. in omitt. ResD. con. 405
bus præcipuè modis id fieri sole-
re I. Si Vassallus in civilibus vel
criminalibus, vel feudalibus cau-
sis, ex quibus dominus grave a-
liquod damnum vel in corpore,
vel in bonis suis sentire possit,
justam domini defensionem do-
lo malo, vel latâ culpâ admitte-
re nolit, *Schrad. d. p. c. q. n. 176.*
II. si testes à domino ad testifi-
candum productos absque legi-
tima causâ examinare recusat,
vel saltem eorum examen, in gra-
ve Domini præjudiciū, dolo
malo, protrahat, *arg. t. 6. F. 2.*
III. si contra dominum ex Impe-
ritia Juris sententiā pronunciat,
Schrad. d. loco

THE SIS III.

Incertum 2. Quomodo, vel
quando Vassallus domino justifi-
tiam

406 C. 5. De Inre Feudum amittendi
tiam facere , prætermisisse dici
possit, si cum domino de re feu-
dali litiget ? R. si à Juidce ter le-
gitimè citatus , & à domino sin-
gulis in terminis ob contumaci-
am accusatus , in judicio non
compareret, *Schrad. d. loc. n. 9. 25*
& 45. Quo facto rectè Judex
Vasallum per sententiam contu-
macem declarat , & Dominum
in feudi possessionem immittit ,
quam Vasallus recuperare potest,
si intra annum & diem Domino
in judicio respondere , & omnes
litis impensas refundere paratus
sit *text. est in l. 22. F. 2.* Atque
hæc ita de *causis tam in commit-*
tendo, quam *omittendo* consisten-
tibus, ex quibus *felonia à Vasallo*
comittitur, atque ob eiusdē cul-
pam *feudū amittitur,* ubi adhuc.

THE

THESIS IV.

Incertum est 3. An non & quæ præter huc usq; explicatas, aliæ adhuc causæ sint, ob quas vassallus delinquendo feudum amittat? R. quia hæc quæstio, an vassallus feloniam fecerit, nec ne, propterquam feudo privandus sit, nullâ certâ & rotunda definitione comprehendi potest, ut in principio huius Capitis s. insinuatum fuit, evenire utique posse, ut aliæ causæ emergant, ex quibus Dñm justè, ex aliis *causis* quàm ex jã explicatis, feudũ amitti possit, & quidẽ Interpretes cõmuniter concludere, Vassallum ex omnibus illis causis, feudo privari, quibus liberi exhereditari, matrimonia dissolvi, & donationes revocari possunt *Zaf. de F. F. p. 10.*

393 C. 5. De Iure Feudum amittendi
scienter, & dolo malo l. 17. F. 2
II. est ut eo animo illa revela-
verit, ut dominus damnum inde
percipiat Vult. c. 111. n. 21. Et
quia secreta domini revelare est
de rebus per se illicitis ac pro-
hibitis l. 5. F. 2. ideò vasallus
probare tenetur, se ea absque
dolo malo, & animo, domino
nocendi, manifestasse Schrad. de
F.F. p. 9. c. 5. n. 53. Tertium est,
ut damnum inde fuerit secutum
l. 6 F. 2.

§. VI.

DE FEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ INCOMMITTENDO,
CONSISTUNT, ET ALIUM, QUAM
DOMINUM, CONCER-
NUNT.

○ Stendimus supra in hoc c.
5. in principio §. 3. feloniam,
am,

§. 6. F. V. in com. al: quam D. Conc. 391
am, vel in *comittendo*, vel in *omir-
tendo* cōsistere; Et quidē quod in
comittendo consistit, ac à *parte va-
salli* vertitur, quod vel *dominum*,
vel *alium* concernat; Cū ita-
que de iis, quæ *dominum* respici-
unt, in præcedentibus §. §. actū
sit, ordo postulat, ut in hoc §. de
iis etiam non nihil agamus quæ
alium respiciunt.

THESIS I.

Vbi certum est 1. Quod *felo-
nia*, quæ adversus *alium* com-
mittitur, vel *respectu* domini
comminatur, vel *respectu* alie-
rius.

THESIS II.

Certum est 2. *Respectu* domini
id fieri, si vasallus do minum
cucurbitaverit, t. 5. §. *item fide-
lis F.* 1. Est autem *cucurbitare*

392 C. 5. De Iure Feudum amittendi
secundum *Hottoman. in Lexico
feudi*, uxori stuprum inferre, du-
ctū à Barbaro vocabulo *cucurbi-
ta*, quod stuprum vel infamiam
significat., unde *cucurbita*, vir
uxoris adulterio infamis, & idem
est, quod *Arga* à Græco *Argos*,
id est ignavus, iners, & segnis,
quia qui hoc flagitium in mari-
tum aliquem patrare audet, ille
eum habet pro homine inerte,
quasi qui pro capite *cucurbitam*
& loco cordis peponem habe-
at, ut refert hoc proverbium ex
ex *Tertulli. D. Schönborn lib. 1 po-
litic. 6.*

THESIS III.

Certum est 3. *Respectu alteri-
rius feloniam* à vasallo 3.
committi de causis, i. est, si fra-
trem suum, vel nepotem, ex fra-
tre

§. 6. de Fel. P. in com. al. quam D. Con. 393
tre interfecit *t. 5. F. 1. §. ul. F. 2.*
non item, si interfecit fratrem
domini *t. 37. F. 2.* Altera est, si
vasallus sororem suam vitiauit,
Schrad d. p: 9. c. 3. n. 1. secus, si
sororē domini extra eius domū
existentem, corruperit *t. 5. §.*
item qui F. ; 3. est, si convasallū
tradiderit, id est ad occidendū al-
teri prodiderit *t. 37. F. 2.* & id
multò magis, si ipsemet eū occi-
derit, *Vult c. 11. n. 36.* quibus ho-
die addi debet quævis cūpa, quæ
mortem civilem, hoc est amissi-
onem vel libertatis, vel Civita-
tis, adeoq; publicationē bonorū
importat, tanquam quæ & ipsa
amissionem feudi operetur *Const.*
pac. publ. Maximil. 1. de . A. 14. 95.
& Constit. eadem Carol. 5. de A.
1521. ordin. Camer t. 9. §. 2. p.
2. Gail. l. 2. de pac. publ. c. 13.
& seqq. R 5 THE-

THESIS IV.

Sed incertum 1. Utrū vasallus etiam, tunc feudo privetur, si Vxorem domini illegitimam, & ab eo contra prohibitionem Juris ductam, corruperit? Affirmamus *l. 13. ff. ad l. Juli de adulter: Vult. d. c. 11, n. 21*

THESIS V.

Incertum 2. An hæc causa privationis, etiam in domini sponsa de futuro, locum habeat? Affirmamus *argl. 15. ff. de injuriis Schrad. p. 9. c. 2 n. 12. & 13.*

THESIS VI.

Incertum 3. Utrum etiam hæc privationis causa in concubina locum habeat? Negamus, *cum Vult. d. c. 11. n. 31*

THESIS VII.

Incertum 4. quid dicendum, si
va-

§ 6. de F. V. incom. al. quam D con. 395
vasallus cum defuncti domini
vidua, rem habuerit? Distin-
guimus, utrum intra luctus tem-
pora vitiaverit viduam? & tunc
omnino feudo privandus erit
*arg. N. 39 c. 2. l. 11. §. 1. ff. de his
qui notant infamia,* vel utrum
post illa tempora viduam stupu-
raverit, & tunc vasallum feudū
suum, redimere posse satis patet
ext. 23. §. si quis F. 1.

THESIS VIII.

Incertum 5. quid dicendum,
si vasallus domini matrem, vel
filiam, neprem ex filio, nurum,
corruperit? Respond, feudum
per eum amitti *arg. N. 150, in
princ. l. ult. in pr. Cod. de privileg.*

Sochlar. & t. 5. F. 1. t. 24.

Vult. de F. c. 11.

N. 31.

THE-

THESIS IX.

Incertum 6. Num ista causa privationis feudi, tum quoque locum habeat, si alii cum ante dictis personis, concumbendi consilium dederit? Affirmamus. *arg. l. 7. F. 2. junct. l. 8. ff. de eo quod metus caus. & l. 8. cum l. seq. ff. ad l. Jul. de Adulter. l. 6. cum l. seq. ff. ad l. Pomp. de Parri. l. 53. ff. de V. S.*

THESIS X.

Incertum 7. Num & tunc vassallus feudum amittat, si Vxoris domini pudicitiam, saltem attentaverit? Affirmamus *l. 5. §. item si fidelis F. 1. Ardenasse* autem dicitur, si ejus Vxori libidinis causâ osculum dederit. *Schrad. d. c. 2. n. 74. & c.* non item, si hoc suum propositum, verbis tantum exposuerit *Schrad d. loc.*

THE.

THESES XI.

Incertum 8. An non Vasallus, tum quoque feudum amittat, si crimen læsæ Maiestatis Commiserit? Affirmamus, *cum Vult. d. n. 36* salvo tamen manente Jure Domini.

THESES XII.

Incertum 9. An non ob avtochirian, sive sui ipsius trucidationem, Vasallus feudum Amittat? Negamus. *cum Hunni. de F. c. 14.*

§. VII.

DE FEUDI AMISSIONE, EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET VITAM AC IN
COLUMITATEM DOMI-
NI CONCER-
NUNT.

In superioribus aliquot §. §. cau-
sas amittendi feudi, ex culpa Vas-
salli, quæ in committendo consi-
stunt

stunt, explicavimus; sequitur, ut nunc etiam illæ, quæ in *omittendo* versantur, à nobis exponantur. Concernunt autem *istæ* rursus vel *Dominum*, vel *alium*. Et in *Dominum* si peccatur, iterum *id fit*, vel *adversus vitam* & in *Comunitatem*, vel *adversus res* & *Jura eius*; Nos hic de *causis, Prioris generis*.

T H E S I S I.

VBi certum est, Huius generis causas tres posse referri 1. est, si vasallus imminens periculum domino non denunciavit *l. 7. l. 24. t. 28. §. ad hoc F. 2.* Altera est si dominum injustè carceri inclusum, cum potuit, non liberavit *dict. l. 24. §. item qui, l. 28. §. ad hoc l. 39. §. ult. F. 2: 3.* est, si Vasallus dominum in præ-

prælio pugnante adhuc vivū,
nec ad mortem vulneratum per-
fidè deseruit d. t. 5. t. 17. t. 21.
F. 1. & t. 24. F. 2.

THESIS. II.

Sed incertum 1. An Vasallus
feudum quoque amittat, si de
gravi periculo uxori, filia, matri,
vel sponsæ domini, imminente
dominum certiore non reddi-
dit? Affirmamus *arg. Can. Aga-
thosa 27. Quest. 2. Can. admone-
re 33. Quest. 2. §. patitur Instit.
de injuriis l. 1. §. ult. ff. eod.*

THESIS III.

Incertum 2. An semper ob de-
nuntiationem istam intermis-
sam vasallus feudum amittat?
Negamus, sed tria requirimus,
I. est, ut absque periculo suæ vi-
tæ, domino periculum imminens
de-

400 C. 5. De Iure Feudum amittendi
denuntiare potuerit *arg. l. 6.*
Cod. de servitut: & aqua l. 38. ff.
de operis libertor. Schrad. d. p. 9.
c. 4. n. 43. Alterum est, ut domi-
no grave damnum inde fuerit
illatum *d. t. 24. §. præterea F. 2.*
id quod arbitrio iudicis, cum In-
terpretibus, relinquimus. III. est,
ut domino periculum imminens
ex dolo malo, vel incuria denun-
tiare intermiserit *d. t. 24. §. præ-*
terea Vult. d. c. 11. n. 47.

THESIS IV.

INcertum 3. An semper Vafal-
lus feudo privetur, si dominum
injustè carceri inclusum non li-
beraverit? Negamus, sed hinc ite-
rum tria exigimus. I. est, ut do-
minus injustè sive suâ culpâ sit in
carcerem conjectus *arg. t. 28.*
F. 2. Vult. d. loc. n. 48. II. est, ut
vasal.

§ 7. *de Fel. V. in com. Vit. Dom. con.* 401
vasallus dominum in carcere
detineri sciverit *d. i. 24. §. item*
qui dominum d. i. 28. §. ad hoc F. 2.
III. est, ut liberare eum inde po-
tuerit *d. i. 24. F. 2. Vult. d. loc.*
n. 48.

THESIS V.

Incertum 4. An & tunc Vasal-
lus feudo privetur, qui domi-
num perfide deseruit, si deinde
subitò redierit? Affirmamus *arg.*
L. 65. ff. de furtis Sonsh. de F. F. p.
12. n. 4.

THESIS VI.

Incertum 5. Num desertio hæc
Vasallo noceat, si post eam do-
minus in nullum vitæ periculum
incidit, vel victoriam obtinuit?
Affirmamus *arg. l. 6. §. qui in a-*
cie ff. de re milita: l. 39. ff. de penis
Vult. d. loc. n. 19.

THE-

THESIS VII.

Incertum 6. An non tunc saltem
 Vasallus excusetur, si in prælio
 quidem manet, non autem pu-
 gnet? Negamus *arg. l. 6. ff. qui
 satis dare cogantur Vult. d. loc. n. 19.*

THESIS VIII.

Incertum 7. Utrum igitur Va-
 fallus dominum in prælio de-
 ferens indistinctè feudum amit-
 tat? Non putamus, Nam tria
 concurrere debent I. est, ut do-
 minum in prælio dolosè deferat
Schrad. de F. F. p. 6. c. 6. n. 78.
 II. est, ut dominus non sit lethali-
 ter vulneratus *arg. t. 5. F. 1. &
 1. 24. §. item qui F. 2* III. est, ut
 dominum absq; certissimo vitæ
 suæ periculo defendere possit.
*arg. l. 6. Cod. de servit. & aquâ, &
 & eor. quæ supra in capite 4. §. Th.*
 §. VII.

DE IEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET RES AC JU-
RA DONINI CONCER-
NUNT.

Post explicatas *causas in omit-
tendo* consistentes, & ad *vitam*
ac incolumitatem *domini* perti-
nentes, instituta methodus po-
stulat, ut in *hoc* §. de iis etiam a-
gatur *causis*, quæ *res* & Jura do-
mini concernunt.

THESIS I.

Vbi certum est, huiuscemodi
causas esse quatuor præcipu-
as I. est, si vasallus, vel eius hæ-
res intra annum & diem sine ju-
stâ causâ, investituræ renovatio-
nem non petunt, l. 24. l. 34. l.
52. §. ult. F. 2. de quo nos, supra
cap.

404 C. 5. de Jure Feudum amittendi
c. 4. §. 3 Altera est, si vassallus do-
mino justitiam facere prætermisit
l. 6. dict. l. 24. F. 2 Vassallus autem
domino justitiam facere præter-
mittit, vel cum est in officio Ju-
diciis constitutus, vel quando cū
domino de re feudali litigat, ut
ex dicendis patebit. III. est, si
vassallus à domino tribus vicibus
citatus fidelitatē præstare recusa-
vit, d. t. 24. §. 1. F. 2. IV. est, Si
Vassallus à Domino ad debita ser-
vitia præstanda vocatus, ea sine
justā causā, domino denegavit d.
l. 24. §. sed. non est alia l. 40. l. 54.
l. 55. F. 2.

THE S I S II.

SEd incertum i. Quando Va-
sallus in officio judicis consti-
tutus domino justitiam facere
prætermisisse dici possit? R. tri-
bus

§. 8. de Fel. V. in omitt. ResD con. 405
bus præcipuè modis id fieri sole-
re I. Si Vassallus in civilibus vel
criminalibus, vel feudalibus cau-
sis, ex quibus dominus grave a-
liquod damnum vel in corpore,
vel in bonis suis sentire possit,
justam domini defensionem do-
lo malo, vel latâ culpâ admitte-
re nolit, *Schrad. d. p. c. q. n. 176.*
II. si testes à domino ad testifi-
candum productos absque legi-
tima causâ examinare recusat,
vel saltem eorum examen, in gra-
ve Domini præjudiciū, dolo
malo, protrahat, *arg. t. 6. F. 2.*
III. si contra dominum ex Impe-
ritia Juris sententiā pronunciat,
Schrad. d. loco

THE S I S III.

Incertum 2. Quomodo, vel
quando Vassallus domino justifi-
tiam

406 C. 5. De Inre Feudum amittendi
tiam facere, prætermisſe dici
poſſit, ſi cum domino de re feu-
dali litiget? R. ſi à Juidce ter le-
gitimè citatus, & à domino ſin-
gulis interminis ob contumaci-
am accusatus, in judicio non
comparet, *Schrad. d. loc. n. 9. 25*
& 45. Quo facto rectè Judex
Vaſallum per ſententiam contu-
macem declarat, & Dominum
in feudi poſſeſſionem immittit,
quam Vaſallus recuperare poteſt,
ſi intra annum & diem Domino
in judicio reſpondere, & omnes
litis impenſas refundere paratus
ſit *text. eſt in l. 22. F. 2.* Atque
hæc ita de cauſis tam in commit-
tendo, quam omittendo conſisten-
tibus, ex quibus *felonia* à Vaſallo
comittitur, atque ob eiufdē cul-
pam feudū *amittitur*, ubi adhuc.

THE

THESIS IV.

Incertum est 3. An non & quæ præter huc usq; explicatas, aliæ adhuc causæ sint, ob quas vassallus delinquendo feudum amittat? R. quia hæc quæstio, an vassallus feloniam fecerit, nec ne, propterquam feudo privandus sit, nullâ certâ & rotunda definitione comprehendi potest, ut in principio huius Capitis 5. insinuatum fuit, evenire utique posse, ut aliæ causæ emergant, ex quibus Dñm justè, ex aliis *causis* quàm ex jã explicatis, feudũ amitti possit, & quidẽ Interpretes cõmuniter concludere, Vassallum ex omnibus illis causis, feudo privari, quibus liberi exhereditari, matrimonia dissolvi, & donationes revocari possunt *Zaf. de F. F. p.*

408 C. 5. De iure Feudum amittendis
10. n. 23. Quam opinionem
Nos tunc demum admittimus,
cum sequentia tria concurrunt
1. est, ut hæc culpa personam
Domini feudi, respiciat *Vulte d.*
c. 1. r. n. 13. Alterum est, ut Jure
feudali contrarium dispositum
non reperiat *Vult. d. loc. 3.* est,
ut hæc causa dextrè ad dominum
& vasalli personam accommodari
possit, *Vulte. d. loc. &* propterea
an hoc casu culpa à vasallo com-
missa, personam domini & vasal-
li dextrè respiciat, & ad feudi
amissionem sufficiat, arbitrio
parium comittimus *arg: l. 24.*
§. item qui, vers. ideoque Judex
F. 2.

THESIS V.

Incertum 4. An vasallus ex unâ
vel alterâ causâ feloniam com-
mit-

mittens, statim ipso Jure feudum
amittat, & dominus propria Au-
toritate sine ullo decreto Judicis
eum de feudo detrudere, & pos-
sessionem feudi occupare possit?

Negamus, existimantes vasallū
ob *feloniam* ipso Jure feudum nō
amittere, nec dominum posses-
sionem feudi, ante sententiam
judicis condemnatoriam, appre-
hendere posse l. 21. F. 1. l. 22.
eod. lib. 1. 40. l. 52. F. 2. Vult. d.
c. 11. n. 59. Schrad. de F. F. p. 9.
sect. 8. n. 29. modò feloniam non
sit talis, quæ ipso actu permane-
at, & ita crimen sit notorium
Gail. 2. obs. 51. n. 8. Ubi tamen
adhuc, ut delictum, & pæna,
sententiâ judicis declarentur,
æquius esse putamus arg. l. 29.
ff. de iur. Fisci. cap. cum secundum

410 C. 5. De Iure Feudum amittendi
§. confiscationis de hereticis in 6.
C. 1. 21. F. 1. 1. 22. §. ult. t. 24.
t. 27. §. quicumque advocatiam
C. 1. 39. §. similiter F. 2. Vult. d.
C. 11. n. 57. Atque ita arbitra-
mur, quod ubi etiam vasallus
feudum ipso Jure amittit, licet
sententiâ Judicis condemnatoriâ
opus non sit, generaliter tamen
verum esse, dominum feudum
possessionem apprehendere non
posse, nisi prius sententia Judicis
declaratoria interveniat.

§. IX.

DE FEUDI AMISSIONE,
QUÆ FIT EX CULPA DO-
MINI.

Hucusque de amissione feudi,
quæ fit ex culpa vasalli, nunc
de ejusdem amissione, quæ fit ex
culpa domini.

THE-

T H E S I S I.

Ubi certum est, sicut vasallus ob *feloniā* feudum amittit, Quod ita quoq; ob eandē dominus, proprietate feudi privetur *l. 26. §. domino l. 47. F. 2.* quia eādē fide dominus vasallo, quā vasallus domino obligatur *l. 6. F. 2.* Sunt enim correlativa, quorum eadem est disciplina, ut patet; Unde dominus conjunx & amicus vasalli dicitur *l. 58. §. 1. F. 2.* Item perfidus, perjurus, malefidus appellatur *l. 6. F. 2.* si erga vasallum fidem non servat, nam qualem fidem expectat dominus, eandem & vasallo præstare cogitur *l. 3. F. 2.* Unde illud nobis Germanis tritum *getreuer Herz / getreuer Knecht* Et notum est illud Lucij Crassi ad

412 C. 5. de Iure Feudum amittendi

Philippum de honore debito, si-
bi ab eo non exhibito conque-
rentem, Respondentis, *Ego te
Consulem putem, cum tu me non
puies Senatorem.*

THESIS II.

Sed incertum 1. An ergo sicut
Vasallus feudum amittit, si in-
tra annum & diem investituram
non petiit, ut supra dictum est,
ita quoque dominus feudi pro-
prietate privetur, si intra annum
& diem, vasallum petentem nō
investierit? Affirmamus, cum
Vult. de F. F. c. II. n. 52.

THESIS III.

Incertum 2. An sicut Vasallus
sine consensu Domini feudum
alienare regulariter nequit, ut
itidem supra suo loco demon-
stratum fuit, ita quoque dominus
sine

sine vassalli consensu feudum in
 alium transferre non possit? Af-
 firmamus l. 55. §. præterea F. 2
Hartm. Pistor Quest. 19 n. 3. &
l. 3. Quest. 22. n. 1. Sed ita, ut
 si dominus non consentiente va-
 sallo Jus suum alienaverit, in
 vassallum proprietas tunc non
 transferatur, sed duntaxat pro
 non facta, alienatio illa habenda
 sit l. 22. F. 1. *Hartm. Pistor dict.*
loc. Vassallus verò non ab em-
 ptore, sed à priore domino suo,
 recognoscere feudum debeat l.
 34. F. 2.

THESIS IV.

Incertum 3. An sicut vassallus
 feudo cadit, si domino justiti-
 am non administret, de quo iti-
 dem supra; ita & dominus feudi
 proprietatem amittat, si non ad-

400 C. 5. De Iure Feudum amittendi
denuntiare potuerit *arg. l. 6.*
Cod. de servitut: & aqua l. 38. ff.
de operis libertor. Schrad. d. p. 9.
c. 4. n. 43. Alterum est, ut domi-
no grave damnum inde fuerit
illatum *d. 1. 24. §. præterea F. 2.*
id quod arbitrio iudicis, cum In-
terpretibus, relinquimus. III. est,
ut domino periculum imminens
ex dolo malo, vel incuria denun-
tiare intermiserit *d. 1. 24. §. præ-*
terea Vult. d. c. 11. n. 47.

THESIS IV.

INcertum 3. An semper Vafal-
lus feudo privetur, si dominum
injustè carceri inclusum non li-
beraverit? Negamus, sed hìc ite-
rum tria exigimus. I. est, ut do-
minus injustè sive suâ culpâ sit in
carcerem conjectus *arg. 1. 28.*
F. 2. Vult. d. loc. n. 48. II. est, ut
vasal.

§ 7. de Fel. *V. in com. Vit. Dom. con.* 401
vasallus dominum in carcere
detineri sciverit *d. i. 24. §. item
qui dominum d. i. 28. §. ad hoc F. 2.*
III. est, ut liberare eum inde po-
tuerit *d. i. 24. F. 2. Vult. d. loc.
n. 48.*

THESIS V.

Incertum 4. An & tunc Vasal-
lus feudo privetur, qui domi-
num perfide deseruit, si deinde
subitò redierit? Affirmamus *arg.*
L. 65. ff. de furtis Sonsh. de F. F. p.
12. n. 4.

THESIS VI.

Incertum 5. Num desertio hæc
Vasallo noceat, si post eam do-
minus in nullum vitæ periculum
incidit, vel victoriam obtinuit?
Affirmamus *arg. l. 6. §. qui in a-*
cie ff. de re milita: l. 39. ff. de panis
Vult. d. loc. n. 19.

THE-

THESIS VII.

Incertum 6. An non tunc saltem
 Vasallus excusetur, si in prælio
 quidem manet, non autem pu-
 gnet? Negamus *arg. l. 6. ff. qui
 satis dare cogantur Vult. d. loc. n. 19.*

THESIS VIII.

Incertum 7. Utrum igitur Va-
 fallus dominum in prælio de-
 ferens indistinctè feudum amit-
 tat? Non putamus, Nam tria
 concurrere debent I. est, ut do-
 minum in prælio dolosè deferat
Schrad. de F. F. p. 6. c. 6. n. 78.
 II. est, ut dominus non sit lethali-
 ter vulneratus *arg. t. 5. F. 1. &
 1. 24. §. item qui F. 2* III. est, ut
 dominum absq; certissimo vitæ
 suæ periculo defendere possit.
*arg. l. 6. Cod. de servit. & aqua, &
 & eor. quæ supra in capite 4. §. Th.*
 §. VII.

DE IEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET RES AC JU-
RA DOMINI CONCER-
NUNT.

Post explicatas *causas in omit-
tendo* consistentes, & ad *vitam*
ac incolumitatem *domini* perti-
nentes, instituta methodus po-
stulat, ut in *hoc* §. de iis etiam a-
gatur *causis*, quæ *res* & Jura do-
mini concernunt.

THESIS I.

Vbi certum est, huiuscemodi
causas esse quatuor præcipu-
as I. est, si vasallus, vel eius hæ-
res intra annum & diem sine ju-
stâ causâ, in vestituræ renovatio-
nem non petunt, l. 24 l. 34. l.
52. §. uli: F. 2. de quo nos, supra
cap.

404 C. 5. de Jure Feudum amittendi
c. 4. §. 3 Altera est, si vassallus do-
mino justitiam facere prætermisit
l. 5. dict. l. 24. F. 2 Vassallus autem
domino justitiam facere præter-
mittit, vel cum est in officio Ju-
dicis constitutus, vel quando cū
domino de re feudali litigat, ut
ex dicendis patebit. III. est, si
vassallus à domino tribus vicibus
citatus fidelitatē præstare recusa-
vit, d. t. 24. §. 1. F. 2. IV. est, Si
Vassallus à Domino ad debita ser-
vitia præstanda vocatus, ea sine
justā causā, domino denegavit d.
l. 24. §. sed. non est alia l. 40. l. 54.
l. 55. F. 2.

THE S I S II.

SEd incertum i. Quando Va-
sallus in officio judicis consti-
tutus domino justitiam facere
prætermisisse dici possit? R. tri-
bus

§. 8. de Fel. V. in omitt. ResD con. 405
bus præcipuè modis id fieri sole-
re I. Si Vassallus in civilibus vel
criminalibus, vel feudalibus cau-
sis, ex quibus dominus grave a-
liquod damnum vel in corpore,
vel in bonis suis sentire possit,
justam domini defensionem do-
lo malo, vel latâ culpâ admitte-
re nolit, *Schrad. d. p. c. q. n. 176.*
II. si testes à domino ad testifi-
candum productos absque legi-
tima causâ examinare recusat,
vel saltem eorum examen, in gra-
ve Domini præjudiciū, dolo
malo, protrahat, *arg. t. 6. F. 2.*
III. si contra dominum ex Impe-
ritia Juris sententiā pronunciat,
Schrad. d. loco

THE SIS II.

Incertum 2. Quomodo, vel
quando Vassallus domino justiti-
tiam

393 C. 5. De Iure Feudum amittendi
scienter, & dolo malo l. 17. F. 2
II est ut eo animo illa revela-
âverit, ut dominus damnum inde
percipiat Vult. c. 11. n. 21. Et
quia secreta domini revelare est
de rebus per se illicitis ac pro-
hibitis l. 5. F. 2. ideò vasallus
probare tenetur, se ea absque
dolo malo, & animo, domino
nocendi, manifestâsse Schrad. de
F.F. p. 9. c. 5. n. 53. Tertium est,
ut damnum inde fuerit secutum
l. 6 F. 2.

§. VI.

DE FEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ INCOMMITTENDO,
CONSISTUNT, ET ALIUM, QUAM
DOMINUM, CONCER-
NUNT.

○ Stendimus supra in hoc c.
5. in principio §. 3. feloniam,
am,

§. 6. F. V. in com. al: quam D. Coic. 391
am, vel in *comittendo*, vel in *omir-
tendo* cōsistere; Et quidē quod in
comittendo consistit, ac à parte va-
salli vertitur, quod vel *dominum*,
vel *aliud* concernat; Cū ita-
que de iis, quæ *dominum* respici-
unt, in præcedentibus §. §. actū
sit, ordo postulat, ut in hoc §. de
iis etiam non nihil agamus quæ
aliud respiciunt.

THESIS I.

Vbi certum est 1. Quod *felo-
nia*, quæ adversus *aliud* com-
mittitur, vel *respectu* domini
cominitatur, vel *respectu* alie-
rius.

THESIS II.

Certum est 2. *Respectu* domini
id fieri, si vasallus dominum
cucurbitaverit, t. 5. §. *item fide-
lis F.* 1. Est autem *cucurbitare*

392 C. 5. De iure Feudum amittendi
secundum *Hottoman. in Lexico
feudi*, uxori stuprum inferre, du-
ctū à Barbaro vocabulo *cucurbi-
ta*, quod stuprum vel infamiam
significat, unde *cucurbita*, vir
uxoris adulterio infamis, & idem
est, quod *Arga* à Græco *Argos*,
id est ignavus, iners, & segnis,
quia qui hoc flagitium in mari-
tum aliquem patrare audet, ille
eum habet pro homine inerte,
quasi qui pro capite *cucurbitam*
& loco cordis peponem habe-
at, ut refert hoc proverbium ex
ex *Tertulli. D. Schönborn lib. 1 po-
litic. 6,*

THESIS III.

Certum est 3. *Respectu alteri-
us feloniam* à vasallo 3.
committi de causis, i. est, si fra-
trem suum, vel nepotem, ex fra-
tre

§. 6. de Fel. V. in com. al. quam D. Con. 393
tre interfecit t. 5. F. 1. §. ul. F. 2.
non item, si interfecit fratrem
domini t. 37. F. 2. Altera est, si
vasallus sororem suam vitiauit,
Schrad d. p. 9. c. 3. n. 1. secus, si
sororē domini extra eius domū
existentem, corruperit t. 5. §.
item qui F. ; 3. est, si convasallū
tradiderit, id est ad occidendū al-
teri prodiderit t. 37. F. 2. & id
multò magis, si ipsemet eū occi-
derit, *Vult c. 11. n. 36.* quibus ho-
die addi debet quævis culpa, quæ
mortem civilem, hoc est amissi-
onem vel libertatis, vel Civita-
tis, adeoq; publicationē bonorū
importat, tanquam quæ & ipsa
amissionem feudi operetur *Const.*
pac. publ. Maximil. 1. de . A. 14. 95.
& Constit. eadem Carol. 5. de A.
1521. ordin. Camer t. 9. §. 2. p.
2. Gail. l. 2. de pac. publ. c. 13.
& seqq.

THESIS IV.

Sed incertum 1. Utrū vasallus etiam, tunc feudo privetur, si Vxorem domini illegitimam, & ab eo contra prohibitionem Juris ductam, corruperit? Affirmamus *l. 13. ff. ad l. Julii de adulter: Vult. d. c. 11, n. 21*

THESIS V.

Incertum 2. An hæc causa privationis, etiam in domini sponsa de futuro, locum habeat? Affirmamus *argl. 15. ff. de injuriis Schrad. p. 9. c. 2 n. 12. & 13.*

THESIS VI.

Incertum 3. Utrum etiam hæc privationis causa in concubina locum habeat? Negamus, *cum Vult. d. c. 11. n. 31*

THESIS VII.

Incertum 4. quid dicendum, si
va-

§ 6. de F. V. incom. al. quamD con. 395
vasallus cum defuncti domini
vidua, rem habuerit? Distin-
guimus, utrum intra luctus tem-
pora vitiaverit viduam? & tunc
omnino feudo privandus erit
arg. N. 39 c. 2. l. 11. §. 1. ff. de his
qui notant infamia, vel utrum
post illa tempora viduam stupu-
raverit, & tunc vasallum feudū
suum, redimere posse satis patet
ex l. 23. §. si quis F. 1.

THESIS VIII.

Incertum ē. quid dicendum,
si vasallus domini matrem, vel
filiam, neptem ex filio, nurum,
corruperit? Respond, feudum
per eum amitti *arg. N. 150, in*
princ. l. ult. in pr. Cod. de privileg.

Sochlar. c. 1. 5. F. 1. t. 24.

Vult. de F. c. 11.

N. 31.

THI-

THESIS IX.

Incertum 6. Num ista causa privationis feudi, tum quoque locum habeat, si alii cum ante dictis personis, concumbendi consilium dederit? Affirmamus, *arg. l. 7. F. 2. junct. l. 8. ff. de eo quod metus caus. & l. 8. cum l. seq. ff. ad l. Jul. de Adulter. l. 6. cum l. seq. ff. ad l. Pomp. de Parri. l. 53. ff. de V. S.*

THESIS X.

Incertum 7. Num & tunc vassallus feudum amittat, si Vxoris domini pudicitiam, saltem attentaverit? Affirmamus *l. 5. §. item si fidelis F. 1. Arnenasse autem dicitur, si ejus Vxori libidinis causâ osculum dederit. Schrad. d. c. 2. n. 74. &c. non item, si hoc suum propositum, verbis tantum exposuerit Schrad d. loc.*

THE-

THESES XI.

Incertum 8. An non Vasallus, tum quoque feudum amittat, si crimen læsæ Maiestatis Commiserit? Affirmamus, *cum Vult. d. n. 36* salvo tamen manente Jure Domini.

THESES XII.

Incertum 9 An non ob avtochirian, sive sui ipsius trucidationem, Vasallus feudum Amittat? Negamus. *cum Hunni. de F. c. 14.*

§. VII.

DE FEUDI AMISSIONE, EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS, QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET VITAM AC IN
COLUMITATEM DOMI-
NI CONCERNUNT.

In superioribus aliquot §. §. causas amittendi feudi, ex culpa Vasalli, quæ in committendo consistunt

stunt, explicavimus; sequitur, ut nunc etiam illæ, quæ in *omittendo* versantur, à nobis exponantur. Concernunt autem *istæ* rursus vel *Dominum*, vel *aliud*. Et in *Dominum* si peccatur, iterum *id fit*, vel *adversus vitam* & in *Comunitatem*, vel *adversus res* & *Jura eius*; Nos hic de *causis, Prioris generis*.

T H E S I S I.

Vbi certum est, Huius generis causas tres posse referri i. est, si vasallus imminens periculum domino non denunciavit *l. 7. t. 24. t. 28. §. ad hoc F. 2.* Altera est si dominum injustè carceri inclusum, cum potuit, non liberavit *dict. l. 24. §. item qui, t. 28. §. ad hoc l. 39. §. ult. F. 2: 3.* est, si Vasallus dominum in præ-

prælio pugnante adhuc vivū,
nec ad mortem vulneratum per-
fidè deferuit d. 1. 5. 1. 17. 1. 21.
F. 1. & 1. 24. F. 2.

THESIS. II.

Sed incertum 1. An Vasallus
feudum quoque amittat, si de
gravi periculo uxori, filia, matri,
vel sponsæ domini, imminente
dominum certiore non reddi-
dit? Affirmamus *arg. Can. Aga-
thosa 27. Quest. 2. Can. admone-
re 33. Quest. 2. §. patitur Instit
de injuriis l. 1. §. ult. ff. eod.*

THESIS III.

Incertum 2. An semper ob de-
nuntiationem istam intermis-
sam vasallus feudum amittat?
Negamus, sed tria requirimus,
I. est, ut absque periculo suæ vi-
tæ, domino periculum imminens
de-

400 C. 5. De Iure Feudum amittendi
denuntiare potuerit *arg. l. 6.*
Cod. de servitut: & aqua l. 38. ff.
de operis libertor. Schrad. d. p. 9.
c. 4. n. 43. Alterum est, ut domi-
no grave damnum inde fuerit
illatum *d. 1. 24. §. præterea F. 2.*
id quod arbitrio iudicis, cum In-
terpretibus, relinquimus. III. est,
ut domino periculum imminens
ex dolo malo, vel incuria denun-
tiare intermiserit *d. 1. 24. §. præ-*
terea Vult. d. c. 11. n. 47.

THESIS IV.

Incertum 3. An semper Vafal-
lus feudo privetur, si dominum
injustè carceri inclusum non li-
beraverit? Negamus, sed hìc ite-
rum tria exigimus. I. est, ut do-
minus injustè sive suâ culpâ sit in
carcerem conjectus *arg. 1. 28.*
F. 2. Vult. d. loc. n. 48. II. est, ut
vasal.

§ 7. *de Fel. Vin com. Vit. Dom. con.* 401
vasallus dominum in carcere
detineri sciverit *d. i. 24. §. item
qui dominum d. i. 28. §. ad hoc F. 2.*
III. est, ut liberare eum inde po-
tuerit *d. i. 24. F. 2. Vult. d. loc.
n. 48.*

THESIS V.

Incertum 4. An & tunc Vafal-
lus feudo privetur, qui domi-
num perfide deseruit, si deinde
subitò redierit? Affirmamus *arg.*
L. 65. ff. de furtis Sonsh. de F. F. p.
12. n. 4.

THESIS VI.

Incertum 5. Num desertio hæc
Vafallo noceat, si post eam do-
minus in nullum vitæ periculum
incidit, vel victoriam obtinuit?
Affirmamus *arg. l. 6. §. qui in a-*
cie ff. de re milita: l. 39. ff. de penis
Vult. d. loc. n. 19.

THE-

THESIS VII.

Incertum 6. An non tunc saltem
 Vasallus excusetur, si in prælio
 quidem manet, non autem pu-
 gnet? Negamus *arg. l. 6. ff. qui
 satis dare cogantur Vult. d. loc. n. 19.*

THESIS VIII.

Incertum 7. Utrum igitur Va-
 fallus dominum in prælio de-
 ferens indistinctè feudum amit-
 tat? Non putamus, Nam tria
 concurrere debent I. est, ut do-
 minum in prælio dolosè deferat
Schrad. de F. F. p. 6. c. 6. n. 78.
 II. est, ut dominus non sit lethali-
 ter vulneratus *arg. t. 5. F. 1. &
 1. 24. §. item quis F. 2* III. est, ut
 dominum absq; certissimo vitæ
 suæ periculo defendere possit.
*arg. l. 6. Cod. de servit. & aquâ, &
 & eor. quæ supra in capite 4. §. Th.*
 §. VII.

DE FEUDI AMISSIONE EX
CULPA VASALLI, ET QUIDEM
DE CAUSIS QUÆ IN OMITTENDO
CONSISTUNT, ET RES AC JU-
RA DOMINI CONCER-
NUNT.

Post explicatas *causas in omit-
tendo* consistentes, & ad *vitam*
ac incolumitatem *domini* perti-
nentes, instituta methodus po-
stulat, ut in *hoc* §. de iis etiam a-
gatur *causis*, quæ *res* & Jura do-
mini concernunt.

THESIS I.

Vbi certum est, huiuscemodi
causas esse quatuor præcipu-
as I. est, si vasallus, vel eius hæ-
res intra annum & diem sine ju-
stâ causâ, investituræ renovatio-
nem non petunt, l. 24 l. 34. l.
52. §. uli: F. 2. de quo nos, supra
cap.

404 C. 5. de Jure Feudum amittendi
c. 4. §. 3 Altera est, si vafallus do-
mino justitiam facere prætermisit
l. 6. dict. l. 24. F. 2 Vafallus autem
domino justitiam facere præter-
mittit, vel cum est in officio Ju-
diciis constitutus, vel quando cū
domino de re feudali litigat, ut
ex dicendis patebit. III. est, si
vafallus à domino tribus vicibus
citatus fidelitatē præstare recusa-
vit, d. t. 24. §. 1. F. 2. IV. est, Si
Vafallus à Domino ad debita ser-
vitia præstanda vocatus, ea sine
justâ causâ, domino denegavit d.
l. 24. §. sed. non est alia l. 40. l. 54.
l. 55. F. 2.

THE S I S II.

SEd incertum i. Quando Va-
fallus in officio judicis consti-
tutus domino justitiam facere
prætermisisse dici possit? R. tri-
bus

§. 8. de Fel. V. in omitt. ResD con. 405
bus præcipuè modis id fieri sole-
re I. Si Vassallus in civilibus vel
criminalibus, vel feudalibus cau-
sis, ex quibus dominus grave a-
liquod damnum vel in corpore,
vel in bonis suis sentire possit,
justam domini defensionem do-
lo malo, vel latâ culpâ admitte-
re nolit, *Schrad. d. p. c. q. n. 176.*
II. si testes à domino ad testifi-
candum productos absque legi-
tima causâ examinare recusat,
vel saltem eorum examen, in gra-
ve Domini præjudiciū, dolo
malo, protrahat, *arg. t. 6. F. 2.*
III. si contra dominum ex Impe-
ritia Juris sententiā pronunciat,
Schrad. d. loco

THE SIS III.

Incertum 2. Quomodo, vel
quando Vassallus domino justifi-
tiam

406 C. 5. De Inre Feudum amittendi
tiam facere, prætermisisse dici
possit, si cum domino de re feu-
dali litiget? R. si à Juidce ter le-
gitimè citatus, & à domino sin-
gulis in terminis ob contumaci-
am accusatus, in judicio non
comparet, *Schrad. d. loc. n. 9. 25*
§ 45. Quo facto rectè Judex
Vasallum per sententiam contu-
macem declarat, & Dominum
in feudi possessionem immittit,
quam Vasallus recuperare potest,
si intra annum & diem Domino
in judicio respondere, & omnes
litis impensas refundere paratus
sit *text. est in l. 22. F. 2.* Atque
hæc ita de causis tam in commit-
tendo, quam omittendo consisten-
tibus, ex quibus *felonia* à Vasallo
comittitur, atque ob eiusdē cul-
pam feudū *amittitur*, ubi adhuc.

THE

THESIS IV.

Incertum est 3. An non & quæ præter huc usq; explicatas, aliæ adhuc causæ sint, ob quas vassallus delinquendo feudum amittat? R. quia hæc quæstio, an vassallus feloniam fecerit, nec ne, propterquam feudo privandus sit, nullâ certâ & rotunda definitione comprehendi potest, ut in principio huius Capitis 5. insinuatum fuit, evenire utique posse, ut aliæ causæ emergant, ex quibus Dñm justè, ex aliis *causis* quàm ex jã explicatis, feudū amitti possit, & quidē Interpretes cōmuniter concludere, Vassallum ex omnibus illis causis, feudo privari, quibus liberi exhereditari, matrimonia dissolvi, & donationes revocari possunt *Zaf. de F. F. p.*

408 C. 5. De Iure Feudum amittendi
10. n. 23. Quam opinionem
Nos tunc demum admittimus,
cum sequentia tria concurrunt
1. est, ut hæc culpa personam
Domini feudi, respiciat *Vulte d.*
c. 11. n. 13. Alterum est, ut Jure
feudali contrarium dispositum
non reperiat *Vult. d. loc. 3.* est,
ut hæc causa dextrè ad domini
& vasalli personam accommodari
possit, *Vulte. d. loc. &* propterea
an hoc casu culpa à vasallo com-
missa, personam domini & vasal-
li dextrè respiciat, & ad feudi
amissionem sufficiat, arbitrio
parium comittimus *arg: l. 24.*
§. item qui, vers. ideoque Judex
F. 2.

THESIS V.

Incertum 4. An vasallus ex unâ
vel alterâ causâ feloniam com-
mit-

mittens, statim ipso Jure feudum
amittat, & dominus propria Au-
toritate sine ullo decreto Judicis
eum de feudo detrudere, & pos-
sessionem feudi occupare possit?

Negamus, existimantes vasallū
ob *feloniam* ipso Jure feudum nō
amittere, nec dominum posses-
sionem feudi, ante sententiam
judicis condemnatoriam, appre-
hendere posse *l. 21. F. 1. l. 22.*
cod. lib. 1. 40. l. 52. F. 2. Vult. d.
c. 11. n. 59. Schrad. de F. F. p. 9.
sect. 8. n. 29. modò feloniam non
sit talis, quæ ipso actu permane-
at, & ita crimen sit notorium
Gail. 2. obs. 51. n. 8. Ubi tamen
adhuc, ut delictum, & pæna,
sententiâ judicis declarentur,
æquius esse putamus *arg. l. 29.*

ff. de lur. Fisc. cap. cum secundum

410 C. 5. De Iure Feudum amittendi
§. confiscationis de hereticis in 6.
C. 1. 21. F. 1. 1. 22. §. ult. t. 24.
t. 27. §. quicumque advocatiam
C. 1. 39. §. similiter F. 2. Vult. d.
C. 11. n. 57. Atque ita arbitra-
mur, quod ubi etiam vasallus
feudum ipso Jure amittit, licet
sententiâ Judicis condemnatoriâ
opus non sit, generaliter tamen
verum esse, dominum feudum
possessionem apprehendere non
posse, nisi prius sententia Judicis
declaratoria interveniat.

§. IX.

DE FEUDI AMISSIONE,
QUÆ FIT EX CULPA DO-
MINI.

Hucusque de amissione feudi,
quæ fit ex culpa vasalli, nunc
de ejusdem amissione, quæ fit ex
culpa domini.

THE-

T H E S I S I.

Ubi certum est, sicut vasallus ob *feloniā* feudum amittit, Quod ita quoq; ob eandē dominus, proprietate feudi privetur *l. 26. §. domino l. 47. F. 2.* quia eādē fide dominus vasallo, quā vasallus domino obligatur *l. 6. F. 2.* Sunt enim correlativa, quorum eadem est disciplina, ut patet; Unde dominus conjunx & amicus vasalli dicitur *l. 58. §. 1. F. 2.* Item perfidus, perjurus, malefidus appellatur *l. 6. F. 2.* si erga vasallum fidem non servat, nam qualem fidem expectat dominus, eandem & vasallo præstare cogitur *l. 3. F. 2.* Unde illud nobis Germanis tritum *getreuer Herz / getreuer Knecht* / Et notum est illud Lucij Crassi ad

412 C. 5. de Iure Feudum amittendi
Philippum de honore debito, si-
bi ab eo non exhibito conque-
rentem, Respondentis, *Ego te
Consulem putem, cum tu me non
puies Senatorem.*

THESIS II.

Sed incertum 1. An ergo sicut
vasallus feudum amittit, si in-
tra annum & diem investituram
non petiit, ut supra dictum est,
ita quoque dominus feudi pro-
prietate privetur, si intra annum
& diem, vasallum petentem nō
investierit? Affirmamus, cum
Vult. de F. F. c. 11. n. 52.

THESIS III.

Incertum 2. An sicut Vasallus
fine consensu Domini feudum
alienare regulariter nequit, ut
itidem supra suo loco demon-
stratum fuit, ita quoque dominus
fine

sine vassalli consensu feudum in
 alium transferre non possit? Af-
 firmamus *l. 55. §. præterea F. 2*
Hartm. Pistor Quest. 19 n. 3. &
l. 3. Quest. 22. n. 1. Sed ita, ut
 si dominus non consentiente va-
 sallo Jus suum alienaverit, in
 vassallum proprietas tunc non
 transferatur, sed duntaxat pro
 non facta, alienatio illa habenda
 sit *l. 22. F. 1. Hartm. Pistor dict.*
loc. Vassallus verò non ab em-
 ptore, sed à priore domino suo,
 recognoscere feudum debeat *l.*
34. F. 2.

THESIS IV.

Incertum 3. An sicut vassallus
 feudo cadit, si domino justiti-
 am non administret, de quo iti-
 dem supra; ita & dominus feudi
 proprietatem amittat, si non ad-

414 C. 5. De Iure Feudum amittendi
ministrat vasallo iustitiam? Af-
firmamus *dict. l. 22. F. 2.*

THESIS V.

Incertum 4. An sicut vasallus,
qui feudo abutitur, feudum a-
mittit, de quo supra, ita quoq;
Dominus, si vasallis suis abuti-
tur, proprietatem perdat? Affir-
mamus *arg. l. 6. F. 2.*

THESIS VI.

Incertum 5. An sicut vasallus
feudum amittit, si cum uxore,
filia, sponsa vel cū sorore domini
rehabuit, de quo supra, ita etiam
Dñs feudi proprietate cadat, si
vasalli uxorem, filiā, sponsam vel
sororem carnaliter cognoverit?
Affirmamus cum *Fult. d. n. 52.*

THESIS VII.

Incertum 6. An sicut vasallus
feudo privatur, si dominum
sponte criminaliter accusarit, vel
spon-

Sponte contra eum testimonium dixit, de quo supra, ita etiam dominus proprietatem feudi amittat, si vasallum spontè criminaliter accusavit, vel contra eum testimonium dixit? Affirmamus *eum eod. Vult. dict. loc.*

T H E S I S VIII.

INcer. 7. An sicut vasallus feudum amittat, si cum domini inimicis in eius damnum amicitiam contraxit de quo supra: Ita etiâ Dñs feudo privetur, si cū vasalli inimicis in ejus damnū amicitia contraxit. Affirmamus *eum Vult. d. n. 52.* In summa, quacunque ex causa vasallus feudum amittit, ex eâdem quoque causâ dominus feudi proprietate privatur, siue in vasallum, siue in alium peccavit *l. 26. F. 2. §. 47. eod. lib.* Sed ita, ut in primis deli-

416 C.5. De Iure Feudum amittendi
ctum domini, dispositionem legis, non autem pactum investituræ, respiciat, nam dominus pares vices vasallo ijs in casibus reddere non tenetur, ubi vasallus ex pacto investituræ obligatus est, ut itidem jam supra fuit innuatum; Deinde ad hoc ut dominus ex eadem causa proprietatem feudi amittat, ex qua vasallus contra dominum delinquendo feudo privatur, necessè est, ut inter delictum vasalli & domini, nulla diversitatis ratio possit assignari *Vult. d. n. 52. in fin.*

§. X.

DE CAUSIS, QUÆ VASALLUM, VEL DOMINUM A
COMMISSA FELONIA EXCUSANT.

HActenus ostensum fuit, quid sit
felonia, à quibus, & quot modis
dis

§. 10. *De causis excusant. à feloniam* 417
dis illa committatur, nunc in hoc
§. ad pleniorē huius materiæ
cognitionem, sequuntur causæ,
propter quas, si *Vasallus* vel *Domi-*
nus feloniam committant, ille feudo,
hic verò feudi proprietate, priva-
ri nequeat.

THESIS I.

Ubi certum est 1. tam domi-
num, quam vasallum, tum
demum propter *comissa & omissa*
suum amittere Jus, si dolus vel
culpa intercefferit *l. 7. F. 1. l. 22.*
F. 1.

THESIS II.

Certum est 2. Dominum, vel
vasallum ob *feloniam* feudū
non amittere, si hæc à domino, &
illa à vasallo legitimè probari ne-
queat *dict. l. 5. F. 1. l. 21. l. 26*
§. vasallus & l. 57. F. 2.

THESIS III.

Certum est 3. Vasallum ob commissam *feloniam*, feudū non amittere, si hæc ei à Domino, liberam rei suæ administrationē habente, expressè vel tacitè, remissa fuit *arg. l. 27. §. pactus ff. de pactis & cap. cessante ext. de appel.*

THESIS IV.

Sed incertum 1. Num *felonia* per solam assertionem domini legitimè possit probari? Negamus *arg. l. 10. ff. & Cod. de testib. Vult de F.F. d. cap. 11. n. 55.* sed necesse est, ut hæc per quinque testes omni exceptione maiores manifestè probetur *t. 57. F. 2.* vel ut vasallus ipse confiteatur, se *feloniam* commisisse *Schrad. de F.F. 2. p. 9. sect. 13. n. 14.* vel ut vasallus *feloniam* scriptis commiserit,

§. 10. De causis excusant. à feloniam 419
rit, puta, si dominum per episto-
lam injuria atroci affecerit, tunc
enim, si vasallus scriptam episto-
lam in judicio recognoscit, *felo-*
nia satis manifestè probata dice-
tur *arg. c. noverit ext. de sent. ex-*
communicat. Can. sane 24. Quest.
2. Schrad. d. loc. n. 901. vel ut e-
videntia facti vasallum *feloniam*
comisisse, demonstret *Schrad. d.*
loc. n. 108.

THESIS V.

Incertum (2. si non per ipsum
dominum, sed per *administra-*
tores tantum reifeudalis remissa
vasallo *felonia* sit, an & tunc va-
sallus à privatione feudi excusa-
bitur? Distinguimus, utrum *ad-*
ministratores ille sit *persona Ecclesia-*
stica, an verò *secularis*: Si perso-
na est *Ecclesiastica*, tum referre di-

420 C. 5. de Iure Feudum amittendi
cimus, an feudum, quod vasallus
possidet, sit de eiusmodi rebus,
quarum administratio ad solum
Prælatum spectat, nec ne: Si pri-
us, administrator ille sive Præla-
tus solus, vasallo *feloniam* remit-
tere potest, & remissione factâ,
vasallus privationem feudi evi-
tabit. Si *posterius*, tum prælatus
solus feloniam remittere nequit
arg. l. perfundum ff. de servit. Rust.
præd. c. quod. omnes de R. l. in 6.
Ad personas *seculares*, quæ rei in-
feudatæ nudam administratio-
nem habent, quod attinet, sunt
illi (de quibus nos hic) *procura-*
tor cum liberâ, & maritus &c. Et
procurator quidem generalis cum
libera, *in felonia*, quæ non satis
manifeste probari potest *arg. l. 12*
Cod. de pactis, quin imò etiam in
felo-

§. 10. De causis excusant. à felonìa 421
felonia manifeste probatâ, si per-
sonam propriam concernat, so-
lus delinquenti culpam remitte-
re potest; secus verò, si perso-
nam domini respiciat, nisi speci-
ale ad hoc mandatum habeat,
Rosenth. de F. F. c. 10, conclus. 38.
n. 40. Denique ad *maritum* quod
attinet, distinguimus, an com-
missa *felonia* solam mariti perso-
nam, an verò eius quoque uxo-
rem respiciat, si *prius*, solus ma-
ritus, Vasallo remittere potest
arg. l. 8. ff. de his qui sunt sui vel
alieni Juris; Si posterius, tum felo-
nia à marito, sine consensu uxo-
ris, remitti nequit *Rosenth. de F.*
F. c. 5. conclus. 66. n. 5.

THESIS VI.

[Ncertum 3. Quando nam *taci-*
te vasallo felonìa à domino re-
missa

422 C. 5. De Iure Feudum amittendi
missa cenfeatur ? R. Quinque
præcipuè in casibus I. est, si do-
minus vasallum post commissam
feloniam de novo investiat &c.
Vult. d. c. 11. n. 63. II. est, si post
commissum delictum dominus
vasallum ad præstanda servitia
vocet, & hæc à vasallo recipiat,
esto etiam, cum hac expressa
protestatione, quod nolit Juri
suo per feloniam acquisito, quid-
quam derogare *arg. l. 21. in prin.*
ff. de acq. hered. Vult. d. loc. n. 65
III. est, si dominus vasallum post
perpetratam feloniam, & propter
eam post feudum ipso jure com-
missum, fidelem, vel vasallum
appellet *R. senth. de F. F. c. 10. con-*
clus. 38. n. 5. IV. est, si post com-
missam feloniam, familiariter cū
vasallo conversetur, vel apud e-
undem

§. 10. De causis excusant. à feloniam 425
undem habitet *Vult. d. n. 63.*
V. est, si dominus vasallum in
possessione relinquat *Vult ibidem,*
si modo in his omnibus casibus
dominus, vasallū feloniam com-
misisse, sciverit: ignorantia au-
tem in dubio præsumitur *Vult. d.*
loc. n. 64.

THESIS VII.

[Ncertum 4. An Dñs vasallo *fe-*
loniam in præjudicium agnato-
rum remittere possit? Distingui-
mus, an vasallus propter com-
missam feloniam feudo per sen-
tentiam judicis jam privatus sit,
an vero hæc contra vasallum
nondum sit lata. *Priori casu,* do-
minus vasallo feloniam, invitis
agnatis, remittere nequit *l. 31. F.*
2. facit l. 11. ff. d. R. l. Posteriori
casu, referre dicimus, an vasal-
lus

424 C. 5. De iure Feudum amittendi
lus propter commissam feloniam feu-
dū *ipso iure* amiserit, an verò per
sententiam iudicis feudo privandus
sit: si feudum *ipso iure* amisit, tunc
iterū interesse arbitramur, an do-
minus *declaraverit*, quod velit
vasallum feudo privatum esse, an
verò hanc *declarationem distule-
rit*: Si *declaravit*; tum vasallo
feloniam remittere non potest;
si nondum *declaravit*, tunc va-
sallus feloniam condonare potest,
*arg. l. 6, in princ. ff. de his quæ fi-
unt in fraud. credit l. ult. Cod. de
aq. possess. l. 3. §. si is ff. quod
quisque Juris Rosenth. dict. con-
clus. 39. n. 2.* si denique per *sen-
tentiam iudicis* feudo privandus
sit, atque hæc nondum lata fue-
rit, non dubitamus, quin iterū
liberrime dominus vasallo Felo-
niam remittere possit,

THESIS VIII.

INcertum 5. An & tunc Vasallus à privatione feudi excusetur, si dominus prius moriatur, antequam contra vasallum, ob commissam feloniam, actionem instituat? Affirmamus *arg. l. ult. Cod. de revocand. donat. junct. l. 14. §. si venditor ff. de edilit. Edict. Rosenth. d. c. 10. conclus. 40. n. 38.*

THESIS IX.

INcertum 6. An è contrario, si dominus, in vitâ vasalli ad privationem feudi non egit, post mortem vasalli, contra eius heredes actione experiri, & ita feudum feloniam vasalli sibi apertum, ab iis vindicare possit? Negamus *arg. l. 10. §. qui injuria ff. si quis cautionib. in judicio l. penult. ff. de in jus vocand. l. 1. ff. de privat. delict. l. 1. Cod. ne de-*
in 6.

426 C. 5. de Iure Feudum amittendi
dict. defunct. junct. l. 27. ff. de pæn.
l. 22. Cod. eod. c. non debet de R. l.
in 6. Vult. dict. c. 10. n. 66. nisi
dominus feudum possideat arg.
l. 6. Cod. de exceptionib. l. 5. §.
ult. ff. de dol. mal. except. vel Va-
sallus contra pactum investituræ
deliquerit arg. l. 47. cum l. seq.
ff. de act. empti l. 1. §. 1. l. 7. §. 1
ff. depositi l. 46. ff. de O. & A. vel
dominus, Vasallum feloniam
commisisse, ignoret, Schrad. de F.
I. p. 9. sect. 10. n. 20. & seqq.

§. XL

DE EFFECTIBUS AMISSIO- NIS FEUDI

COgnitis amittendi feudi cau-
sis, tam ex parte domini,
quàm ex parte vasalli, tandem
declarandi restant hujus amissionis
effectus, qui præcipuè in eo con-
si-

§. II. De Effect, amissionis feudi. 427
sistunt, ut sciamus 1. cui amissum
feudum aperiatur, & ad quē
pertineat, 2. cui fructus, & 3.
cui meliorationes & accessiones ap-
plicentur, & 4. quē sequantur onera
feudo vel vasallo incumbentia.

THESIS I.

Certum est autem 1. Ad faci-
liorem *primi effectus* intelle-
lectum, repetendas esse ex præ-
cedentibus §. §. quasdam distin-
ctiones, cum fermē quodlibet
distinctionum earum membrum,
peculiarem suum producat effe-
ctum, juxta vulgatam juris re-
gulam, *limitata causa, limitatū
producit effectum*. Et quidem di-
stingui in primis debere, inter
amissionem consideratam vel *re-
spectu vasalli, vel respectu domini*;
Exinde *respectu vasalli* (de hoc
enim prius agere commodius
est)

428 C. 5. De Iure Feudum amittendi
(est) iterū distinguimus, an *feudū*
amissum sit, *sine culpa*; an vero *ex*
culpa. Ulteri⁹, si vassallus *sine culpa*
feudū amittit, juxta *diversos* feu-
dū *sine culpa amittendi modos*, eo-
demq; vel necessarios vel *volun-*
tarios, diversum iterū juse esse, vel
ex hoc solo apparet, quod si *necef-*
sario feudū fuerit amissum pro-
pterea, quia res feudalis planè in-
terit, nemini possit illa applicari,
secus verò futurum sit, si vassalli
morte feudum fuerit amissum,
ut in subsequentibus demon-
strabimus: similiter, si *conditionis*
defectu feudū amittatur non du-
biū est, quin illud ad Dñm rever-
tatur, *arg. §. final. Inst. de usufruct.*
Itē cum feudū *evincitur*, vel *præ-*
scriptione acquiritur, quod illud
evincens vel præscribens obtine-
at, dubio caret. De *oblacione Ec-*
clesiæ

clesia, quis ibi feudum acquirat, nihil attinet dicere, cum id quilibet facile intelligat. *Divisione* legitimè facta, ei acquiritur, in quem divisione transfertur. Denique cum vasallus feudum refutat, transit illud ad eum, cui *refutatio* facta est. Jam verò, si quærat, ad quem ob domini feloniam proprietas revertatur, utpote, quia dominus & vasallus ad paria judicantur, ut vulgaris habet regula Interpretum *ex l. 6. F. 2. ? Resp.* sive in vasallum, sive in extraneum dominus deliquerit, sive de in feudum novum sive paternum fuerit *l. 26. §. domino. F. 2.* indistincte omni modo proprietatem ad vasallum devolvi, & ita directum cum utili, quod vocamus,

430 C. 5. De Iure Feudum amittendi.
camus, dominio consolidari, ut
prædium feudale deinceps jure
liberi & Allodialis possideat Ro-
sentib. c. 6. conclus. 180. & c. 10.
conclus. 48.

THESIS II.

Certum est 2. Ad elucidatio-
nem *secundi effectus*, præ-
mittendum hîc esse, *fructus* fun-
di propriè dici, qui ex re ipsa na-
turaliter nascuntur *Vult. lib. 1.
de F. c. 11. n. 202*. Deinde *fru-
ctus* alios esse *naturales*, alios
industriales, quiautem sint *natu-
rales*, vel *industriales*, certo
jure definiri non posse, sed arbi-
trio judicis esse relinquendum,
ut is non tantùm ex *fructuum*
natura, sed etiâ ex qualitate di-
versorum locorum, majorem
quandoque industriam requi-
renti.

§. II. De Effect. amissionis feudi 431
rentium, hoc dijudicet *Vult. d.c.*
II, n. 14.

THESIS III.

Certum est 3. Ad declara-
tionem *tertij Effectus* præsup-
ponendum esse, *accessiones* sive
meliorationes (quas græco voca-
bulo *Emponemata* dicimus L. 2.
Cod. de Jur. Emph.) alias esse *in-*
trinfecas & inseparabiles. quæ
propriè *meliorationes* dicuntur,
alias vero *extrinfecas*, & separabi-
les, ut per se patet.

THESIS IV.

Certum est 4. Ad *quartum ef-*
fectum quod attinet, ad hui-
us facilioris intelligentiâ condu-
cere, si distinguimus inter *onera*
feudi & *Vasalli*. Sunt autem *one-*
ra feudi, quæ feudo inseparabili-
ter inhærent, cuiusmodi à DD.
refe-

432 C. 5. de Iure Feudum amittendi.
referuntur dos, vel debitum ei-
us occasione contractum; debi-
tum, ex oppignoratione feudi cū
consensu domini & agnatorum
factū; debitum à possessore feudi
contractū, & in feudum conver-
sum: donatio propter nuptias, &
dotalitiū, alimenta, quæ deben-
tur personis feudi incapacibus,
legitima &c. *Onera Vasalli* sunt,
quæ ultra hæc onera feudi, ex-
cogitari possunt.

THESIS V.

SEd incertum I. Si *morte na-
turali* Vasallo feudum amissum
fuerit, ad quem tunc feudum
pertinebit? R. si *novum* fuerit, &
defuncto extent *liberi*, ad hos
pertinebit, *his autem deficientibus*
non ad agnatos quidem, nisi hoc
nominatim dictum fuerit. I. §.

2. *F.*

2. F. 2 sed *ad dominum* revertetur
 Sin autem, *antiquum* fuerit, &
 vasallo supersint *liberi* vel *agnati*
masculi, ad *hos* feudum morte re-
 dibit; *his non extantibus*, quando
 ipse vasallus ultimus est suæ fa-
 milia, ad *dominum* feudū trans-
 mittit *Iul. Clar. §. feudum Quest.*
66. n. 1., quæ omnia supra *in c.*
3. §. & seqq. latius fuerunt de-
 clarata.

• THESIS VI.

Incertum 2. Si vasalli *morte ci-*
vili extinguatur feudum, pu-
 ta si vasall⁹ sine delicto, casu quo-
 dā in servitutē redigatur, ad quē
 feudum illud redibit? Responde-
 mus, ad dominum Feudi *arg.*
1. 12. §. si duo F. 2. Hart. Pistori l.
2. Quest. 44. n. 10. si modo va-
 fallus *descendentes*, aut *agnatos*,

T

vel

434 C. 5. de Iure feudum amittendi.
vel *alios*, quibus successio compe-
tit, non reliquerit. Nam si se-
cûs, & feudum ita finitum, *anti-*
quum fuerit, tunc ea, quæ de *mor-*
te naturali proximè diximus, ob-
servanda erunt.

THESIS VII.

Incertum 3. Quando vitio cor-
poris ipsius vasalli feudum fini-
tur, quibus tum applicetur. R.
Filiis & descendentibus. His de-
ficientibus si novû, domino; si an-
tiquum, agnatis applicatur. De-
ficiente porrò *generatione*, ad do-
minum recedit *Wes. de F. c. 17.*
n. 4.

THESIS VIII.

Incertum 4. Ad quem feudum
pertineat, si *subinf feudatio* facta
fuit? Respondemus, Si feudum
fuerit novum, quod omninò ad
sub-

§. II. De Effect. amissionis feudi 435
subvasallum pertineat; Sin *an-*
tiquum, etiam ad eum, quo ad
subinfendans vivit *Jul. Clar. §.*
feudum Quest. 32. n. 9.

THESIS IX.

INcertum 5. Ubi feudum *Cleri-*
catu vel Monachismo esse desi-
nit, cui acquiratur? Resp. *Non*
Monasterio vel Ecclesiæ, vel cerè
non ultra vitam Monachi C. 10.
ext. de constitution; sed vel *domi-*
no, vel *agnatis* accedere, pro di-
versitate feudi, uti supra de mo-
rientibus, vel aliàs de incapaci-
bus diximus t. 26. §. *si quis per*
30. F. 2. t. 51. §. I. F. 2. t. 40.
§. *fi. F. 2.*

THESIS X.

INcertum 6. Si vasallus ob *non*
petitam debito tempore investitu-
ram, feudum amisit, cui illud ap-

436 C. 5. De Jure Feudum amittendi
cetur? R. Tali in casu, feudum
five *antiquum*, five *novum* sit, five
filii, five *agnati* extent, ad *domi-*
num reverti l. 55. §. *præterea* F. 2
junct. l. 8. ff. *de publi. in rem act* &
l. 24. §. *ult.* l. 37. F. 2. Sed hoc
ita, ut feudum, quod ita ad *domi-*
nū revertitur, penes hunc rema-
neat, quamdiu est superstes is,
qui deliquit, eo verò defuncto, si
feudum est *antiquum*, ad *agnatos*
devolvatur, quia satis durum ef-
fet, vasallum ob tam exigui tem-
poris lapsum, omni Jure suo pri-
vari, quæ de causa Andreæ de If-
fernina dicit beneficos dominos,
non solere ex hac causa, vasallis
feuda eripere; Deinde adhuc du-
rius esset, agnatos vasalli propter
ejus delictum, omni suo jure, ab
antecessoribus quæsito, cadere
Hart. Pist. p. 1. Q. 15, & 18. n. 8.

THE

T H E S I S XI.

[Ncertum 7. Si vasallus ob fa-
Etam alienationem feudum ami-
 sit, cui hoc aperiatur? Distingui-
 mus, an *alienatio* ea cū *consensu*
domini, an *sine ejus consensu* facta
 sit: *Priori casu*, subdistingui-
 mus, an cum *consensu domini novum*,
 an verò *antiquum feudum*, sit a-
 lienatum. *Novum*, si est aliena-
 tum, id omninò, etiam in præ-
 judicium filiorum, ad eum, cui
 alienatum est, transit, *Fachin: L.*
7: controvers. lur. C. 25. five de-
 inde à patre, dato pretio, five
 gratis fuerit acquisitum: *Menoch.*
cons. 161. n. 6. five etiam feudū
 à patre alienatum sit ex pacto &
 providentia, an verò heredita-
 rium *arg. l. 35. ff. de R. l. & tit.*
8. §. 1. F. 1. r. 13. §. 1. l. 9. r.

438 C. 5. de Iure feudum amittendi
28. §. his consequenter F. 2. & 1.
26. §. si vassallus 1. 31. F. 2. Si
modo feudum istud nō contem-
platione filij à domino, fuerit
concessum patri arg. l. 5. §. 1. ff. de
Iur. dos. l. 45. §. 1. ff. de acq. her.
l. 10. §. in arrogato ff. de vulg. &
pup. substit. At feudum antiquum
quod attinet, quod cum consen-
su domini à vasallo alienatum
est, certum est inprimis, illud
domino non aperiri; Deinde
concors Interpretum sententia
est, *filium feudum hereditarium*
à patre alienatum, sive ejus he-
res sit, cum, vel sine, beneficio In-
ventarij, sive non sit, revocare
non posse Zaf. de F. p. 8. n. 60.
Covarr. l. 2. Variar. resolut. c. 18.
Feudum verò ex pacto & provi-
ddentia antiquum, licet, si patris
heres

§. II. De Effect. amissionis feudi 439
heres sit, ejus alienationem im-
pugnare non possit arg l. 14
Cod. de R. V. l. 3. Cod. de reb. alien
non alienan. l. 149. ff. de R. l. l. 7
Cod. de negot. gestis l. 1. ff. de ex-
ception. rei vendit. l. 114. §. cum
pater ff. de legat. 1. Quod si tamen
heres patris non est, feudum à pa-
tre cum consensu domini aliena-
tum revocare posse t. 39. r. 8.
§. è contrario F. 2. t. 3. §. sed &
res & ibid. And. de lfern. F. 1.
& t. 1. §. cum verò F. 1. r. 17. §.
cum verò F. 2. sed ita, ut si pater
adhuc vivit, vel mortuus quidē
est, sed filius patris heres extitit,
hoc ex Jure prothimiseos non
aliter revocare possit, quàm si
emptori totum pretium offerat,
& ejus in locum succedat Vult. de
F. c. 11. n. 86. Deniq; si quis va-

440 C. 5. De Iure Feudum amittendi
falli, qui feudum antiquum cum
consensu domini alienavit, non sit
filius, sed agnatus, tunc si hic va-
salli defuncti heres non sit, revo-
care illud potest t. 26. §. Titius tit.
39. F. 2. facit l. 31. ff. de pign.
l. 52. ff. de pact. Authent. res que
& l. penult. & ult. §. sin autem Cod.
comunia de legat. l. 20. Cod. de le-
gat. & l. 8. §. ult. ff. de periculo &
comod. rei vendit. & c. Si verò ag-
natus is, ultimi defuncti heres est,
feudum ex pacto & providentia
antiquum, ab eo cum consensu
domini alienatum revocare non
potest arg. l. 14. Cod. de R. V.
l. 10. Cod. de solut. & l. 59.
ff. de R. I. nisi vel heredita-
tem cum beneficio inventarij
adjierit. Fachina l. 7. controvers.
c. 13. (quo casu si ex hereditate
pro

pro feudo alienato æquivalens
 pretium consecutus fuerit, pre-
 tium illud emptori offerre debe-
 bit *l. ult. §. etsi & §. licentia Cod.
 de iur. deliberandi arg. l. nam etsi
 parent. ff. de inoff. testam. l. 77.
 §. mando ff. de legat. 2. & l. 35 ff.
 de minor. l. 22. Cod. de administ:
 Tutor.* si dimidiū, dimidiam quoq;
 feudi partē soluto pretio, alterā
 verò Jure suo proprio gratis re-
 vocabit *arg. l. ult. Cod. de iur. de-
 liber.* si autem nihil ex heredi-
 tate illa consecutus fuerit, totum
 etiam feudum gratis revocare
 poterit: *Hart. Pistor, l. 2. Q. 9 n.
 23. & seq*) vel solummodo in re
 certa, alio herede universali in-
 stituto, heres nominatus fuerit,
*arg. d. l. 14. Cod. de R. V. Rosen. de
 F. p. 9, conclus. 73. n. 1.* vel de-

442 C. 5. de Iure Feudum amittendi
functo non infolidum, sed tan-
tū pro dimidia vel tertia parte
heres extitit, nam sicut in *primis*
duobus istis casibus agnatus, *etiam*
heres factus, totum feudum à de-
functo alienatum, revocare po-
test, ita in *tertio* casu pro cohe-
redum suorum portione, feudū
licitē alienatum revocare pote-
rit *Res. d. c. 9. con. 75. n. 1.* si modò
alienanti sit in gradu proximior,
saltem tempore revocationis *l.*
26. §. Tutius F. 2. junct. l. 23. §.
ul. ff. de legat. 2. neq; ante factā
à vasallo alienationem, consensu
suo approbaverit, *d. l. 26. §. Tutius*
l. 39 F. 2. Schrad. de F. p. 8. c. 5. n. 2
cū seq; Atq; hanc definito tem-
pore revocarit, *D. D. communiter*
ad. d. §. Tutius, nimirum, si *ex Iure*
proximiseos, feudum alienatum
revo-

§. 11. De Effect. amissionis Feudi 443
revocare cupit, intra annum 1.9.
r. 26. F. 2. Computandum à die
scientiæ feudum fuisse alienatū,
& traditum *Hart. Fistor* 2. 12.
n. 23 si verò *Jure suo* revocare
velit, & feudum in *extraneum* a-
lienatum fuerit, saltem intra 30
annorum spatium *Sonsb. de F. p.*
13. n. 117. In *Extraneum* in-
quam &c. nam si in aliquem *ag-*
natum remotiorem, qui tamen
ex prima investitura jus habet,
feudum est alienatum, tunc itidē
intra annum à tempore scientiæ
post mortē alienatoris compu-
tandum revocare tenetur 26.
§. *Tutius* F. 2. *Sonsb: d. loc. n. 131*
& 136. Postremò si vassallus *sine*
consensu domini, & ita illicitè feu-
dum alienavit, tum referre dici-
mus, an feudum *novum* sit, an

444 C. 5. De iure Feudum amittenda
verò antiquum, si est nouum, con-
cors & vera, Interpretum est o-
pinio, hoc, exclusis descenden-
tibus, ad dominum redire son, bek
d. loc. n. 77. At si vasallus sine
consensu Domini, feudum an-
tiquum, alienavit, adhuc dici-
mus, feudum illud, siue heredita-
rium sit, siue ex pacto & provi-
dentia, exclusis filiis & agnatis,
ad dominum rediturum, atque
huic in quemcunque feudi pos-
sessorē, rei vindicationem com-
petituram, l. 5. F. l. 24. i. d. l. l.
38. l. 55. F. 2.

THESIS XII.

INcertum 8. si Vasallus non ob-
neglectam investiturā, vel ob ali-
enationem feudi, sed ob aliud
aliquod delictum, feudum ami-
sit, cui tunc feudum illud aperi-
tur?

§. 11. De Effect. amissionis feudi 445
tur? Distinguimus, an in *Dominū*,
an verò in *aliū* deliquerit: si in
dominum deliquit, ad *dominum*
redibit, ita tamē, ut hoc tam diu
solummodò habeat, quam diu Va-
fallus, qui in eum deliquit, vivat,
post mortem autem, delinquen-
tis, feudum agnato restituat, *arg.*
l. 78. in ext. ord. Cap. And. de Isern,
l. 31. n. 5. & 8. F. 2. Hart. Pist. d. l. 2.
Quest. 15. n. 32. Vult. d. c. 11. n. 70
Quod si verò Vafallus, nō in per-
sonam Domini, sed in *aliū* deli-
quit, hoc casu feudum, excluso
domino *l. 24. §. ult. & l. 37. F. 2. &*
delinquentis filiis *l. 26. §. si Vaf-*
fallus, & l. 31 F. 2. proximiori-
bus agnatis, aperitur *Hart. Pist.*
quest. 16. n. 2. Vult. cit. loc. n. 71 siue
ei intra quartum, siue ultra quar-
tum agnationis gradū sint con-
jun-

446 C. 5. De iure Feudum amittendi.
iuncti. arg d. §. ul. l. 24. & l. 37. F. 2
Neq; hoc casu agnatus mortem
delinquentis expectare tenetur,
sed statim, post commissum delictū,
feudum accipere potest *dict. iur.*
& Vult. d. loc. Atq; hæc ita de *pri-*
mo effectu amissionis feudi. Circa
secundū, qui *in jure fructuū*, con-
sistit.

THESIS XIII.

Incertum 9. cui *fructus* illi, &
quomodo, feudo amisso, appli-
centur? Distinguiamus in primis,
utrum feudū per *feloniam* amif-
sum fuerit, vel sine *felonia*; *priori*
casu, omnes *fructus* non percepti
ante latam sententiam, in distin-
ctè *Domino* vel *agnatis*, ad quem
feudum ex his devolvitur, obve-
niunt. *arg. l. 28. §. si Vassallus F. 2.*
Vult. d. c. 11. n. 249. *Posteriori casu*,
subdistinguiamus, inter *fructus*

mau-

naturales, & industriales; qui propriè fructus vocantur, & fructus Civiles (qui *fructus* abusivè dicuntur, cum non naturâ proveniant, nec ex ipso corpore sint, ut fructus propriè sic dicti, sed *jure percipiantur*, & ex obligatione *l. 62. ff. de R. V. l. 121. ff. de V. S.* quales sunt redditus annui, pensiones, decimæ & similes &c.) ita quidē, ut quod ad *fructus naturales & industriales* attinet, si Vasallus *post Calendas Martias* usq; ad Mensem Augustum moriatur, omnes illius anni fructus, pendentes, & â re feudali nondum adempti, sive semel, sive bis, in anno proveniant, *Vult. d. c. 11. n. 112.* (etiam, qui post mensem Augustum, quales *Uvæ, olivæ & alii fructus*, adhuc pendente *Vult. d. loc. n. 121.*) *Vassalli heredū*

448 C. 5 De iure Feudum. amittendi
in allodio, nec minus heredium in
feudo, & Allodio simul. Vult. d. loc. n.
223. sint, & permaneant: si vero
post Augusti illi⁹ & ante Calendas
Martias sequentis anni. Vassallus
moriatur, omnes rursus fructus,
Anni sequentis, & qui inde semi-
nantur, ad dominum pertineant
t. 28. § his consequenter F. 2. de quo
pluribus eleganter agit Hart. Pist.
Quest. 24. n. 39. & seqq. sive de
in feudo amisso, sine feloniam, con-
troversia sit intra dominum &
defuncti successores Allodiales,
Vult. d. loc. n. 206. sive, quod fre-
quentius fit, inter Vassalli mortui
successores feudales, & eiusdem
successores in Allodio; aut etiam
inter eos, qui defuncti Vassalli suc-
cessores sunt, & feudales & Allo-
diales simul ex parte una, & al-
lodi-

odiales tantum, ex parte Altera,
Vult. ib. n. 221. & seq. sive deniq;
inter dominum & agnatum in feu-
dum successorem ex una parte,
& Vassalli defuncti, cui hæres nō
est, Creditores, (qui ex bonis Va-
salli defuncti Allodialibus, soluti-
onem consequi nequeunt) ex al-
terâ, de fructibus controvertatur
Vult. d. c. 11. n. 225. *Annum* autē,
quod ad præsentem casum atti-
net *F. F. Communiter in d. §. his con-*
sequenter incipiunt à Calendis
Septembris, ad Calendas Septem-
bris, eundemq; rursus dividunt
non in quatuor, uti aliàs solitum
est, sed in duas partes, quarū pri-
or incipit à Calendis Septembris
usq; ad calendas Martii; Poste-
rior à Calendis Martii, ad Calen-
das Septembris; Et hoc non absq;
ratio-

450 C. 5. de Iure Feudum amittendi
ratione eleganti, nam prior anni
pars soli est, & respicit dominū;
posterior autem fructuum, & re-
vertitur ad vasallum *Hart. Pistor.*
d. loc. n. 46. In Civilibus verò fru-
ctibus, aliter supputatio institu-
enda est, Nam *hi* si sunt *perpetui*,
puta, ex Emphiteusi, prædior cen-
suali, aut decimali, vel similibus
causis provenientes, qui ut pluri-
mum à dominis ante investiturā
constitui solent, pro *ratā anni* re-
trō à die, quo redditus solvendi
sunt, usq; ad diem, ex quo annus
ille initium cæpit, computandi,
secundum dispositionē Juris ci-
vilis, hoc casu jure feudali nihil
disponente, dividendi sunt. *Fach.*
l. 7. controvers. c. 96. Vult *d. c. 11.*
n. 18. per l. 7. ff. solut. mati: ut si
reditus, sive censu solvendi essent,
an fe-

in festo Michaelis A. 1668. initium
 anni fiat à Festo Michaelis curren-
 tis anni 1667. Atq; si moriatur Va-
 fall⁹, sub finē Martii dicti anni 1668
 dimidia pars redditus illius, five
 census perveniet ad Dñm, vel Va-
 falli successorē, & altera dimidia
 ad vassalli mortui heredes. Porro
 in *intemporalibus* pensionibus pu-
 ta, quas ex bonis feudalibus con-
 ductores præstant, & similib⁹ re-
 ditibus, qui à Vassallis ut plurimū
 constitui, & morte eorū iterū
 finiri solent, observari debet di-
 stinctio 1. 28. §. *his consequenter. F.*
2. Hart. Pist. q. 25. n. 4. 5. & 9. Vult.
d. c. 11. n. 219. & hæc ita etiam de
 secundo effectu amissionis feudi.
 Circa tertium,

THESES XIV.

Incertum 10, Cuinam feudo a-
 misso

452 C. 5. De Iure Feudum amittendi
misso *meliorationes & accessiones*
obveniant? Distinguimus iterum,
utrum feudum per *feloniam* fue-
rit amissum, vel *sine* ea; deinde in-
ter *meliorationes intrinsecas*, ac
inseparabiles, quales sunt ædificia
cella, furnus, horrea, item inpen-
sæ factæ in extirpandis dumetis,
& provocandâ fertilitate agrorum
&c. & *meliorationes extrinsecas*,
ac separabiles, quales sunt juris-
dictio, prædia rustica, & similia,
feudo adjecta, ita quidem, ut hæ,
quæ à feudo separari possunt, Vasal-
li, vel heredum maneant, sive ex
culpa vasalli, sive *sine culpa* eiusdē
feudum dño vel agnatis aperia-
tur *Schrad. de F. p. 9 sect. 2. n. 8.* ita
tamen, ut si quid feudi occasione,
sed errore facti, vel etiam sine fa-
cto vasalli, puta, præscriptione,
vel

§. II. De Effect. amissionis feudi 453
vel alluvione feudo accefferit, id
Dñō, vel agnatis cedat *Fachine: 7.*
controvers. cap, 88. Schrad. d.
Secl, 2. nu. 5. & 6. Ad melioratio-
nes verò inseparabiles quod atti-
net, *ea, feudo per feloniam* amisso,
indistinctè domino vel agnatis,
adquem ex his feudum devolvi-
tur, obveniunt *d. 1. 28. § si Vasallus*
F. 2 adeò ut nec vasallus ipse, nec
heres, nisi hic sumpt' in iis, mor-
tuo vasallo, fecerit, eo nomine
quidquā petendi ius habeat *Schra:*
d. Secl 2. n. 15. & Secl. 3. n. 26. arg.
l. 2. Cod. de jure Emphiteut. Auth.
qui rem Cod. de β. Eccl. ; Feudo verò
sine felonia amisso, iisdem quidem
accedunt, & tanquā pars feudi
sunt disponendæ *l. 8. §. 1. F. 2.*

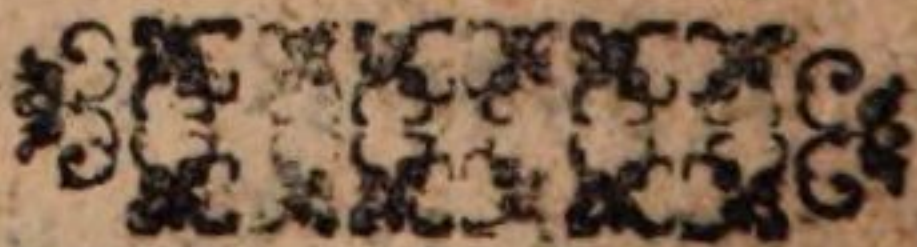
Quemadmodum autem jure ci-
vili, qui bonā fide in re suā, quæ
dein-

454 C. 5. *De Iure Feudum amittendi.*
deinde ad alium est transitura, æ-
dificavit, vel quid aliud ad perpe-
tuam rei utilitatem fecit, sumptus
huiusmodi *utilium*, vel *neces-*
sariarū impensonarum repetere,
vel rem tollere potest, §. 31. §. 33.
Instit. de rer. divis. l. 27. §. 2. ff. de R.
V. ica etiam hoc casu dñs, vel pa-
ti debet, ut ædificiū, vel alia *meli-*
oratio tollatur, vel pretium eius
solvere *28. §. si vassallus F. 2. Vult.*
d. loc. n. 231. & ita optio est domi-
ni, quā semel factā, amplius pæni-
tere non licet *Vult. d. loc. n. 240.*
Porro in *volup' variis impensis* re-
gula *d. §. si Vassallus* indistinctè lo-
cum habet. Et hæc ita quoq; de
tertio effectu, qui ex amissione
feudi resultat, nunc de
quarto, & ultimo. Cir-
ca quem,

THESIS XV.

Incertum est I I. Ad quem pertineant feudo amisso sive aperto, onera, quæ Vasallo vel feudo incumbunt? Distinguiamus inter *feudum hereditarium*, & *feudum ex pacto & providentia* (quæ distinctio magis usui, & observantiæ, quam juri cognita est, ut diximus supra c. I. §. 7. *Thes.* 44.) & dicimus, quod successor, vel heres, quicumque is fuerit *Hart. Pist. quest.* I. n. 72. in hereditario, feudo, omnia omninò debita exsolvere tenetur. Si verò quis succedit in *feudo ex pacto & providentia*, subdistinguiamus inter *agnatum*, & *filium*, & quidem respectu *agnati* rursus distinguimus, inter *onera feudi*, & *Vasalli*. Ad *onera feudi*, quod attinet, ea qui-

456 C. 5. De iure feudum amittendi
quivis successor præstare, at-
que debita propterea contracta
solvere tenetur *Berlich. p. 2. con-*
clus. 55. n. 35. & 76. Ex oneri-
bus verò *Vasalli*, Successores nul-
latenùs obligantur *t. 45. §. 1. F. 2.*
Berlich. d. loc. n. 81. nisi ex fructi-
bus, quos vasallus reliquit *d. t. 45.*
F. 2. aut nisi feudum novum fu-
erit *arg. d. t. 45.* aut tandem, nisi
sine inventario feudum adjerint
dict. t. 1. Deniq; respectu *filii* con-
cludimus, illum omnia debita
patrisolvere cogi posse *d. t. 45.*
§. 2. F. 2. Berlich. cit. loc.
n. 93. & seqq.

CAPUT VI.

DE JURE PER SE-
QUENDI FEUDUM

Actenus Jus Feudum
AMITTENDI IN STATU
TURBATO; sequitur *ius*
turbatū feudi statum,
in integrum restituendi, id quod
fit in *judicio,* in quo feudum *per-*
sequimur ac defendimus: Equi-
dem, quod sæpè accidit Civitati,
quæ, cum quidem existat ambi-
tu murorum una, duplex tamen
est sententiis, ut loquitur *Imp.*
Just. in N. 30. c. 1. in pr. Illud
idem contingit *juri,* quod est *de*
feudis, id ipsum enim, quamvis
citra pulveris jactum, absq; stre-
pitu,

458 C.VI, De Iurē persequendi feudum
pitu, & quietē haberi possit, ta-
men propter naturalem hominū
ad dissentiendum facilitatem
juxta l. 17. §. 6. ff. de recept. Et
aliquando à contentiosis cum
contentione in *judicio* obtineri
debet. Igitur, quòd in aliis rebus
omnibus usuvenit, ut de istis
controversiæ, atque ex contro-
versis lites oriantur, idem fieri
in *feudis*, quotidiana docet expe-
rientia, quæ lites tantò solent esse
graviores, quantò Personæ inter
quas, sunt, plerūq; majores sunt
& illustriores. Quare cum hucus-
que de *Jure feudum constituendi,*
ac acquirendi Et, satis dispexi-
mus, parū autem foret, hæc ju-
ra novisse, nisi etiā *jus persequen-*
di; defendendi; feuda, in judicio
cognitum nobis esset. Nunc ut
& de

C. 6. De Iure persequendi feudum 459
& de hoc subnectamus, ordinis
ratio postulat. Est autē Jus PER-
SEQUENDIFEUDUM, sive hujus per-
secutio, nobis, hoc loco, omnis
judicialis petitio, ita ut omnes
in universum apud Judi-
cem postulationes, tam ordina-
rias, quàm extraordinarias, etiā
eas, quæ instar actionū obtinent,
veluti cautiones damni infecti,
evictiones &c. Item interdicta &
omne id complectatur, quod a-
gendo, accusando, & quolibet
alio modo in jus- judiciūve de
re feudali deduci potest; Ita enim
sumitur verbum *actionis* in l. 37
ff. de O. & A. *Actionis* autem ver-
bo etiam *persecutio* continetur l.
34. ff. de V. S. Porro quemadmo-
dum *actionis*, ita quoq; vocabu-
lum *persecutionis* nomen juris est.

460 C.6. De Iure persequendi feudum
At omne Jus, personarum, seu hominum causam, constitutum est l. 2. ff. de statu hominum. Personae vero absque ordine, qui agendi modus est, recte agere nihil possunt. Adeoque PERSECUTIONEM FEUDI consistere asserimus, cum in personis iudicium feudale constituentibus, tum in Processu, seu persequendi ordine; De quibus in seqq. §. §.

§. I.

DD PERSONIS JUDICII FEUDALIS, ET IMPRIMIS QUIDEM DE JUDICE.

DICTUM est persecutionem feudi consistere, cum in personis iudicium feudale constituentibus, tum in Processu, seu persequendi ordine. Nos primo loco de personam videbimus. Constituunt autem Feudale iudicium (quod nihil aliud

ud

ud est, quàm actus quidam, quo
 quivis jus suum, quod in feudo
 habet, contra alterius injuriam
 coram Iudice persequi vel defen-
 dere ritè potest:) ut alia omnia,
Personæ tres Principaliore, *Iudex*,
Actor, *Reus*. Nos hîc de *Iudice*.

THESIS I.

VBi certum est 1. Quod *Iudex*
feudaliū controversiarum sit
 is, penes quem Jus est & potestas,
 causas inter dominum & vasa-
 lum, vel alium, aut inter vassallos
 ipsos motas, decidendi.

THESIS II.

Certum est 2, Quòd alius sit
Iudex inter dominum & va-
sallum; alius inter ipsosmet vasa-
 los, & alius denique inter utrum-
 vis, hoc est *dominum vel vassallū*
cum extraneo litigantem; Et qui-

162 C.6. De Iure persequendi feudum
dem aliquando actio *coram paribus Curia*, aliquando coram domino feudi, aliquando coram iudice ordinario vel *orbis* instituenda est, ut ex dicendis apperabitur.

THESIS III.

Sed in cer. 1. Si lis est inter dominum & vasallum, quis iudex competens sit futuro? R. quod alij ejusdem domini vasalli (qui hac in causa pares Curia, Curtis, vel domus vocantur) regulariter iudices sint constituendi l. 16. in princ. l. 55. aliisq. F. 2. adeò, ut si vel dominus vasallum, vel è contra vasallus dominum feudi, invitum, coram alio iudice conveniat, & à paribus Curia admonitus, à suscepta lite non desistat, is feudo, hinc proprietate feudi privari possit Schrad. de F. p. 10. Sect. 5. n.

§. 1. *De Personis iudicii feudalis*, 463
235. Atque hoc est illud, quod
in libris feudorum vocatur *pari-*
um, vel *Curia iudicium* l. 46. §. 1
F. 2. Vel simpliciter, *Curia* l. 20
§. 1. l. 39. §. 1. F. 2. Item *Curia do-*
mini d. l. 46. §. 1. l. 15. F. 2.
Germani, præsertim verò Saxo-
nes vocant das Manngericht. Ne-
que refert, *pares Curia*, fortè sint
homines, privati, nullamq; Juris-
dictionem habentes, dominus
verò aut vasallus Magistratus, &
dignitate maior sit *arg. dict. luri.*
Si modo *pares illi Curia*, à domi-
no & vasallo legitimè sint electi,
atq; inter Dñm & vasallū de ipso
feudo vel re quapiā feudo inhæ-
rente *Schr. de F. p. 10. sect. 5. n. 159.*
V. G. de fidelitate, de servitiis, de
successione vel amissione feudi
Schr. ad. ibid. n. 5. 112. 131. 138.

464. C. 6: De iure persequendi feudum
controversia sit, constetq; liti-
gantes, reverà dominum & va-
sallum esse, ut mox patebit.

THESIS IV.

Incertum 2. Quando nam *pares*
Curiae dicantur à domino & va-
sallo *legitimè* fuisse *electi*? R. tunc,
si in primis pares illi Curiae à do-
mino & vasallo mutuo consensu,
sint electi, *Schrad. de F. p. 10.*
sect. 8. n. 91. deinde si forma ele-
ctionis *parium*, quæ vel pacto in-
vestituræ, vel consuetudine, &
usu Curiae est introducta, fuerit
observata, aut hac deficiente,
si dominus vasallum (summatim
eidem causâ litis exponendo atq;
tempus & locum ad eligendum
congruum præfiniendo) & vasal-
lus dominum ad electionē *pari-*
um requisiverit *l. 22. F. 2. Schrad.*
sect. 9. n. 1. 29. & 60. THE.

THESIS V.

Incertum 3. Quid dicendum, si dominus & vasallus in electione *parium* inter se non conveniunt? Resp. vasallus, aut omnino nullos vult eligere, aut non eos, quos dominus elegit: si prius, solus dominus *pares* eligit, & electi de controversia inter dominum & vasallum orta cognoscunt *arg. l. 1. §. qui semel ff. de succ. edict. l. si cohæredes in princ. ff. qui ordo in bon: possess. &c. Schrad p. 10: Sect. 9. n. 118. Myns. Cent. 4. obs. 89 Vult. de F. c. 2. n. 27. Si posterius, tum dominus prius eligere t. 16. F. 2. & hac electione, per quor ex *paribus* controversia decidenda fit, determinare debet Schrad d. loc. n. 160. Vult. d. loc. n. 25. Quem numerum*

466 C.6. De Iure Persequendi secundum
postea vasallus in sua electione,
præcisè observare tenetur *Myns.*
Cent. 5. n. 89. facit l. 6. Cod. de temp.
integ. restitut. l. ult. Cod. de fruct.
litis expens.

THESIS VI.

Incertum 4. Num pares Curia
ad iudicis officio fungendum,
(vel à vasallo & domino, si uterq;
vel à solo domino, si hic solus ele-
git) requisiti *d. t. 22. F. 2.* etiā in-
viti hoc peragere teneantur? Af-
firmamus *cap. cū special in pr. ext.*
de appellat. c. pastor. in prin. c. prud.
§. addicimus ext. de off. legat. Schrad
d. sect. 10. n. 33. Et quidem à dño,
si is eos cogendi potestatem habet,
sin min⁹ ab ordinario & superio-
re, etiam indicta multa, *facit l. 3.*
§. ult. & l. seq. ff. de arbit. l. 9. l. final.
§. 14 ff. de munerib. c. 6. c. 13. ext.
de off. iud. ord. Schrad. d. loc. n. 44.

THE

THESIS VII.

INcertū §. An pares Curia semel sic legitimè electi, possint à dño vel vasallo reprobari, aliq; in eorum locum substitui? Negamus *Schrad. d. sect. 10. n. 60.* licet ad judicandū minus habiles fuerint *c. gratum ex i. de postulat. praelat. c. cū in cunct. §. ult. c. innotuit ext. de elect. c. si electio de election. in 6.*

THESIS VIII.

INcertum 6. An & tunc coram paribus Curia actio sit instituen- da, si Vasallus contra dominum ob nudam expectantiam feudi, ad feudum tradendum experi- ri velit? Negamus cum *Schrad. d. loc. n. 167. & ult. d. c. 2. n. 32.*

THESIS IX.

INcertum 7. Num eo quoq; ca- su, quo vasallus à domino corā

468 C.6. iure persequendi feudum
paribus Curia conventus, se vasa-
lum non esse affirmet, exceptio
hæc ab iisdem paribus Curia sit di-
scutienda? Negamus, sed *ordina-
rio*, juris dictione tribuimus *Vult.*
d. loc. n. 3 l. 1. ff. ne quis in
sua causa: Nec refert, an contro-
versia, de Jure Vasallagii sit Prin-
cipalis, an verò incidens, nam u-
troq; casu, eam non à paribus, sed
ordinario dirimendam esse, mul-
tis probat *Rosenb. de F. c. 2. conclus.*
4. n. 11. cum seqq. Idem dicimus,
si is qui rem alterius possidet, se
de illâ à artē Reo investitum, al-
ter è contra, se de illâ eum, non
investivisse, & consequenter se
dominum feudi non esse conten-
dit; Nam si rem à possessore tan-
quam Allodialē vult vindicare,
id coram Judice *ordinario* facere
tenetur *Myns. cent. 1. obs. 99.*

THE-

THESIS X.

Incertum 8. An semper, ubi *pares Curiae* legitimè sunt electi, deque ipso feudo, vel re illi inhærente inter dominum & vasallum veros, est controversia, eadē coram *paribus Curiae* sit proponenda? Negamus, Namq; hoc non procedit, si dominus & vasallus comuni consensu in alteri⁹ jurisdictionem consentiunt *Schrad, d. p. 10. sect. 6. n. 2. cum seqq.* Item si *pares Curiae*, ex rationabili aliqua causa suspecti arguantur *Schrad. d. loc. n. 200.* vel etiam, si *pares Curiae* omnes, aut, tot ex iis in testes sint producti, ut reliqui Iudicis officium sustinere non sufficiant *Schrad. d. loc. n. 113*: Deniq; si Dominus nullos habeat *pares Curiae*, præter vasallum, cū quo litigat, indubiū est, quod lis illa non corā

pa-

470 C.6. De iure persequendi feudum
paribus Curia, quos non habet, sed,
coram ordinario Iudice loci, vel
arbitro sit terminanda.

THESIS XII.

[Ncertum 9 Quis in secundo ca-
su supra thes, 2. insinuato, nem-
pe in quo, inter ipsos Vasallos est
cōtroverfia, iudex competens exi-
stat? Distinguiamus inter Vasallos
maiores, qui Regis vel Regni Ca-
pitanei & Valvasores, dicuntur
per supra adducta, quales sunt Du-
ces, Marchiones, Comites, Baro-
nes immediatè Imperiali Maieftati
subiecti; Et inter minores, qui me-
diatè Imperatori subsunt, & à
prædictis feuda habent, ut puta
Valvasores maiores, & qui ab his
feuda tenent, Valvasores mino-
res; Et minimi seu Valvasini, qui
ab his feuda acceperunt; Ita qui-
dem, ut si in Imperio, Marchiones
Du-

Duces, Comites & Barones de
feudo Regali, cuiusmodi est Ducat⁹
 Marchionat⁹, vel Comitatus &c.
 vulgò *Fahen* & *Lehen* litigent,
solum Imperatorem Judicem com-
 petentem esse dicamus *l. 18. F. 1,*
§. 34. F. 2. in tantum, ut licet alio-
 quin *Camera Imperialis*, concur-
 rentem habeat Jurisdictionem, I-
 psamq; Imperatorem repræsen-
 tet, attamen de *eiuscemodi feudis*,
 cognoscere haud quaquam pos-
 sit C;S; Ord. p. 2. l. 7. *Aurea B. Car.*
4. c. 5. &c. K: A: zu Worinbs de
 1521 sub *Tu. Römischer Königl.*
Majest: Regiment §. ob auch sachs-
 nen Fürfuhlen &c. Quod si verò
minores, seu inferiores præfati fu-
 rint Vassalli, inter quos, de *feudo*
non Regali, agitetur Quæstio, sive
 de in personæ publicæ sive priva-
 tæ,

472 C. 6. De Iure persequendi feudum
tæ, sive Clerici sive Laici sint, maj-
orem aut minorem dignitatem
habentes, nec consideratione ha-
bitâ, utrum vassillus eo in loco,
quo Dñs residet, domiciliū ha-
beat nec ne, *Schrad. d. p. 10. sect.*

1. n. 12 an de toto, aut parte feudi
aliquâ, an de feudo proprio vel
improprio, an de feudo franco
contentio sit, nec ne *arg. t. 48. §. 1*

*F. 2 & ib. DD. comuniter, immedia-
tus dominus feudi competens Ju-
dex est, & cognoscit t. 55. F. 2.*

*Schrad. d. p. 10. sect. 1. n. 1. Vult, d.
loc. n. 10. tam in causâ possessionis,
quàm proprietatis l. 10. Cod. de jud*

*c. 1. ext. de caus. possess. & c. t. 55. F.
2 Fachina l. 7: c. 100. Nec interest*

*maiorenis, sive minorennis dñs
feudi fuerit l. 1. §. 3. ff. de postulando
l. 57. ff. de jud. A. B. Caroli 4. t. de suc.*

pr. c.

§. 1. *De Personis iudicii feudal.* 573
pr. c. 7. modò non minor 18. annis
existat arg § fin. 7. quib. ex caus. ma-
numi ff. A. B. Carol. 4. 1. de suce. pr. 7.
neq; Dña feudi sit femina arg. l. 2.
ff. de R. l. l. 12. §. 2 ff. de ludi. Et qui-
dè si unus dñs foret, solus cogno-
scet si verò plures fuerint, omnes
simul judicare, & sententiã ferre
tenantur *arg. l. 18. 1. 4. Cod. quando*
provoc non est necess. l. 36. l. 37. &
l. 34. ff. de re judicata quamvis de
Jure Canonico, & consuetudine
per unum id fieri possit *c. 4. de sen.*
& re jūdicat in 6. Atq; hæc ita
procedunt, si modò revera con-
stet, tam actorem, quàm reũ Dñi
vasallos esse, ac inter se de feudo
contendant, vel de feudi qualita-
te, aut accessoriis &c. puta fructi-
bus, expensis &c.

THESIS XII.

Incertum 10. Siambo non sint unius domini Vasalli, vel de ipsorum Jure Vasallagij adhuc dubitetur, adque tunc cognitio causæ spectabit? R2 non ad *Domini*, sed *priori casu* ad Iudicē *ordinarium*: *posteriori*, verò ad *patres Curiae* pertinere *l. 55. F. 2. Schrad. d. p. 10. sect. 2. n. 1. & 22.*

THESIS XIII.

Incertum 11. Num sufficiat ad dandam jurisdictionem *Domini feudi*, si unus ex litigantibus, re controversam pro feudo: alter verò pro re allodiali habeat? Negamus; sed necesse esse existimamus, ut uterque in iudicio de eâ, tanquã de feudo, litiget; si enim actor feudum tanquam rem allodiale, ab altero vindicare, is au-

tem

§. 1. *De Personis Iudicii feudalis* 475
tem hoc tanquam feudū retinere
conetur, vel è contra ; actio non
coram *domino feudi*, sed coram
ordinario, institui debet *Rosenth.*
de F. c. 12. conclus. 2. n. 7.

THESIS XIV.

Incertum 12. An ne sufficiat
inter duos vasallos expeditum
esse, rem, de quā inter se litigant
feudalem esse, vel an non etiam
necessarium sit, ut hi ab eodem
domino aliud adhuc feudum ha-
beant? Affirmamus, cum *Vult. de*
F. c. 2. n. 15.

THESIS XV.

Incertum 13. Si duo Vasalli,
comuni consensu, de facto, co-
ram alio Iudice litigārun, an hi
propterea à Dño feudo privari
possint, & sententia lata ipso jure
sit nulla? Distinguimus, an Vasal-
li

476 C. 6. De Iure persequendi feudum
li *sciverint*, in hac controversia
decidendâ Domini Jurisdictione
fundatam esse, an verò *ignorave-*
rint; si *sciverint*, tum iterùm re-
referre putamus, an â domino
admoniti fuerint, ut â susceptâ
lite desisterent, an verò *non fue-*
rint admoniti. Si fuerunt â Domi-
no *admoniti*, sive hæc admonitio
sub juramento fidelitatis, bey ihre
en Pflichten vnd Myden/ sive sub
pœna caducitatis, bey Verlihs-
rung der Lehen/ facta fuerit, utro-
que casu, si â lite susceptâ nō desi-
stant, feudo privantur, c. *ex trans-*
miss. ext. de for: compet. Schrad.
de F. d. p. 10. Sect. 1. n. 155. Nec sen-
tentia à iudice incompetente la-
ta, sive in præjudicium domini,
sive in præjudicium Vasalli, subsi-
stit *Schrad. d. loc. n. 138*. Si verò â
Do-

Domino , ut â susceptâ lite desisterent, *non fuerint admoniti*, tunc si dñs eos alibi litigare *sciverit*, feudo privari nequeunt, & lata sententia, firma manet *Schrad. d. loc. n. 145. & Vult. d. c. 2. n. 21.* Et hæc, si vasalli *sciverint* causâ controversam, coram domino feudi proponendam esse; Quod si verò exortam inter eos controversiam, coram domino feudi, decidendam esse, ab initio litis *ignoraverint*, vel saltem probabiliter de hoc *dubitaverint*, etsi â lite susceptâ non desistant, feudo privari nequeunt, *Rosenth. de F. c. 12. conclus. 1. n. 58.* Interea tamẽ, sententia lata, non subsistit *arg. eorũ quæ supra adducta sunt.*

THE S I S XVI

Incertum 14, Num hoc, quod dictum

478 C.6. De Iure persequendi feudum
dictum est, actionem scilicet
coram domino feudi proponen-
dam esse, si inter ipsos vasallos de
feudo lis oriatur, indistinctè pro-
cedat? Non putamus, nam in
sequentibus præcipuè casibus id
locum non habet. primus est, si
pacto investituræ inter dominum
& vasallum aliud convenit *Schrad*
d. p. 10. sect. 2. n. 44. Secundus
est, si curiæ consuetudine con-
trarium est introductum *Schrad.*
d. sect. 2. n. 43 Tertius est, si lis à
vi præstiti iuramenti fidelitatis
dependet, quia eo casu cognitio
ad iudicem Ecclesiasticum spe-
ctat *Schrad. d. loc. n. 39.* Quar-
tus est, si ex decisione litis con-
troversæ ad dominum commo-
dum aliquod pervenire potest
text. in l. 46. F. 2. facit l. 10.
ff. de

ff. de iuris dict. l. pen. ff. d. arbit. l. 1. Cod. ne quis in sua causa V. G. si unus ex vafallis in feudo fæmi- nas cum masculis, alter verò so- los masculos succedere afferit, vel si unus feudum controversum esse novum, alter verò antiquum esse contendat; Hæ enim ac si- miles contentiones non à domino feudi, sed paribus Curie deciden- dæ sunt tex. in t. 15. F. 2. Schrad. sect. 1. n. 13. Quintus est, si va- fallis litigantibus Jus iustitiam- que administrare vel negligit, vel saltem indebite differt. And. de Isern. l. 2. F. 1. 55. §. penult. n. 78.

THESES XVII.

INcer. 15. Quis in *tertio* supra in thesi 2. proposito casu iudex *comperens* existat, ubi nempe Do-
minus

480 C. 6. De Iure persequendi feudum
minus vel vassallus, cum aliquo ex-
traneo litigant R. in hoc casu Or-
dinarium Rei Iudicem, indistincte, es-
se ad eundem, five dominus vel
vassallus extraneum conveniat,
five illi ab hoc conveniantur l.
27. §. si duo l. 41. §. 1. cum seq.
F. 2. Id quod etiam tunc locum
obtinere, ubi vel nulli sunt pares
Curia, vel si dominus suspectus est,
vel si vassallus asserit feudum esse
suum allodium, vel ab alio depen-
dere, nam & tunc controversia
coram Iudice Rei ordinario propo-
ni & terminari solet l. 15. F. 2,
l. 27. §. si duo & §. si tres eod. lib.
prout adhuc alii casus sunt, in
quibus coram Iudice ordinario, est
agendum, de quibus Nos hinc &
inde in Thesis praecequentibus
videatur Obrecht de Iure F. l. 4. c.

ult.

§. 1. De Personis Iudicii feudalis 481
ult. n. 115. & seqq. & n. 162 cum
seqq. Item n. 180.

THESIS XVIII.

Incertum 16. Cū supra in thesi
2. dictum sit, quod interdum e-
tiam *arbiter*, rei feudalis *iudex*
competens sit, quando id obtineat?
Resp id tunc demū obtinere,
si vel Dñs vel vasallus litigantes,
in eum utriusq; consensu electū,
compromittant, vel etiam *pares*,
absente & ignorante Dño, quod
optimo Iure facere possunt l. 15
F. 2. l. 34. §. 1. eod. Clar. §. feudū
2. 39. modò id fiat citra domi-
nici Iuris læsionem, & non frau-
dulenter l. 43 F. 2. Aliter enim
& quatenus inde juri dominico
derogaretur, de causis feudalibus
compromitti nequit. *Vult. d. c.*
2. n. 4.

DE ACTORE ET REO.

Dictum fuit, *Iudicij feudalis*
Personas tres esse principalio-
res, Iudicem, Actorem & Reum.
 Egimus breviter de *Iudice*, agemus
 paucis in hoc §. de *Actore & Reo.*

THESIS I.

Ubi certum est, Quod sicut in
 Civilibus, ita in feudalibus
 negotiis, *Actor* is dicatur, qui ali-
 cui in iudicio litē intendit *l. 1 ff*
de edend. l. 19. ff. de prob. l. agere ff.
de exceptionib. Id est, qui Ius suū
 persequitur in iudicio, provo-
 cans adversarium actionemq; e-
 xercens, adversus *Reum* conven-
 tum (Germanicè *der Cläger*) *l.*
13. ff. de jud. l. 10. ff. fini. regund.
 & quidem ad agendum regulari-
 ter quis admittitur, modò ex-
 pressè non prohibeatur.

THE-

THESIS II.

Certum est 2. Quod Actor sit,
vel vasallus contra dominum,
vel dominus contra vasallum, vel
extraneus contra alterutrum horū.
Vult. de F. lib. 2. c. 1. n. 3

THESIS III.

Certum est 3. Pro diversitate
agentis, diversas etiā oriri a-
ctiones, ut sequentia declara-
bunt.

THESIS IV.

Certum est 2. *Reum à re*, quæ
ab eo petitur, habere nomen
c. forus in fin, ext. de V. S. & pro-
priè is dicitur, qui ab *actore* pro-
vocatur, ut cum eo agat
& ut de causa controversa in ju-
dicio respondeat *d. l. 10. ff. fin. reg.*
seq; defendat, & repulset actionē
vel accusationem, vulgò dicitur,
der Beklagte.

THESIS V.

Certum est s. *Reum* quq; de Jure feudali sua habere arma, scilicet *Exceptiones*, quibus tela adversarij in se transmissa avertere, & se defendere potest
l. 44, l. 8. F. 2.

THESIS VI.

Sed incertum i. Si *Vasallus contra dominum* agat, quæ ipsi competant actiones? Distingui-
mus, utrū in *rem* agat, vel in per-
sonam: In *rem* quando agit, uti-
tur *judicio* vel *possessorio* vel *peti-
torio*; Et quidem *possessorio judi-
cio*, quando experiri vult, *inter-
dictum* habebit i. adipiscendæ
possessionis, quorum bonorum arg.
S. 3. *insti. de interdict.* Zas. de
F. p. 11. n. 43. item actionem ex
l. *quamvis* 2. *Cod. de edict. d. Ad-
rian. tollend.* 2. habet *interdictum*
re-

retinendæ possessionis, *uti possidetis*, *Duar. de F. c. 59. n. 6.* Illi datur ipsi interdictum recuperandæ Possessionis *Vnde vi. Borcholt de F. c. 9. n. 20. facit huc can. esto subiectus distinct. 59. Petitório Iudicio*, vasallus agere potest vel de re corporali, vel de re *incorporali*. De re corporali actionē si instituat, habet rei *vindicationē utilis* vel quasi *l. 8. F. 2. Vult. l. 2. c. 1. n. 133.* Item *Publicianā* *Rosenhal. de F. c. 9. conclus. 100. n. 8.* De re verò incorporali actur⁹ vasallus habet *actionē confessoriam*, & *negatoriam* ob servitutes feudo cōpetentes, aut nō competentes, vel etiam propter alia Iura feudalitatis *d. 1. 8. F. 2. Borcholt d. loc. n. 3.* Porro in *personam* vasallus quando agit, competit ei actio, vel de *feudo duntaxat constituto*, vel e-

486 C. 6. De Iure persequendi feudum
etiam *acquisito*, illo casu quando
feudum tantum constitutum, & non-
dum traditum est, actio pro na-
tura conventionis, quâ feudum
constitutum, sive promissum fuit,
formatur *Borcholt. d. loc. n. 10.*
Feudo autem *acquisito* & tradito
aliæ adhuc competunt vasallo
actiones, ut puta, *evictionis Borcholt. d. loc. n. 13.* Item actio
caducaria ex delicto, qua vasallus
intendit dominum ob feloniam
commisam proprietate cecidisse,
eamq; sibi adjudicari petit *tex. in*
l. 26. F. 2. vult. F. l. 1. c. 11. n. 205.
Revocatoria etiam actio vasallo
competet, si fortè dominus sine
sua voluntate feudum alienaverit
l. 34. F. 2. Vult. de F. l. 1. c. 10. n.
58. C. c. 11. n. 59 Tandem va-
sallo, si dominus contumax ex-
titerit, & iudicio *parium* submit-
tere

tere se noluerit, in subsidium su-
perest, remedium implorandi of-
ficiū Ordinarii seu superioris
mobile, quo etiam uti potest, si à
feudi domino in possessione, e-
xigente insolita, indebitaq; alio-
ve modo præter Jus & æquum,
gravando, turbetur *Vult lib. 2. c. 1.*
n. 16.

THESIS VII.

INcertum 2. *si dominus agat con-*
tra vasallum, quæ tunc compe-
tant actiones? Distinguimus, ite-
rū, utrum *in rem* vel *in personā* Et
in rem utrum *possessorio*, vel *peti-*
torio judicio. *Possessorio* si agit;
communiter obtinuit, si ipse do-
minus feudi sua civili possessio-
ne deturbetur, aut spoliatur,
quod tunc *interdicta possessoria*,
pro casuum varietate, domino
quoq; sint concedenda *Vult. d. c.*

488 C.6. De Iure persequendi feudum
n. 34. *Petitorio* Judicio si experi-
atur feudi Dominus competet
quidem ipsi Rei vindicatio, con-
tra Vasallum *assertum*, qui sci-
licet se vasallum esse, & rem jure
feudali possidere asserit, Contra
vasallum autem verum dominus,
hac reali actione, nō aliter expe-
rietur, nisi *feloniam* commise-
rit, ob quam *ipso jure* feudo pri-
vari possit t. 54. t. 55. F. 2. *Vult.*
d. c. 1. n. 31. Neque solū de *re*
corporali, ut jam dictum est, sed
etiā, *in corporali* ob servitutes feu-
do competentes, aut nō compe-
tentes, *actionē confessoria*, & *ne-*
gatoriam potest instituere *arg. eo-*
rum quæ in antecedent. thes. dicta
sunt. Cæterū *in Personam* actio
dño competns, est *condictio feu-*
dalis, & *ex moribus* quā petit, ut à
vasallo, quæ ex speciali Curia,
vel

vel generali feudorum consuetudine sunt præstanda, præstentur *Vult. d. c. 1. n. 17. & 29.* Maximè autem *Personali actione*, experiri potest Dñs contra vasallum, ob denegata ipsi servitia, & quidem vel *actione* ex stipulatu, si stipulatio intercessit *Vult. d. loc. n. 28.* vel si mavult, *condictione causa dati, causa non secuta l. 21. F. 2.* Feudistæ etiā communiter domino *utilem præjudicialem actionem*, adversus vasallum, se domini vasallum negantē, assignant, *Rivershus. par. feud. l. 2. c. 8. Q. 15.* Tandem *Revocatoria & caducaria* quoque domino feudi non denegabitur, quando vasallus inter justum tempus feudi investituram non petiit, & ob hoc, vel etiam alias justas feudi amissionis causas, sententia judicis in ipsum

490 C. 6. *Iure persequendi feudum*
sum lata fuit arg. l. 1. Cod. de condi.
ob caus. dator: l. fin. C. de revocand.
donat. Sonnb. de F. p. 13 n. 75. & seq.

THESIS. VIII.

Incertum 3. Quæ actiones com-
tant, si extraneus agat, quo re-
ferimus liberos & agnatos vasalli
defuncti? R. his, præter actiones
vasallo attributas, etiam compe-
ere, actionem in personam, ad feu-
dum à prædefuncto vasallo illiciti-
tè alienatum revocandum, quæ
itidem condictio ex moribus dici
potest t. 3. t. 26. F. 2. Rittersh. d. l.
2. c. 8. n. 19.

THESIS IX.

Incertum 4. An non Actoribus
ultra actiones hucusq; propo-
tas, aliæ adhuc ratione feudidari
& competere possint? Affir. verum
cum propter varios rerum casus,
enumerare omnes non possimus,

sufficit nobis comuniores & frequentiores huc retulisse. Reliquæ igitur, si quæ emerferint actiones, juxta effatum *Oberti*, hucusque sæpius repetitum in 1. 1. §. strenuus F. 2. sine calumnia, ex Iure Communi, desumi possunt.

THESIS X.

Incertum §. Quænam Reo in causis feudalibus competant *Exceptiones*? Resp. cum id *Iure feudali* decisum non reperiat quod is *Exceptionibus* uti possit *communibus*, seu quæ *jure communi* conceduntur, sive istæ *dilatatorie*, sive *peremptoriæ* fuerint *arg. d. §. strenuus . F. 2.*

§ III

DE ORDINE ET PROCESSU FEUDALI.

Visum est, in præcedentibus §§ de feudi persecutionis 1. par-

492 C. 6. De Iure persequendi feudum
se, nempe de personis iudiciū con-
stituentibus : iusto nunc ordine,
alteram partem , quæ in ipsius
iudicii forma, Ordine, & Processu,
vertitur, subiicimus,

THESIS I.

Ubi certum est 1. *Judicium*
feudale , *regulariter eodem*
modo, quo & cætera, peragi: In eo
enim non minùs, ac in aliis judi-
ciis fit citatio, libellus offertur, se-
quitur exceptio, replicatio, dupli-
catio, iudicium accipitur, dilati-
ones , dantur probationes fiunt ,
concluditur, sententia profertur,
& in rē judicatā transit , vel im-
pugnatur, aut ex capite nullitatis
aut iniquitatis 1.22.§. ult. F. 2.
& D.D. communiter.

THESIS II.

Certum est 2 *nonnulla quoque*
in processu feudali specialia
ma-

§. 3. De Ord. & Processu feudali 493
maximè verò circa citationē, ju-
ramentū, materiā reconventionis
& probationis *iure feudorum* esse
introducā, ut patebit

THESIS III.

Sed incertum i. Quænam sint
illa *specialia*, quæ *circa citationē*
occurrunt? R. Ista i. quod se-
cundum *Jus nostrum Civile*, edicta
nō minus quamdecē dierū spaciū
in se continere debeant l. 68. ff. de
jud. *Jure verò Feudali citationis*
tempus arbitrarium sit, respectu
Parium Curia, ut *citatio*, spacium
septem vel decem dierum in se
contineat, arbitrioq; *Curia* termi-
nandum relinquatur i. 22. F. 2.
Alterum est, quod *Jure Civili* sta-
tim *peremptoria*, quæ una pro o-
mnibus vocatur, tot dies, quot a-
liàs ternæ citationes compre-
hendissent l. 72. ff. de jud. l. 8. Cod.
quo-

494 C. 6. De Iure persequendi feudum
quomodo, & quando Judex, conti-
nens, decerni possit: Feudorū autē
consuetudine hoc non liceat, sed
ut omnes tres, successive interve-
niant, necesse sit d. 1 22. F. 2.
Schrader. de F. p. 10. sect. 8. n. 84.

THESIS IV.

[Ncertum 2. Quidnam speciale
sit, circa juramentū Calumnie & R.
hoc in primis quod quidem Jure
Civili Judex ante omnia, jura-
mentū de rectē judicando præ-
stare teneatur l. 14. & Auth. hodie
Cod. de Jud. l. 2. in pr. Cod. de iuram.
Calu. At Iure feudali contrariū sit
receptū, Nam isto jure, neq; Dñs
inter duos Vasallus officium ju-
dicis fungens, neq; pares Curia
personā Judicis inter Dñm & Va-
sallum sustinentes, juramentū de
rectē judicando præstare tenentur
per text. in l. 55. §. præterea F. 2. Sed
suffi

§. 3. De Ord. & Processu feudali. 495
sufficiat, *fidelitatis juramentum*; si
nimirum in illo *juramento fidelitatis*
ab ipsis præstito, expressè ju-
raverint, quod in omnibus causis
feudalibus, quæ inter dñm & Va-
sallum movebuntur, & ad illorū
cognitionē deferentur, utrique
parti justitiā administrare, & re-
ctè judicare velint. Deinde quod
Iure Civili, cuivis litigantium per-
missum sit, ab adversâ parte *jura-*
mentū calumniæ exigere l. 34. §.
qui iusjurand. ff. de Iurejur. l. 2. in
pr. Cod. de juram. propter calū. dan-
do: At *Iure Feudali* contrariū sit in-
troducendum; *hoc enim jure* vasa-
llus à domino in iudicio *juramen-*
tum calumniæ, exigere non potest
l. 33. §. *in quib. F. 2.* Quæ tamen
Juris feudalis decisio tum locū nō
obtinet, ubi duo Vasalli coram
dño feudi inter se contendunt.
Inst. de F. lib. 2. c. 3. r. 7. THE-

THESIS IV.

INcertū 3. Quidnā *speciale*, circa *materiā reconventionis*, *Jure feudali* sit introductū? R. hoc, quod licet *iure communi Reconventio* regulariter concedatur; in *iure* tamen *hoc nostro* excoṁuni DD. sententia *per 1.79. §. 1. F. 2.* non permittatur, nisi ipsa sit de causa feudali, sive eādē, sive alia, aut certē conventionis causā aliquo modo concernat *Vul. d. loc. n. 9*

THESIS VI.

INcertum 4 Quænam *specialia* quo ad *materiā probationis iure feudali* sint recepta, & in primis quidē, an aliquid circa *materiam presumptionum singul-re* deprehendatur? Nihil dispicimus, Et enim utriusq; verā Juris regulam esse animadvertim⁹, quod in dubio quælibet res præsumenda sit

libera

§. 3. De Ord. & Processu Feudal. 497
libera & allodialis, non autē feu-
dalis iuxta l. 2. 6. §. inter filiam l. 41.
l. 5. §. si condemo F. 2. facit huc l.
altius tollend. Cod. de serv. Nō tan-
tū autē, in dubio, quælibet res al-
lodialis potiùs, quā feudalī præsū-
mitur; verum etiam ab Interpre-
tibus certæ sunt traditæ circum-
stantiæ, ex quibus rē controver-
sam, esse allodiale, colligi potest;
Quæ vel ex verbis, in formula
concessionis usurpatis, qualia
sunt, largimur, concedim⁹, conferi-
mus, donamus, Menoch. de præsumpt.
l. 3. præsumpt. 91, vel ex signis cir-
ca rē concessam versantibus, veluti
si nulla solemnī investitura con-
cessa fuerit, vel in concessione,
nulla servitiorum, & juramenti fi-
delitatis, facta reservatio; vel si lon-
go tempore res concessa pro allodiali,
fuerit habita, vel si ita res sit con-
cessa

498 C.6, De Iure persequendi feudum
cessa, ut alter de ea, pro libitu sine
consensu concedentis, disponere
possit, vel etiam, si res conce. ff. in
libro seu Archivo Principis, in quo
aliàs res feudales & investitura in-
scribi solent inscripta non est Me-
noch. Cons. 191. n. 15. 19. Cons. 32. n.
64. Cons. 395. n. 14. Vel denique
dependent ex rei concessæ natura,
ut si bona sunt rustica, si castrum,
vel oppidũ aliquod, si Comitatus vel
Baronia, si Marchionatus, si Ducatus
est; Nec refert, quod Possessor de
iis servitia præstiterit, vel annua-
tim aliquid solverit, quia illa ut
subdium, hæc verò, ut Emphiteusa
potius quàm vassallus præstare in-
telligitur Vult. de F. l. 2. c. 3 n. 221.
Rosen. de F. c. 12. concl. 14. n. 51 At-
que ista hucusq; explicata iuris re-
gula onus probandi in eũ trans-
fert, qui rem concessam, feudalem

§. 2. De Ord. & Processu feudali 499
esse, affirmat *Rosen. d. loc. n. 15.* hæc
autem affirmativa *feudi probatio*,
vel sit *presumptivè*, vel *verè Vult.*
d. loc. n. 13. Et quidem *presumpti-*
vè rem, *feudalem*, concessam esse,
firmioribus conjecturis probari
posse, extra controversiâ est; *Quæ*
itidē cum ex *verbis* in concessio-
ne usurpatis, qualia sunt *feudum*,
investio &c. vel desumuntur ex
circumstantiis, ut si ex cōmuni po-
puli *fama*, rem feudalem esse in
antiquis probetur; aut si propter
rem imobilem *Iuramentū fidelita-*
tis præstatur, aut res hæc in libro
in quo omnia concedentis feudâ
inscribi solent, *inscripta* reperia-
tur; aut si plures *actus*, *nature*
feudi convenientes, (quales sunt
petitio investituræ, eiusque con-
cessio, iuramenti fidelitatis & ser-
vitiis præstatio &c.) sunt fa-
cti,

500 C.6. De iure persequendi feudum
eti,&c. aut si maior pars bonorū est
feudalis, vel deniq; ex natura rei
desumuntur, ut si antecessor illi⁹,
qui contendit rem esse feudale,
eam tanquam feudum possedit; vel
si res, jam prius feudalis extitit, de
quibus passim DD:

THESIS VII.

Incertum s. Quænam specialis
sunt circa Testes? R. varia, nem-
pe tum respectu qualitat^{is}, tum
sexūs, tum numeri, Nam non om-
nes indistinctè admittuntur,
quamvis sint idonei; sed jure feu-
dali, ad investitura novæ, vel pos-
sessionis feudi, probationem tan-
tū pares Curie admittuntur.
32. §. 1. t. 2. F. 2. t. 10. F. 1. t. 58.
F. 2. de quo nos supra c. 3. §. 1. Th.
22. Deinde, licet femina de jure
civilⁱ ad dicendum testimonium
admittatur; at jure feudali tam
in

§. 3. De Ord. & Processu feudali 501
in probandâ feudi substantiâ,
quàm qualitate, femina â dicendo
testimonio repellitur l. 3 2. F. 2.
nisi sit illustis Masc. de prob. concl.
940. in fin. 3. licet iure Communi.
ad probandâ ingratitudinē, ple-
rūmq; duo testes, sufficiant l. 1 2. ff
de Test. iure tamen feudali adcon-
vincendâ vasalli feloniam, seu in-
gratitudinē, quinque testes, suæ &
integræ opinionis, requiruntur l.
57. F. 2. Quod tamen contraria
consuetudine abrogatum putat
Borcholt cap. 10. n. 1. fin.

THESIS VIII.

Incertum 6. An non circa ju-
ramētū judiciale quoq; habeat-
ur aliquid peculiare, â iure com-
muni? Affirmamus, Nam si â par-
te parti, vel â iudice litigantium
alterutri, vel possessori (quod iure
hoc consuetudinū facilè fieri solet)

502 C. 6. De iure persequendi secundum
l. 4. F. 1. l. 26. F. 2. Juramentum de-
feratur, teneatur is, cui delatum est,
cum duodecim *Sacramentalibus*
hoc est, adjunctis duodecim aliis
testibus, qui de *credulitate*, & con-
scientia sua, quod credant, rem ita
ita se habere, jurant (non vero de
veritate, ut principalis, cum tunc
duo sufficerent ad probationem
plena) illud praestare. d. 1. 4. §. 1.
F. 2. l. 28. §. 1. F. 2. l. 41. §. si con. 51.
F. 2. iure vero *Communi* is solus, cui
delatum juramentum, deponit, & ne-
mo de facto alieno jurare adstrin-
gitur; hoc tamen cum perjuriis ex-
positum esset, magna ex parte, ab
hac *consuetudine* recessum, & ad *jus*
Commune reditum esse, tradit
Vult. l. 2. c. 3. n. 20. in fin.

THESIS IX.

[Ncertum 7, An non etiam cir-
ca *Instrumenta*, *speciale* aliquid
in-

§. 2. De Ord. & Processu feudali 503
inveniat? Affirmamus, Nam
Instrumentum publicum, ritè con-
fectum, jure Civili quidem plenè
probat. At *jure feudali instrumentum*,
etsi à Notario confectum, &
à *testibus* subscriptum, non pro-
bat, nisi *hi testes pares Curia* fue-
rint *l. 2. l. 32. F. 2.* de quo nos
itidem jam supra *c. 3. §. 1.*
Tb; 22.

THESIS X.

Incertum 8. An non adhuc ali-
quid circa *materiam probationis*, &
quidem circa earundem effectum,
speciale inveniat? Affirmamus, nem-
pe hoc, quod *jure Civili*, auctore non
probante, reus sit absolvendus, eti-
am si hic nihil præstiterit, *l. 4. Cod.*
de edend. At *jure feudali*, etiam eo
casu, quo ab auctore nihil probatum
est, Reus non absolvitur. nisi ipse,
vel suam sententiam *jurejurando*
confirmaverit, aut juramentum ad-
ver-

162 C.6. De iure persequendi feudu
dem aliquando actio *coram pari-*
bus Curia, aliquando coram do-
mino feudi, aliquando coram ju-
dice *ordinario* vel *orbis*ro institu-
enda est, ut ex dicendis apperabit.

THESIS III.

Sed incer. 1. Si lis est inter domi-
nū & vasallum, quis iudex com-
petens sit futuro? R. quod alij ejus-
dē domini vasalli (qui hac in causa
pares Curia, *Curtis*, vel *domus*
vocantur) regulariter iudices
sint constituendi t. 16. in princ.
t. 55. aliisq. F. 2. adeò, ut si vel
dominus vasallum, vel è contra
vasallus dominum feudi, invitū,
coram alio iudice conveniat, & à
paribus Curia admonitus, à susce-
ptâ lite non desistat, is feudo, hic
proprietate feudi privari pos-
sit Schrad. de F. p. 10. Sect. 5. n.

22.

464.C. 6: De iure persequendi feudum
controversia sit, constetq; liti-
gantes, reverà dominum & va-
sallum esse, ut mox patebit.

THESIS IV.

Incertum 2. Quando nam *pares*
Curia dicantur à domino & va-
sallo *legitimè* fuisse *electi*? R. tunc,
si in primis pares illi Curia à do-
mino & vasallo mutuo consensu,
sint electi, *Schrad. de F. p. 10.*
sect. 8. n. 91. deinde si forma ele-
ctionis *parium*, quæ vel pacto in-
vestiturae, vel consuetudine, &
usu Curia est introducta, fuerit
observata, aut hac deficiente,
si dominus vasallum (summatim
eidem causâ litis exponendo atq;
tempus & locum ad eligendum
congruum præfiniendo) & vasal-
lus dominum ad electionē *pari-*
um requisiverit *l. 22. F. 2. Schrad.*
sect. 9. n. 1. 29. & 60. THE.

THESIS V.

Incertum 3. Quid dicendum, si dominus & vasallus in electione *parium* inter se non conveniunt? Resp. vasallus, aut omnino nullos vult eligere, aut non eos, quos dominus elegit: si prius, solus dominus *pares* eligit, & electi de controversia inter dominum & vasallum orta cognoscunt *arg. l. 1. §. qui semel ff. de succ. edict. l. si cohæredes in princ. ff. qui ordo in bon: possess. &c. Schrad p. 10: Sect. 9. n. 118. Myns. Cent. 4. obs. 89 Vult. de F. c. 2. n. 27. Si posterius, tum dominus prius eligere *l. 16. F. 2. & hac electione, per quot ex paribus controversia decidenda fit, determinare debet Schrad d. loc. n. 160. Vult. d. loc. n. 25. Quem numerum**

456 C. 6. De Iure Persequendi *secundum*
postea vasallus in sua electione,
præcisè observare tenetur *Myns.*
Cent. 5. n. 89. facit l. 6. Cod. de temp.
integ. restitui. l. ult. Cod. de fruct.
litis expens.

THESIS VI.

Incertum 4. Num pares Curia
ad iudicis officio fungendum,
(vel à vasallo & domino, si uterq;
vel à solo domino, si hic solus ele-
git) requisiti *d. t. 22. F. 2.* etià in-
viti hoc peragere teneantur? Af-
firmamus *cap. cū special in pr. ext.*
de appellat. c. pastor. in prin. c. prud.
§. addicimus ext. de off. legat. Schrad
d. sect. 10. n. 33. Et quidem à dño,
si is eos cogendi potestaté habet,
sin min⁹ ab ordinario & superio-
re, etiam indictâ *multâ, facit l. 3.*
§. ult. & l. seq. ff. de arbit. l. 9. l. final.
§. 14 ff. de munerib. c. 6. c. 13. ext.
de off. iud. ord. Schrad. d. loc. n. 44.

THE-

T H E S I S VII.

INcertū 5. An *pares Curia* semel sic legitimè electi, possint à dño vel vasallo reprobari, aliq; in eorum locum substitui? Negamus *Schrad. d. sect. 10. n. 60.* licet ad iudicandū minus habiles fuerint *c. gratum exi de postulat. praelat. c. cū in cunct. §. ult. c. innotuit exi. de elect. c. si electio de election. in 6.*

T H E S I S VIII.

INcertum 6. An & tunc coram *paribus Curia* actio sit instituen- da, si Vasallus contra dominum ob nudam expectantiam feudi, ad feudum tradendum experi- ri velit? Negamus cum *Schrad. d. loc. n. 167. & vult. d. c. 2. n. 32.*

T H E S I S IX.

INcertum 7. Num eo quoq; ca- su, quo vasallus à domino corā

468 C. 6. iure persequendi feudum
paribus Curiae conventus, se vassal-
lum non esse affirmet, exceptio
hæc ab iisdem paribus Curiae sit di-
scutienda? Negamus, sed ordinario,
Juris dictione tribuimus Vult.
d. loc. n. 3 l. 1. facit l. 1. ff. ne quis in
sua causa: Nec refert, an contro-
versia, de Jure Vassallagii sit Prin-
cipalis, an verò incidens, nam u-
troq; casu, eam non à paribus, sed
ordinario dirimendam esse, mul-
tis probat Rosenb. de F. c. 2. conclus.
4. n. 11. cum seqq. Idem dicimus,
si is qui rem alterius possidet, se
de illâ à artē Reo investitum, al-
ter è contra, se de illâ eum, non
investivisse, & consequenter se
dominum feudi non esse conten-
dit; Nam si rem à possessore tan-
quam Allodialē vult vindicare,
id coram Judice ordinario facere
tenetur Myns. cent. 1. obs. 99.

THE-

THESIS X.

Incertum 8. An semper, ubi *pares Curiae* legitimè sunt electi, deque ipso feudo, vel re illi inhærente inter dominum & vasallum veros, est controversia, eadē coram *paribus Curiae* sit proponenda? Negamus, Namq; hoc non procedit, si dominus & vasallus comuni consensu in alteri⁹ jurisdictionem consentiunt *Schrad, d. p. 10. sect. 6. n. 2. cum seqq.* Item si *pares Curiae*, ex rationabili aliqua causa suspecti arguantur *Schrad. d. loc. n. 200.* vel etiam, si *pares Curiae* omnes, aut, tot ex iis in testes sint producti, ut reliqui Iudicis officium sustinere non sufficiant *Schrad. d. loc. n. 113*: Deniq; si Dominus nullos habeat *pares Curiae*, præter vasallum, cū quo litigat, indubiū est, quod lis illa non corā

470 C.6. De iure persequendi feudum
paribus Curia, quos non habet, sed,
coram ordinario Iudice loci, vel
arbitro sit terminanda.

THESIS XII.

Incertum 9 Quis in *secundo ca-*
su supra thes. 2. insinuato, nem-
pe in quo, inter ipsos Vasallos est
cōtroversia, iudex competens exi-
stat? Distinguiamus inter Vasallos
maiores, qui Regis vel Regni Ca-
pitanei & Valvasores, dicuntur
per supra adducta, quales sunt Du-
ces, Marchiones, Comites, Baro-
nes immediatè Imperiali Maieftati
subiecti; Et inter *minores*, qui me-
diatè Imperatori subsunt, & à
prædictis feuda habent, ut puta
Valvasores maiores, & qui ab his
feuda tenent, Valvasores mino-
res; Et minimi seu Valvasini, qui
ab his feuda acceperunt; Ita qui-
dem, ut si in Imperio, Marchiones
Du-

Duces, Comites & Barones de
feudo Regali, cuiusmodi est Ducat⁹
 Marchionat⁹, vel Comitatus &c.
 vulgò *Fahen & Lehen* litigent,
solum Imperatorem Judicem com-
 petentem esse dicamus *l. 18. F. 1,*
§. 34. F. 2. in tantum, ut licet alio-
 quin *Camera Imperialis*, concur-
 rentem habeat Jurisdictionem, I-
 psamq; Imperatorem repræsen-
 tet, attamen de *eiuscemodi feudis*,
 cognoscere haud quaquam pos-
 sit C: S: Ord. p. 2. l. 7. *Aurea B. Car.*
4. c. 5. &c. R: N: zu Worinbs de
 1521 sub Tit. Königlich Königl.
 Mayest: Regiment S. ob auch sachs-
 nen Fürfürhlen &c. Quod si verò
minores, seu inferiores præfati fu-
 rint Vasalli, inter quos, de *feudo*
non Regali, agitetur Quæstio, si-
 de in personæ publicæ si-
 ve priva-
 tæ,

472 C. 6. De Iure persequendi feudum
tæ, sive Clerici sive Laici sint, maj-
orem aut minorem dignitatem
habentes, nec consideratione ha-
bitâ, utrum vassillus eo in loco,
quo Dñs residet, domiciliū ha-
beat nec ne, *Schrad. d. p. 10. sect.*

1. n. 12 an de toto, aut parte feudi
aliquâ, an de feudo proprio vel
improprio, an de feudo franco
contentio sit, nec ne *arg. l. 48. §. 1*
F. 2 & ib. DD. comuniter, immedia-
tus dominus feudi competens Ju-
dex est, & cognoscit l. 55. F. 2.
Schrad. d. p. 10. sect. 1. n. 1. Vult, d.
loc. n. 10. tam in causâ possessionis,
quàm proprietatis l. 10. Cod. de jud
c. 1. ext. de caus. possess. & c. l. 55. F.
2 Fachina l. 7: c. 100. Nec interest
maiorenis, sive minorennis dñs
feudi fuerit l. 1. §. 3. ff. de postulando
l. 57. ff. de jud. A. B. Caroli 4. t. de suc.

pr. c.

§. 1. *De Personis iudicii feudal.* 573
pr. c. 7. modò non minor 18. annis
existat arg § fin. 7. quib. ex caus. ma-
numi ff. A. B. Carol. 4. t. de suce. pr. 7.
neq; Dña feudi sit femina arg. l. 2.
ff. de R. l. l. 12. §. 2 ff. de ludi. Et qui-
dè si unus dñs foret, solus cogno-
scet si verò plures fuerint, omnes
simul judicare, & sententiã ferre
tenentur *arg. l. 18. l. 4. Cod. quando*
provoc non est necess. l. 36. l. 37. &
l. 34. ff. de re judicata quamvis de
Jure Canonico, & consuetudine
per unum id fieri possit *c. 4. de sen.*
& re jūdicat in 6. Atq; hæc ita
procedunt, si modò revera con-
stet, tam actorem, quàm reū Dñi
vasallos esse, ac inter se de feudo
contendant, vel de feudi qualita-
te, aut accessoriis &c. puta fructi-
bus, expensis &c.

THESIS XII.

Incertum 10. Siambo non sint unius domini Vasalli, vel de ipsorum Jure Vasallagij adhuc dubitetur, adquē tunc cognitio causæ spectabit? R2 non ad *Domini*, sed *priori casu* ad Iudicē *ordinarium*: *posteriori*, verò ad *patres Curia* pertinere *t. 55. F. 2. Schrad. d. p. 10. sect. 2. n. 1. & 22.*

THESIS XIII.

Incertum 11. Num sufficiat ad dandam jurisdictionem *Domini feudi*, si unus ex litigantibus, re controversam pro feudo: alter verò pro re allodiali habeat? Negamus; sed necesse esse existimamus, ut uterque in iudicio de eâ, tanquã de feudo, litiget; si enim actor feudum tanquam rem allodiale, ab altero vindicare, is au-

tem

§. 1. *De Personis Iudicii feudalis* 475
tem hoc tanquam feudū retinere
conetur, vel è contra ; actio non
coram *domino feudi*, sed coram
ordinario, institui debet *Rosenth.*
de F. c. 12. conclus. 2. n. 7.

THESIS XIV.

Incertum 12. An ne sufficiat
inter duos vasallos expeditum
esse, rem, de quā inter se litigant
feudalem esse, vel an non etiam
necessarium sit, ut hi ab eodem
domino aliud adhuc feudum ha-
beant? Affirmamus, cum *Vult. de*
F. c. 2. n. 15.

THESIS XV.

Incertum 13. Si duo Vasalli,
comuni consensu, de facto, co-
ram alio Iudice litigārent, an hi
propterea à Dño feudo privari
possint, & sententia lata ipso jure
sit nulla? Distinguimus, an Vasal-
li

476 C. 6. De Iure persequendi feudum
li *sciverint*, in hac controversia
decidendâ Domini Jurisdictione
fundatam esse, an verò *ignorave-*
rint: si *sciverint*, tum iterum re-
referre putamus, an â domino
admoniti fuerint, ut â susceptâ
lite desisterent, an verò *non fue-*
rint admoniti. Si fuerunt â Domi-
no *admoniti*, sive hæc admonitio
sub juramento fidelitatis, bey ihrs
en Pflichten vnd Ayden/ sive sub
pœna caducitatis, bey Verlihs-
rung der Lehen/ facta fuerit, utro-
que casu, si â lite susceptâ nō desi-
stant, feudo privantur, c. *ex trans-*
miss. ext. de for: competent. Schrad.
de F. d. p. 10. Sect. 1. n. 155. Nec sen-
tentia à iudice incompetente la-
ta, sive in præjudicium domini,
sive in præjudicium Vasalli, subsi-
stit *Schrad. d. loc. n. 138*. Si verò â
Do-

Domino, ut â susceptâ lite desisterent, *non fuerint admoniti*, tunc si dñs eos alibi litigare *sciverit*, feudo privari nequeunt, & lata sententia, firma manet *Schrad. d. loc. n. 145. & Vult. d. c. 2. n. 21.* Et hæc, si vasalli *sciverint* causâ controversam, coram domino feudi proponendam esse; Quod si verò exortam inter eos controversiam, coram domino feudi, decidendam esse, ab initio litis *ignoraverint*, vel saltem probabiliter de hoc *dubitaverint*, etsi â lite susceptâ non desistant, feudo privari nequeunt, *Rosenth. de F. c. 12. conclus. 1. n. 58.* Interea tamẽ, sententia lata, non subsistit *arg. eorũ quæ supra adducta sunt.*

THESES XVI

Incertum 14, Num hoc, quod dictum

478 C.6. De Iure persequendi feudum
dictum est, actionem scilicet
coram domino feudi proponen-
dam esse, si inter ipsos vasallos de
feudo lis oriatur, indistinctè pro-
cedat? Non putamus, nam in
sequentibus præcipuè casibus id
locum non habet. primus est, si
pacto investituræ inter dominum
& vasallum aliud convenit *Schrad.*
d. p. 10. sect. 2. n. 44. Secundus
est, si curiæ consuetudine con-
trarium est introductum *Schrad.*
d. sect. 2. n. 43. Tertius est, si lis à
vi præstiti iuramenti fidelitatis
dependet, quia eo casu cognitio
ad iudicem Ecclesiasticum spe-
ctat *Schrad. d. loc. n. 39.* Quar-
tus est, si ex decisione litis con-
troversæ ad dominum commo-
dum aliquod pervenire potest
text. in l. 46. F. 2. facit l. 10.
ff. de

ff. de iuris dict. l. pen. ff. d. arbit. l. 1. Cod. ne quis in sua causa V. G. si unus ex vasallis in feudo fæminas cum masculis, alter verò solos masculos succedere afferit, vel si unus feudum controversum esse novum, alter verò antiquum esse contendat; Hæ enim ac similes contentiones non à domino feudi, sed paribus Curia decidendæ sunt *tex. in t. 15. F. 2. Schrad. sect. 1. n. 13.* Quintus est, si vasallis litigantibus Jus iustitiamque administrare vel negligit, vel saltem indebite differt. *And. de i. fern. l. 2. F. t. 55. §. penult. n. 78.*

THESIS XVII.

IN cer. 15. Quis in *tertio* supra in thesi 2. proposito *casu* iudex *competens* existat, ubi nempe *Domini*

480 C. 6. De Iure persequendi feudum
minus vel vasallus, cum aliquo ex-
traneo litigant R. in hoc casu Or-
dinariū Rei Judicē, indistinctē, es-
se ad eundem, five dominus vel
vasallus extraneum conveniat,
five illi ab hoc conveniantur l.
27. §. si duo l. 41. §. 1. cum seq.
F. 2. Id quod etiam tunc locum
obtinet, ubi vel nulli sunt pares
Curia, vel si dominus suspectus est,
vel si vasallus asserit feudum esse
suum allodiū, vel ab alio depen-
dere, nam & tunc controversia
coram Iudice Rei ordinario propo-
ni & terminari solet l. 15. F. 2.
l. 27. §. si duo & §. si tres eod. lib.
prout adhuc alii casus sunt, in
quibus coram Iudice ordinario, est
agendum, de quibus Nos hinc &
inde in Thesis præcedentibus
videatur Obrecht de Iure F. l. 4. c.

ult.

§. 1. De Personis Iudicii feudalis 481
ult. n. 115. & seqq. & n. 162 cum
seqq. Item n. 180.

THESIS XVIII.

Incertum 16. Cū supra in thesi
2. dictum sit, quod interdum e-
tiam *arbiter*, rei feudalis *iudex*
competens sit, quando id obtineat?
Resp id tunc demū obtinere,
si vel Dñs vel vasallus litigantes,
in eum utriusq; consensu electū,
compromittant, vel etiam *pares*,
absente & ignorante Dño, quod
optimo Iure facere possunt l. 15
F. 2. l. 34. §. 1. eod. Clar. §. feudū
2. 39. modò id fiat citra domi-
nici Iuris læsionem, & non frau-
dulenter l. 43 F. 2. Aliter enim
& quatenus inde juri dominico
derogaretur, de causis feudalibus
compromitti nequit. Vult. d. c.
2. n. 4.

DE ACTORE ET REO.

Dictum fuit, *Iudicij feudalis*
Personas tres esse principalio-
res, Iudicem, Actorem & Reum.
 Egimus breviter de *Iudice*, agemus
 paucis in hoc §. de *Actore & Reo.*

THESIS I.

Ubi certum est, Quod sicut in
 Civilibus, ita in feudalibus
 negotiis, *Actor* is dicatur, qui ali-
 cui in iudicio litē intendit *l. 1 ff*
de edend. l. 19. ff. de prob. l. agere ff.
de exceptionib. Id est, qui Ius suū
 persequitur in iudicio, provo-
 cans adversarium actionemq; e-
 xercens, adversus *Reum* conven-
 tum (Germanicè *der Cläger*) *l.*
13. ff. de jud. l. 10. ff. fini. regund.
 & quidem ad agendum regulari-
 ter quis admittitur, modò ex-
 pressè non prohibeatur.

THE-

THESIS II.

Certum est 2. Quod *Actor* sit,
 vel *vasallus contra dominum*,
 vel *dominus contra vasallum*, vel
extraneus contra alterutrum horū.
Vult. de F. lib. 2. c. 1. n. 3

THESIS III.

Certum est 3. Pro diversitate
 agentis, diversas etiā oriri a-
 ctiones, ut sequentia declara-
 bunt.

THESIS IV.

Certum est 2. *Reum à re*, quæ
 ab eo petitur, habere nomen
c. forus in fin, ext. de V. S. & pro-
prie is dicitur, qui ab *actore* pro-
 vocatur, ut cum eo agat
 & ut de causa controversa in ju-
 dicio respondeat *d. l. 10. ff. fin. reg.*
seq; defendat, & repulset actionē
vel accusationem, vulgò dicitur,
der Beklagte.

THESIS V.

Certum est s. *Reum* quq; de Jure feudali sua habere arma, scilicet *Exceptiones*, quibus tela adversarij in se transmissa avertere, & se defendere potest
 l. 44, l. 8. F. 2.

THESIS VI.

Sed incertum i. Si *Vasallus contra dominum* agat, quæ ipsi competant actiones? Distingui-
 mus, utrū in *rem* agat, vel in per-
 sonam: In *rem* quando agit, uti-
 tur *judicio* vel *possessorio* vel *peti-
 torio*; Et quidem *possessorio judi-
 cio*, quando experiri vult, *inter-
 dictum* habebit i. adipiscendæ
 possessionis, quorum bonorum arg.
 S. 3. instit. de interdict. Zas. de
 F. p. 11, n. 43. item actionem ex
 l. *quamvis* 2. Cod. de edict. d. *Ad-
 rian. tollend.* 2, habet interdictum
 re-

retinendæ possessionis, *uti possidetis*, *Duar. de F. c. 59. n. 6.* Ill-
datur ipsi interdictum recupe-
randæ Possessionis *Vnde vi. Bor-*
cholt de F. c. 9. n. 20. facit huc
can. esto subjectus distinct. 59. Pe-
torio iudicio, vasallus agere po-
test vel de re corporali, vel de re
incorporali. De re corporali actio-
nē si instituat, habet rei *vindica-*
tionē utilē vel quasi *t. 8. F. 2. Vult-*
l. 2. c. 1. n. 133. Item *Publicianā Ro-*
senihal. de F. c. 9. conclus. 100. n. 8.
De re verò incorporali actur⁹ va-
sallus habet *actionē confessoria, &*
negatoria observitutes feudo cō-
petentes, aut nō competentes, vel
etiam propter alia Iura feudalialia
d. 1. 8. F. 2. Borcholt d. loc. n. 3.
Porro in *personam* vasallus quan-
do agit, competit ei actio, vel de
feudo duntaxat constituto, vel e-

486 C. 6. De Iure persequendi feudum
etiam *acquisito*, illo casu quando
feudum tantum constitutum, & non-
dum traditum est, actio pro na-
tura conventionis, quâ feudum
constitutum, sive promissum fuit,
formatur *Borcholt. d. loc. n. 10.*
Feudo autem *acquisito* & tradito
aliæ adhuc competunt vasallo
actiones, ut puta, *evictionis Bor-*
cholt. d. loc. n. 13. Item actio
caducaria ex delicto, qua vasallus
intendit dominum ob feloniam
commisam proprietate cecidisse,
eamq; sibi adjudicari petit *lex. in*
l. 26. F. 2. vult. F. l. 1. c. 11. n. 205.
Revocatoria etiam actio vasallo
competet, si fortè dominus sine
sua voluntate feudum alienaverit
l. 34. F. 2. Vult. de F. l. 1. c. 10. n.
58. & c. 11. n. 59 Tandem va-
sallo, si dominus contumax ex-
titerit, & iudicio *parium* submit-
tere

tere se noluerit, in subsidium superest, remedium implorandi officium Ordinarii seu superioris mobile, quo etiam uti potest, si à feudi domino in possessione, exigente insolita, indebitaq; aliove modo præter Jus & æquum, gravando, turbetur *Vult lib. 2. c. 1. n. 16.*

THESIS VII.

Incertum 2. si dominus agat contra vassallum, quæ tunc competant actiones? Distinguiamus, iterum, utrum *in rem* vel *in personam* Et *in rem* utrum *possessorio*, vel *petitorio* iudicio. *Possessorio* si agit; communiter obtinuit, si ipse dominus feudi sua civili possessione deturbetur, aut spoliatur, quod tunc *interdicta possessoria*, pro casuum varietate, domino quoq; sunt concedenda *Vult. d. c.*

488 C.6. De Iure persequendi feudum
n. 34. *Petitorio* Judicio si experi-
atur feudi Dominus competet
quidem ipsi Rei vindicatio, con-
tra Vasallum *asseritum*, qui sci-
licet se vasallum esse, & rem jure
feudali possidere asserit, Contra
vasallum autem verum dominus,
hac reali actione, nō aliter expe-
rietur, nisi *feloniam* commise-
rit, ob quam *ipso jure* feudo pri-
vari possit t. 54. t. 55. F. 2. *Vult.*
d. c. 1. n. 31. Neque solū de *re*
corporali, ut jam dictum est, sed
etiā, *in corporali* ob servitutes feu-
do competentes, aut nō compe-
tentes, *actionē confessoria*, & *ne-*
gatoriam potest instituere *arg. eo-*
rum quæ in antecedent. thes. dicta
sunt. Cæterū *in Personam* actio
dño competns, est *condictio feu-*
dalis, & *ex moribus* quā petit, ut à
vasallo, quæ ex speciali Curia,
vel

vel generali feudorum consuetudine sunt præstanda, præstentur *Vult. d. c. 1. n. 17. & 29.* Maximè autem *Personali actione*, experiri potest Dñs contra vasallum, ob denegata ipsi servitia, & quidem vel *actione* ex stipulatu, si stipulatio intercessit *Vult. d. loc. n. 28.* vel si mavult, *condictione causa dati, causa non secuta 1. 21. F. 2.* Feudistæ etiā communiter domino *utilem præjudicialem actionem*, adversus vasallum, se domini vasallum negantē, assignant, *Rivershus. par. feud. l. 2. c. 8. Q. 15.* Tandem *Revocatoria & caducaria* quoque domino feudi non denegabitur, quando vasallus inter justum tempus feudi investituram non petiit, & ob hoc, vel etiam alias justas feudi amissionis causas, sententia judicis in ipsum

sum

490 C. 6. *Iure persequendi feudum*
sum lata fuit *arg. l. 1. Cod. de condi.*
ob caus. dator: l. fin. C. de revocand.
donat. Sonsb. de F. p. 13 n. 75. & seq.

THESIS. VIII.

Incertū 3. Quæ actiones com-
tant, *si extraneus agat*, quo re-
ferimus liberos & agnatos vasalli
defuncti? R. *his*, præter actiones
vasallo attributas, etiam compe-
ere, *actionem in personam*, ad feu-
dum à prædefuncto vasallo *illici-*
sè alienatum revocandum, quæ
itidem *condictio ex moribus* dici
potest *l. 3. t. 26. F. 2. Rittersb. d. l.*
2. c. 8. n. 19.

THESIS IX.

Incertum 4. An non *Actoribus*
ultra actiones hucusq; propo-
tas, aliæ adhuc ratione feudi dari
& competere possint? Affir. verū
cum propter varios rerum casus,
enumerare omnes non possimus,

sufficit nobis comuniores & frequentiores huc retulisse. Reliquæ igitur, si quæ emerferint actiones, juxta effatum *Oberibi, hucusque sæpius repetitum in t. 1. §. strenuus F. 2* sine calumnia, ex Iure Communi, desumi possunt.

THESIS X.

Incertum §. Quænam *Reo* in causis feudalibus competant *Exceptiones*? Resp. cum id *iure feudali* decisum non reperiat quod is *Exceptionibus* uti possit *communibus*, seu quæ *iure communi* conceduntur, sive istæ *dilatorie*, sive *peremptoriæ* fuerint *arg. d. §. strenuus . F. 2.*

§ III

DE ORDINE ET PROCESSU
FEUDALI.

Visum est, in præcedentibus §§ de feudi persecutionis 1. *par-*

492 C. 6. De Iure persequendi feudum
se, nempe de personis iudiciū con-
stituentibus : iusto nunc ordine,
alteram partem, quæ in ipsius
iudicii forma, Ordine, & Processu,
vertitur, subiicimus.

THESIS I.

Ubi certum est 1. *Judicium*
feudale, regulariter eodem
modo, quo & cætera, peragi: In eo
enim non minùs, ac in aliis judi-
ciis fit citatio, libellus offertur, se-
quitur exceptio, replicatio, dupli-
catio, iudicium accipitur, dilati-
ones, dantur probationes fiunt,
concluditur, sententia profertur,
& in re iudicatâ transit, vel im-
pugnatur, aut ex capite nullitatis
aut iniquitatis *l. 22. §. ult. F. 2.*
& *D. D. communiter.*

THESIS II.

Certum est 2 *nonnulla quoque*
in processu feudali specialia
ma-

§. 3. De Ord. & Processu feudali 493
maximè verò circa citationē, ju-
ramētū, materiā reconventionis
& probationis *iure feudorum* esse
introducā, ut patebit

THESIS III.

SEd incertum i. Quænam sint
illa *specialia*, quæ *circa citationē*
occurrunt? R. Ista i. quod se-
cundum *Jus nostrum Civile*, edicta
nō minus quam decē dierū spaciū
in se continere debeant l. 68. ff. de
jud. *Jure* verò *Feudali citationis*
tempus arbitrarium sit, respectu
Parium Curia, ut *citatio*, spacium
septem vel decem dierum in se
contineat, arbitrioq; *Curia* termi-
nandum relinquatur i. 22. F. 2.
Alterum est, quod *Jure Civili* sta-
tim *peremptoria*, quæ una pro o-
mnibus vocatur, tot dies, quot a-
liàs ternæ citationes compre-
hendissent l. 72. ff. de jud. l. 8. Cod.
quo-

494 C. 6. De Iure persequendi feudum
quomodo, & quando Judex. conti-
nens, decerni possit: Feudorū autē
consuetudine hoc non liceat, sed
ut omnes tres, *successivè* interve-
niant, necesse sit d. i 22. F. 2.
Schrad. de F. p. 10. sect. 8. n. 84.

THESIS IV.

[Ncertum 2. Quidnam *speciale*
sit, circa *juramentū Calumnie*? R.
hoc in primis quod quidem *Jure*
Civili Judex ante omnia, jura-
mentū de rectè judicando præ-
stare teneatur l. 14. & *Auth. hodie*
Cod. de Jud. l. 2. in pr. Cod. de iuram.
Calu. At *iure feudali* contrariū sit
receptū, Nam *isto jure*, neq; Dñs
inter duos Vasallus officium ju-
dicis fungens, neq; pares Curia
personā Judicis inter Dñm & Va-
sallum sustinentes, *juramentū de*
rectè judicando præstare tenentur
per text. in l. 55. §. prætereas F. 2. Sed
suffi

sufficiat, *fidelitatis juramentum*; si nimirum in illo *juramento fidelitatis* ab ipsis præstito, expressè juraverint, quod in omnibus causis feudalibus, quæ inter dñm & Vassallum movebuntur, & ad illorū cognitionē deferentur, utrique parti justitiā administrare, & rectè judicare velint. Deinde quod *Jure Civili*, cuivis litigantium permissum sit, ab adversâ parte *juramentū calumniæ* exigere l. 34. §. *qui iusjurand.* ff. de *jurejur.* l. 2. in pr. Cod. de *juram. propter calū. dando*: At *Jure Feudali* contrariū sit introductum; hoc enim *jure* vassallus à domino in judicio *juramentum calumniæ*, exigere non potest l. 33. §. *in quib.* F. 2. Quæ tamen Juris feudalis decisio tum locū nō obtinet, ubi duo Vassalli coram dño feudi inter se contendunt. *Inst. de F. lib. 2. c. 3. n. 7.* THE-

THESIS IV.

INcertū 3. Quidnā *speciale*, circa *materiā reconventionis*, *Jure feudali* sit introductū? R. hoc, quod licet *iure communi Reconventio* regulariter concedatur; in *iure* tamen *hoc nostro* excoṃuni DD. sententia *per 1. 79. §. 1. F. 2.* non permittatur, nisi ipsa sit de causa feudali, sive eādē, sive alia, aut certē conventionis causā aliquo modo concernat *Vul. d. loc. n. 9*

THESIS VI.

INcertum 4 Quænam *specialia* quo ad *materiā probationis iure feudali* sint recepta, & in primis quidē, an aliquid circa *materiam presumptionum singul-re* deprehendatur? Nihil dispicimus, Et enim utriusq; verā Juris regulam esse animadvertim⁹, quod indubio quælibet res præsumenda sit

libera

§. 3. De Ord. & Processu Feudal. 497
libera & allodialis, non autē feu-
dalis iuxta l. 26 §. inter filiam l. 41.
l. 51 §. si condentio F. 2. facit huc l.
alius tollend. Cod. de serv Nō tan-
tū autē, in dubio, quælibet res al-
lodialis potius, quā feudalī præsū-
mitur; verum etiam ab *Interpre-*
tibus certæ sunt traditæ *circum-*
stantiæ, ex quibus rē controver-
sam, esse *allodiale*, colligi potest;
Quæ vel ex *verbis*, in formula
concessionis usurpatis, qualia
sunt, *largimur, concedim⁹, conferi-*
mus, donamus, Menoch. de præsump-
l. 3, præsump. 91, vel ex signis cir-
ca rē concessam versantibus, veluti
si nulla solemnī investitura con-
cessa fuerit, vel in concessione,
nulla *servitiorum*, & *juramenti fi-*
delitatis, facta reservatio; vel si lon-
go tempore res concessa pro allodialī,
fuerit habita, vel si ita res sit con-
cessa

498 C.6, De Iure persequendi feudum
cessa, ut alter de ea, pro libitu sine
consensu concedentis, disponere
possit, vel etiam, si res conce. ss. in
libro seu Archivo Principis, in quo
alias res feudales & investitura in-
scribi solent inscripta non est Me-
noch. Cons. 191. n. 15. 19. Cons. 32. n.
64. Cons. 395. n. 14. Vel denique
dependent ex rei concessæ natura,
ut si bona sunt rustica, si castrum,
vel oppidū aliquod, si Comitatus vel
Baronia, si Marchionatus, si Ducatus
est; Nec refert, quod Possessor de
iis servitia præstiterit, vel annua-
zim aliquid solverit, quia illa ut
subditi, hæc verò, ut Emphiteuta
potius quàm vassallus præstare in-
telligitur Vult. de F. l. 2. c. 3. n. 221.
Rosen. de F. c. 12. concl. 14. n. 51 At-
que ista hucusq; explicata iuris re-
gula onus probandi in eū trans-
fert, qui rem concessam, feudalem

§. 2. De Ord. & Processu feudali 499
esse, affirmat *Rosen. d. loc. n. 15.* hæc
autem affirmativa feudi probatio,
vel sit *presumptivè*, vel *verè Vult.*
d. loc. n. 13. Et quidem *presumpti-*
vè rem, feudalem, concessam esse,
firmiteribus conjecturis probari
posse, extra controversiâ est; *Qua*
itidè cum ex *verbis* in concessio-
ne usurpatis, qualia sunt *feudum*,
investio &c. vel desumuntur ex
circumstantiis, ut si ex cōmuni po-
puli *fama*, rem feudalem esse in
antiquis probetur; aut si propter
rem imobilem *iuramentū fidelita-*
tis præstatur, aut res hæc in libro
in quo omnia concedentis feudâ
inscribi solent, *inscripta* reperia-
tur; aut si plures *actus*, *nature*
feudi convenientes, (quales sunt
petitio investituræ, eiusque con-
cessio, iuramenti fidelitatis & ser-
vitiis præstatio &c.) sunt fa-
cti,

500 C.6. De Iure persequendi feudum
eti,&c. aut si maior pars bonorū est
feudalis, vel deniq; ex natura rei
desumuntur, ut si antecessor illi⁹,
qui contendit rem esse feudale,
eam tanquam feudum possedit; vel
si res, jam prius feudalis extitit, de
quibus passim DD:

THESIS VII.

Incertum 5. Quænam specialis
sunt circa Testes? R. varia, nem-
pe tum respectu qualitat^{is}, tum
sexūs, tum numeri, Nam non om-
nes indistinctè admittuntur,
quamvis sint idonei; sed jure feu-
dali, ad investitura novæ, vel pos-
sessionis feudi, probationem tan-
tū pares Curie admittuntur.
32. §. 1. t. 2. F. 2. t. 10. F. 1. t. 58.
F. 2. de quo nos supra c. 3. §. 1. Th.
22. Deinde, licet femina de jure
civilⁱ ad dicendum testimonium
admittatur; at jure feudali tam
in

§. 3. De Ord. & Processu feudali 501
in probandâ feudi substantiâ,
quàm qualitate, femina â dicendo
testimonio repellitur l. 3 2. F. 2.
nisi sit illustis Masc. de prob. concl.
940. in fin. 3. licet Iure Communi.
ad probandâ ingratitudinē, ple-
rūmq; duo testes, sufficiant l. 12. ff
de Test. Iure tamen feudali adcon-
vincendâ vasalli feloniam, seu in-
gratitudinē, quinque testes, suā &
integræ opinionis, requiruntur l.
57. F. 2. Quod tamen contraria
consuetudine abrogatum putat
Borcholt cap. 10. n. 1. fin.

THESIS VIII.

Incertum 6. An non circa ju-
ramētū judiciale quoq; habeat-
ur aliquid peculiare, â Iure com-
muni? Affirmamus, Nam si â par-
te parti, vel â iudice litigantium
alterutri, vel possessori (quod Iure
hoc consuetudinū facilè fieri solet)

502 C. 6. De iure persequendi secundum
l. 4. F. 1. l. 26. F. 2. Juramentū de-
feratur, tenetur is, cui delatū est,
cum duodecim *Sacramentalibus*
hoc est, adjunctis duodecim aliis
testib⁹, qui de *credulitate*, & con-
scientiā suā, quod credant, rē ita
ita se habere, jurant (non verò de
veritate, ut principalis, cum tunc
duo sufficerent ad probationem
plenā) illud præstare. d. l. 4. §. 1.
F. 2. l. 28. §. 1. F. 2. l. 41. §. si conr. 51.
F. 2. iure verò *Communi* is solus, cui
delatū juramentū, deponit, & ne-
mo de facto alieno jurare adstrin-
gitur; hoc tamen cū perjuriis ex-
positū esset, magnā ex parte, ab
hac *consuetudine* recessū, & ad *jus*
Commune reditum esse, tradit
Vult. l. 2. c. 3. n. 20. in fin.

THESIS IX.

INcertum 7, An non etiam cir-
ca *Instrumenta*, *speciale* aliquid
in-

§. 2. De Ord. & Processu feudali 503
inveniatur? Affirmamus, Nam
Instrumentum publicum, ritè con-
fectum, jure Civili quidem plenè
probat. At *jure feudali instrumentum*,
etsi à Notario confectum, &
à *testibus* subscriptum, non pro-
bat, nisi *hi testes pares Curiae* fue-
rint *l. 2. l. 32. F. 2.* de quo nos
itidem jam supra *c. 3. §. 1.*
Tb: 22.

THESIS X.

Incertum 8. An non adhuc ali-
quid circa *materiam probationis*, &
quidem circa earundem effectum,
speciale inveniatur? Affirmamus, nem-
pe hoc, quod *Jure Civili*, auctore non
probante, reus sit absolvendus, eti-
am si hic nihil præstiterit, *l. 4. Cod.*
de edend. At *Jure feudali*, etiam eo
casu, quo ab auctore nihil probatum
est, Reus non absolvitur. nisi ipse,
vel suam sententiam *Jurejurando*
confirmaverit, aut juramentum ad-
ver-

504 C.6. De Iure persequendi feudum
versario suo detulerit, & is hoc præ-
stare recusaverit tit. 4. F. 1. tit. 10.
tit. 23. F. 2. tit. 2. §. si verò Vassallus
& §. ult. tit. 33. & lib. 1. tit. 12. Vult
d. c. 3. num. 20. Habes hîc Lector
Benevole, NOMOTHESIAE FEUDALIS,
atque plerorumque omnium Illorum,
quæ in eâ, tam Certa, quàm Incerta
sunt, succinctam declarationem: Fa-
xit DEUS TER OPT: MAX: ut
qualis qualis hic labor, ad Majorem
NOMINIS SUI Gloriam, Proxi-
miq; utilitatem vergat,
Amen.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

22.

504 C.6. De Iure persequendi feudum
versario suo detulerit, & is hoc præ-
stare recusaverit tit. 4. F. 1. tit. 10.
tit. 23. F. 2. tit. 2. §. si verò Vasallus
& §. ult. tit. 33. & lib. 1. tit. 12. Vult
d. c. 3. num. 20. Habes hîc Lector
Benevole, NOMOTHESIAE FEUDALIS,
atque plerorumque omnium Illorum,
quæ in eâ, tam Certa, quàm Incertæ
sunt, succinctam declarationem: Fa-
xit DEUS TER OPT: MAX: ut
qualis qualis hic labor, ad Majorem
NOMINIS SUI Gloriam, Proxi-
miq; utilitatem vergat,
Amen.

Bayerische
Staatsbibliothek
München

22.

504
versario
stare rec

tit. 23.

et §. uli

d. c. 3.

Benevo

atque p

quæ in e

sunt, su

it DE

qualis q

NOM

ma

502

1.4.

fera

cun

hoc

test

fcie

ita l

ver

duo

plen

F.2..

F2.1

dela

mo

giti

posi

hac

Com

Vult.

I
N
C

504

veris

stare

tit.

G. 1

d. 1

Be

ato

qua

sun

xi

qua

N

502

1.4.

ferat

cum

hoc

testi

fcie

ita si

veri

duo

plena

F.2.1.

F2.lu

delat

mo

gitu

posu

hac

Com.

Vult.

INc
ca

504

verf

stare

rit

G

d.

Be

atq

qua

fun

in

qua

N

1. *...*
 2. *...*
 3. *...*
 4. *...*
 5. *...*
 6. *...*
 7. *...*
 8. *...*
 9. *...*
 10. *...*
 11. *...*
 12. *...*
 13. *...*
 14. *...*
 15. *...*
 16. *...*
 17. *...*
 18. *...*
 19. *...*
 20. *...*
 21. *...*
 22. *...*
 23. *...*
 24. *...*
 25. *...*
 26. *...*
 27. *...*
 28. *...*
 29. *...*
 30. *...*
 31. *...*
 32. *...*
 33. *...*
 34. *...*
 35. *...*
 36. *...*
 37. *...*
 38. *...*
 39. *...*
 40. *...*
 41. *...*
 42. *...*
 43. *...*
 44. *...*
 45. *...*
 46. *...*
 47. *...*
 48. *...*
 49. *...*
 50. *...*
 51. *...*
 52. *...*
 53. *...*
 54. *...*
 55. *...*
 56. *...*
 57. *...*
 58. *...*
 59. *...*
 60. *...*
 61. *...*
 62. *...*
 63. *...*
 64. *...*
 65. *...*
 66. *...*
 67. *...*
 68. *...*
 69. *...*
 70. *...*
 71. *...*
 72. *...*
 73. *...*
 74. *...*
 75. *...*
 76. *...*
 77. *...*
 78. *...*
 79. *...*
 80. *...*
 81. *...*
 82. *...*
 83. *...*
 84. *...*
 85. *...*
 86. *...*
 87. *...*
 88. *...*
 89. *...*
 90. *...*
 91. *...*
 92. *...*
 93. *...*
 94. *...*
 95. *...*
 96. *...*
 97. *...*
 98. *...*
 99. *...*
 100. *...*

502

1.4.1

ferat

cum

hoc

testi

scier

ita se

verin

duos

plenā

F.2.1.

F2.1u

delat

mo d

gitu

posit

hac c

Coma

Vult.

INc
ca

504

verla

stare

tit.

65

d. c

Bei

atq

qua

sum

in

qua

N

502

1.4.1

ferat

cum

hoc

testi

fcier

ita se

veru

duos

plena

F.2.1.

F2.1u

delati

mo d

gitur

posit

hac c

Comm

Vult.

INco

ca

504

versa

stare

iii.

G S

d. c

Ben

atq

quz

lunt

xi

qua

N

May, Franz Matthias,

Nomothesia feudalis, certa, incerta pleraque omnia

Salisburgum 1667

Diss. 118

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10839820-7

VD17 12:135109Q